א' ניסן תשל"ט, 29.3.79 שנה 43 מספר 2169 המחיר: 20.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

לחיצת-ידיים משולשת בוושינגטון

שלום!

"פול יקירי,
אתה משאיר לי מעט מאוד דברים
למען התענוג."

למען התענוג-אירופה.

**אירופה-דלת ניקוטין בעישון
עשירה בטעם.**

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טיפון 03-243386. תא־דואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רח' בן־אביגדור • הפצה „גד" בע"מ • גלוסות: צינקוגרפיה „כספי" בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • העורך: אלי תבור • עורך תכנית: יוסי שנק • עורכת ניתוב: עטא ישראלי • צלמי מערכת: ציון צפריר וגילה רזין • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המנדטים: רפי זכרוני • המו"ל: העולם חזה בע"מ.

קראו זה.

מכך חלקי מדינת־ישראל יש להעולם הזה יחס מיוחד לחוק המכונה החוק לאיסור לשון־הרע. זהו החוק שעל פיו ניתן להגיש תביעות־דיבה אזרחיות או פליליות. לידתו של חוק זה קשורה קשר אמיץ בתולדות העולם הזה.

במשך כעשר שנים, מאמצע שנות ה־חמישים ועד אמצע שנות השישים, ראו ראשי מפא"י בהעולם הזה את אחת ה־סכנות החמורות ביותר למישטרם. אלף ואחת דרכים, כשרות כשרות, נוסו כדי לחסל את השבועון המסויים, שאף את שמו לא הזו להעלות על שפתו־תיהם: חרם כלכלי וחברתי, עלילות־שווא, מעשי פרובוקציה, הסתה לאלימות, גיוס מגנגון שירות־הביטחון ואף הוצאת שבועון־רפש מייוחד, בכספי שרות־הבי־טחון.

כשכל אלה לא הועילו ביקש שר־המישפטים המפא"יי, דב יוסף, להחמיר את תקיקת־הדיבה, שהיו מבוססים עד אז על החוק הבריטי, ולהמירם בחוק דרקוני חדש, הלא הוא חוק לשון־הרע. מלכת־חילה נועד החוק לחסל את העולם הזה בעזרת ספר־החוקים. על פי גירסתו ה־ראשונית, יכול היה כמעט כל פירסום ביקורת מעל דפי העולם הזה להביא את עורכיו, כותביו ומדפיסיו אל מאחרי סורגי בית־הכלא.

בבחירות הכלליות של שנת 1965, היה המאבק על חוק זה אחד הנושאים ה־מרכזיים, שסביבם התלהטו הרוחות בבחי־רות. ההתנגדות הציבורית לחוק זה הולידה את רשימת העולם הזה לכנסת, ועלי כתפיה נישא עורכו הראשי של השבועון אל ה־כנסת.

כעבור מיספר חודשים, אחרי שנוכחו בטעותם ובכישלונם, ביקשו ראשי מפא"י לרכך את החוק, הגישו לכנסת מיספר הצעות לתיקונים בו, שנועדו ליטול את העוקץ הדרקוני והאנטי־דמוקרטי שבו. בדיון שנערך אז בכנסת התבלט ח"כ צעיר, חבר חדש בסיעת תנועת החרות, עורך־הדין שמואל תמיר. הוא השמיע את ביקורת נוקבת ומוחצת על החוק וסעיפיו השונים.

בין השאר טען שמואל תמיר, בדיון ש־התקיים באוגוסט 1966: „החומרה המרכ־זית הקשה ביותר, הפוגעת באחד מעקרונות המישפט החופשי, הוא סעיף 21 לחוק העיקרי, המתיר לבית־המישפט למנוע פיר־סום על חלקים במישפט־דיבה... ונשאלת השאלה, ואחרת ונשאלת, מה בין מישפט־דיבה לכל מישפט, שהעומד בו לדין עובר עינויי־נפש קשים, ועל אף זאת סומכיות המישפט בו עדיפה? בפסק־הדין של בית־המישפט העליון, הודגש מפי שופט בית־המישפט העליון, השופט לנדאו, כי, במיש־טר דמוקרטי, שבו דוגלת מדינתנו, מודים הכל כי ערך רב נודע לסומכיות שבדיון המישפטי, מטעמים גלויים וידועים."

„באין פומביות, אין צדק!"

המשיך אז שמואל תמיר וטען: „הנה אנו באים כאן לעשות חריג, את היוצא מהכלל, וזאת במישפטי־דיבה. נתבע ש־טוען טענה מסויימת ואומרים לו: ‚משמיץ אתה', והוא אומר: ‚תנו לי להוכיח את האמת.' אומרים לו: ‚זאת תעשה ב־חשאי.' פסק־הדין הסופי יפורסם בעתד הביקורת ולהסתיר את ידיעת האמת. פגי־עה כזאת בזכות־יסוד תהא בלתי נסבלת בארץ חופשית."

חזר תמיר וקבע לגבי סעיף 21 בחוק לשון־הרע הישראלי: „פגיעה כזאת בזכות־יסוד תהא בלתי נסבלת בארץ חופשית. אילו היה הדבר קורה בצרפת, דומני שה־צרפתים היו אומרים שחזרו ימי לואי הארבעה־עשר והפקודות הסודיות... מדוע נהא אנו הראשונים בעולם החופשי, אשר סוגרים דלתות בית־המישפט במישפט כל־שהו? זוהי החומרה המרכזית!"

עד כאן דברי ח"כ האופוזיציה שמואל תמיר לפני כ־13 שנים.

בשבוע שעבר עמד שר־המישפטים שמו־אל תמיר על דוכן הכנסת וביקש לשכנע את חבריה להצביע בעד תיקון בחוק לשון־הרע, שבא להכניס בדיוק את אותם הדברים שנגדם לחם בכישרון ריטורי כה רב ב־1966. על פי התיקון שהוגש לכנסת יהיה בית־המישפט, הדן במישפט־דיבה, רשאי לאסור לפירסום לא רק דיונים אלא גם את תוכנו של כתב־אישום על פי חוק לשון־הרע ואת פסק־דינו, שאיננו חלוט רעשוי להשתנות בערעור.

היה זה רק טבעי שההתנגדות המרכזית שהושמעה בכנסת לתיקון זה, באה מפיו של עורכו הראשי של העולם הזה, ח"כ אורי אבנרי. אמר אבנרי בהסתייגותו מהצעת תיקון החוק: „צחוק הגורל הוא שהתיקון הזה מובא לכנסת על־ידי שר־המישפטים המסויים הזה, שעלה לנדולה כפרקליט של נתבעים בכמה ממישפטי־הדיבה המפורסמים ביותר בתולדות ה־מישפט הישראלי, וששר־המישפטים הזה מציע עתה לכבול עוד יותר את ידי העיתונות. לולא משפט־דיבה, הידועים כ־מישפט קסטנר ומישפט עמוס בן־גוריון, ייתכן מאוד ששר־המישפטים היה היום עורך־דין מן השורה ולא היה אישיות ציבורית ולא היה גם שר־מישפטים, ש־יכול היה להגיש את התיקונים האלה לכנסת.

„מה שמוצע לנו כאן הוא חוק להגנה על עסקנים. מה שמוצע לנו כאן הוא חוק להגנה על השילטון, כמו כל מה שמוגש לכנסת הזאת, כביכול למען ההגנה על האזרח. בעניינים מסוג אלה היתה הכוונה למנוע חשיפה של אנשי־ציבור, וזה תמיד היה המניע היחיד. האמתלה היתה תמיד שמגינים על האזרח הקטן. אבל האזרח הקטן קיבל את כל ההגנה שהיה זקוק לה בחוק, בחוק הבריטי, שהיה טוב והיה מספק. במה אנו מדברים כאן? כל אישי־ציבור העומד בפני ביקורת של העיתונות יגיש מישפט־דיבה בחשאי. מה יש לו לסכן? שום דבר. כל מה שיתגלה במישפט יהיה השאי. אם הוא יפסיד במישפט — גם זה יהיה חשאי. ואז, אחרי ארבע שנים, אינשאללה, בעזרת־השם, כאשר בית־המישפט העליון, בערכאה אחרונה, ימצא שהקובלנה לא היתה נכונה ושהעיתון צדק — מי עוד ייזכור על מה היה הוויכוח?"

בדברי תשובתו יצא שר־המישפטים להגן על השינוי המוצע בחוק. אולם הוא לא הסביר בדבריו אפילו במילה אחת את הסתירה שבין דברי שמואל תמיר בשנת 1966 לבין דבריו באותו עניין בשנת 1979. „אני נאה בהצעה זו כשם שאני נאה בדברים שאמרתי אז," אמר תמיר, „חד הם."

אי אפשר היה לדעת על פי דבריו מדוע היתה הפגיעה בעיקרון פומביות המישפט לגביו, כשהיה באופוזיציה, דבר נתעב ונפסד, והמהווה פגיעה ביסודות הצדק וה־דמוקרטיה, ואילו כאשר הוא שר־המיש־פטים, מהווה פגיעה זאת עוד יותר ב־עיקרון זה דבר צודק ונכון.

כצפוי נדחתה הסתייגותו של אבנרי ב־רוב קולות הקואליציה. התיקון, שאבנרי הגדירו כ„שן רעל" בחוק, התקבל. אולם אבנרי לא היה היחיד שהסתייג מהתיקון המוצע. שותפו של תמיר למיפלגה, השופט לשעבר בנימין הלוי, שהוא חבר ועדת חוקה־חוק־ומישפט, הבחין גם הוא במל־כודת שטמון החוק לעיקרון המקודש של פומביות המישפט. הלוי הציע הסתייגות משלו, שתיקבע כי התיקון בחוק, המאפשר לבית־מישפט הדן במישפטי־דיבה לאסור לפירסום גם את כתב־האישום ואת פסק־הדין במישפט, יחול רק בנושאים שציינת הפרט יפה להם, במידה שאין בפירסום ההליכים עניין ציבורי.

„לא שמעתי דבר כזה..."

הסביר ח"כ בנימין הלוי את הסתיי־גותו מתיקון החוק ואת האבסורד שבו: „מדובר כאן אפילו על פסק־דין של בית־מישפט שניתן בפומבי. המישפט עצמו מתנהל בדלתיים פתוחות, לא סגורות... כל אדם הנמצא באולם בית־המישפט, ב־מקרה או במתכוון, ישמע את פסק־הדין. אבל השופט יכול לאסור את פירסום פסק־הדין בעיתונות, ברדיו ובטלוויזיה, עד שיתקבל ערעור או שיוכרע בערעור... אני לא שמעתי דבר כזה. לא שמעתי על הבדל בין פירסום פסק־דין בערכאה ראשונה לבין פירסום פסק־דין בערכאה אחרונה. לא ייתכן להגביל את הערכאה הראשונה ולא את הערכאה האחרונה... לא ייתכן לאסור פירסום של דברים ציבוריים רק מפני שהם במיסגרת של מישפט־דיבה."

מעל דוכן־הכנסת תמך שר־המישפטים בהסתייגותו של ח"כ הלוי. הוא אפילו הצביע בעדה. אבל ההסתייגות נפלה. שר־המישפטים פשוט לא טרח לשכנע את חבריו לתמוך בהסתייגות האחת והיחידה שהוא הצהיר שהוא תומך בה. הוא יצא ידי חובה בהצהירו שלמרות שהסתייגותו של הלוי נפלה בהצבעה הוא יזום חוק על פיה. גם הפעם לא התחייב שיעשה לשכנע את חברי הקואליציה לתמוך ב־הצעת־החוק, שהוא יצביע בעדה.

פעם היתה רק הפורנוגרפיה עניין של גיאוגרפיה. על פי הדוגמה שנתן שמואל תמיר קיבלו גם עקרונות הצדק המישפטי מימד גיאוגרפי — זה המבטא את המרחק שבין ישיבה באפוזיציה לישיבה ב־שילטון.

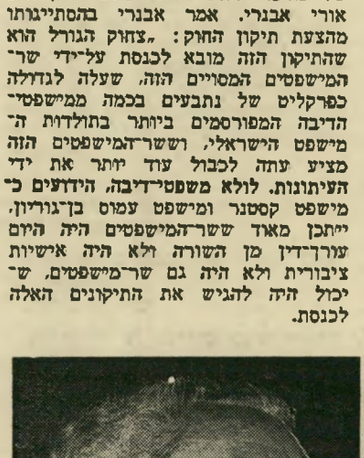

פרקליט תמיר 1965 שר תמיר 1979
הכושי הפך עורו והנמר חברבורותיו

ארבע שנים ובינתיים הוא נחשב כמשמיץ בעיני הבריות... הלכה זו של פומביות המישפט היא כל כך יסודית, כל כך צמודה למישטר דמוקרטי, עד שהיא הופכת חלק בלתי נפרד ממנו."

להוכחת טיעוניו ציטט שמואל תמיר מפסקי־דין בריטיים בהם נאמר: „באפלת החשאיות פועלים במלוא תנופתם אינס־רסים חשוכים והעוולה בכל צורותיה: רק במידה שקיימת הפומביות, פועלים הבלמים המונעים אי־צדק מישפטי. באין פומביות, אין צדק. הפומביות היא נשמת הצדק. היא מעמידה את השופט עצמו למישפט בשיבתו בדין. ביטחון הביטחונות היא הפומביות."

הוסיף שמואל תמיר וציטט מפסק־דין בריטי אחר האומר: „אם פסקי־דין אלה יישארו בתוקף, תהא הדרך פתוחה בנקל בפני שופטים להרחיק את הליכי המישפט מן האור, להשתיק לצמיתות את קולות הביקורת ולהסתיר את ידיעת האמת. פגי־עה כזאת בזכות־יסוד תהא בלתי נסבלת בארץ חופשית."

הנביא שאל, היהפוך כושי עורו ונמר חברבורותיו? בשאלה ריטורית, כדבר שלא ייתכן. נדמה לי שפה אנחנו רואים לפנינו דוגמה חיה."

„חוק להגנה על השילטון!"

אבנרי ציטט בעת הדיון את נאומו של תמיר נגד סעיף החוק המגביל את פומביות המישפט במישפטי־דיבה וקבע: „אני לא זוכר בתולדות הכנסת ששר מואשם על־ידי דבריו של עצמו, כמו ש־עומד השר תמיר ברגע זה בכנסת הזאת. מעולם לא אמר חבר־כנסת על סעיף דברים כל כך קיצוניים, דברים כל כך חמורים, דברים כל כך צודקים, כמו שאמר ח"כ תמיר על סעיף זה, שעכשיו הוא בא להחמיר אותו החמרה יתרה.

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

„העולם הזה" 857
תאריך: 25.3.54

ניליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, הקדיש כתבת־דיווח מצולמת למבחה שנערך בידי מחבלים כאר־מיבים „אגוז" במעלה עקרבים (ראה תצלום). כתבת־השטר שהוק־דשה לאלוף (מיל.) יגאל אלון, מפקד הפלמ"ח בדימים, נשאה את הכותרת „על נדות הרוביקון" ותיארה את מחדלו המדיני של דור הפלמ"ח, ומפקדו.

כתבה מצולמת אחרת, תחת הכותרת „לכל הרוחות, שיהיה שמח!" הכילה מיבוקים מצולמים מתוך נשפי־פורים 1954. במדור „קולנוע" נסקרו שני סרטים צרפתיים מעולים, שהוקרנו הקרנת־בכורה בארץ, השבוע לפני 25 שנה. הסרטים: „מישחקים מסו־כנים" של רנה קלמנט ו„אורפיאוס" של ז'אן קוקטו. המדור „קלסתר" הוקדש ללייבלה וייספיש, שר־התוץ של „נטורי קרתא", שחצה את הגבול לירדן, הואשם וישב על כך בכלא ישראלי. מדור הספורט סיקר את המאבק העיקש, שנערך על כר הדשא, בין נבחרות הכדורגל של ישראל ויוגוסלביה, מאבק שבסופו הפסידה הנבחרת הישראלית 1 : 0.

בשער הגיליון: יגאל אלון QUO VADIS.

רצח מעלה עקרבים ✶ מישפט קסטנר (המשך) ✶ בן־גוריון

מקבל דגל אדום ✶ אילנה רובינא כרובין הוד

במסיבת פורים של ותיקי הפלמ"ח ודן בן־אמוץ מחופש לעצמו

העם

המחיר האכזרי

הרי הנגב החזירו את ההד האחרון של יריות הרצח במעלה העקרבים, שעה שאק־דחי־הפקק הראשונים החלו רועמים בחו־צות הערים הגדולות. היתה זאת מנגינתו של שבוע מיוחד במינו: אנקת גוססים שותתים־דם, קריאות גיל של חוגגי־פורים וצווחות מרץ של חובבי הכדורגל ברמת־גן.

ברגע הראשון, כשהמדינה כולה נרעדה תחת ההלם של המכה המהממת, היה נידמה כי לא יהיה פורים תשי"ד. אולם מנוי וגמור היה עם מאות אלפי המוכנים־לחג, כי שימחתם לא תופר. פורים תשי"ד, אף שלא היה עליז מאד, היה בכל זאת החג השמח ביותר מזה שנים רבות.

אפשר היה לראות בכך שרירות־לב בל־תי־אנושית, סימן נוסף לאדישות ההמונים מול אסונות לאומיים. אולם לא היה זה ההסבר הנכון. ההמונים חשו במשמעות הטרגדיה, הם ידעו כי גם בשנת תשי"ד שוב אין מקום להתפרצויות היסטריות ולאווירת־פוגרום כמו בגיטו.

בעומק ליבו חש האזרח כי מעשה הרצח הזה מהווה פעולה מילחמתית, לא הרא־שונה גם לא האחרונה, והמחיר האכזרי אשר מדינה ריבונית חייבת לשלמו תמורת קיומה העצמאי. המוראל הלאומי שוב אינו נפגע בנקל. בסופו של דבר היה זה סימן של בריאות לאומית. יש ואקדחי־פקק יכו־לים להוות תשובה לאקדחי ברזל.

משפט

האגדה שנהרסה

כל מישפט ההופך לגדול זקוק גם למקום גדול. על כן היה על נשיא בית־הדין המחוזי בירושלים, ד"ר בנימין הלוי, לע־זוב את אולמו הקטן והנוח, ולעבור לאו־לם סמוך בן כ־200 מקומות, כדי לאפשר לקהל־הסקרנים לחזות בשבוע השישי של מישפט גרינוולד־קסטנר.

על אף כל זאת, נשאר חלק גדול מן הקהל במיסדרונות בית־המישפט, כאשר הז־מינה התביעה את יואל פלגי (רוח גדולה באה). פלגי, משרידי הצנחנים הארצישרא־ליים שהוצנחו בתקופת מילחמת־העולם השניה בהונגריה, במטרה לארגן את הת־נגדות יהודי הונגריה לשילטון־הכיבוש הנאצי, הובא להעיד שקסטנר לא שיתף פעולה עם הנאצים, כפי שטען מלכיאל גרינוולד.

בהדרכת שאלותיו של התובע, אמנון תל, סיפר פלגי על עלילות הצנחנים, ולקראת סיום חקירתו הזדקף פלגי במלוא קומתו והכריז: „האשמת קסטנר בשיתוף־פעולה עם הנאצים הנה חילול הקודש." התובע תל התיישב במקומו, ושלח מבט מלא שביעות רצון ביריבו, בסניגור שמר־אל תמיר.

תמיר לא נרתע, והחל חוקר את פלגי שאלות שתי־וערב, ובהן רק שאלות מר־עטות על קסטנר:

„כמה פעמים ניפגשת עם קסטנר בתקו־פת המילחמה?"

„שלוש פעמים."

„הידוע לך על פעילותו בגיטו קלוז'?"

„לא!"

„הידוע לך על פעילותו בווינה וב־ברלין?"

„לא!"

„ועל סמך מה אמרת, שכל המאשים את קסטנר בשיתוף פעולה עם הנאצים מחלל את הקודש?"

„על סמך מה ששמעתי מידידיו."

היכן האמת. אחת מנקודות המוקד של החקירה, היתה השאלה אם אומנם התמסר הצנחן פרץ גולדשטיין מרצונו לידי הנאצים, או שהוא נאסר מייד לאחר שביקר אצלו קסטנר. פלגי אישר את גירסת קסט־נר, והודה כי שיקר בסיפרו (רוח גדולה באה). כאן התערב השופט בחקירה: „מר פלגי, קרוב לוודאי שהינך האדם היחיד בעולם היודע את האמת על מאסרו של גולדשטיין, היכן אתה אומר את האמת — כאן או בסיפרך?"

פלגי: „כאן."

המהלומה השניה ניתכה, כאשר שאל תמיר את פלגי אם הוא ביקש מן הגיס־טאפו תעודה המאשרת שהוא נמצא בשי־רות הגרמנים. פלגי יצא מגידרו וצעק: „זהו שקר נתעב!" תל קפץ על רגליו ומחה נימרצות:

„תמיר לוקח גיבורים לאומיים ואגדות והורס אותן."

תמיר השיב בשלוה, שעליו להקריב את האגדות למען האמת.

השופט הירשה לתמיר להמשיך בחקי־רה, ולצטט קטעים מתוך סיפרו של פלגי. פלגי האזין לציטוטים והודה שהוא שיקר.

זרם של וידויים. במשך אותו היום יצאו מפיו של פלגי וידויים נוספים. הוא הודה שהוא הופיע במיפקדת הגיסטאפו כנציג־הסוכנות היהודית, ובירך את הקצי־נים במועל־יד מלווה בקריאה: „הייל היט־לר!" הוא הודה שנכונותו לשתף פעולה עם הגיסטאפו, במקום לארגן תנועת־הת־נגדות יהודית, הסכה אותו לבוגד מנקודת ראות צבאית. הוא הודה שהיהודים שיתפו פעולה עם הנאצים, אף על פי שהיה ביכולתם להתנגד להם. הפעם שלח שמואל תמיר מבט מלא שביעות־רצון בתל — אגדת יואל פלגי נהרסה.

שרידי האגדה הגדולה נהרסו למחרת היום על־ידי השופט עצמו, שהוסיף לחקור את פלגי בקשר למאסרם של הצנחנים הארצישראלים, פרץ גולדשטיין וחנה סנש

הנה מוטלות גופותינו

שירו השון של חיים גורי קיבל, השבוע לפני 25 שנה, תוכן מחודש. הגופות שהיו מוטלות בשורה ארוכה, לא היו ברובן גופות של חיילים. הם נורו על־ידי מארב.

המשק

הבעייה שאינה בעייה

סוד גלוי הוא שמחזור שטרי־הכסף של האוצר הינו רק 152 מיליון לירות ישרא־ליות, בה בשעה שסכומי הפיקדונות בבנ־קים עולים על 220 מיליון ל"י; ויש לשער שסכומי הפיקדונות יגדלו עוד יותר עם הגדלת המשכורות ועליית המחירים.

מצב זה יוצר, לכאורה, בעייה חמורה: מה ייעשו הבנקים, אם יעמדו בעלי־הפיק־דונות בפני הוצאות גדולות לרגל חג הפסח הקרב ובא, וידרשו סכומי כסף מזומן העו־לים על מחזור המטבע?

אולם למעשה תיפתר הבעייה בפשטות: מישרד־האוצר ישמח להפר את הבטחתו, להיכנע למכבש האדיר של דעת־הקהל ול־הפעיל את מכבש־הדפוס, להציף את השוק בשטרות כסף חדשים, שיכוסו על־ידי עוד־פי המטבע הזר שנצטברו באוצר.

אנשים

● הישראלי העסוק ביותר השבוע היה ראש המטה הכללי **משה דיין**, שמצא זמן למחוזה יפה, ובליל שבת הופיע למסיבת פורים של ותיקי הפלמ"ח ללא מדים וללא תיחפושת. הוא שתה ספל קפה תורכי, דחה את המשקאות החריפים, והתבונן במשך חצי שעה בתחרויות היתו־ליות שנערכו במסיבה.

● לעומת זאת הופיעה במסיבה **אילנה רובינא**, השחקנית הצעירה, בתה של שחקנית הבימה **חנה רובינא**, בתילבושת של רובין הוד, שהיתה צמודה היטב לרג־ליה התמירות. היא שיעשעה את הקהל בשיר ג'אז.

● באותו נשף זכה **יחזקאל איש־כסית** בפרס מיוחד במינו: שני שפנים לבנים, שהוא תרם תמורתם שלושה בק־בוקי קוניאק לאוצר המשקאות, שהתרוקן במהירות במהלך הנשף.

● בפרס מסוג אחר זכה ראש ממשלת ישראל לשעבר, **דויד בן־גוריון**, במסי־בת הפורים שנערכה בשדה־בוקר. הוא רוחה נחת כאשר מצא, בתוך חבילה שהוג־שה לו, דגל אדום, בציווף הפתק: „דגל אדום מונף במרום. בעצם, מדוע לא?"

● מקורית ביותר היתה בפורים זה התיחפושת של **דן בן־אמוץ** (מה נשמע), שהתחפש לדן־בן־אמוץ.

(אשרי הגפרור...). קשה היה לקבוע אם השופט רצה לסיים את המלאכה בה התחיל תמיר, או שרצה לתת לפלגי הזדמנות להסביר כמה וכמה נקודות מעורפלות. דבר אחד היה ברור: פלגי לא השתמש בהז־דמנות שניתנה לו. כאשר הוא ירד מעל לדוכן העדים, לא היתה מסביב לראשו כל הילה של גבורה. הוא היה קורבן נוסף של המישפט, שלא היה צריך להתחיל.

פרסום מלניק/רפאל טיראן

לפני 25 שנים ריא"ין „העולם הזה" את מנחם בגין, אז יו"ר תנועת החרות:

„מוטב מילחמה מיד, מאשר לחכות ליום שבו יסתערו הערבים עלינו!"

מהפך פרטי

לפני 25 שנים, במארס 1954, כינסה תנועת החרות עצרת־המונים בכיכר „מוגרבי" בתל־אביב, כדי להאזין לדברי מנחם בגין, שדיבר על המתיחות הביטחונית ששררה אז בארץ, שהגיעה לשיאה בטבח נוסעי־אוטובוס במעלה־עקרבים. הערבים טענו שזהו תגמול על טבח שערכה יחידה 101, בפקודת אריק שרון, בכפר הערבי קיביא — שהוא, מצידו, היה תגמול על רצח אשה ביהוד.

למחרת העצרת העניק מנחם בגין ראיון מיוחד ל„העולם הזה". הראיון ארך שלוש שעות, וחדו"ח הסטנוגרפי פורסם בגיליון „העולם הזה" (858). יש בו עניין מיוחד דווקא בשבוע שבו חתם מנחם בגין על חוזה־השלום עם מצריים, כי הוא העיד על המהפך הנפשי והרעיוני שחל לאחרונה אצל מנחם בגין האיש.

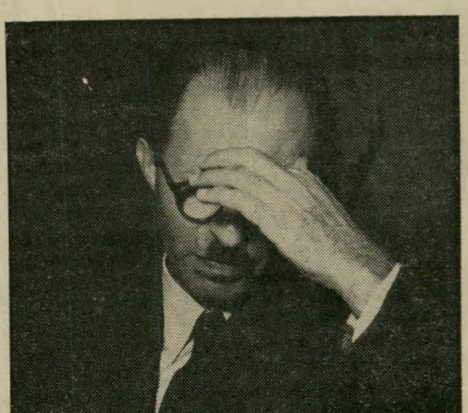

מר בגין, האם נכון לומר כי אתה מבקש להכריז מלחמה על ממלכת הירדן?

לא. לא אמרתי את זה. אנחנו איננו מציעים להכריז על שום מלחמה. טענתנו, מאז נחתמו הסכמי שביתת־הנשק, היא כי האויב לא השבית את נשקו, אלא מפעילו נגדנו במלחמה מיוחדת, הקרויה, בלעז, גרילה.

זוהי שיטת הלחימה מן המסוכנות ביותר, ביחוד במאה ה־20. צבא סדיר, בתנאים הטריטוריאליים והאיסטראטגיים הקיימים, אינו יכול להתגבר על חדירת קבוצות קטנות מעבר לקו, שאינו ניתן כלל להגנה.

זאת היתה דעתי מן היום בו נחתמו הסכמי שביתת הנשק; ובמשך השנים נוכחתי לדעת כי זוהי דעתם של כל ראשי הצבא העברי. השאלה היא, איפוא, לא אם להכריז או לעשות מלחמה, אלא כיצד לשים קץ למלחמה הגוברת והולכת, אף לפי דעתו של מר שרת.

ודעתך זו נתחזקה עם תקרית מעלה־עקרבים?

דעתי היא שיש לראות התקפת־דמים זו לא כמקרה בודד, אלא כשלב בגרילה הערבית המאורגנת. אנו אומרים ללא היסוס ששום מעשה תגובה אין בו כדי לשים קץ לגרילה הזאת, אשר בסיס הפעולה שלה הוא מעבר לגבולות השטח בו ניתן לצבא ישראל לפעול. אולם מאידך גיסא, יש לקבוע בהדגשה כי חוסר מעשה־תגובה אינו יכול אלא להגביר את ההתקפות הערביות, ולהחציף מטבע הדברים את התוקפנים.

לפיכך אנו סוברים שאפילו במסגרת המדיניות הקיימת, הרשמית, חובה על הממשלה להגיב על הרצח במעלה־עקרבים, כפי שמוטלת חובה עליה להגיב על כל מקרה של שפך דם עברי.

ואתה אינך חושב שהתגובה תגרום למלחמה ממש?

התגובה על המקרה המיוחד בנגב חייבת להיות מופנית נגד הלגיון הערבי, ולשם ביצועה אין צורך להכריז על שום מלחמה. צריך לעשות, לא להכריז. אנו איננו סוברים שאם מתנהלת מערכה, היא צריכה להתנהל נגד איזו שהיא אוכלוסיה אזרחית, אם כי לעתים אין מנוס מפגיעה גם באוכלוסיה אזרחית, בניגוד לדעותיהם של האיסטניסים למיניהם, ובניגוד לדעותיהם של המתחמקים מן האחריות על מעשיהם הם.

„תגמול אינו פתרון"

אם נוריד מהלומה, בדרך התגובה, על הלגיון הערבי, אינני סובר שבגללה יסתער הלגיון במלחמה גלויה עלינו, אבל אין לחשוש גם מפני אפשרות זו. יש לאל ידינו לשבור את הלגיון כליל, במקרה שהוא יצא נגדנו למלחמה גלויה.

ואתה חושב שזו הדרך למנוע לתקריות דומות?

לא. אין דרך אלא אחת, לשים קץ לשפיכות הדמים בארץ־ישראל, והיא: „מבצעי הגשמה בשעות כושר."

מה פירוש הדבר? מה זו שעת־כושר?

אין למצות באורח תיאורטי גרידא את המושג של „שעת־כושר". הכוונה בשימוש במושג זה היא ברורה לחלוטין. זוהי שעה שבה הנתונים המדיניים והצבאיים, אם מצדנו ואם מצד האויב, מאפשרים לנו לשחרר שטח משטחי המולדת הכבושים בתנאים הנוחים ביותר לנו, אם בעצם לחץ המיבצע, ללא כל קרבנות דמים מצדנו, ואם במחיר של אבידות מעטות, אשר עלינו לקבלן על עצמנו, ביחוד שהן תהיינה תמיד קטנות מאלה אשר אנו סובלים במלחמת הגרילה חסרת־הפתרון.

לעומת זאת, אפשר לברר את הבעיה של שעת־כושר על רקע העבר. שעת הכושר הגדולה ביותר קמה לעמנו בימי המלחמה הקרויה בטעות „מלחמת השחרור"...

בטעות?

השם האמיתי, ההיסטורי, של מלחמתנו נגד כנופיות וצבאות ערב הוא „מלחמת מגן". מלחמת־שיחרור מתנהלת על ידי אומה נגד שלטון נכרי, אשר שיעבד אותה. הערבים לא שלטו בנו עד 1948. הבריטים הם ששלטו בנו, והמלחמה בהם היא מלחמת־שיחרור במובנו ההיסטורי של המושג, בעוד אשר המלחמה שנכפתה עלינו על ידי ההתקפה הערבית היתה מלחמת־מגן, אף אם גם היא היתה כרוכה בגבורה עילאית של הנוער העברי כולו.

„אפשר היה לכבוש את הארץ כולה"

דעתך, היא איפוא שאפשר היה לכבוש בשנת 1948 את כל ארץ־ישראל?

בימי מלחמת־המגן של 1948 יכולנו לשחרר את הארץ כולה. בכך הודה מר בן־גוריון, בתשובה לדברי בכנסת, במפורש.

מתי אמר זאת בן־גוריון?

זה היה בכנסת בתל־אביב, בשנת 1950. מר בן־גוריון הסביר אז שאמנם יכולנו לכבוש את ארץ־ישראל כולה בימי הדיפת האויב הערבי, אולם לא עשינו זאת בגלל היחס המספרי בין האוכלוסיה הערבית והיהודית. טענתו היתה שלו היינו משחררים את הארץ כולה, היו ערבים, ביותם רוב, זכאים להרכיב את הממשלה.

אני מניח שכל מי שיתבונן בתוכנם של דברים אלה לא יוכל להימנע מן הרושם כי אין בהם רצינות כל שהיא. מבחינה מעשית, לו היינו משחררים את הארץ כולה, אנו כמובן היינו קובעים את גורלה ואת שלטונה. מבחינה מוסרית הרי תמיד טענו כי ארץ־ישראל אינה שייכת רק למיעוט היהודי הנמצא בה, אלא לעם היהודי כולו.

המוותר על הזכות היסודית שלנו על ארצנו, מוותר מבחינה מוסרית על בעלותנו אפילו לחלקה. השלטון העברי בארץ כולה היה יכול, משך תקופה קצרה מאוד, להפוך את המיעוט העברי, בהתאם לזכותנו ההיסטורית, לרוב גדול. אולם עובדה היא שמר בן־גוריון הודה כי יכולנו לשחרר את הארץ, ולא שיחררנוה. ברור איפוא, כי היתה לנו בימים ההם שעת־כושר, אך היא לא נוצלה.

החיתה זאת שעת־הכושר האחרונה, לפי השקפתך?

שעות־כושר מיוחדות באו לנו גם בשנות קיומה של מדינת־ישראל. אם כתוצאה מרציחתו של עבדאללה, אם כתוצאה מניתוק שטח הכיבוש המצרי בעזה ממצריים גופה, ואם כתוצאה של הפיכות החוזרות והנשנות בארצות ערב השונות. ביחס לשתי ההפיכות האחרונות במצריים ובסוריה, ידוע לי שלא רק אנשי תנועת החרות, אלא גם אחרים סברו כי ההפיכות האלה נתנו לנו הזדמנות — ואנו החמצנוה.

מר בגין, האמנם מאמין אתה שאפשר היה לכבוש חלק מן השטחים התפוסים כיום בידי מדינות ערב, מבלי לגרום לחתלקחות מלחמה כללית נגד כל העולם הערבי?

תשובתנו היא כי מבחינה מוסרית, מותרת מלחמה כזאת, משום שהיא אינה מלחמת־עוול, אלא מלחמת־צדק: לא מלחמה למען כיבוש אדמות־זרים, אלא למען שיחרור מולדתנו אנו; לא מלחמה למען שפיכות דמים, אלא למען השכנת שלום — שלום לנו ולערבים כאחד. במולדת העברית המשוחררת חייב לשלוט, ואני מאמין כי ישלוט, העקרון שבוטא על ידי מורי ורבי, זאב ז'בוטינסקי, בשיר הירדן:

שם ירווה לו בשפע ואושר
בן ערב, בן נצרת ובני.
כי דגלי, דגל טוהר ויושר,
יטהר שתי גדות ירדני.

אולם אינך חושב שהמלחמה תפרוץ בוודאות?

המלחמה מותרת, אך אפשר גם בלי מלחמה. כלומר, בלי מלחמת־חזית כללית, שתפרוץ לפי יוזמתנו בכל הקווים באותו זמן, ועם כל מדינות ערב יחד.

„הערבים אינם מוכנים למלחמה"

זהו הרעיון המונח ביסודה של תוכנית „מיבצעי־הגשמה בשעות־כושר". סבורני כי יש ברעיון הזה ריאליזם מדיני, בגלל הסיבה הבאה: לו הערבים היו מרגישים שיש לאל ידם להתקיפנו במלחמה כללית ולהטילנו הימה, הם היו עושים את זאת כבר היום, מבלי לחכות לכל תגובה מצדנו על מעשי התקפה „גיריליים" שלהם, או לנקיטת יוזמה מצדנו באחד מקטעי החזית. על כוונותיהם להשמיד את ישראל הם מצהירים מפרק לפרק, ואם הם אינם מנסים להוציא אותן אל הפועל, הרי הסיבה היא שהם יודעים כי במלחמת־חזית גלוייה ינופץ כוחם במידה הרבה יותר גדולה מכפי שזה קרה בשנת 1948.

אותו שיקול יכוון את צעדיהם, בין אם נגיב אפילו תגובה חריפה ביותר על מעשי־התוקפנות שלהם, ובין אם נבצע את אשר קראתי „מיבצע־הגשמה בשעת־כושר".

אינך רואה כל דרך אחרת למנוע התקפה ערבית?

לא. האחראיים לפעולות המדיניות העברית, ולמה שקרוי

(המשך בעמוד 78)

© 1978 REVLON, INC.

רבלון מציגה

FORMULA 2

שיטת טיפוח חדשה מדעית ויחידה.
חיים יפים לעור פנייך.

הידעת כי עורך, כמו שערך, טעון חשמל ?
שיטת הטיפוח המדעית החדשה ״פורמולה 2״ של רבלון מבוססת על כך.
תכשירי ״פורמולה 2״ פותחו באופן מיוחד כדי שתהא זיקה טבעית ביניהם לבין עור־פנייך:

1. תכשירי הניקוי של ״פורמולה 2״ ״שואבים״ את עודפי השומן והלכלוך מעורך ומותירים את עור פנייך צח, נקי ורך למגע.
2. תכשירי הלחות של ״פורמולה 2״ ״נשאבים״ הייטב לתוך עורך, מרווים אותו ומגינים עליו מפני יובש שעות ארוכות.

אלה הם חלק מתכשירי ״פורמולה 2״ – נטולי בושם ובעלי רמת pH מאוזנת.
הם כה מרוכזים עד כי מספיקה כמות זעירה בכל שמוש.
הבקבוקונים מצויידים בפיה המווסתת את הכמות הנדרשת – לנוחות ולחסכון.
״פורמולה 2״ – שיטה חשובה לטיפוח עור פנייך – פשוטה, מדעית, מושלמת.
התוצאה – חיים יפים לעורך.

FORMULA 2
חדש ממעבדות המחקר של רבלון.

צוות רבלון ישמח לארח אותך ליעוץ אישי והדרכה, ללא תשלום, בבית רבלון, רח' חובבי ציון 65 תל־אביב, בימי ראשון ושלישי משעה 3.00 עד 5.30 אחה״צ.
חוברת הדרכה לתכשירי ״פורמולה 2״, לרשותך חינם, בתמרוקיות ובמחלקות רבלון בבתי הכלבו.

יעל ודן חגגו את ארוסיהם במסעדת יוקרה. הם הציגו כרטיס אשראי לאומיקרד. התשלום עבור הארוחה יבוצע זמן רב לאחר סיום הארוחה.לאומיקרד. כרטיס האשראי של בנק לאומי ממשפחת ויזה הבינלאומית מאפשר לך לחגוג באשראי. אתה נהנה מארוחה נפלאה ומאשראי של עד חודש ימים.

לאומיקרד בישראל כמו ויזה בחו"ל
כרטיסי אשראי של קבוצת בנק לאומי

לאומיקרד - ה"ויזה" לחיים קלים יותר

באותה שעה ממש, שותים ג'ורג' ולינדה קפה לסיום ארוחת ערב נפלאה במסעדת יוקרה בריצ'מונד. גם הם מציגים כמובן, כרטיס אשראי ויזה.

פרסום א.טל

מכתבים

מישלחת מנופחת

המישלחת המנופחת, שנטל מנחם בגין עמו בצאתו לחתום על הסכם־השלום בוו־שינגטון, היא אופיינית לתפיסת הכבוד והחדר הז'בוטינסקאי. גם לטכס קבלת פרס־נובל לשלום באוסלו נטל עמו מר בגין מישלחת כזו, מבלי לשים־לב לביקורת ש־השמעה על הביזבוז הכרוך בכך ועל חוסר הטעם וצרימת־העין שהיא מעוררת. מר בגין הקים לעצמו חצר של מכובדים,

להם מוענקים תוארים ותפקידים ריקים מתוכן, רק על מנת שיוכלו להסתופף בצילו וליהנות מהדרה של מלכות. נראה שבסתר ליבו מתכוון בגין להקים מחדש את מלכות ישראל השלישית.

מאיר שנער, תל־אביב

טוב שלחתימת הסכם־השלום בוושינגטון יוצאת מישלחת כה גדולה. עכשיו יוכלו האמריקאים לדעת לשם מה הם צריכים להזרים מיליארדים לקופת ממשלת־ישראל.

ח. טיבי, חולון

רק צרי־עין מקטרים על היקף המפלייה הגלווית לראש־הממשלה, לטכס חתימת הסכם־השלום. זהו בכל זאת מאורע ה־ס־טורי חד־פעמי, וכל מי שהיה לו חלק בהשגתו ראוי שיהיה שותף למעמד. גם ג'ימי קארטר, בבואו לישראל ומצריים. הביא עימו פמלייה ענקית — אך על כך לא פצה איש פה ולא ציפצף. בימינו יש לטכסיות חשיבות רבה, שכן היא נעשית לעיני מצלמות הטלוויזיה. משום כך ראוי להבליט לעיני העולם כולו את החשיבות שמייחסת ישראל למעמד חתימת השלום, בכבדה אותו בנוכחות צמרתה.

רינה זיו, פתח־תיקווה

● ● ●

בגינו של בגין

אשרי העם שמנהיגו לא שש לקרב ולב אוייביו אל בני עמו קרב. אשרי העם אשר כוחו חוסה באל, ושתי מילים על דל שפתיו — שמע ישראל!

אביגדור קפלן, תל־אביב

בגינו של מנחם בגין ובגנותו תיווהר ישראל חתיכה בילבד. בגינו: משום שהתעקש לקבל לידיו את אוניית הנשק אלטלנה, בניגוד להסכם שחתם עם נציגי הממשלה הזמנית, בתקופת מילחמת השיח־רור (האונייה היתה טעונה בנשק, בכמות ובאיכות שהיתה מעשירה את הארסנל הדל שהיה בידי צה"ל בעת היא). שאילמלא כן, נשק זה היה מסייע לשחרר את הגדה המערבית בסמוך לתום ההפוגה הראשונה. ובגנותו: משום שהעניק אוטונומיה לפלסטינים, דבר שיביא בהכרח להקמת מדינה פלסטינית ולניתוק הגדה המערבית ועזה ממדינת ישראל. על כן זכאי מנחם בגין בהחלט לתואר "Piece Maker".

אלישע צוקר, רמת־גן

יש לי ספקות קשים לגבי האוטונומיה המוצעת לפלסטינים, הן על סמך לקחי העבר והן ממה שצופן העתיד. בואו לא ניקח דוגמה מאוטונומיות שניתנו לאינ־דיאנים או לכושים, אלא ממיקרים יותר קרובים לנו. היה מישהו, שניסה לפתור את בעיית היהודים ברוסיה באמצעות או־טונומיה בבירובידז'אן. היא נכשלה כעבור זמן קצר. הרוסים רצו להקים רפובליקה יהודית אוטונומית, כאשר הרפובליקות ש־בברית־המועצות, וניתנה אף דחיפה לכך מצד השילטונות. אך העם היהודי סרב, למרות שניתנה לו האפשרות לשמור על מסורתו ותרבותו במיסגרת אוטונומיה זו. נראה שממשלת הליכוד אימצה דוגמה זו, כדי לאכול את התפוח ולהשאירו שלם: לתת לפלסטינים זכות למינהל־עצמי ותר־בות משלהם אך ללא זכות על הקרקע. כשם שהיהודים לא קיבלו את האוטונומיה ב־בירובידז'אן, כך לא יקבלו הפלסטינים את האוטונומיה המוצעת להם בגדה. רא־שיתה, כסופה, היא כישלון.

מיקי הירש, גבעתיים

● ● ●

מחיר השלום

השלום נפל על הממשלה מהשמיים. אי־לולא היה הנשיא קארטר לוחץ על ממשלת־ישראל לחתום על הסכם השלום עתה, אי־אפשר לדעת כיצד היתה נחלצת מהתהום הכלכלית אליו דירדרה את המדינה. עכשיו יש תירוץ לכל כישלון כלכלי — השלום. בשם השלום העלו לנו כבר את מחירי הביצים והחלב. בשם השלום יעלו לנו בק־רוב את שיעורי מס־הכנסה ואת מחיר הטלפונים. בשם השלום יוסיפו להצדיק את האינפלציה.

בקיצור: השלום יהיה עלה־תאנה ש־יכסה על כל מחדלי שימחה ארליך וחב־ריו. ארליך יוכל לטעון, כי יונת־השלום

אינה מטילה ביצים. ומי יעז עוד להת־קומם נגד הגזירות הכלכליות של הממ־שלה! עוד יאשימו אותו שהוא מתנגד לשלום!

משה צוברי, תל־אביב

אני רוצה להתלונן על גניבה. שר־האו־צר, שימחה ארליך, גנב לנו את תוספת־היוקר עוד לפני שקיבלנו אותה. איזה ערך יש לתוספת־היוקר המעוקרת, כשהיא מקו־זזת חודשיים לפני שמקבלים אותה לידי. ההסתדרות טוענת שתדרוש על כך פיצוי לעובדים במשכורת חודש יולי. אבל אז יתחכם ארליך שוב, ויעלה את המחירים כבר במאי או ביוני. לכן, חובתה של ההס־תדרות לתבוע פיצוי על ההתייקרויות ה־אחרונות כבר במשכורת חודש מרס. אם ארליך מפר הסכמים ומנסה להתחכם אי־תנו, צריך להחזיר לו באותן שיטות עצמן.

יעקב חסידים, ירושלים

● ● ●

סוד המישמר האזרחי

אני מעוניין להגיב על כתבתכם, לא נאזור לישראל (העולם הזה 2167), על הצע־רים הערבים שהוכו בידי נערי המישמר האזרחי על שפת הים. היום נמצא במיש־מר האזרחי מיטב הנוער, אשר תורם מזמנו ומירצו לשמירת הביטחון הפנימי בארצנו מפני פעילות עוינת. לצער חברי

(המשך בעמוד 10)

מצאת גבר אבהי שנו־תן לך יחס עדין וחם, הוא עוזר לך לפתור את בעיותיך. היכך מת־גדרת בבעייה אחת ו־מזניחה דבריים ה־עשויים להסב לך או־שר רב. שימחה ש־מצאת במקום עבודתך החדש, תפיג את דכ־אונך כליל. סעי לחופ־שה קצרה עם בני ביתך, הקדישי להם את מלוא תשומת ליבך ותבואי בעתיד על שכרך. משהו מבני משפחתך יצטרך לטיפול רפואי — עזרי לו. שימרי על יופייך: הוא כרטיס הביקור שלך.

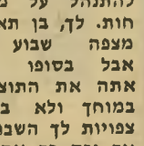

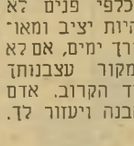

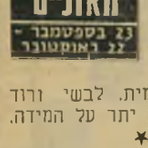

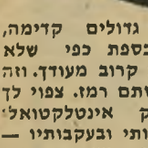

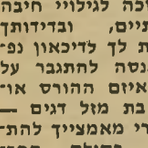

השבוע מסוכן מאד ל־בנות שור. הן יכולות להסתבך בהרפתקאות העשויות לגרום לסי־בוכים אישיים ובריאו־תיים, זמן רב לאחר שתשכחנה את התקרית עצמה. מוטב, איפוא, לא להרבות בקשרים חברתיים ולהגביל את המגע עם אנשים חז־שים — בייחוד בסוף השבוע, מיום ג' עד יום ה'. לבשי צבעים בהירים.

* * *

השבוע הוא שלך, בת תאומים: אהבה, אה־בה ועוד פעם אהבה. מריבה קטנה עם בן־זוגך, תסתיים בטוב. מהרה וחייכם ימשיכו ההתפייסות תבוא ב־להתנהל על מי־מנו־חות. לך, בן תאומים, מצפה שבוע מפרך. אבל בסופו תקצור אתה את התוצאות הברוכות. השתמש במוחך ולא בכוחך. במישור הרומנטי צפויות לך השבוע הפתעות, אך זה תלוי אך ורק בך אם הן תיפולנה לזרועותיך.

* * *

אתה זקוק למשענת רצינית בדמות חיי מש־פחה יציבים ומאושרים, ככללות הכל, הם משקל הנגד היחיד לסערה הנפשית העוברת עליך בהתייחסותך לגורמים חיצוניים. זכור רק כי המצב כלפי פנים לא יוכל להיות יציב ומאו־שר לאורך ימים, אם לא תדע מקור עצמתך ולהתגבר על עצמך בעתיד הקרוב. אדם קרוב אליך יגלה כלפיך הבנה ויעזור לך.

* * *

ועכשיו — השבוע ה־גורלי. עד כה התכוונת להכין את הקרקע. ה־שבוע תצטרכי להלום — כל עוד הברזל הוא חם. מגע חברתי הולם את תוכניותייך. בייחוד ביום ו', סוף השבוע, שהוא גם הירח ה־חדש. אבל טוב תעשי אם לא תסמכי יתר־על־המידה על אחרים ובייחוד לא על חברותייך הטובות יותר. על בחורים אינך סומכת בין כה וכה, למרות שאחד מהם, תתפלאי לשמוע, מהימן מהאחרים.

* * *

כמו מצפן המצביע תמיד צפונה, את חו־זרת, בהתמדה מדאיגה, למצבים ישנים ולקש־רים ותיקים. הזהרי: דעי שלא כל תגובה הדומה לזו בה נתנסית בעבר — זהה עם מה שאת כבר יודעת. את עשוייה ללכת על קרקע בטוחה — ולהיתקל ב־מוקש ריגשי. מעל לכל — הישמרי לא לסבך אדם בקשרים ריגשיים עזים פי כמה מן הביזור הקל לו התכוונת את בעצם. השתדלי ללבוש סגוך אל תהססי להגיד בהיקף את מה שיש אל ליבך לומר לו: בייחוד אם הוא ממשיך כמינהגו הנלוז. אל תהיי כלבתא — אבל אל תהיי גם קורבן־עו־לה לשיגעונותיו. עסק בלתי רגיל מושך את התעניינותך. לשווא. זה לא בשבילך, ואם תיגע בו יתכווה. ביום א' גם לא כדאי לך לצאת או לקיים קשר טלפוני עם חו"ל. זהו יום להת־בודדות ולהתבוננות עצמית. לבשי ורוד בהיר ואל תהיי מגונדרת יתר על המידה.

* * *

ערמומיותך הטיבעית תאפשר לך להת־גבר, בהדרגה ומאחורי הקלעים, על מיכ־שולים שנתגלו בדר־כך אל האושר ואל ה־תהילה. תצטרך להב־ליג על הרבה עלבונות, השבוע, ואתה תעשה זאת — גם אם בחרי־קת שיניים. אבל הב־לגה משתלמת. לקראת שבת אתה נמצא שוב בנקודה ממנה אפשר להתחיל בה מחדש.

* * *

את יכולה להאמין בכוכבים. הם לא משק־רים. ואם הם אומרים לך שכדאי לך להתנהג בחביבות, מל־אי את כל מישאלותיו. זוג מכריך ינסו להו־ריד אותך מהדרך בה את הולכת שנים. הם סתם שמרנים. מה יש? אפשר גם להתהולל לפ־עמים. אם לא עכשיו, אז אימתי? העיקר לש־מור על הטעם הטוב בכל התנהגותך. ועליך יש לסמוך בהחלט. מדוע הפסקת לקרוא בזמן האחרון?

השבוע תצעד צעדים גדולים קדימה, ותתקרב למטרתך הנכספת כפי שלא היית קרוב מעודך. וזה לא סתם רמז. צפוי לך סיפוק אינטלקטואלי ואמנותי ובעקבותיו — פגישה מעניינת עם ידידה ותיקה ואהובה עליך. היזהר מעצבנות יתר. ואל תייחס לדב־רים יותר חשיבות מ־המגיע להם בדרך כלל.

* * *

גילוי ידידות ורצון טוב כלפי מכרים חד־שים, את גם הכרת או־תם רק בימים אלה, עשויים להשתלם במרו־צת הזמן. אל תסרב לארח מכרים חדשים, גם אם יביאו איתם ידיד משלהם שאינו מו־כר לך, ושאינו מוצא חן בעיניך. בעייה מש־פחתית אינטימית ורגי־שה מאד, עשוייה לבוא על פתרונה המוצלח.

* * *

האושר ממך והלאה. אינך רואה תוצאות מקוות מפעילותך הרבה, אנשים חות־רים תחת מעמדך, אי־נך זוכה לגילויי חיבה אמיתיים, ובדידותך גורמת לך לדיכאון נפ־שי. נסה להתגבר על האגואיזם ההורס או־תך. בת מזל דגים — הגבירי מאמצייך להת־קדם בסולם החב־רה, לא בהכרח על חשבונם של אחרים.

תשבץ העולם הזה 2169

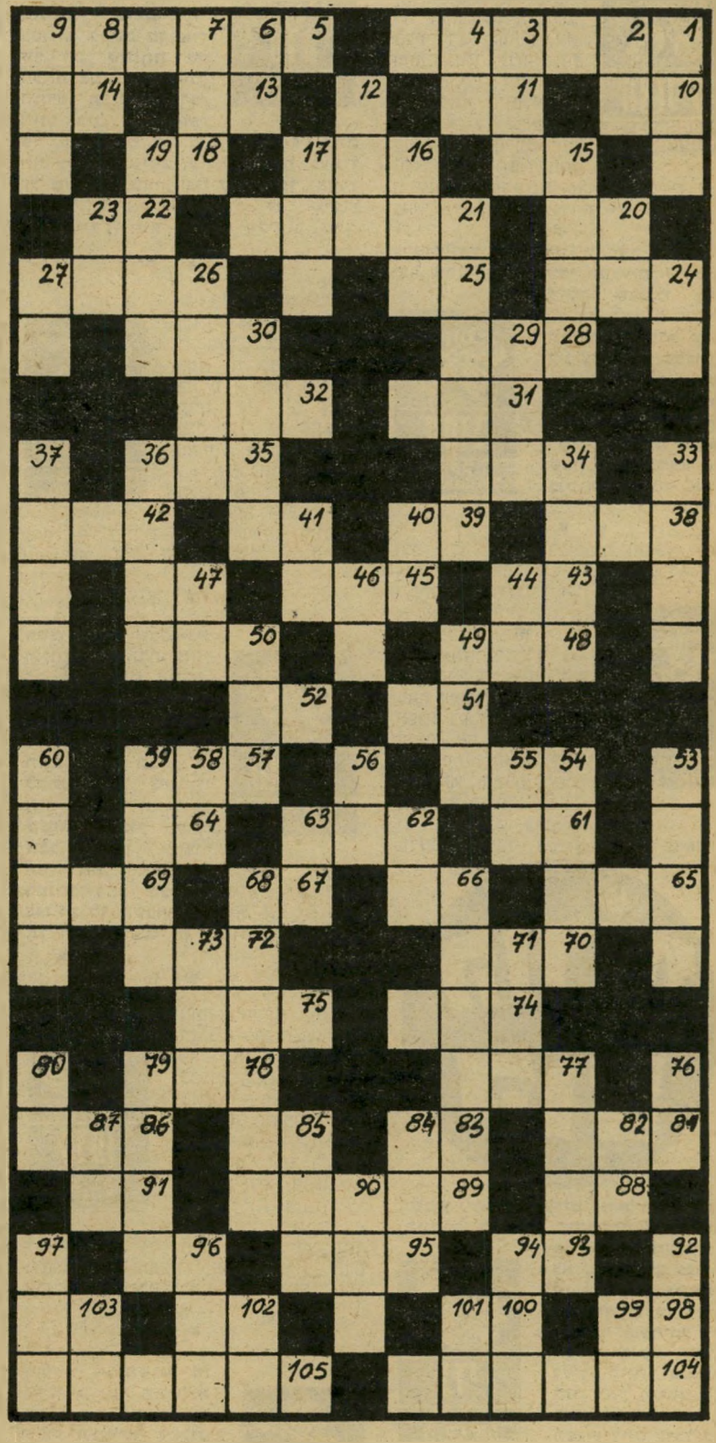

מאוזן:

1) תעודת ביטוח; 5) מכשיר המשמש בהנדסה; 10) נצח; 11) מילת־שאלה; 13) קידומת צרפתית; 14) וזיר; 15) נמל־תעופה (ר"ת); 16) חלק בראש; 18) ענף; 20) מלכסיקון הבקר; 21) צופה מן הצד; 22) מחוספס; 24) ראפיה; 25) רשע; 26) גלגל; 28) כר־מירעה; 30) עב־בשר; 31) הקים; 32) אחד מהורי; 34) יצאו בגלות; 35) יוציא ניצנים; 38) מדינה באמריקה הדרומית; 39) משקה קל; 41) תבואה; 42) כתובת; 43) סוד; 54) נס; 47) כיוון ש־; 48) מס־ערך־מוסף (ר"ת); 50) „טובה"; 51) מכשיר־עינויים; 52) עלה בספר; 54) כמות גדולה; 57) בהמה דקה; 61) מכשף; 62) חלק בגוף; 64) מילת־זירוז; 65) נהרה; 66) שן הפיל; 67) אות בא"ב העברי; 69) מידת יבש עתיקה; 70) פעולה; 72) שביב; 74) זכר בעיזים; 75) חלק בראש; 77) בפעם נר־ספת; 78) מבניו של נוח; 81) כפן; 83) חס־וחלילה (ר"ת — הפוך); 85) אסקופה; 86) זוהר; 88) מילת־בקשה; 89) חי ימי רב־זרועות; 91) יתן שכם; 93) מקולות הגברים במקהלה; 95) לאלתר; 96) פרוסה; 98) מעשה־פלא; 100 מסולם הצלילים; 102) מרחם; 103) מזמר; 104) צלחת קטנה; 105) מקום שגרים בו.

מאונך:

1) עשה; 2) ודי בלי סוף; 3) יפה רוחו; 4) כן, בספרדית; 6) מגופה; 7) מתכת אצילה; 8) הווייה; 9) ירק־גינה; 12) משמש למחיקה; 15) סובייקט; 16 מח־העצמות; 17) ישמח לבב אנוש; 19) אליל הפלישתים; 10) עלוב־נפש; 26) נשיא אוגנדה (ש"מ); 27) ברח; 29) חלק־ארץ; 30) פריך; 33) שכיח; 34) מניע; 36) עיטור לזרוע; 37) העגורן הוא כזה; 40) בת־קול; 41) מילת־שלילה; 44) נע ממקומו; 46) מיכסה הבית; 47) כיסא־כבוד; 49) נסיעה ארוכה; 50) רצון; 53) בארמן; 54) מה שהכל מייחלים לו; 55) מהלך בשחמת; 56) חזר; 58) לאן? 59) מוסף על; 60) אבן יקרה; 62) מעד־נות; 63) נישא; 66) משמעות; 68) עיסת שקדים; 71) זמנו; 73) עוף־ים; 76) נוכרי; 77) גן; 79) צלולויד; 80) מידת־שטח; 82) ענן; 84) כלי־קיבול לנוזלים; 85) תיכלה; 97) מונח בתורת החשמל; 90) בעל־מום; 92) גדיל; 94) שובל; 96) כלו מן הארץ; 97) אולם; 99) כלי־קיבול; 101) קינה; 102) מועד; 103) מינחה.

מכתבים

(המשך מעמוד 9)

ולצערי, אין בארץ מודעות להתנדבות, בכל הזרועות ההתנדבותיים. הנוער הוא כיום המרכיב העיקרי במישמר האזרחי. לכן אנו רואים את המעשה שנעשה, כפגיעה אישית בכל אחד מאיתנו. אנו מודים לכם על שהערתם את תשומת־לב הציבור. אבל עליכם להעיר אותו לצורך להתנדב — למישמר האזרחי, למגן־דויד ועוד.

אייז מדובן, תל־אביב

מבלי לדבר כלל על התנחלויות־סרק, שאני שולל אותן מכל וכל, ברצוני להציע לח"כ אורי אבנרי שיפנה לראש־הממשלה מעל במת הכנסת, בדרישה שראש־הממשלה יגנה אישית את תופעת העינויים בשטחים וכן תופעות של התעללות כלפי ערבים העובדים בישראל בידי אנשי המישמר־האזרחי, השוטרים ותלמידי־התיכון המתנדבים. ראש־הממשלה מתייחס בחומרה כלפי הטירור הערבי, אך ממלא פיו מים בכל הנוגע לטירור היהודי.

אינג׳ציו (יצחק) סובוב, תל־אביב

● ● ●

דמוקרטיה סלקטיווית

אתם, הלוחמים נגד מעצרים מינהליים או שרירותיים של אנשים חפים מפשע, הנעצרים רק בגלל דיעותיהם, באחת היבחנו: אם תמחו בחריפות נגד מעצרם של אנשי גוש־אמונים על לא עוול בכפם. אם תתעלמו ולא תמחו על כך — הרי הדמוקרטיה שלה אתם מטיפים היא דמוקרטיה סלקטיווית ואין אתם ראויים לאמון קוראיכם.

אבישי ליבנה, רמת־גן

● ● ●

ועד בלתי מוכר

בעתונכם (העולם הזה 2166) פורסמה כתבה אודות הסטודנט נאצר מאזן, המכונה ברשימה זו משום־מה בתואר „יו"ר ועד הסטודנטים הערבים בבר־אילן". הרשו לי להביא לידיעתכם, כי אין באוניברסיטת בר־אילן כל ועד סטודנטים ערבים או כל ועד סטודנטים אחר, למעט אגודת הסטודנטים של אוניברסיטת בר־אילן, אשר הבחירות אליה נערכות אחת לשנה.

בבחירות האחרונות לאגודת הסטודנטים באוניברסיטת בר־אילן נכשלה הקבוצה ש־עמדה בראשות אגודת הסטודנטים ונבחרה קבוצה בשם בר־אילן אחרת. בבירור שערכתי הובר לי, כי אין כל סטודנט בשם נאצר מאזן המכהן בתפקיד כל שהוא באגודת הסטודנטים בבר־אילן. סטודנט בשם זה רשום בפקולטה למשפטים באוניברסיטת בר־אילן, אולם אין הוא מכהן בכל תפקיד שהוא מטעם אגודת הסטודנטים ולמען הסר ספק אין הוא יכול לפעול או לחייב בהופעותיו או במעשיו את אגודת הסטודנטים באוניברסיטת בר־אילן.

לפני חודשים מספר ערכו חלק מ־150 הסטודנטים הערבים בבר־אילן, שהינם חלק מ־8000 הסטודנטים הלומדים באוניברסיטה זו, „בחירות" משלהם, „בחירות" אשר לא הוכרו בידי אגודת הסטודנטים המקומית ואינן מוכרות אף בידי הנהלת אוניברסיטת בר־אילן. היחידים המורשים לפעול למען ובשם הסטודנטים בבר־אילן, הם נציגיהם אשר נבחרו במהלך השנה לאגודת הסטודנטים המקומית.

„ועד הסטודנטים הערבים" (אם אמנם קיים גוף שכזה) כשמו כן הוא, דואג לרוב חתם של הסטודנטים הערבים בילבד. אגודת הסטודנטים באוניברסיטת בר־אילן שמה לה למטרה לדאוג לרווחתם של כ ל ל הסטודנטים באוניברסיטת בר־אילן, כמו בהפעלת אירועים שונים דוגמת מופעי בידור מסובסדים, הוצאת עתון סטודנטים, ייזום „קפה פוליטי" ועוד. נכון כי בעבר נדחו ותדחנה פניות של סטודנטים, ובכללם הסטודנטים הערבים, באוניברסיטת בר־אילן לקיים „מסיבות" או „ערבי תרבות", מאחר שבמהלך „ערבי תרבות" אלו מוזמנים אישים פוליטיים — דבר העומד בניגוד לתקנונה של אגודת הסטודנטים בבר־אילן, האוסר פעילות פוליטית ברחבי הקמפוס, שלא ביוזמת הנהלת אגודה המקומית.

כל עוד תקף תקנונה של אגודת הסטודנטים וכל עוד קיימת אגודת הסטודנטים בבר־אילן, אין האגודה המקומית מוכנה להכיר בכל גוף המתיימר לייצג את ענייניהם של הסטודנטים באוניברסיטת בר־אילן או מי מהם.

חיים שטנגר,
סגן יו"ר אגודת הסטודנטים, אוניברסיטת בר־אילן, רמת־גן

● ● ●

שני משה אלפן

תחת הכותרת „הגנבים והחברה הממשלתית" כתב העולם הזה (2165) דברים שונים ביחס אלי אשר ברובם אינם נכונים, בחלקם מהווים חצאי־אמיתות ובחלקם דברים שהוצגו מהקשרם ובסך־הכל מציגים תאור מסולף ומעוות שיש בו משום הוצאת לשון־הרע לגבי.

במיוחד בולט וחמור הדבר הן בכותרת המשנה של הכתבה הנ"ל, היינו „יו"ר החברה הממשלתית ליהלומים, משה אלפן, שותף לעבריין" הן בכתבה בה נאמר לגבי החוזה בין גאבורדיאן וליברמן (שתצלומו מובא באותה כתבה תחת הכותרת „החוזה בין גבורדיאן ובין ליברמן, אלפן ודורון") כדלקמן: „בהסכם מצהיר ליברמן כי יש לו שני שותפים לעיסקה: האחד מיידי דורון, המקבל זכות חתימה, והשני משה אלפן. אלפן הוא יו"ר מועצת המנהלים של חברת פיתוח, יועץ מכובד לחברות כלכליות והיה מנכ"ל אלדא, החברה שעסקה בסחר עם אפריקה מטעם הממשלה. מה הוא עושה כשותף לנוכל דורון?"

ייחוס עיסקה זו אלי הינו סילוף גמור. משום־מה החליט כתבכם, יגאל לביב, יתכן שבגלל הדמיון בין השמות MOSE ELEFAN הנזכר בחוזה לבין שמי — (אגב, שמי בלועזית נכתב MOSHE ALPAN), כי המדובר הוא בי, וזאת מבלי שטרחתם לפנות אלי ולברר האמנם כך הוא הדבר. האמת היא כי השם המוזכר בחוזה המצולם בכתבה אינו שמי, איננו מתיחס אלי, כי איני מכיר כלל לא את מר ליברמן ולא את מר דורון הנזכרים בצילום ובכתבה, וממילא לא הייתי ואיני שותף של מי מהם ולא היה לי שום עסק איתם.

משה אלפן, רמת־השרון

● מאחר שהקורא אלפן נמצא בחו"ל, לא ניתן לברר כעת את העובדות, והדבר יבורר עם שובו.

● ● ●

בלי תמיכה ממשלתית

לגבי הידיעה „הליכוד משתלט על מרעצת הצרכנות" (העולם הזה 2165), הוסיפ מכתי להגיב כדלקמן:

אנו שמחים מאד שמערכת העולם הזה מגלה עניין בנושא הצרכנות, אך הייבו שמחים עוד יותר אילו היה לפחות קשר רופף ומזערי בין האמור בכתבה לגבי אגודת מגן לצרכן לבין האמת. אגודת מגן לצרכן הינה ארגון הצרכנות היחיד בארץ, שאינו מקבל תמיכה כספית כלשהי היא מגורמים ממשלתיים, מסחריים או מפלגתיים, ואין בכוונתו של הארגון לקבל כספים מגורמים אינטרסנטיים בעתיד.

יפה אינגברג,
מזכ"ל מגן לצרכן, תל־אביב

● ● ●

עובדות כהוויתן

בידעה שהופיעה בעיתונכם (העולם הזה, 2164), במיסגרת המדור אתה והלירה, תחת הכותרת — „מילכוד נמכר ליוסף אמיר", נפלו כמה אי־דיוקים לגבי כמה פרטים שהופיעו בידיעה. אולם ברצוני להתעכב דווקא על הפיסקה האחרונה בידיעה, שבטעות יסודה.

חברת מילכוד כלל וכלל אינה מתיימרת, ואף אינה מסוגלת, להקים מישטרה פרטית משלה. החברה באה לשמש אך ורק כלי־עזר להגנת הלקוחות הקשורים למוקד מילכוד. אופי עבודתה של החברה מחייב שיתוף פעולה הדוק עם המישטרה, ועד כה — במיקרים בהם נזקקנו — זכינו לסיוע בצורה היעילה, המהירה והאמינה ביותר.

ידידיה משה, מנכ"ל „מילכוד", תל־אביב

דובק מייצרת סיגריות איכות למעלה מ-40 שנה.

הללויה...

חדשות האירוויזיון

מץ

עם אנטי־מחיקון

מץ צבע תאפשר לכם להנות השנה בצבע מן השירים הזוכים באירוויזיון. עם מץ צבע ובעזרת האנטי מחיקון, תוכלו להנות מחגיגה צבעונית ועליזה לעין ולאוזן.

* ועוד - הצעה מיוחדת לרוכשים מץ-צבע עם אנטי מחיקון בחודש מרץ: לאחר הנהגת שידורי הצבע בישראל, תזכה אתכם מץ במלוא מחיר האנטי־מחיקון, עם רכישת אחד ממוצרי מץ המעולים (בתנאי שמחיר הזיכוי לא יעלה על 25% מערך המוצר). תוקף הזיכוי - לתקופה של שנה אחת מיום רכישת מץ-צבע.

פרטים אצל כל הסוכנים המורשים למוצרי מץ ברחבי הארץ ובבית מץ, רח' מודיעין 19, בני־ברק, רמת־גן.

* במבצע- כספך יוחזר לך

הטון באירוויזיון - מץ־צבע

חיפה — סלון באלי, רח' הרצל 1; **חדרה** — סלון באלי, רח' הנשיא 51; **רמת־גן** — סלון באלי, רח' ביאליק 75; **ירושלים** — סלון שלום, רח' יפו 68; **עפולה** — סלון באלי, רח' הנשיא 17; **חיפה** — סלון הבנקים, רח' הבנקים 1; **חולון** — סלון סבוי, רח' סוקולוב 77; **הוד השרון** — סלון חמד, דרך השרון 94; **נתניה** — פטמן יוסף, רח' עמק חפר 4; **פתח־תקווה** — סלון לירון, רח' ההגנה 17; **ראשון־לציון** — רמזור (כדריה), רח' רוטשילד 36; **אשקלון** — סעדון אליעזר, רח' העבודה 27; **נס־ציונה** — א.ק. אלקטרוניקה, רח' וייצמן 14; **רחובות** — אלקטרו סנטר, רח' הרצל 171; **כתיים** — סלון פאר, רח' רוטשילד 32; **ירושלים** — טטרון — רח' דוד ילין 33; **נבטתים** — נתנאלי משה, רח' כצנלסון 12; **תל־אביב** — סלון להיט, רח' אבן גבירול 20; **נתניה** — רדיו אלחוט, שד' בנימין 5.

ח"כים: מה הם חיים באמת?

המשך הדו"ח על הכנסותיהם האמיתיות ורכושם של כל 120 חברי הכנסת התשיעית

עד, אחרי שסידרה זו סקרה כבר את הכנסותיהם ורכושם של יותר מ־80 חברי־כנסת, אפשר לעשות סיכום ביניים. לעומת חברי־הכנסת העשירים (העולם הזה 2167) נאנקים כמה חברי־כנסת תחת עול ההוצאות המתחייבות מתפקידם, אך מתביישים להילחם על העלאת משכורותיהם של חברי־הכנסת „משום שאנו צריכים להוות רוגמה".

אפשר להניח שמצב זה עלול להביא חברי־כנסת אל עולם העבריינים. אומנם חברי־הכנסת שהוחשדו או שהורשעו עד כה בעבירות פליליות הנוגעות לרווח כספי, הם

כנסת

מועטים בלבד. רק אחד מהם, ח"כ הליכוד שמואל רכטמן, נשלח לכלא בגלל עבירות אלה, אולם בכל המיקרים, כולל המיקרה של רכטמן, לא נעשו העבירות בגלל חוסר־כסף. דווקא מבין חברי־הכנסת האמידים נמצאים העבריינים, בעוד שמעולם לא הועלו חשדות בנושא זה כנגד חברי־כנסת עניי.

אולם למרות האמור, סכנה זו קיימת. בעוד שחברי־כנסת רבים טובלים בכסף, לפעמים בזכות העובדה שהם חברי־כנסת, ישנה שיכבה של ח"כים הנלחמים מדי חודש עם מנהל הבנק על אישור משיכת יתר, העלולים ליפול למלכודת בנושא זה.

חברי־כנסת שאינם בעלי נכסים או הכנסות נוספות, אומרים: „לא ידענו, ידענו את הפרטים ואת העובדה שלחברי־כנסת אחרים יש רכוש רב או הכנסות ממקורות אחרים, אבל לא ראינו את התמונה בכללה."

חברי־כנסת בעלי הממון, הם רובם ככולם בעלי תגובה אחידה: „אז מה יש? אם אני חבר־כנסת אסור שיהיה לי כסף? אסור לי לעשות עסקים? מדוע לאחרים מותר להרוויח כסף בצד ולי לא?"

עיקר הוויכוחים בכנסת הם סביב החלוקה בחוק בין שכירים לעצמאיים. נראה כי חלוקה זו, אינה משמעותית באופן מעשי. יש אמנם חברי־כנסת המגבילים עצמם מלהיות שכירים, בגלל הוראות החוק. אולם חברי־כנסת אחרים מוצאים לעצמם דרכים אחרות לקבל משכורת ולא לעבור על החוק.

עתה קמו חברי־כנסת אחדים, מתוך אלה שהמקצוע שלהם מחייב אותם להיות שכירים, כמורים למשל, ועומדים להציע הצעת חוק שתבטל את החלוקה בין שכירים לעצמאיים. היום מותר לחברי־כנסת להיות עצמאי, עורך־דין או יועץ כלכלי, אבל אסור לו להיות שכיר — כלומר, אסור לו לעבוד במישרד עורכי־דין כשכיר, או להיות יועץ כלכלי בשכר לחברות.

בראש העומדים להציע את השינוי בחוק עומד ח"כ הליכוד יצחק ברמן, המודה ש־הוא איש עשיר ביותר (העולם הזה 2155) וכי ההבחנה הקיימת היום בחוק אינה פוגעת בו. ברמן התחיל כבר לעשות „לובי" בין חברי־הכנסת, למען יתמכו בהצעת החוק שלו והשיג תמיכה ניכרת מחברי־הכנסת. אולם הוא עצמו מודה, כי הדרך לאישורה של הצעת החוק עדיין ארוכה ביותר.

בינתיים ממשיכים חברי־הכנסת לעסוק

שמעון פרס
עשיר מהאח

מכסנים

אלי מויאל
הכל למען הבנות

בעבודות צדדיות, בחלקם הגדול הפסיד את עבודתם הפרלמנטרית לעבודה צדדית.

שמעון פרס: האח משלם

אחד מחברי־הכנסת העשירים ביותר הוא מנהיג האופוזיציה, ח"כ שמעון פרס. הח"כ מכחיש את העובדה שהוא עשיר. כל מה שהיה לו לאמר לכתב העולם הזה היה ש„הרכוש היחיד שיש לי זה הדירה שלי". על שאר סעיפי הרכוש שלו סירב פרס לדבר.

די בדירתו של פרס בנווה־אביבים, בבית שבנה לו אחיו הקבלן גרשון („גיגי") פרס, כדי שאפשר יהיה להצביע על פרס כעל מיליונר. הוא אומנם שילם סכום זעיר עבור דירה זו, שאליה נכנס אחרי שגר שנים רבות ברחוב ארלוזורוב בתל־אביב, אולם כיום שווה הדירה סכום בן מיליונים.

שמעון פרס דאג אף לערוך בדירה שיפוץ פנים שעלה מאות אלפי לירות.

חשבון ההוצאות של ח"כ שמעון פרס במיפלגת העבודה הוא בלתי מוגבל. מייד משנכנס לתפקידו, אחרי שהמערך הפסיד את הבחירות, ופרס את הסיכוי להיות ראש־ממשלה, הוא הורה לרכוש עבורו מכונית גדולה מסוג אולדסמוביל. עד אז היו למזכירי מיפלגת העבודה מכוניות מסוג אס־קורט, אולם פרס היה רגיל למכונית שרד, כפי שהיתה לו בעת שכיהן כשר־הביטחון, והמיפלגה משלמת.

מיפלגת העבודה משלמת גם את כל יתר הוצאותיו של פרס. אם הוא אוכל בחוץ, ובדרך־כלל אין המדובר בקיוסקים או במסעדות תנובה, אם הוא לן מחוץ לעיר, והמדובר הוא על הליונות הנוספות לאלה שהוא מקבל מהכנסת, ואם הוא מארח אורחים בביתו. בנושא אחד החליט שמעון פרס על חיסכון: הוא אינו לוקח כסף עבור הרצאותיו בארץ ובחו"ל. פרס, בחושיו הפוליטיים הבריאים הבין כי בקשת תשלום עבור הרצאות מנהיג האופוזיציה, תוכל לשמש פעם נגדו. אחרי שהחליט שלא לקבל כספים עבור הרצאות, החל פרס לנגח, בשיחות אישיות, את נוהגם של יצחק רבין ואבא אבן לגבות סכומי עתק עבור הרצאותיהם.

אולם כל אלה הם הכספים הקטנים של פרס, אשר אינו בא ממישפחה עשירה והיה פעם חבר קיבוץ אלומות. הכסף הרב שלו, בא לו מעסקות שונות שעשה בדרך־כלל באמצעות אחיו ותחת שם המישפחה שלו. מישפחת פרס עשתה הון רב מתדיראן, שם היתה שותפה כאשר פרס היה אחד מספקי העבודה הגדולים ביותר לתדיראן, ועשתה ועושה עדיין כסף רב מעסקי בנייה, שבהם מייצג גיגי פרס את המישפחה. מרבית הסכומים, מלבד חיסכון בנוות חיסכון וניירות ערך בשיעור של כמיליון לירות הרשומים על שמו של פרס, אינם על שמו אלא על שם מישפחתו, מפני שבעסקות רבות היה טעם לפגם שהאיש שהיה מנכ"ל מישרד־הביטחון, או סגן שר־הביטחון, יעשה עסקות הנוגעות לנושאי ביטחון.

איתן ייבני
עשיר מהבית

חיסכון על שמו ועל שם בני מישפחתו, בסכומים גבוהים בכמה בנקים בחיפה.

למרות זאת יש לטובי תלונות חריפות על המשכורת שהוא מקבל מהכנסת. „יש לי מכונית פיג'ו 404 שאוכלת הרבה מאד דלק. היא עושה כ־10 קילומטרים לליטר בלבד, ואני עוד צריך להוסיף על הכסף

תאופיק טובי: לא למיפלגה

אחד מחברי־הכנסת המפורסמים ביותר בשבוע האחרון הוא ח"כ תאופיק טובי מרק"ח. טובי גילה אומץ־לב רב כשלא ניבהל מהתפרצויותיו ההיסטריות כמעט של יושב־ראש הכנסת יצחק שמיר כלפיו, בעת הדיון על הסכם השלום. והיה מוכן אף שיוציאו אותו מהישיבה. אולם לגבי תגובה על מקורותיו הכספיים והכנסותיו, גילה טובי בפני העולם הזה הרבה פחות אומץ־לב.

טובי אינו נוהג כשאר חברי מיפלגתו ואינו מוסר את משכורתו למיפלגה ותמורת זאת מקבל ממנה צ'ק על הוצאותיו האישיות. „אני לוקח את המשכורת שלי לעצמי. זו המשכורת שלי ואני עובד בשבילה. אני נותן למיפלגה תרומה כאשר אני רוצה, אבל לא מוכן לקבל מהמיפלגה תרומה." מקורות ברק"ח טוענים כי התרומה שהעניק טובי בפעם האחרונה למיפלגה שלו היא כל־כך ישנה וותיקה, עד שאפילו לא זוכרים את הסכום.

טובי מתגורר עם מישפחתו בבית ישן אך יפהפה בוואדי ניסנס בחיפה, שאליו פלש בשנת 1948 ומאז הוא שלו. הוא שולט שילטון ללא־מיצרים בסניף חיפה, שהוא אחד הסניפים החשובים של רק"ח, וכן בתקציב סניף זה.

טובי נהנה מהקופה המיפלגתית העשירה של רק"ח. לרק"ח עסקים כספיים וכלכליים מסועפים ביותר, תחת שמות שונים,

אברהם כץ
האוניברסיטה הפריעה

אשר ההון להם בא בעיקר מארצות שמעבר למסך הברזל. כלכלנים של רק"ח הצליחו להפוך עסקים אלה נס כלכלי, והשולטים בכל הכספים הללו הם ראשי מיפלגה זו, ביניהם טובי.

לטובי, המנהל רמת חיים גבוהה ביותר לעומת שאר אנשי רק"ח, קשה לפרט את המקורות הכספיים שלו וקשה לו גם להכחיש את העובדה כי יש לו חשבונות

הח"כים: מה הם חיים באמת?

(המשך מעמוד 13)

שאני מקבל מהכנסת עבור הוצאות נסיעה מהכיס שלי."

זאב כץ: מתנות לילדים

ח"כ **החדש מהמערך**, זאב כץ, שנכנס לא מכבר לכנסת במקומו של אהרון ידלין, הוא חבר קיבוץ גשר, וכמו קיבוצניקים אחרים מקרב חברי־הכנסת חי בעולם שאינו נוגע כלל לכסף ולהוצאות מיחיה, כאשר כל הוצאותיו מכוסות על־ידי תנועת הקיבוץ המאוחד או על־ידי גיזברות קיבוץ גשר. אולם לא רק שני מוסדות תנועתיים אלה דואגים לחשבונות הכספיים של כץ, אלא גם אשתו חנה, חברת המשק. „אני לא יודע שום דבר. אני גם לא יודע מה התקציב השנתי שלי, הכל מנהלת אשתי," הוא אמר השבוע.

לכץ אין מה לדעת. בימים שבהם הוא נמצא בירושלים, הוא מתגורר בבית ההארחה של קיבוץ קריית־ענבים ליד ירושלים. „בהתחלה גרתי בהילטון, כמו כל חברי־הכנסת, אבל עזבתי שם. לא בגלל שפחדתי מה יגידו, אלא שבהילטון מחניק ואני צריך אוויר. בקריית־ענבים יש אוויר." הכנסת משלמת ישירות לקריית־ענבים סכום של 250 לירות ללילה, יומיים בשבוע. אם כץ צריך ללון ללילה נוסף בירושלים, או בבית־מלון בתל־אביב, שם הוא לן בדרך־כלל בימי רביעי וחמישי, הוא משלם את עלות המלון, לוקח קבלה ומקבל את הכסף מהקיבוץ המאוחד.

הקיבוץ המאוחד העמיד לרשות כץ מכונית אסקורט ופינקסי תלושי דלק חופשיים. תמורת כל אלה מעביר כץ את המשכורת החודשית שלו מהכנסת לקיבוץ המאוחד.

כאשר נכנס כץ לכנסת, הוא קיבל תלושים למשביר המרכזי כדי שיקנה לו ביגוד הולם. הוא קנה 2 זוגות מיכנסיים, מעיל, סודר ודובון, ואחרי כל ההגחות הקיבוץ המאוחד שילם עבור כך סך של 3500 לירות.

כץ הגיע לארץ מגרמניה בשנת 1938 הישר לקיבוץ גבעת ברנר, שבו שהה עד שנת 1941, אז עבר לקיבוץ גשר, שבו הוא חי עד היום. מלבד תקופה בת חמש שנים עת שירת בצבא הבריטי. הוא עלה לארץ ללא אגורה בכיסו. אולם לא כן אשתו. לפני זמן מה נפטרה אם אשתו ובידי מישפחת כץ נפלה ירושה גדולה. כץ קנה מתנות לארבעת ילדיו. בתו הבכירה,

זאב כץ
רק האשה יודעת

מרים, שהיא נשואה ואם לשניים קיבלה „טיונר" יקר למערכת שלה. בנו, יותם, בן ה־29 קיבל פטיפון משוכלל, בתו אפרת בת ה־27, אף היא נשואה ואם לשניים קיבלה רשמקול עם קסטות ואילו בת ה־23 זקונים שלו חדווה בת ה־23 קיבלה סכום כסף כדי להשלים את המערכת הסטריאופונית שלה. את יתרת הירושה, בסך חצי מיליון לירות, תרמה מישפחת כץ למרכז הקהילתי בקיבוץ גשר.

אברהם כץ: ללא גיאוגרפיה

כ"ץ **אחר**, הוא ח"כ ותיק יותר — אברהם כץ מהליכוד. הוא מורה ומרצה לגיאוגראפיה, אין ברשותו נכסים רציניים ומצבו הכספי הוא למטה מהממוצע. עד לפני שנה נהג כץ להרצות באוניברסיטה בנושאי גיאוגרפיה וידיעת הארץ, אולם כאשר התברר לו כי התוספת הכספית שהוא מקבל מהאוניברסיטה אינה עולה על 1,000 לירות בחודש, וכי הפעילות האקדמית מפריעה לו בפעילות הפוליטית, זנח את כס המרצה.

כץ מתגורר בדירה גדולה, בת חמישה חדרים בקריית־משה בירושלים. דירה זו שווה כיום כמה מיליוני לירות. הוא נוהג במכונית פורד אסקורט שבה מתחלקת עימו גם בתו הבכירה.

כץ אינו מקבל כל הכנסות ממקורות אחרים, אולם הוא מרוויח כסף רב מהעובדה שהוא ירושלמי. לחברי־הכנסת הירושלמים פחות הוצאות מאשר לחברי־הכנסת הגרים מחוץ לירושלים. למרות זאת הם מקבלים כמעט את מלוא סכום ההוצאות מגיזברות הכנסת.

מלבד החיסכון העצום בדלק, מצליחים מרבית חברי־הכנסת הירושלמים „לקפוץ" הביתה בזמן הארוחות, נמנעים מלאכול במיסעדה הגרועה של הכנסת, המופעלת על־ידי מלון הילטון, וחוסכים כסף רב, משום שמיסעדה זו היא לא רק גרועה, אלא גם יקרה ביותר.

למרות כל זאת מודה כץ, כי לא יכול היה להתפרנס בכבוד ואפילו לא בצנעה. ללא עזרתה של רעייתו. אשתו של כץ היא מורה בתיכון, ומביאה הביתה עוד כ־7,000 עד 8,000 לירות בחודש. „אם אשתי לא היתה עובדת, מצבי הכספי היה רע," אומר ח"כ כץ.

נפתלי פדר
חיסכון קטן

איתו ליבני: מישפחה עשירה

ח"כ **עשיר נוסף** הוא ח"כ חירות, איתן ליבני, מי שנודע כאחראי במיפלגה זו לחיסול חובות קרן תל־חי. ליבני החל רק לפני 12 שנה את הפעילות הפוליטית שלו, למרות שבתודעת הציבור נדמה כי הוא היה עסקן מיפלגתי מהרגע שבו שוחרר מאצ"ל ועד היום. הקאריירה של ליבני עד שנת 1965, ומיום הקמת המדינה היתה קאריירה של תעשיין. הוא ניהל שני מיפעלי תעשייה, שבחלקם היו שייכים לו, והיה מנהל אגף בהתאחדות בעלי התעשייה. כל הפעילות הפוליטית של ליבני בתקופה שבין 1949 עד ל־1965 הסתכמה בהיענות לדגל מיפלגתו של בגין, כאשר נדרש איש ביצוע לעריכת מיבצעים מסובכים. לכן גם נודע ליבני כמארגן לוויות. הוא שאירגן את הלווייה לזאב ז'בוטינסקי ואת זו של דויד רזיאל.

כאשר היו חבריו באופוזיציה, ניהל ליבני שני מיפעלים: מיפעל אחד לעיבוד מתכת, של אחיו, שבו היו לליבני אחוזים ניכרים, ומיפעל שני, שקיבלו האחים מהאב, היא מיפעל בפתח־תיקווה לייצור עמילן ומוצרי הלוואי שלו.

העושר של מישפחת ליבני בא לה מאביו של ליבני, אשר אחרי עלייתו לארץ רכש מיגרשים רבים ובתים רבים. בין השאר היו וישנן למישפחת ליבני הלקות אדמה רבות בעיר־שלום, שאחר־כך הוסב שמה לרמת־השרון. כאשר נכנס ליבני לחיים הפוליטיים הוא הפסיק לנהל את שני המיפעלים. מיפעל המתכת הוחזר לאח וחלקו של ליבני בו נמכר. את תכולת מיפעל העמילן הוא מכר, אך עד היום הוא ממשיך לקבל, יחד עם שותף, את שכר־הדירה על האתר שבו ממוקם המיפעל.

מלבד רכוש זה, שותף ליבני בחברות השייכות למישפחתו, שהן בעלות בתים ונכסים בתל־אביב, אשר שוויים נאמד ב־מיליונים. לדבריו, אין הוא מוציא פרוטה מחברות אלה, ואינו פוגע בנכסים.

הכנסה נוספת למישפחת ליבני מביאה אשתו של ח"כ, העובדת בעיריית תל־אביב ומשתכרת שם כ־4,000 ל"י בחודש.

למישפחת ליבני אין הרבה הוצאות. המישפחה גרה בדירה צנועה בת שלושה חדרים ברחוב כצנלסון בתל־אביב. רק באחרונה החליף ליבני את מכונית הפיג'ו

תופיק טובי
הכסף הסודי

504 שלו למכונית קטנה יותר, פיג'ו 305. גם שלושת ילדיו של ליבני אינם סמוכים על שולחנו. הבת הבכירה שלו היא סטודנטית בירושלים ועובדת ומפרנסת את עצמה. בנו שהיה מ"פ בצה"ל, אף הוא סטודנט ומפרנס את עצמו, ובתו הצעירה היא קצינה בצה"ל המשרתת בקבע.

ליבני אינו מוכן לגלות מה סכום ניירות הערך שיש לו. נוסף לרכוש עצמו, אולם הוא טוען: „רק בגלל האינפלציה הערך של ניירות־הערך שלי יגיע לסכום בן 7 ספרות."

אלי מויאל: חשבונות חיסכון

ח"כ **המערך, אלי מויאל**, טוען כי אין לו כסף ואין לו רכוש. אולם מויאל, מי שהיה סגן שר עד המהפך, מתגורר בווילה באיזור היוקרתי של באר־שבע, ברחוב ברק, שם מתגוררים ראשי העירייה של בירת הנגב ובעלי נכסים אחרים. הוא נוהג במכונית פיאט 124.

אל המשכורת של מויאל מהכנסת מצטרפת משכורתה של אשתו בסכום של כ־7000 לירות בחודש. שושנה מויאל היא מורה בבית־הספר התיכון בבאר־שבע. לפני כמה שנים הוציא מויאל את כל הכספים שהגיעו לו עבור עבודתו בוועד הפועל של ההסתדרות. אז הגיע הסכום ל־60 אלף לירות ומויאל השקיע אותו בצורה נבונה. כיום מגיע הסכום לכמה אלפי לירות.

נוסף לחשבון החיסכון שבו הושקע כסף ההסתדרות, יש למויאל עוד שלושה חשבונות חיסכון. חשבון אחד, לדבריו, „קטן מאד" על שמו, ושני חשבונות חיסכון על שם בתו הצעירה. הראשון סתם חיסכון כדי שיהיה לה כסף, והשני חשבון חיסכון לדירה.

למרות מצבו הכספי הרעוע הצליח מויאל, יחד עם הורי הצד השני, לקנות לבתו הבכירה דירה בשיכון לזוגות צעירים, כאשר נישאה.

מאיר עמית: חצי מיליון

ח"כ **ש"י, מאיר עמית**, עמד לפני כחצי שנה בפני בעייה. לראשונה בחייו היה עמית צריך לרכוש לו מכונית. לעמית היו תמיד מכוניות, אולם כאלה של מקום העבודה שלו. כאשר שירת כאלוף בצה"ל, היתה לו מכונית שרד צבאית. כאשר שירת במוסד, עמדה לרשותו מכונית של המוסד. כאשר כיהן כמנכ"ל כור, עמדה לרשותו מכונית של כור, וכאשר היה שר־התחבורה, היתה לו מכונית שרד ממשלתית.

אולם כאשר פרש עמית מהממשלה, היה צריך לקנות מכונית לעצמו. הוא בחר במכונית פורד קורטינה, לקח הלוואה בת 100 אלף לירות ואת יתר הסכום לקח מפדיון ניירות הערך שלו.

עמית מתגורר בבית בן שתי קומות, שבו הוא גר מגיל 5, במקום מרכזי ברמת־גן. לפני כ־15 שנה בנה עמית קומה שנייה לבית, שם הוא מתגורר עם אשתו, ואילו בקומה הראשונה מתגוררים אחותו ובני מישפחתה. תחילה היתה נחלת עמית על שטח בן חמישה דונמים במרכז רמת־גן, אולם אט־אט מכרה מישפחת עמית את האדמה סביב הבית ועתה היא נותרה עם 700 מטרים. הבית וחלקת האדמה שווים כיום כמה מיליוני לירות, בעיקר בגלל המיקום שלהם.

אשתו של עמית אינה עובדת. למישפחה ניירות ערך וחשבונות חיסכון בגובה של כחצי מיליון לירות.

נפתלי פדר: רק לא ממפ"ם

ח"כ **ממפ"ם נפתלי פדר** הוא אחד מחברי־הכנסת הצנועים ביותר. הוא מתפרנס אך ורק ממשכורתו מן הכנסת. אשתו של פדר היא פסלת, אולם הכסף שהיא מקבלת עבור הפסלים שלה מכסה בקושי את דמי החומרים שהיא קונה.

מאז עלה ארצה בשנת 1948, היה פדר עסקן או פקיד ציבור. הוא שימש כמזכיר מועצה מקומית נשר, גיזבר עיריית באר־שבע ואחר־כך המזכיר המדיני של ממ"ם, תפקיד שהביא אותו לכנסת.

מאיר עמית
כירסום בדונמים

פדר מתגורר בדירה קטנה, בת שלושה חדרים, ברמת־אביב ונוהג במכונית פורד אסקורט 1975. לפדר שני בנים שאינם סמוכים על שולחנו. הבן סיים את שירותו הצבאי ואילו הבת כבר נשואה. פדר מרבה להרצות בכל רחבי הארץ. „אני לא לוקח דמי הוצאות כאשר אני מרצה בקיבוצים של ממ"ם. כאשר אני מרצה בקיבוצים לא של ממ"ם, אני לוקח דמי הוצאות דלק, אם לא מסיעים אותי לשם."

מכונית שנות ה-80
רנו 18

אולסי פרי, אלוף כדורסל הנוהג בעצמו במכונית "רנו" והיודע להעריך מכונית מעולה מהיא- מציג את מכונית שנות ה־80, הכובשת בסערה את אליפות אירופה - רנו 18.

על סף שנות ה־80 "רנו" עשתה זאת שוב. עיצוב חדיש ותכנון הנדסי מהפכני. ביצועים מבריקים וחסכוניות מירבית - מכונית המרשימה ביופיה ובתכונותיה.

נוחיות אולסי-2,10 מטר
מושבים אורטופריים אינטגרליים • ריפוד עשיר • תא נוסעים מרווח • חלונות חשמליים • בלמי כח • כוון

ראי חיצוני מכפנים • חמום ואוורור יעילים • מגבים עם 2 מהירויות • תאורה לקריאת מפות בנסיעה • נעילת דלתות אלקטרומגנטיות

חסכון
15 ק"מ לליטר • הנעה קדמית לניצול מירבי של כח המנוע • 4 או 5 הילוכים • שנה אחריות ללא הגבלת ק"מ • מוגנת בפני החלדה.

בטיחות
טבעת מגן היקפית לבטחון • צמיגים רדיאליים • מערכת מעצורים כפולה • בלמי דיסק כח • הנעה קדמית ליציבות בסיבוב • מפשיר אדים בחלון האחורי • מערכת אתראה ויזואלית • חגורות בטיחות אוטומטיות • מגבים לפנסים הקדמיים.

יופי
עיצוב "משגע" מודרני קלאסי • צבעים מרהיבי עין • גלגלים ספורטיביים • שעון זמן קוורץ • מערכת שעונים סופר־מודרנית • חלונות צבעוניים •

8 דגמים לבחירתך
עם מנוע 1400 סמ"ק או 1650 סמ"ק
4 או 5 הילוכים או אוטומטית.

בוא וראה אותה באולמי התצוגה של "רנו" ושיהיה לך במזל - רנו ח"י - 18.

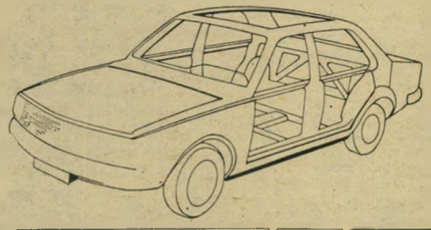

RENAULT רנו

בני משה קרסו בע"מ תל-אביב: רחוב ריב"ל 26-22 ; טל. 33241 ; ירושלים: הס 4 טל. 226491; חיפה: "רכב חיפה", יפו 32 טל. 510296. "מוסך רנו אמין", טל. 720579. מוסך "אוטוטסט". טל. 726234. מוסך "רנו תלפיות" חוף שמן, טל. 668977. אשקלון: מוסך פאר, מרכז מסחרי אפרידר,טל. 22743. אשדוד. מוסך "רנו צנרת",טל. 21713. באר טוביה: מוסך "עומר" אזור התעשיה. טל. 81951. באר שבע: עמיגל בע"מ, החלוץ 124 טל. 74533.חדרה: מוסך "רנו קליין", טל. 31693. נס ציונה: מוסך "רנו שי" טל. 75401 נתניה: מוסך א.א. רנו נתניה בע"מ קרית אליעזר טל. 23037-053. נצרת: מוסך "אדנאן", אזור התעשיה נצרת, טל. 56861 טבריה: מפעלי עמק הירדן. צמח טל. 50309 קרית שמונה: מוסך הגליל העליון, טל. 40713 רמת גן: רנו ר"ג, קיבל. ז'בוטינסקי 111, טל. 798474 ראשון לציון: ברניצקי, הרצל 52, טל. 941008. רחובות: מוסך " רנו אלקטרו" טל. 51308 בני ברק: מוסך רייך, טל. 783245

אנשים בעולם

אחיו של טראוולטה: ספאגטי אלה דלידה

הגבר הצעיר הדומה דמיון מדהים לסופרסטאר ג'ון טראוולטה, אינו אלא אחיו, ג'ו. כשביקר בפאריס, הזמינה אותו הזמרת דלידה לאכול ספאגטי מעשה ידיה ובמיטבחה הפרטי. גם היא, כמו האחים טראוולטה באה מאיטליה, אף שבמישפחתה גם דם מצרי.

טראוולטה הצעיר אינו חייב להקפיד על מישטר רזון, כאחיו המפורסם, אך גם הוא סובל מתיסמונת כוכבית מובהקת: הוא אוש־פז באחרונה עקב התמוטטות עצבים.

שריל לאד: אינני רוצה להיות אלילה

זה אומנם לא נראה כך בתמונה, אבל זה נשמע כך, לפחות כמס־שפתיים לכל המישפחה: שריל לאד, הכוכבת שיירשה את פארה פואסט מייג'ורס, המלאכית של צ'ארלי, מצהירה כי מישפחתה היא מיבצרה. למרות מראה האשה הפאטלית, היא מטפחת חיי מישפחה צמודים עם בעלה, השחקן אלן לאד ג'וניור, ובנם בן ה־3 ז'ורדן.

מדי בוקר קם לו הבעל המסור בשעה 5 כדי להכין ארוחת־בוקר למישפחתו הקטנה ולהסיע את אשתו ובנו לאולפנים. ז'ורדן נשאר בחברת אמו בעת הצילומים. „אנחנו רוצים ילדים נוספים," טוענת שריל, ועל־מנת להוכיח כי אינה מסתפקת בקאריירה של „אלילה" גרידא, הוציאה לאור תקליט.

אורסולה אנדרס: מלכת הלילה ואלילת היום

לראשונה בתולדות הקרניבל בריו (מאז 1890) הוזמנה כוכבת זרה להוביל את מיצעד הסמבה המסורתי. אורסולה אנדרס הצעידה את החוגגים יחד עם כוכב הכדורגל הנערץ, פלה (בתמונה הקטנה מלמעלה).

השלב הסופי של המיפגן נועד להימשך 16 שעות רצופות בהשתתפות 16 בתי־ספר למחול ומאות מוסיקאים, והחל עם ערב. אך עם עלות השחר אפסו כוחותיה של הכוכבת והיא עברה לשורות הצופים מן הצד בחברת הסופר הלאומי של ברזיל, ז'ורז' אמדו, ובמאי הקולנוע האיטלקי, פרנקו זפירלי, שבביתו התארחה.

זפירלי הידוע בטעמו האסתטי המסוגנן היה היוצץ בהכנת התילבושת המלכותית המסובכת שנתפרה במייוחד עבור אורסולה: כיסוי ראש מסובך ושימלה בעלת שובל ארוך, משובצים בחרוזים ובאבני חן. מישקלו הכבד של הבגד היה הגורם העיקרי לאפיסת כוחותיה של היפהפיה, יחד עם העובדה שזה עתה סיימה 5 חודשי בטלה מאונס, כשהיא מחלימה אחרי תאונה.

אורסולה, הידועה באהבתה את הים, מעדה ונפלה בעת שגלשה על המים בחוף מאליבו בקליפורניה, בחברת ידידה הנוכחי, השחקן ראין או'ניל. גם בברזיל לא ויתרה אורסולה על טבילה יומית, להנאתם הגלוייה של ההמונים שהצטופפו על החוף מדי בוקר, כדי להתבונן ביפהפיה העולה מן הרחצה. אין ספק, בגיל 43 עדיין היתה היפה ביותר בקופקבנה.

ג'וליה מיגנס: מיני־פרימדונה בגובה של מטר חמישים ושש, מכסי־קול ומכסי־סכס

היא בעלת מידות זעירות, גוף חטוב ומזג סוער. בגיל 30 כבר התגרשה פעמיים, והיא אם לילדה שנולדה מחוץ לנישואין. ג'וליה מיגנס — שאיש לא היה מנחש כי היא זמרת אופרה, הפתיעה מבקרים מוסיקליים בכל רחבי העולם: מגרונה בוקע קול סופראן יוצא־דופן, המסוגל להתגבר על מוצרט ועל פוצ'יני, על סמטאנה ועל קורט וייל, על גרשווין, על ג'אז, על מוסיקת־נשמה ועל רוק. היא גם היתה יוליה בסיפור הפרברים של ברנשטיין.

היא נולדה בפרבר־עוני בניו־יורק, לאב ממוצא יווני ולאם פורטוריקאית, וכיוונה את כל שאיפותיה לעולם התיאטרון: „בלי אוויר־במה איני מסוגלת לנשום. רק בתיאטרון אני מוצאת פורקן לרגשות התוקפנות העצורים בתוכי.“ חלומה להיות „חזקה, עשירה וזקנה.“

קי"ת מיטשל:

37 פעמים שיקספיר

אחת הסדרות היומרניות ביותר שהופקו אי־פעם עבור הטלוויזיה היא סידרה חדשה, הכוללת את כל 37 המחזות של ויליאם שיקספיר. הסידרה, המופקת על־ידי פי־אס־בי, נועדה להימשך שש שנים. זוהי קופרודוקציה בריטית־אמריקאית. את הכישרונות מספקים הבריטים ואת הכסף, בסך התחלתי של 10 מיליון דולר, משקיעים האמריקאים. המחזה הראשון שהוסרט הוא יוליוס קיסר. את תפקיד מרק אנטוניוס ממלא אחד מבכירי השחקנים הבריטיים, קית מיטשל, שעיצב בטלוויזיה את המלך הנרי בסידרה שש הנשים של הנרי השמיני.

מרלון בראנדו:

ילדי

גן העדן

בפעם הראשונה, ב־55 שנותיו, הירשה מרלון בראנדו לצלם אותו עם בתו, על אי־החלומות שלו. בראנדו, שהתפרסם ביחסו העוין לעיתונאים, לצלמי־עיתונות ולסקרנים בכלל, היה מאז ומתמיד אב משוגע לילדיו. הוא לא הירשה לצלמים, לראיינם או להטריד את מנוחתם. לעומת זאת נהג לבלות חצי שנה לפחות על האי, שאותו רכש ב־1962, עת הסריט בפאסיפיק את המרד על הבאונטי. לאי, ששמו הקורי טטיארוא, קרא בראנדו „שאייאן“, כמחווה לאינדיאנים היקרים ללבו. ובין עצי הקוקוס בנה ביקתות בנוסח רובינסון קרוזו, לו ולילידי האי העוסקים בעיקר בדייג. לבראנדו, שהוא היום השחקן היקר ביותר בעולם (על תפקיד מישנה בסופרמן קיבל, לפי פירסום רשמי, 4 מיליון דולר), בת בגיל 5, עימו בתמונה, הנקראת טריטה, כשם אמה ילידת טהיטי; בן נוסף מאשה זו, טהטו בן ה־18, החי עמו על האי; בן מנישואיו לאנה קאשפי ההודית, כריסטיאן בן ה־21, ומיקו בן ה־19, מאשתו הכסיקאית מוביטה.

בעבר נודע בראנדו כמי שניפץ את מצלמתו של צלם העיתונות הידוע רון באלילה שניסה לצלמו בלי רשות. לעומת זאת טרעניס שחקנים, שבדלת אמות מסוגל בראנדו להיות מסמר חברתי משעשע ביותר, וכשרוחו טובה עליו הוא מפליא לנגן בכלי־נגינה.

בואש, נמוש וגזען של נייר

צר לי לנצל אכסניה מכובדת זו, „פורום העולם הזה", ולדחוק מתוכה עיסוק מרתק בנושא „שיחרור האשה הישראלית" ושאר בעיות הניצבות ברומו של עולם, ולהלאות את הקורא בנושא שיחרורו של „האנד־רוגינוס הספרותי", תוך ירידה מכפישה ומשפילה אל תעלות השופכין והביוב של הסיפרות העברית, תוך היתקלות בעב"מים מוזרים.

הייתי קורבן לרשימה חיתולית, שפורסמה ב„פורום העולם הזה" (2168) תחת הכותרת „חתלתול של נייר", שאותה כתב המרצה הבאר־שבעי ד"ר גבריאל מוקד־מונבז. הרשימה, שמטרתה היתה להכפיש את שמי, העירה את רוח הקרב שבי, וזו מאלצת אותי לתאר בפני הקוראים מעט מסיבלו של עורך „נמר של נייר" בשנתיים האחרונות, ומשהו על מאבקיו והצלחתו לשמור על טוהר כפיו בביצות הסיפרות הישראלית. החלטתי לנצל את זכות התשובה ב„פורום" ולהביא בפני הקורא מעט מתוך הטינופת שבה שקועים עסקני־סיפרות זו־טרים מסוגו של גבריאל מוקד־מונבז.

לא תמיד נחשבתי כ„חתלתול של נייר" בעיניו של מוקד־מונבז הנ"ל. חודש ימים לאחר שעורך „העולם הזה" מצא לנכון להפקיד בידי את העיסוק במיכניזם החברתי־כלכלי־תרבותי של הסיפרות העברית, במיסגרת מדור אישי, החלה לשונו של מוקד־מונבז הנ"ל (ויסלח לי הקורא אנין הטעם על לשוני הבוטה) ללקלק בעוזי. והוא ניצל את תמימותי ואת תמימות המדור, שעליו כתב בשבוע שעבר: „שמצד מידת הסובלנות שמגלה הנייר בכללו לדברים המודפסים עליו וחוסר יכולתה של דמות־מנייר לנצח דמויות של ממש..." והחליט לנצל מדור זה לחיסול חשבונות אקדמי שלו, באמצעים לא־אקדמאים.

■ ■ ■

ב„נמר של נייר" („העולם הזה" 2011) מה־17 במארס 1976, תחת הכותרת „פרופסור פוליטרוק", פירסם מוקד־מונבז, רשימה בעילום־שם, שאותה שלח אלי מתחנת־מוניות בבאר־שבע (המעטפה ותוכנה, בכתב־ידו של המונבז, שמורים בארכיוני עד עצם היום הזה). ברשימה הוא „מחסל חשבונות" עם הסופר והמבקר מתי מגד, שפיטר אותו מעבודתו לא בגלל דיעותיו הפוליטיות או הסיפרותיות, אלא בשל היותו מרצה כושל, שמעכב בקביעות עבודות תלמידים ואינו מופיע לרבות מהרצאותיו. כתב מוקד־מונבז באותו „נמר של נייר" הבזוי מכל:

„יגאל אלון, בכהנו כשר־החינוך, האיץ את פיתוחה של אוניברסיטת חיפה, כך שדוקטור מגד מצא בה כר נרחב לכישרונותיו האקדמים. במהלך שנת לימודים אחת (1973) הוא חלף בדילוגי־קרב מדרגת מרצה למרצה־בכיר, ממרצה בכיר לדרגת פרופסור־חבר, וניבחר כדיקן הפקולטה למדעי־הרוח... מילבד כהונת הדיקן, משמש מגד כראש החוג לסיפרות־כללית, כשהוא נעזר בטוביה ריבנר, גם הוא משורר מדור הפלמ"ח. במקביל למינויו של מתי מגד נתמנה אדם נטול תואר דוקטור כראש־החוג לסיפרות־עברית באוניברסיטת חיפה, יעקב בהט (בכשטיץ), שנתפרסם כמחבר ספרי־לימוד־גמרא לבתי־ספר תיכוניים (אלו מציאות, השואל את הפרה, ועוד). מגד, ריבנר ובהט ניהלו בקפסוט חיים 'אקדמים' כראות עיניהם..."

ב„צניעותו" הרבה מסיים המונבז הנ"ל את „תרו־מתו" ל„נמר" כך: „כך הד"ר גבריאל מוקד, שהעדיף להתמסר למישרתו באוניברסיטת הנגב..." הסיבה שבגל־לה אי־פשרתי למוקד־מונבז להשתמש בשירותי ה„נמר" הבזוי, מקורה ברחמי כלפיו. שהרי לקח לו קרוב ל־20 שנה, כדי לעבור את המסלול האקדמי, שאותו עובר היום כל ינוקא, במשך שש או שמונה שנים. מאז שחר־נעוריו ריחמתי על סריסים למיניהם, וגם „תמונה תיקנית יותר" של מוקד־מונבז, שפורסמה בשבוע שעבר לפי בקשתו, מעידה שלא חל בו שינוי.

ב„אוצר הלשון העברית" של יעקב כנעני, בערך „בואש", כתוב: „חיה טורפת ממישפחת הסמוריים, המפיקה הפרשה שריחה רע. הבואש ניצוד חרבה משום פרוותו יקרת הערך. בואשים חומקים אל המחנה ונוב־רים למצוא שיירי סעודה." מיפגשי עם מוקד־מונבז בשנים האחרונות עוררו בי אסוציאציה של בואש. ואסביר לקורא התמים למה ומדוע. הנ"ל מאמין שכל אדם שהוא הטיב עימו, חייב לו טובה עד ליום מותו. כך חשב גם על חיים נגיד, המשמש כיום כעורך הסיפרותי של „מעריב", שעשה את ראשית דרכו כמבקר־עמית לצידו של מוקד־מונבז. אלא שבעוד זה דורך במקום, פיתח חיים נגיד תאוצה שעוררה את קינאתו של המוקד־מונבז הנ"ל. כך הגיע מוקד שוב אל אותו „נמר של נייר", וביקש ממני לפרסם רשימה תחת הכותרת „בעבור נגיד עדשים". רשימה זו ראתה אור בשבועון ב־9 ליוני 1976 („העולם הזה" 2023).

אלא שלא בכך תמה הבאישה המוקדית. כעבור חודשיים פגשתי בו בתל־אביב והוא ביקשני לחיילות אליו כעד־יזיד (הקורא התמים מתבקש לשים לב לתיבה „עד־יזיד") לתחנת המישטרה, ליד בית־הדר. עד שלא שמעתי במה דברים אמורים לא הבנתי עד כמה חזקה היא הבאישה. מוקד נחקר בתחנת המישטרה על־סמך תלונתו של חיים נגיד, שבה נאמר, בין השאר, כי שלח מיכתב־איום, השתמש בטלפון מטייד בשעות לילה מאו־חרות, ואפילו איים על חיינו של המתלונן. יזיעה על כך התפרסמה ב־8 בספטמבר 1976 („העולם הזה" 2036), ואיני יודע עד היום מה עלה בגורל התלונה.

מגישה זו, שבמהלכה נערך עימות בין „נציג הסיפרות העיברית" לבין נציגי החוק, שיכנעה אותי שאסור לי לשמש מכשיר בידי „כוחות אופל תרבותיים" מסוגו של גמ"מ (גבריאל מוקד־מונבז).

■ ■ ■

ושוב, ב„אוצר הלשון העברית" כותב כנעני על הערך „נמוש": „ובהשאלה, כינוי של זילזול למי שנימשך אחרי זרם אמנותי, סיפרותי וכדומה, בלא שיהיה בעל עצמיות משלו, אפיגון... כשהגדולים כבר הלכו להם ולא נישארו אלא הנמושות..." ואם לצטט מלשונו של מנדלי מוכר־ספרים: „מה לך ולארץ קדשנו? זו הארץ לזקנים ולנמושיות, שהולכים לחונן את עפרה..."

הקורא התמים עשוי לשאול, מה עניין הנמושיות הנ"ל למוקד־מונבז האמור. התשובה היא אחת. לפני למעלה משנתיים הצליח גמ"מ להשתחל למערכת „פרו־זה". כעבור כמה גיליונות פוטר. נראה היה, לתקופה קצרה, שמוקד־מונבז עשוי לגבור על שנואי־נפשו דאז, אנשי „סימן־קריאה", מתוך שהוא יורה משתי עמדות־ירי. אלא שעורך „סימן־קריאה" פנה אלי וביקש „מונו־לוג" ב„נמר של נייר" („העולם הזה 2039). במהלכו של המונולוג תקף ד"ר מנחם פרי את כתב העת של מוקד־

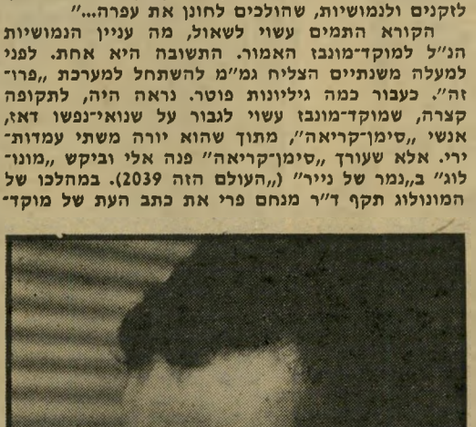

דן עומר

מונבז, ואמר על המאבק שבין שני כתבי העת („עכשיו" ו„סימן קריאה"): „לא ראיתי את המילחמה הזאת. בשביל מילחמה צריכים שני צדדים..."

אלא שגמ"מ ראה בעצם פירסום המונולוג עם מנחם פרי בגידה שלי בו. הוא ביקש מידידו, המשורר אשר רייך, שיתקשר עם כותב שורות אלה ויבקש „מונולוג" עבור מוקד־מונבז. מאחר ואני דבק במדיניות „העולם הזה" בנושא „זכות התגובה", הרי שהבעתי בפני רייך את הסכמתי. ואכן, למחרת הגיע גמ"מ לביתי והעניק „מונולוג" תחת הכותרת „הם מחקים אותנו" („העולם הזה" 2041).

■ ■ ■

ב„פורום העולם הזה", בשבוע שעבר, כתב מוקד־מונבז בין השאר: „גם את קינן (עמוס) אינני מעריך כפרוזאיקן, אלא כסאטיריקן בלבד... אבל קינן לא סלח לי מעולם את מיאוני לראות בו גם מחזאי ופרו־זאיקן של־ממש..." ואילו ב„מונולוג" אמר: „בפרוזה פירסמנו יצירות של עמוס קינן ופינחס שדה. בכוונתנו לפרסם פרקים מכמה יצירות וזיכרונות של עמוס קינן, המשקפים מרד־סיפרותי 'כנעני' קודם לנו, נגד האווירה המימסדית־תרבותית..." הקורא, שאינו אמון על רזי ומיכמני הסיפרות העברית, עשוי לעמוד פעור פה מול התישפוכת האבסורדית, במהלכה סותר מוקד־מונבז את עצמו. אלא שכאן הוא כורה לעצמו בור נוסף. הוא מאשים אותי, ששלחתי אליו 12 פעם את יצירותי ותירגומי, והוא סירב 12 פעם לקבלם.

ובכן, כאן, קבל עם ועדה, הריני להצהיר את הדב־רים הבאים: פעם אחת הצעתי „חומר" למונבז הנ"ל, והחומר אפילו לא היה משלי. היה זה ראיון + מחקר + תיעוד + מיסמכים, על התנועה הכנענית, חומר שראה אור בחוברת מיוחדת של „פרוזה" (גיליון 17/8), חומר שהעדפתי לפרסמו בכתב־עת המגיע לכמה אלפי קוראים, תחת פירסומו ב„עכשיו", שמגיע לכ־500 ספריות וכימעט שאינו נימכר ברחוב (למרות היותו מסובסד, על חשבון משלם המיסים הישראלי). את השיקול הזה אין גמ"מ מסוגל לשכוח לי. ואני משוכנע, שלאור הסתירה בדברי מוקד, כפי שחובאו בציטוטים הקודמים, לא יתקשה הקורא לקבוע למי להאמין — למוקד־מונבז או לכותב שורות אלה.

עלי להתייחס לכמה האשמות גלויות שהנ"ל הטיח בי, כמו „איפה ואיפה אצל עומר". הוא טוען שאני „שונא משום מה את יורם קניוק..."

בסיפרות העברית פועל הכלל „כתוב עלי ואכתוב עליך". ב־28 באפריל 1976 כתבתי רשימה שהתייחסה ל„סיפרות שואה". כתבתי שהספר „אדם בן כלב" מאת קניוק „לא זכה לביקורת ענייניות..." (כולל ב„עכשיו"). חודש לאחר מכן כתב יורם קניוק ב„דבר השבוע" (28.5.76) על סיפרי „בוקר טוב מהפכה": „סיפור (או סאטירה) נוקב. מדהים בכוחו הנראטיבי, מרגיז ורקום שורות שרק משורר מר מאד, שחזר ממילחמה קשה שנשתרגה בתוכו וראה במות כל ידידיו, יכול היה לכתוב אותן... לא שמעתי שמישהו כתב על הספר הזה, מפני שעומר עורך עתה מדור סיפרותי חזק..." וזה כמו השאלה מן הילדות: האם מסוגל האל־הכל־יכול ליצור אבן שיבצר ממנו להרימה? קניוק חשב, שאם אני כתבתי עליו „טוב" והוא כותב עלי „טוב", אזי שנינו נישואים לטוב עד יום מותנו. אבל הוא שכח שאני לא משחק לפי כללי המישחק. זכותי, כמבקר, לא לאהוב את עבודותיו של קניוק מאז „אדם בן כלב" ולסלוד מהמתקתקות הנוסטלגית שלו, שמעלה ריר שכזה על שפתיו של מונבז. אבל לומר שאני „שונא את קניוק" — איזו איוולת! כיצד אפשר לשנוא את קניוק?

■ ■ ■

טענה נוספת של גמ"מ היא שקירית, למרות שהיא דנה באוטוביוגרף הצעיר יותם ראובני. ראשית, מוקד־מונבז משקר ברבים כאשר הוא מתאר את עצמו ואת „עכשיו" כמגלים את ראובני. סיפורי ראובני „הסריחו" שנים במגירות של „עכשיו", עד שבא ואגל אותם עורך „פרוזה", יוסי קריים, שלא פחד לפרסם סיפור מהווי ההומוסכסואלים בישראל (ולא „פחד" לאבד בשל כך את „מענקי" מישרד החינוך והתרבות). ראובני הודה בטלוויזיה על „עידודו" של קריים ולא חודה למוקד־מונבז על „עידודו". ובאשר לביקורת על ראובני, הרי שזכותי לאהוב את סיפוריו המקוריים, ולא לאהוב את תעתיקיהם, כפי שהם מופיעים בסיפוריו המאוחרים.

האשמה קיקיונית נוספת שאותה מנסה להשליך בי מוקד־מונבז, טוענת שאני מתעלם מירחון בשם „עיתון 77" ומעניק את מלוא היחס והגיבוי לירחון בשם „פרוזה". והרי העובדות. את הגיליונות הראשונים של „עיתון 77" סיקרתי, ומוקד יודע זאת, שהרי ניהלנו שיחה על „עיתון 77", ומפיו שמעתי את ההגדרה: „יעקב בסר הינו סוכן־נוסע של היבסקציה* בחורש הסיפרות העברית..." אימרה זו פירסמתי במדורי, מבלי להביאה בשמו. ומאז חדל יעקב בסר, עורך „עיתון 77", שבו נקבצו יחדיו קומוניסטים אידישיסטים מזדק־נים עם קומוניסטים מהמזרח הקרוב (ארצות ערב) ועם מחברים פולקלוריסטיים מהמושבות (אחוד בן־עזר ודו־מיו), לשלוח ל„נמר של נייר" את גיליונות העיתון לסיקור. ומי כמו מוקד יודע, שבלתי אפשרי לסקר עיתון שאינו נישלח לביקורת. כפי שניצבר היה מ„נמר של נייר" לסקר את סיפרה של מאיה בז'ראנו ואת האנתולוגיה שערך מוקד תחת שם בדוי (יוסף עילם), „שיר אחד עכשיו", מאחר ולא נשלחו לביקורת.

גבריאל מוקד־מונבז, למרות מינהגו לנפנף בדגלי הקידמה, הוא גיזען מאסכולה ידועה למדי. והראיה, ראיון שבו אמר, בין השאר, את הדברים הבאים („פרוזה", גיליון 15/6, יוני־יולי 1977): „ה'אומה השניה' הזאת, שכימעט אינה קוראת סיפרות חדשה, הייתי אומר שהיא נהנית מיתרון של מכנה משותף פלבאיי, המוני ועממי. אני, למשל, משווה חשיבות רבה לעובדה שבין כל נחצי המוניות שאני נוסע איתם די הרבה, בדרך־כלל מבני השכונות, כולם היו מצביעי 'ליכוד' שקופים וכו', ואלה האנשים שאיתם יש לי שיתוף לשוני מסויים? אולי דרך הסלנג, שאפשר לנצל אותו אולי לסיפרות ולחיים בכלל. אבל זו תרבות אחרת... מכמה בחינות מתחוות במחירות שתי אומות. האומה של הימין, שהיא לדעתי, אומה יותר המונית, עממית... תרבות הימין הזאת היתה מנותקת מסיפרות עברית כבר כימי שני דורות..."

■ ■ ■

לא אתווכח עם מוקד־מונבז ולא אשאל מדוע ב„עכ־שיו" מלקקים לאורי צבי גרינברג, ולא מסירים אבק מיהודה בורלא. דברים אלה, על שתי תרבויות, עשויים להוות בסיס לגיזענות מזוהמת. וכבר היו דברים מעולם. מגוחך לראות אדם הנושא דגלי קידמה ועורך עיתונים ללא־קוראים של שמאלה־ממפ"ם, ומחתים על פטיציות אוויליות, מדבר דברים שכאלה...

איך אמר ויליאם שיקספיר: „אבל לא באנו לקבור את מוקד־מונבז..." מוקד־מונבז קבר את עצמו. לפני 20 שנה היה בו הפוטנציאל להיות מבקר שיקדם את הסיפרות העברית. במהלך 20 שנה הוא הפך לגרפומן המעכב את הסיפרות העברית. אבל זה — המוות־הסיפרותי שלו — עניינו. איש בחיי הסיפרות הישראלית אינו מזיל דימעה על קיברו הסיפרותי של מוקד־מונבז. ודומה שהמצבה על קיברו היא השער של חוברת „עכשיו" האחרונה, שפורסם ב„פורום העולם הזה" בשבוע שעבר. מתחת למילה „עכשיו" מתנוסס ציורו של הצייר הבלגי רנא מאגריט — סלע באוויר, ללא קרקע מתחתיו. כזה הוא מוקד־מונבז וכזה הוא „עכשיו".

דן עומר, ירושלים

* הסקציה היהודית במיפלגה הקומוניסטית הסובייטית.

הכנס לאופל.
הכנס
להשקעה בטוחה.

מי קונה אופל? – הרוצה להשקיע את כספו
במכונית אמינה, בטוחה, נוחה, מהודרת,
יפה, חסכונית – מכונית ברמת שלימות טכנית
כפי שרק יצרני אופל יודעים ליצור.
מי שבדק והישווה הגיע למסקנה – אופל!!
ולאחר הקניה, עומדים לרשותך 40 מוסכים
מורשים ברחבי הארץ, המבטיחים לך
שרות מהיר ואספקת חלפים שוטפת.

המכונית השומרת על ערכה – OPEL.

ליאו גולדברג בע"מ משרד ראשי: תל-אביב, דרך פתח תקוה 86
טלפון 284111, סניפים וסוכנים בכל הארץ

OPEL GM

חיפה: רח' יפו 132, טל' 522682, וולטר יעקב, רח' יפו 19, טל' 512251. **ירושלים**: רח' שלומציון המלכה 15, טל' 224536. **באר-שבע**: רח' טרומפלדור 40, טל' 73515.
נצרת: סרוג'י יוסף, טל' 56398. **נתניה**: מכונית נתניה, טל' 39423. **רמת-גן**: ארז, ז'בוטינסקי 18, טל' 720038.

זוהי

מדלית השלום

השלום בשערינו,
המאורע המרטיט לבבות,
אשר שנים כה רבות התפללנו וציפינו לבואו.
חלום שהפך למציאות, לעובדה קיימת-שלום.
נשמור לעצמנו את היום
שהיווה תפנית בהיסטוריה של העם היהודי,
היום בו נחתם חוזה השלום
בינינו לבין מצרים.

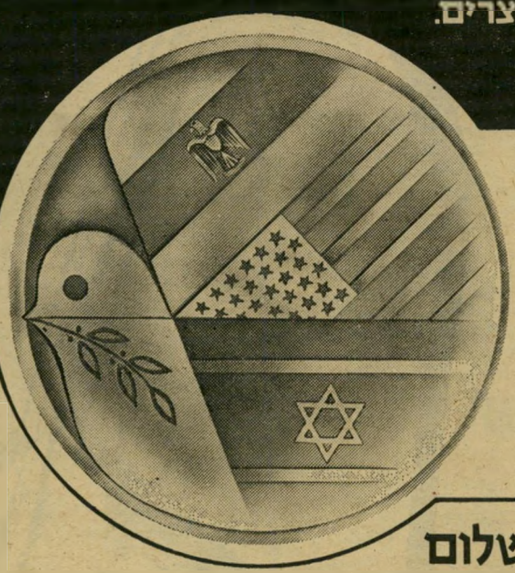

פרסום דגש

מדלית השלום
המזכרת שתעבור מדור לדור

המדליה המהודרת והמרשימה ביופיה,
אשר עוצבה בצורה אמנותית ומקורית
בידי האמן נתן קרפ
תהווה ללא ספק מזכרת נפלאה ביותר
שגם ילדיך, נכדיך והדורות הבאים יתגאו בה.
על צידה האחד של המדליה
מוטבעת המילה שלום בעברית, ערבית ואנגלית,
כששלושת השפות משתלבות זו בזו,
בצורה המסמלת יותר מכל, את הקירבה אשר נוצרה
בין העמים שלקחו חלק בתהליך השלום.
מסביב למדליה כתוב:
שלום ישראל - מצרים, 1979, בשלושת השפות.
על צידה השני של המדליה
מופיעה יונת השלום כשכנפיה הפרושות מגלות
את דגלי מצרים, ישראל וארה"ב,
ובמקורה ענף עץ זית.

המדליה הוטבעה ע"י חברת "שקל"
מיסודה של אמנוגרף ישראל בע"מ,
החברה אשר הטביעה את חותמה
על מדליות יוקרה רבות,
המהוות ציוני דרך בהיסטוריה של האומה בכלל,
ובתהליך השלום בפרט.
מדליית בגין-סאדאת
אשר נמסרה אישית לנשיא המדינה ולראש הממשלה,
מר בגין העניק מדלייה זו
אישית לנשיא סאדאת בפגישתם ההיסטורית באיסמעיליה.
מדליית קמפ-דוויד לציון המפגש
בין שלושת המנהיגים: קרטר, סאדאת ובגין
ועתה, מדליית השלום
לסיומו המוצלח של תהליך השלום
ולקראת עידן חדש
במזרח התיכון.

מדליית השלום מונפקת בערכים ובמחירים הבאים:

חומר	קוטר	משקל	מחיר	כמות
זהב 22 קרט	59	80 גר'	26,800.- ל"י	500
זהב 22 קרט	35	30 גר'	11,400.- ל"י	1000
כסף טהור 999	35	30 גר'	450.- ל"י	2000
כסף טהור 999	59	80 גר'	1,000.- ל"י	2000
מוזהב ברונזה	59	80 גר'	180.- ל"י	5000
מוכסף ברונזה	59	80 גר'	140.- ל"י	5000
ארד ברונזה	59	80 גר'	100.- ל"י	10,000

★ המדליה תימכר בארץ ובעולם כולו.
★ הכמויות הנ"ל הן סופיות ובמקרה של הזמנות יתר, יוחזרו התשלומים תוך 15 יום.
★ כל המדליות ממוספרות.
★ המחירים כוללים מ.ע.מ. ומשלוח.
★ זמן אספקה: 10 ימים מיום חתימת חוזה השלום.

לכבוד אמנוגרף ישראל בע"מ
רחוב הרסיני 2 תל-אביב

הנני מזמין בזה מדליות -

☐ זהב קוטר 59 בכמות ..... ☐ מוזהב בכמות .....
☐ זהב קוטר 35 בכמות ..... ☐ מוכסף בכמות .....
☐ כסף טהור קוטר 59 בכמות ..... ☐ ארד בכמות .....
☐ כסף טהור קוטר 35 בכמות .....

נא לסמן ב-x את הזמנתך.

רצ"ב בסך של .....ל"י בשיק מס' .....

....

שם ומשפחה כתובת חתימה

המנפיק:
אמנוגרף ישראל בע"מ
רחוב הר סיני 2, ת.ד. 29040 תל-אביב, טלפון 612602, 623919
ובכל סניפי בל"ל בארץ לזכות חשבון מס' 430000/48 אלנבי 94 ת"א
ובכל סניפי דיסקונט בארץ לזכות חשבון מס' 333344 מרכז.

✶ „מי שלא היה מסוגל להאמין אתמול כי אנוור אל־סאדאת ינאם כאן, אינו יכול להאמין היום כי יאסר עראפאת ינאם כאן!"

✶ „השלום אינו מקטין את המדינה. הוא מגדיל אותה לאין שיעור!"

✶ „ארץ־ישראל השלמה, עם סיני, עם הגולן, היא גיטו קטן, מנותק ובודד. השלום מחזיר אותנו אל מישפחת־העמים של המרחב הגדול!"

✶ „היום נגמר עולמנו בנואיבה ובשארם־אל־שייח. בעוד שנה ניקח את המכונית וניסע בסוף השבוע לקאהיר ולאלכסנדריה..."

הלם השלום

זהו הנאום שנאם אורי אבנרי במהלך הדיון המאראתוני על חוזה־השלום בכנסת. זהו כימעט הנאום היחידי, מבין יותר ממאה הנאומים, שלא שודר בטלוויזיה.

כאשר נקרא אבנרי לנאום, הופיע על המסך אות התחנה של הטלוויזיה הערבית, שקורן כמה דקות, עד ששודרו החדשות בערבית.

יום גדול הוא לכנסת, יום גדול לישראל, יום גדול למחנה השלום.

שנים רבות עמדנו על במה זו, מעטים, בודדים, נלעגים, ואמרנו: יש סיכוי לשלום, יש עם מי לדבר, מדיניות־שלום ישראלית יזומה ונועזת תביא אותנו אל המטרה.

אמרנו: אין אמת באגדה שכל הערבים רוצים להשמידנו. אמרנו: הבריתה היא בין שלום ובין כיבוש שטחים. והנה מתגשמים הדברים לעינינו.

מחנה השלום הוא קטן. אנו יודעים את מיגבלותיו. אך אנחנו גם יודעים את ערכו. זהו גלגל־התנופה הקטן המסובב את הגלגלים הגדולים.

אין לנו אינטרסים מיפלגתיים. אין אנו חושקים בשררה, ולכן מבטנו בלתי משוחד. מרחיק־ראות וכולל.

„נסתרות דרכי השם"

האיש המגשים את הדברים בגיזרה המצרית הוא מנחם בגין, ראש המחנה ששלל את כל תפיסותינו, שהכחיש את כל אמיתותינו. אני מברך אותו על־כך בלב שלם. הפילוסוף הגל דיבר על „עורמת התבונה". אדם דתי יודע כי נסתרות דרכי השם. מה טוב שמנחם בגין עומד ביום הזה בראש הממשלה — ולא בראש האופוזיציה!

היום הזה יכול לחיות מיפנה בתולדות ישראל. יכול, אך לא מוכרח.

הדבר תלוי בעם ישראל, בעם הפלסטיני ובעם המצרי. אל שלושתם, אל לב שלושתם, ברצוני לדבר היום מעל במה זו.

הפיראמידות מבעד לחלון

קודם כל, אל אחינו בני־ישראל.

מצב־רוח מוזר שורר עתה בארץ, מצב־רוח של ספקות, של מבוכה, של פחד מפני השלום.

אחרי מאה שנות מילחמה, זורחת שמש השלום באופק ומסנוורת את עינינו.

קריאה: כשאתה אומר זאת, זה מפחיד את העם הזה.

אורי אבנרי: אל תירא עבדי יעקב. **לא פחדנו במחשכי המילחמה, אל נא נפחד מפני אור השלום!**

אומרים: השלום מגמד את המדינה. אנחנו נסוגים אל גבולותינו הצרים, שוב תהיה לנו מדינה קטנה.

אין טעות גדולה מזו!

השלום אינו מקטין את המדינה. הוא מגדיל אותה לאין שיעור. היום אנחנו יכולים לנסוע לנואיבה, לדהב, לשארם־א־שייח'. שם נגמר עולמנו. בעוד שנה ניקח את המכונית וניסע בסוף השבוע לקאהיר ולאלכסנדריה, מחר־תיים ניסע ברכבת לדמשק ולחלב, נטוס לאלג'יר ולבגדד, נפליג לקזבלנקה ולפורט־סודן.

יצחק יצחקי: לאט לאט.

אורי אבנרי: כאשר אתם תתעוררו בבוקר, והפיראמידות תהיינה נשקפות מבעד לחלון החדר בבית־המלון, תהיו כחולמים. לנו זה כבר קרה.

יצחק יצחקי: כמה שנים זה יקח?

אורי אבנרי: לא, השלום אינו מגמד את המדינה.

ארץ־ישראל השלמה, עם סיני, עם הגולן, היא גיטו קטן, חמוש, מנותק ובודד. השלום מחזיר אותנו אל מישפחת העמים של המרחב הגדול, שבו עמדה עריסת תרבותנו. הוא המגשים את הציונות, שקפאה במשך שלושים שנה.

„האופוזיציה" שלנו

מתגשמת

אחרי הצעד האחד, הראשון, יכולים לבוא, צריכים לבוא הצעדים הבאים.

השלום הכולל יפתח לפנינו אופקים, שרק מעטים העזו לחלום עליהם. ישראל תהיה שותפה חשובה לשוק מרחבי משותף. אנשי עסקים שלנו יהיו בכוויית ובאבו־דבי. מיפעלים משותפים יקומו בכל רחבי המרחב. מהנדסינו יפעלו בבגדד ובאמאן. אנשי־תרבות מצריים ירצו בירושלים ובתל־אביב. קציני צה"ל יעברו לצד קציונים מצריים וסוריים במיפקדות המטכ"ל המרחבי, שיהיה אחראי על צימצום הכוחות וביטחון הדדי. דגל ישראל יתנופף בין דגלי ירדן ועיראק כמרכז הליגה המרחבית, שתקום מחר, ושתוציא את המרחב כולו ממאזק המעצמות הגדולות.

יצחק יצחקי: כמה שנים זה יקח?

אורי אבנרי: האם זוהי אוטופיה?

המילה הזאת אינה מפחידה אותנו. כאשר אמרנו שייתכן שלום בין ישראל והעולם הערבי, אמרתם שזוהי אוטופיה. והנה אנו חותמים על שלום עם הגדולה במדינות ערב. כאשר אמרנו שמנהיגי־ערב יבואו ויבקרו בירושלים, אמרתם שזוהי אוטופיה. והנה עמד נשיא מצריים על הדוכן הזה, ומחר יעמדו כאן מנהיגים ערביים אחרים.

מי שלא היה מסוגל להאמין אתמול כי אנוור אל־סאדאת ינאם כאן, אינו יכול להאמין היום שיאסר עראפאת ינאם כאן מחר.

יצחק יצחקי: חס־וחלילה! אוי ואבוי לבשורה זו! חסרים אחרים, חוץ ממנו?

אורי אבנרי: גם אוטופיה זו תתגשם. לא יעזור לכם שום דבר.

יצחק יצחקי: אני שואל אותך, חבר־הכנסת אבנרי, אתה מתכוון ברצינות? אתה מאמין שהעם הזה יקבל אותו?

אורי אבנרי: חבר־הכנסת יצחקי, אני לפעמים תמה מניין לכם עזות־המצח, כאשר

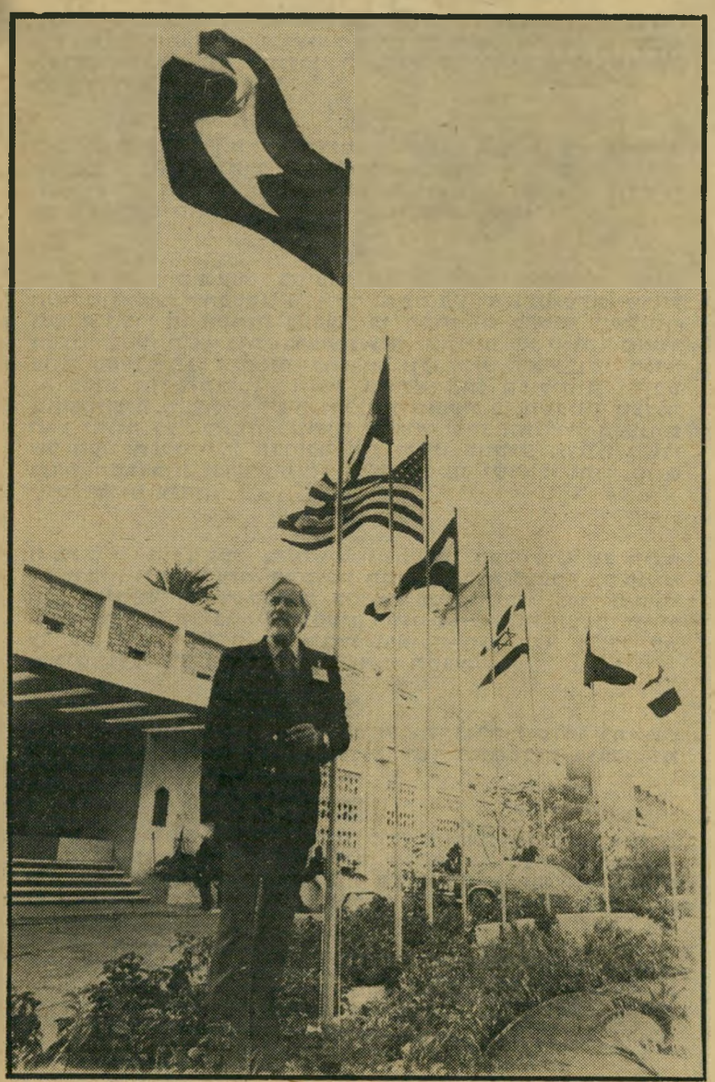

דגל ישראל יתנופף ליד דגל פלסטין..."*

---

* בפתח מנה האוס בקאהיר, ביום פתיחת ועידת־השלום בדצמבר 1977. הדגל הראשון הוא הדגל הפלסטיני. דגל ישראל הונף יחד עם דגלי מצריים, ארצות־הברית, סעודיה, סוריה, לבנון וירדן.

סיעת שלי

הצעת החלטה לסיכום הדיון המדיני בכנסת בעניין הסכם השלום הישראלי־מצרי

1

הכנסת מחייבת את הסכם השלום עם מצריים, ומאשרת אותו ואת כל המיסמכים הנספחים אליו, כמיפנה היסטורי אפשרי ביחסי ישראל עם העולם הערבי, וכצעד ראשון לקראת הסכם שלום כולל.

2

הכנסת קובעת כי השגת שלום יציב ובר־קיימא מחייבת משא־ומתן עם כל הממשלות הערביות השכנות ועם אירגון־השיחרור הפלסטיני וכל נציג מוסמך של האוכלוסיה הפלסטינית בגדה המערבית וברצועת־עזה, כל זאת על בסיס הכרה הדדית וכיבוד זכות ההגדרה העצמית, הריבונות והביטחון של כל הצדדים.

3

הכנסת קובעת כי הדגם של השגת השלום עם מצריים, המתבטא בפינוי צה"ל וההתנחלויות מחצי־האי סיני תמורת חוזה־שלום והגבלת כוחות צבאיים, הוא הדגם שיש להחילו על השטחים האחרים שנכבשו במילחמת ששת־הימים.

4

הכנסת מקבלת בסיפוק את המיכתב המשותף בעניין השילטון העצמי הפלסטיני, אשר נחתם בין ראש ממשלת ישראל ונשיא מצריים. הכנסת קובעת כי הבחירות לרשות השלטון־העצמי בגדה המערבית וברצועת־עזה יתקיימו לא יאוחר מאשר ביום 15.5.1980. לקראת בחירות אלו יהיו לאוכלוסי הגדה והרצועה חופש־הביטוי, חופש ההתארגנות הפוליטית וחופש ההתקהלות הבלתי־אלימה. הכנסת קובעת כי השלטון העצמי הזה יהווה צעד ראשון לקראת מימוש זכות ההגדרה העצמית של העם הפלסטיני, הכולל את זכותו להקים מדינה משלו בגדה המערבית וברצועת־עזה, לצד מדינת ישראל, ותוך קיום יחסי שלום עימה.

5

הכנסת קובעת כי השילטון־העצמי הפלסטיני של הגדה המערבית ורצועת עזה, בתקופת המעבר, יהיה מופקד על ענייני חוק ומישפט, חינוך, כלכלה, ביטחון פנים, תיכנון כפרי ועירוני וכל השרותים הציבוריים. סמכות רשויות השילטון־העצמי תחול על כל תושבי הגדה המערבית ורצועת־עזה, ללא הבדל דת ולאום, ועל כלל הקרקעות ומשאבי הטבע.

6

עניינים משותפים כגון מים, חשמל ותחבורה יוסדרו בתיאום בין ישראל ורשות השלטון העצמי, תוך התחשבות בצרכי שני הצדדים.

7

כאות לשאיפתה להסדר שלום כולל קובעת הכנסת כי החל מיום 21 במרס 1979, תיפסקנה לאלתר כל פעולות ההתנחלות בשטחים שנכבשו במילחמת ששת־הימים, וכי אין להניח להתנחלויות הקיימות להוות מכשול להשגת השלום הכולל.

8

הכנסת תובעת לחדול מייד מכל פעולות הדיכוי, הפקעת הקרקעות, המעצרים השרירותיים ומעשי ההתגרות הנעשים על־ידי כוחות הביטחון ואזרחים ישראליים כלפי האוכלוסיה הפלסטינית בשטחים. התנחלויות, שיושביהן עוסקים במעשי פרובוקציה — יפורקו לאלתר.

9

מתוך קביעה מחודשת כי ירושלים תמשיך להיות בירת הנצח של ישראל, קובעת הכנסת כי בעתיד, במהלך הקמת הסדרי־השלום הכולל, תיתכן החלת ריבונות ערבית במיזרח ירושלים, תוך הקפדה על שמירת אחדותה המוניציפאלית של העיר. בתקופת המעבר ישתתפו תושבי ירושלים המזרחית בבחירות לרשויות השילטון־העצמי.

10

הכנסת מביעה דאגה נוכח המגמה לרתום את ישראל לברית צבאית עם מעצמה זרה. הכנסת מתנגדת להקמת בסיסים זרים על אדמת ישראל, ומטילה על הממשלה לנקוט במדיניות החותרת להוציא את מדינתנו ואת המיזרח התיכון כולו מן המאבק הבין־מעצמתי.

11

הכנסת קוראת לכל הממשלות הערביות ולאירגון־השיחרור הפלסטיני לקבל את רעיון השילטון־העצמי בתקופת המעבר, על פי העקרונות שפורטו לעיל, במטרה לפעול במישור המדיני, למען מימוש זכות ההגדרה העצמית של העם הפלסטיני לצידה של ישראל, בתום תקופת המעבר, ולמען השגת השלום הכולל בין העולם הערבי וישראל.

ירושלים, 21.3.79

הלם השלום

(המשך מעמוד 21)

אתם עושים את ההיפך מכל מה שאמרתם במשך שנים, ומגשימים חלק מהתוכניות שלנו. כיצד אתם יכולים לעמוד כאן ולהרים אף?

יצחק יצחקי: איזו השוואה היא זו?

עקיבא נוף: האם העם הזה יהיה מוכן שנציגו של עראפאת יהיה חבר־הכנסת?

אורי אבנרי: אתם עושים את ההיפך מכל אשר אמרתם, מכל אשר ניבאתם, מכל אשר הטפתם. אתם עדה של פושטי־רגל!

מנחם סבידור: כאשר ראש־הממשלה הנוכחי ישב בממשלת הליכוד הלאומית, היתה כבר תוכנית להחזרת סיני תמורת שלום.

אורי אבנרי: בגין הסכים לזה? ראש־הממשלה הסכים לזה?

מנחם סבידור: כל מה שאמרת זה הבל.

אורי אבנרי: אתם רוצים שנשכח את כל הנאומים שנאמתם, שנזכור את כל הנאומים שלא נאמתם? אין לנו זיכרון? במי אתם משחים!

מנחם סבידור: אל מי אתה מדבר?

יאסר עראפאת נואם כאורח הכנסת לפני המליאה*

אורי אבנרי: אליכם.

אני מברך את ראש הממשלה שהוא הולך עפשיו בדרך אחרת. אני מברך אותו מקרב לב. מודה ועוזב — ירוחם.

מנחם בגין: אני מבין שאתה נותן לי חנינה.

אחינו, בני פלסטין

אורי אבנרי: עלינו על דרך השלום. לפנינו מכשולים גדולים, ובראש וראשונה המכשול האחד, הכביר, של הבעייה הפלסטינית.

אני מאמין באמונה שלמה שאין ביטחון לישראל אלא בשלום.

אני מאמין שהשלום עם מצריים לא יחזיק מעמד אם לא יביא שלום כולל.

אני מאמין שלא ייתכן שלום כולל אלא בהשתתפות העם הי פלסטיני.

אני מאמין שלא יהיה שלום עם העם הפלסטיני אלא אם תקום מדינה פלסטינית, לצד ישראל ותוך שלום עימה.

אני מאמין שלא תקום מדינה כזאת, אלא תוך הידברות בין ישראל ובין ההנהגה הפלסטינית הי מוכרת, אש"ף.

יוסף רום: אני מבין שהוסמכת על־ידי אש"ף למסור את ההצהרה הזאת.

אורי אבנרי: ועכשיו אני רוצה לומר כמה מלים לאחינו, בני העם הפלסטיני.

אני מדבר אליכם כפטריוט ישראלי, המחושב את עצמו כידיד־אמת של העם הפלסטיני. אני מאמין בדו־קיום של שני עמינו, בשתי מדינות לאומיות עצמאיות, זו לצד זו — ולא מהיום, ולא מאז מילחמת יוני 1967, אלא מאז לחמתי בטובי לוחמיכם במילחמת 1948.

אני מבין את רגשי העלבון וההתמרמרות שלכם, מול פני הסכם האמור לקבוע את גורלכם, ושלא שיתפו אתכם בקביעתו.

אני מבין ושותף לזעמכם על ההתעלמות מהנהגתכם הלאומית. אני נחרד, כמוכם, כאשר חיילים ואזרחים פותחים באש על צעיריכם המפגינים נגד ההסכם. המעשים הנעשים היום בשטחים הכבושים בוודאי אינם מבשרים טובות לגבי האוטונומיה המוצעת.

מנחם סבידור: למה אינך מוקיע את מעשי הרצח שלהם? למה אתה מוקיע את מדינת־ישראל ולא את מעשי הרצח של אש"ף, אשר הורגים ילדים ואנשים חפים מפשע? על מה אתה מדבר?

אורי אבנרי: האוטונומיה רחוקה מלהיות מדינה חופשית. בוודאי.

אך גם אנחנו למדנו בהיסטוריה שלנו, שהדרך מוביל מכית לאי־מי אל העצמאות המדינית.

יש שלבים בדרך לחרות. היה מי שאמר: ארוכה הדרך לחרות. עם שוחר־חרות יודע שיש להיאחז בכל הזדמנות, בכל הישג אפשרי.

נכון, ממשלת ישראל איננה רוצה באוטונומיה המובילה להגדרתכם העצמית ולכינון מדינתכם. אך כוחות רבים, ובי־

(המשך בעמוד 56)

* ציור שנילווה למאמר אומנפי בעיתון ברית.

הרהיטנו

הכפלנו את שטח התצוגה. "וורדו":

שטח התצוגה ב"וורדו" הוכפל.
כעת ניתן למצוא כאן
בנוסף לעשרות מערכות ישיבה,
מזנונים ופינות אוכל,
גם מבחר גדול וצבעוני של
חדרי שינה וחדרי ילדים ונוער
מתוצרת חוץ ומתוצרת "וורדו".

ב"וורדו" תמצאו
את החידושים האחרונים –
ישר ממרכזי האופנה באירופה.
כל הרהיטים מצטיינים
בקו חדשני ובגימור מושלם.
לבחירתכם:
מאות בדים וריפודים בצבעים
ובדוגמאות לכל טעם ובכל סיגנון.
בואו עכשיו ל"וורדו" –
שטח התצוגה הוכפל,
נוספו חדרי שינה,
חדרי ילדים ונוער וגם תזכו
בחודש הפתיחה בהנחה של 10%.

לילה מצוין עם "וורדו".
מבחר חדרי שינה מאירופה בצבעים שונים ובאיכות מעולה.

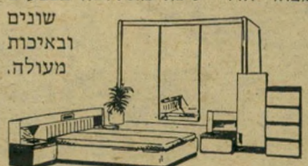

רהיטים לכל אחד מכל העולם – וגם 10% הנחה:
רק בחודש פתיחת אולם התצוגה
המורחב תזכו בנוסף לאיכות בריהוט –
גם ב־10% הנחה.
החודש כדאי במיוחד לקנות ב"וורדו".

מערכות ישיבה מאיטליה, סקנדינביה ומישראל.

בואו ל"וורדו" להתחדש
וגם להיראות איתם.

ילדים אוהבים רהיטים טובים.
"וורדו".
חדרי ילדים ונוער נוחים ועליזים מאירופה.

מזנונים, מזנונים...
מזנונים גבוהים, רחבים במבחר צבעים ובעיצוב מעולה.

פינות אוכל במרכז
רק ב"וורדו"!
במרכז התצוגה
שלנו תמצאו
עשרות דגמי
פינות אוכל
המעוררות
תיאבון...

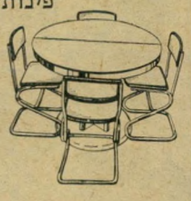

וורדו
תובנות הדיור

רמת־גן, רח' ז'בוטינסקי 22 ע"י עלית

פתוח רצוף מ־9.00 עד 8.00 בערב. בימים ג', ו' – עד 2.00 בצהריים ובמוצ"ש עד 10.00 בלילה.

100 ל"י לחודש מקנות לי זכויות לרווחים גבוהים יותר.

זו עובדה.
בהפקדות קטנות של 100 ל"י לחודש, אתה יכול להתחיל לצבור ותק כבר מגיל 20.
מאוחר יותר, לאחר 10 שנים לדוגמא, תוכל להגדיל את סכומי ההפקדה ולהנות מכל ההטבות המיוחדות החלות עליהם, למרות זמן ההפקדה הקצר.
אפילו תפקיד סכומים נוספים שנה אחת לפני תום תקופת החסכון, תהנה גם עליהם מאותן זכויות.

מהן זכויותיך ?

- ★ הטבות במס הכנסה.
- ★ הצמדה מלאה למדד.
- ★ ריבית שנתית מצטברת צמודה למדד.
- ★ פטור ממס הכנסה על כל הרווחים.
- ★ ביטוח חיים חינם.

האם אתה מכיר דרך טובה יותר לחסוך את כספך ?

קופת תגמולים מיטב
של הבנק הבינלאומי הראשון

המצטרף עד 31.3.79 זכאי לכל ההטבות במס הכנסה עבור שנת המס 78/9

הבנק הבינלאומי הראשון

בנק למלאכה. בנק פועלי אגודת ישראל. מקבוצת פ.י.ב.י.

אנו נותנים לך יותר. זה נדאי לנו.

הנדון:

על כף אחת מונחים דונמים וחביות. מה מונח על הכף השניה?

ז הו טבעו של „רגע היסטורי" — כאשר הוא מתרחש, אין הוא נראה כהיסטורי.

כאשר מצפים לו, כאשר חולמים עליו כעל יעד נכסף — קל לראות את גדולתו.

אחרי שהוא חלף, והוא נרשם כתאריך בספר דברי־הימים — גדולתו ברורה לכל.

אך כאשר הוא מתרחש לנגד עיניך, הוא דומה לכל רגע אחר. אנשים בשר־ודם עושים מעשים אנושיים. השמיים אינם נפתחים. אין ברקים, אין רעמים.

איך הרגיש האדם הראשון אשר רגלו דרכה סוף־סוף על פיסגת הר אוורסט? היא בוודאי נראתה ככל מישטח מושלג אחר. איך הרגיש ניל ארמסטרונג כאשר נגע בקר־קע הירח? הוא דרך על פיסת־ארץ מאובקת. בשעת מעשה, זה נראה להם בוודאי כטבעי לגמרי.

■ ■ ■

ע ם ישראל השתדל לשמוח. פה ושם גם הצליח בכך. אך המלל האינסופי על „ספקות", „חרדה בלב", „סי־כונים", מנע התפרצות ספונטאנית של התלהבות.

כל־כך הרבה דובר על „השלום המייחל", שנים כה רבות חלמו עליו, עד כי המושג עצמו איבד את משמעותו.

עתה מניחים אותו על מאזני של צורף, ושואלים: האם זה כדאי? האם זה שווה?

ברור מה אנחנו מוסרים תמורתו. את כל חצי־האי סיני. את הנפט. את ההתנחלויות.

אלה הם נכסים שאפשר למדוד אותם. מידבר־סיני כולל כך־וכך קילומטרים. בארות־הנפט מפיקות כך־וכך חביות ליום. יש כך־וכך התנחלויות, והן מעבדות כך־וכך דונמים.

כל זה מונח עתה על הכף האחת של המאזניים.

אנחנו עם של סוחרים. אנחנו יודעים את ערכו של דונם, את מחירו של פח נפט.

איך מעריכים את ערכו של שלום?

בעבר השתמשתי בשני דימויים, כדי להסביר מה זה שלום, ומה ערכו עבורנו. עתה, כאשר קורים הדברים לנגד עינינו, אחזור עליהם, כי הם מסבירים מה מונח על הכף השנייה של המאזניים.

■ ■ ■

ד נה הדימוי הראשון. הוא לקוח מן המציאות.

בשעה זו לומדים עשרות מיליוני ילדים ערביים בבתי־הספר שלהם. ממאראקש אשר במארוקו ועד מו־סול אשר בעיראק, מחלב אשר בסוריה ועד עדן אשר בתימן הדרומית.

הם יושבים במאות אלפי חדרי־כיתות. בכיתות האלה תלויות רבבות מפות של המרחב.

אף באחת המפות אין מופיע השם „ישראל".

ברובות מהן, שיטחה של מדינת־ישראל אינו רשום כלל. המקום ריק. לבן.

(כשראיתי לראשונה מפה כזאת, התחלחלתי. במפות ישנות של העולם יש כתמים לבנים כאלה, שסימנו שטחים שלא נחקרו, מידבריות רחוקים, ארצות שלא נודעו.)

במפות אחרות, מופיע על שיטחה של מדינת־ישראל השם „פלסטין הכבושה", או „פלסטין" סתם.

במשך דור שלם, היתה המטרה החשובה ביותר של מדינה זאת אך זאת:

שכבר המפות האלה, יופיע השם „ישראל".

■ ■ ■

ה אם זה חשוב? כן, זה חשוב מאד־מאד!

דמגוגים אמרו: מדוע זקוקים אנחנו להכרת הערבים בקיומנו? אנחנו קיימים! איננו זקוקים להכרתו של איש! אם אין הערבים רוצים להכיר בנו, זהו עניינם שלהם! אבל זוהי שטות.

אם מאה מיליון ערבים אינם מכירים בקיו־מה של מדינת־ישראל, פירוש הדבר כי השמדת ישראל היא יעד לאומי מוכן־מאליו, המכוון אי־טומטית את מחשבותיהם ומאמציהם.

„הכרה" אינה אקט פורמלי, שיטחי. „הכרה" היא תהליך נפשי עמוק, מהפכה נפשית אמי־תית. פירושה: שינוי הכיוון הלאומי, הכוונה של המאמץ הלאומי, הרוחני והמעשי, לאפי־קים חדשים.

על כך נאבקנו. במשך שנים רבות, זה היה מובן מאליו. עד שבאו הישגי מילחמת ששת־הימים, שבילבלו את רוח הציבור הישראלי, היה ברור כי זהו היעד העל־יון: להשיג את הכרת העולם הערבי.

■ ■ ■

ו אם זה הושג עתה?

כן, זה הושג.

אמנם, לא כל העולם הערבי חתם עימנו על ההסכם. חתמה עליו רק מדינה ערבית אחת. היא החשובה ביותר, אך היא עשתה זאת בניגוד לדעת שאר מדינות־ערב.

אולם גם במיקרה זה, ההבדל בין 0 ל־1 הוא גדול יאין שיעור מן ההבדל בין 1 ל־20.

ברגע שמדינה ערבית אחת חתמה עימנו על חוזה־שלום, שיש בו הכרה שלמה במדינת־ישראל, נשבר המח־סום. אף מדינה ערבית אחת אינה יכולה עוד לטעון, באוזני עצמה ובאוזני זולתה, שישראל אינה קיימת כחוק. הוא יכול להתנגד לישראל, להילחם בה — אך ההשלמה עם קיומה של ישראל הפכה עובדה קיימת.

השלמה והכרה — אין פירושו אהבה. שום ערבי אינו מכיר בכך שישראל קמה לפני 30 שנה כדין. שום ערבי לא יגיד בימינו, כי הציוי־נות היתה צודקת. אך הושגה ההשלמה עם הקיום החוקי. ישראל הפכה חלק מן המרחב.

למעשה הושג הדבר כבר כאשר ביקר הנשיא אנוור אל־סאדאת בירושלים. בזאת היתה גדולתו של האיש, שעשה את המעשה ההיסטורי הזה בלי תמורה, בלי עמי־

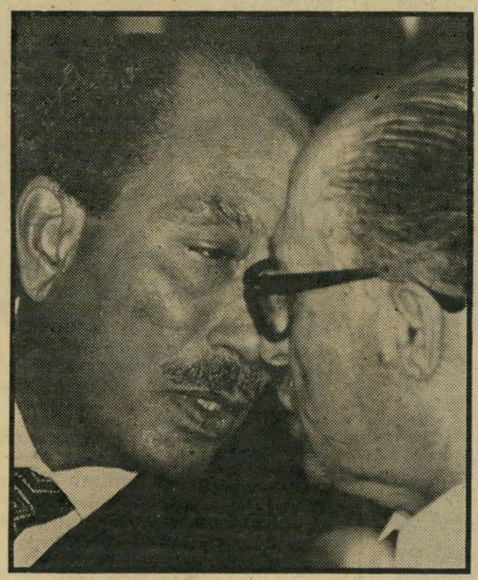

דה על המקח, כאקט חד־צדדי, שנבע מהחלטתו הריבונית.

כי ישראלי הכין זאת במעמקי לבו, ומכאן התפרצות ההתלהבות והרינה בעת הביקור. גם העולם הערבי הכין זאת, ועל כן רגז וזעם, כשזה נעשה כלי פיתרון הבעייה הפלסטינית.

עתה הושלם התהליך. לא לחינם התעקש מנחם בגין על חילופי־שגרירים. במיקרה זה, לא היתה זאת התעק־שות־סתם. דגל מצריים על בניין השגרירות המצרית בתל־אביב ודגל ישראל על בניין השגרירות הישראלית בקא־היר — אלה הם הסמלים האומרים את הכל.

על המפה יהיה רשום „אישראיל". זה חשוב יותר מכל הקילומטרים המרובעים, מכל חביות הנפט.

■ ■ ■

ה דימוי השני לקוח מעולם הביולוגיה והרפואה: הגוף האנושי מתנגד לחדירת גוף זר לתוכו.

כאשר הוא חש כי גוף זר חדר אל קירבו, מתגייס הגוף כולו כדי לדחות את הזר.

זוהי תגובה ביולוגית חיונית, היא באה לחגן על הגוף. אך היא עלולה להיות גם קטלנית.

כי בימינו למדה הרפואה לשתול אבר זר בגופו של אדם, כדי להציל את חייו. כאשר הכליות חדלות מלתפ־קד, אפשר להשתיל בגוף החולה כלייה. הלקוחה מגוף אחר. גם האבר החשוב ביותר, הלב, ניתן עתה להחלפה.

כאשר מושתל אבר כזה בגופו של חולה, מגייס הגוף את כל כוחותיו כדי לדחות אותו — אף כי זהו מאמץ של התאבדות.

הרפואה המודרנית משתדלת להתגבר על בעייה זו באמצעים שונים, אך עדיין לא השיגה את מטרתה. המא־בק בין ההתנגדות הביולוגית ובין ההגנה הרפואית עדיין נמשך.

אפשר לתאר את כל ההתנחלות הציונית בארץ־ישראל, כמאה השנים האחרונות, כנסיון להשתיל אבר חדש בגופו של המרחב הערבי.

(הדימוי אינו מושלם. במיקרה זה, האבר לא הושתל כדי להציל את הגוף, אלא כדי להציל את עצמו. אך התוצ־אות הן זהות.)

הציונות ראתה את עצמה כחלק מן „התרבות האירו־פית", המושתל באדמת אסיה. כך תיאר זאת בנימין זאב הרצל בספרו, מדינת היהודים. ואילו העולם הערבי ראה ביישוב היהודי החדש נטע זר, שנשתל באדמתו.

מאז היום הראשון, התגיים העולם הערבי למאבק, כדי „לדחות" את הגוף הזר, שהכך וגדל.

רוב הציונים לא הבינו את טיבה של התנגדות זו. היה זה דווקא זאב ז'בוטינסקי, שראה בהתנגדות העולם הערבי תגובה טיבעית בהחלט. עוד בשנת 1933, במאמרו המפורסם קיר הברזל, תיאר את התופעה בצורה מדוייקת, ואולי אף אוהדת.

(אפשר, כמובן, לשאול: האם זה היה מוכרח לקרות? האם לא יכלה הציונות להופיע בעיני העולם הערבי כתנו־עה המבקשת להחזיר ארצה אומה שמית עתיקה, אח ורע לעמי־ערב. המבקשת לקשור את גורלה לגורלם? זוהי שאלה מעניינת, אך תיאורטית בלבד. זה לא קרה.)

■ ■ ■

א פשר לאמר, על פי דימוי זה, כי המטרה העל־יונה של מדינת־ישראל, במאבקה לקיומה, היתה להתגבר על תגובת־ההדחייה של העולם הערבי.

בימי מילחמה ושלום, זה היה היעד האמי־תי: להביא לכך שהגוף הערבי הגדול ישלים עם קיומו של האבר הישראלי בתוכו.

הוכח שאי־אפשר לכפות את הדבר. ארבע מילחמות גדולות, וכמה מילחמות קטנות, לא השיגו את המטרה הזאת. גם כל היוזמות הדיפלומטיות נכשלו.

אחרי מילחמת ששת־הימים, גברה במדינה תופעה של טירוף. היא התבטאה בהשקפה שאמרה: אין זה חשוב שהאבר נדחה. חשוב רק שהאבר עצמו יהיה גדול יותר.

אך המציאות לא השתנתה. המאבק האמיתי של המדי־נה, המאבק ה י ח י ד י שהיה חשוב, היה המאבק בתו־פעת־הדחייה.

ברגע שנחתם חוזה־השלום בין ישראל ומצ־ריים, הוכרע המאבק הזה. לפחות חלק מן הגוף הערבי קיבל את האבר השתול.

מה ערכו של הישג זה?

אין זו מחיר. איזה מחיר יש לחיים?

■ ■ ■

ש ני הדימויים מצביעים, כמובן, גם על המיגבלות של הסכם־השלום.

מבחינת הדימוי הראשון: מצריים הכירה בישראל, אך העולם הערבי כולו לא עשה זאת. על מפות מצריות יירשם „אישראיל", אך לא על מפות עיראקיות ותימניות.

מבחינת הדימוי השני: האבר המצרי, שהוא לב הגוף הערבי, קיבל את האבר החדש, אך לא כן שאר אברי הגוף. קיימת סכנה כי הגוף ידחה מעתה גם את מצריים, כשם שהוא דוחה את ישראל.

שני הדימויים מוכיחים עד כמה חשוב להגיע בהקדם האפשרי ליזרי שלום כולל. ישראל תש־כון לבטח, ותוכל להגשים את יעדיה הלאומיים, רק כאשר כל העולם הערבי ישלים עימה ויכיר בה. זה כולל, כמובן מאליו, בראש וראי־שונה את העם הפלסטיני.

הכלייה הישראלית לא תוכל לבוא במקום הכלייה הפלס־טינית. שתי הכליות תצטרכנה לתפקד זו בצד זו.

אך גם כראותנו בעיניים פקוחות את החסר ואת הצורך החיוני בהשגתו — אל נעצום את עינינו מלראות את השוני הכביר שחל בחיינו, ברגע שחתמנו על חוזה־השלום עם מצריים.

כאשר הגדולה במדינות הערביות הכירה בקיומנו כחוק וכדין, הפכה אי־ההכרה של האחרות תופעה זמנית וטכ־ניסית. שוב אין אף מדינה ערבית אחת המאמינה ברצי־נות שניתן לסובב את גלגלי ההיסטוריה אחורה ולפרק את מדינת־ישראל.

זה הוכח בוועידת־בגדאד. כאשר התכנסו שם ראשי כל מדינות־ערב, הם דחו מכל וכל את יוזמת אל־סא־דאת — אך לא מפני שהוא דוגל בשלום, אלא משום שהיה מוכן לצעוד בדרך זו לבדו. בניגוד לאגדת־הכזב, שמנחם בגין ממשיך משום־מה לדגול בה, לא קראה ועידת־בגדאד למילחמה בישראל. היא קראה ל־„שלום צודק וברי־קיימא" עימה — אך על פי גבולות 1967, ותוך הקמת מדינה פלסטינית בגדה וברצועה.

מה שקרה השבוע, ברגע היסטורי אמיתי, יא שינה רק את מערכת־יחסינו עם מצריים. הוא שינה את מערכת־יחסינו עם העולם הערבי כולו.

אנשים

מה עושה הח"כ הדתי כשיוצאת השבת, ואיך הפך בגין כלים במיזנון הכנסת

■ העלאת מחיר הביצים עוררה גל של בדיחות בין חב־רי־הכנסת. הגדיל לעשות ח"כ ש"י **מרדכי וירשובסקי** ש־טען: „עכשיו הממשלה לא תוכל לבלבל לנו את הביצים, זה יעלה לה יותר מדי כסף."

■ ח"כ **דויד גלס** מה־מפד"ל עמד במיזנון חברי־הכנסת וסיפר בדיחה ששמע.

הולך עם חולצה של סטאלין." השיב לו ביטון: „אני בטוח שאתה היית שמח לראות אם גם התחתונים שלי הם מה־תקופה של סטאלין."

■ ח"כ **יהודה בן־מאיר** מהמפד"ל הגיע לדיון כשהוא לבוש בהידור רב, אך נעליו ושולי מיכנסיו מכוסים בוץ. אחד הסדרנים שרצה למנוע

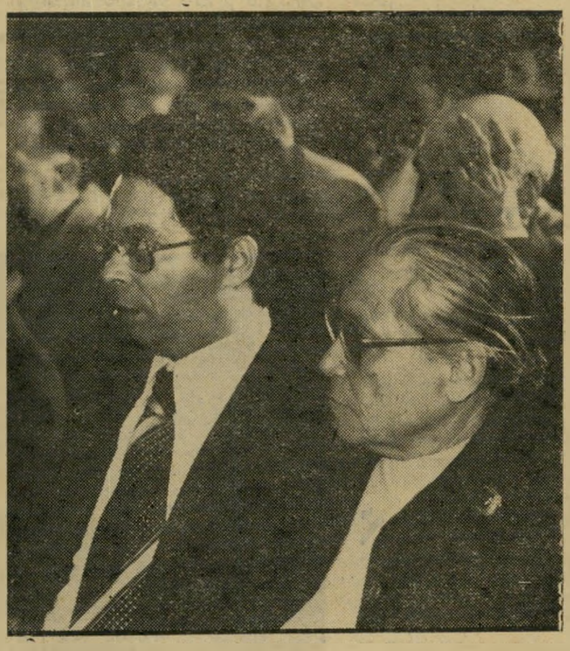

אריה נאור

מזכיר הממשלה, התגלה כבן נאמן. כאשר שם את אמו, אסתר רזיאל נאור, מי שהיתה חברת ההנהגה העליונה של האצ"ל בין השנים 1946—1939 וכיהנה שנים רבות כח"כית מטעם חרות. אריה התיישב ליד אמו, ובעת שנאומה שוסע בידי מתנגדי הסכם־השלום, היה בין אלה שהשתיקו את המפריעים.

לדבריו, מח"כ מיפלגתו, סגן יושב־ראש הכנסת, **פינחס שיינמן**. לדברי גלס אמר שיינמן: „**מנחם בגין** נתן לנו — — —, **ושימחה אר־ליך** לקח לנו את הביצים." גלס לא שם לב ששיינמן עמד לידו כאשר הוא סיפר זאת לכמה חברי־כנסת. כששמע שיינמן את הבדיחה שנאמרה בשמו, האדים מכעס והכחיש כל קשר „לגסות רוח זו."

■ ביום הראשון לדיונים אמר בישיבת המליאה ח"כ **עקיבא נוף** לח"כ חד"ש **צ'ארלי ביטון** שבא לישר־בה לבוש חולצה רוסית: „אתה

מבן־מאיר ללכלך את השטיח במליאה, הציע לו מיברשת כדי לנקות את הבוץ, אך בן־מאיר סרב, ונכנס למליאה עם נעליים מלוכלכות.

■ עובדי מיזנון הכנסת עבדו קשה בשני ימי הדיון על הסכם השלום. המיזנון היה פתוח שעות רבות, ומלא מעל לגדותיו אורחים. קשה היה למצוא שולחן פנוי. כשנכנס ראש־הממשלה, מנחם בגין, עם שני אורחים חשובים, איש ה־עסקים **שאול אייזנברג** ו־איש העסקים לשעבר **ג'ימי לוי**, מצא בגין שולחן פנוי,

אולם הוא היה עמוס כלים מלוכלכים ושיירי מזון. אחרי שישב במשך כחצי שעה ליד השולחן המלוכלך מבלי שניגש אליו מלצר, התרגז בגין, וכיסה עם המפה את כל הכלים, תוך **כדי שהוא מפיל** כמה כלים. רק אז ניגש אליו מלצר.

■ כשסיפרו על תקרית זו למנהל המיזנון, אחד ממנהלי הילטון **עודד ליפשיץ**, הוא אמר: „עוד יום אחד כזה ואני מתפטר ופותח קיוסק לפלאפל מול הילטון."

■ במיזנון הכנסת תפס ח"כ **שמואל פלאטו שרון** פלאטו התכוון למשהו אחר, אך הורביץ נעלב ועזב את שרון, באמצע המישפט.

■ כתב הטלוויזיה **נחמן שי** שהיה ממונה על השידור הישיר, הכין לוח אלקטרוני מיוחד לקראת רגע ההצבעה ופנה לכמה חברי־כנסת, כדי שידרשו שתהיה הצבעה אי־שית־שמית, כדי שהוא יוכל להפעיל את הלוח. כאשר דרשו זאת חברי־הכנסת **יוסי שריד** מהמערך ו**חיים קאופמן** מ־הליכוד, הסביר להם מוכיר ה־כנסת **נתנאל לורך**, כי אין צורך בבקשתם: השר **משה**

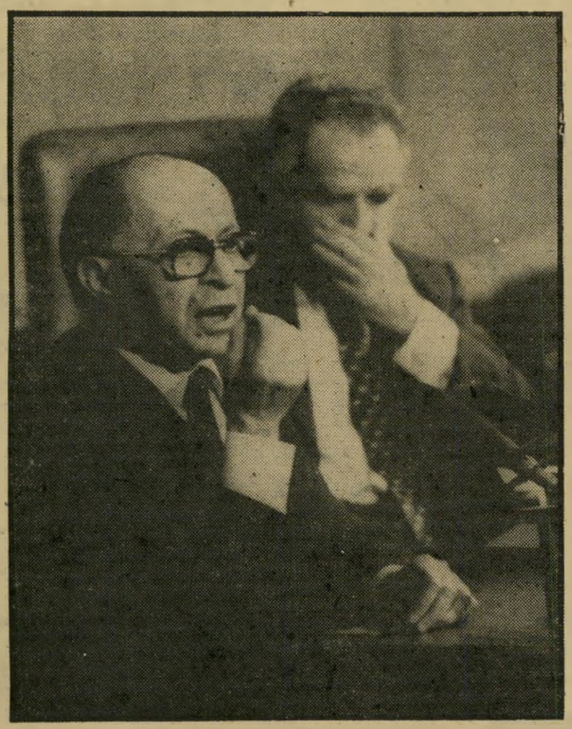

יצחק שמיר

יושב־ראש הכנסת היה תקיף ביום הרא־שון לדיונים ואפילו הוציא את ח"כ תופיק טובי מהישיבה, בעיקבות כמה קריאות־ביניים שלו. אולם ככל שהתארך הדיון נרגע שמיר והתעייף. בנאום הסיכום של ראש־הממשלה, מנחם בגין, לא יכול היה שמיר, שלא הסכים להצביע בעד הצעת הממשלה, להסתיר בהבעות פניו את פיהוקיו.

לשיחה את מי שהיה שר התע־שייה ח"כ **יגאל הורביץ**. פלאטו אינו מדבר עברית והור־ביץ אינו מדבר צרפתית. תוך כדי השיחה המגומגמת ביניהם התפרץ הורביץ וצעק: „הוא קורא לי מניאק." מתברר ש־

ניסים כבר ביקש זאת בשם הממשלה. דקות אחדות לפני ההצבעה הודיע ראש־הממש־לה, כי הממשלה מוותרת על דרישתה להצבעה אישית־שמית, ולשני הח"כים לא היה זמן לדרוש זאת, כדי שהטל־

גידעון פת

שר התעשייה, המסחר והתיירות, התייצר עם שר־הפנים הד"ר יוסף בורג על הנאום שאותו עמד לשאת בכנסת. בורג, הידוע כתלמיד־חכם, מייצר תמיד לחבריו בממשלה לצטט עד כמה שיותר מהמקורות. כשייצר זאת

בורג לפת, נענה: „אני מסכים, אבל תמצא לי פסוק מתאים." בורג שלף מייד ספר תהילים קטן, ולאחר עיון שארך יותר מחצי שעה, כשפת נראה משועמם לגמרי (תמונה מימין), מצא סוף־סוף פסוק מתאים. רק אז מסר לו בורג את ספר התהילים (תמונה אמצעית)

לאנשים הנכונים!

777 הברנדי הלאומי שהוא בינלאומי.

כרמל מזרחי

וויזיה תוכל לדווח כפי שהיא ביקשה. רק אחר־כך הסבירו מקורבי ראש־הממשה כי בגין ביקש הצבעה רגילה, כדי שלא תתבלט העובדה שיושב־ראש הכנסת **יצחק שמיר** נמנע מהצבעה, ולא תמך בהסכם־השלום. בעת הצבעה רגילה לא מרים יושב־ראש הישיבה את ידו, אלא מודיע למזכיר הכנסת, בלחש, מה הוא מצביע.

■ במיזנון הכנסת הוצב מכשיר טלוויזיה, שבו היו חברי־הכנסת היושבים במיזנון יכולים לצפות בשידור הישיר ולראות ולשמוע מה קורה במליאה, מבלי לשבת בה. מקלט־הטלוויזיה עורר גל של בדיחות. אחת מהן, על ח"כ הליכוד **גוסטב בדיאן** מספרת כי כאשר הוא נאם מעל הדוכן, קרא לו מישהו קריאת ביניים ואמר לו: „בדיאן, מצלמים אותך בטלוויזיה." בדיאן זינק מבמת הנואמים, רץ לטלוויזיה שניצבה במיזנון, ראה שהוא לא מופיע, חזר למליאה וקרא: „לא נכון, לא רואים אותי."

■ הח"כ האחר שמצא דרך להצטלם היה ח"כ יעד **אסף יגורי**. ביום הדיון יצא לאור סיפרו האוטוביוגראפי של יגורי. הח"כ עצמו רכש כמה מאות ספרים, ונתן לכל חברי־כנסת, ולפקידים בכירים רבים עותק של הספר עם הקדשה. באמצע הדיון המדיני ניגש יגורי אל ראש־הממשלה מנחם בגין ונתן לו את הספר, כאשר מצלמות הטלוויזיה מתרכזות עליו. במשך יומיים שהה הספר על שולחנו של בגין באולם המליאה וצולם מאות פעמים.

■ כאשר נתן יגורי את הספר לידידו שר־המישפטים **שמואל תמיר**, הוא ציין את העובדה כי: „המהדורה הראשונה אזלה תוך יום אחד." העיר על כך אחד מחברי־הכנסת: „בוודאי, יגורי קנה את כל המהדורה."

■ אולם מליאת הכנסת היה מוצף בזרקורי הטלוויזיה במשך יומיים תמימים שבהם התקיים הדיון המאכזב בנושא הפיגועים בכבישים. ח"כ **מאיר פעיל** (מפ"ם) הגיע למליאה עם מצלמת־8 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־16 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־35 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־70 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־105 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־140 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־175 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־210 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־245 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־280 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־315 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־350 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־385 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־420 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־455 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־490 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־525 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־560 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־595 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־630 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־665 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־700 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־735 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־770 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־805 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־840 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־875 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־910 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־945 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־980 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־1015 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־1050 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־1085 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־1120 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־1155 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־1190 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־1225 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־1260 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־1295 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־1330 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־1365 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־1400 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־1435 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־1470 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־1505 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־1540 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־1575 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־1610 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־1645 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־1680 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־1715 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־1750 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־1785 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־1820 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־1855 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־1890 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־1925 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־1960 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־1995 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־2030 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־2065 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־2100 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־2135 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־2170 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־2205 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־2240 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־2275 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־2310 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־2345 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־2380 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־2415 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־2450 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־2485 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־2520 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־2555 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־2590 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־2625 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־2660 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־2695 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־2730 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־2765 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־2800 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־2835 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־2870 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־2905 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־2940 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־2975 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־3010 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־3045 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־3080 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־3115 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־3150 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־3185 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־3220 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־3255 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־3290 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־3325 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־3360 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־3395 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־3430 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־3465 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־3500 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־3535 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־3570 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־3605 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־3640 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־3675 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־3710 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־3745 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־3780 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־3815 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־3850 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־3885 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־3920 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־3955 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־3990 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־4025 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־4060 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־4095 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־4130 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־4165 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־4200 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־4235 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־4270 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־4305 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־4340 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־4375 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־4410 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־4445 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־4480 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־4515 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־4550 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־4585 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־4620 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־4655 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־4690 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־4725 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־4760 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־4795 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־4830 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־4865 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־4900 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־4935 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־4970 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־5005 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־5040 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־5075 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־5110 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־5145 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־5180 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־5215 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־5250 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־5285 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־5320 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־5355 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־5390 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־5425 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־5460 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־5495 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־5530 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־5565 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־5600 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־5635 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־5670 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־5705 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־5740 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־5775 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־5810 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־5845 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־5880 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־5915 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־5950 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־5985 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־6020 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־6055 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־6090 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־6125 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־6160 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־6195 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־6230 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־6265 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־6300 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־6335 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־6370 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־6405 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־6440 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־6475 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־6510 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־6545 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־6580 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־6615 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־6650 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־6685 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־6720 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־6755 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־6790 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־6825 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־6860 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־6895 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־6930 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־6965 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־7000 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־7035 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־7070 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־7105 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־7140 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־7175 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־7210 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־7245 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־7280 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־7315 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־7350 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־7385 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־7420 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־7455 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־7490 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־7525 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־7560 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־7595 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־7630 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־7665 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־7700 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־7735 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־7770 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־7805 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־7840 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־7875 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־7910 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־7945 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־7980 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־8015 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־8050 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־8085 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־8120 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־8155 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־8190 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־8225 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־8260 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־8295 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־8330 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־8365 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־8400 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־8435 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־8470 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־8505 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־8540 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־8575 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־8610 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־8645 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־8680 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־8715 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־8750 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־8785 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־8820 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־8855 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־8890 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־8925 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־8960 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־8995 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־9030 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־9065 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־9100 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־9135 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־9170 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־9205 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־9240 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־9275 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־9310 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־9345 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־9380 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־9415 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־9450 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־9485 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־9520 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־9555 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי וילנר** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־9590 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף בורג** (מפ"ם) הגיע עם מצלמת־9625 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **יוסף שפירא** (ש"ס) הגיע עם מצלמת־9660 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **אברהם שריר** („אברהה") הגיע עם מצלמת־9695 מ"מ, וצילם את הנואמים. ח"כ **מרדכי ו

אנשים

השחקנית גילה אלמגור סטרה לבעלה, והסדרן סטר לליצן, בנוכחות הילדים

גלי עטרי כוכבת האירוויזיון, תלבש שימלה פרי עיצובה של דורין פרנקפורט, בצבע וורוד־אפרסק, עשויה מבד שיפון דק. כדי שתיראה אכסוטית תיכננה דורין לגלי מכנסיים מבד קרפ, בגוון של השימלה. דורין רצתה לשבור את קו הדיסקו, שרבים בוודאי יופיע איתו, ונתנה לגלי עטרי מראה רומנטי ועדין.

ירדנה ארזי לא מוטרדת מהסכם השלום. היא עסוקה במדידת שימלה מתאימה, שאותה תלבש כאשר תנחה את האירוויזיון. האופנאיות לאה גוטליב ובתה יהודית גוטפריד (בתמונה משמאל), תיכננו עבור ירדנה את השימלה, בגוונים בהירים ועם ריקמה. במהלך הערב תחליף ירדנה את השימלה באחרת.

■ באחד מהשלבים של המשא־ומתן לשלום עם מצריים, כשנראה שהדיונים עומדים לפני פיצוץ, ישב הפיר־סומאי **אריעזר זיו־כין** עם ידידים במיסעדת אולימפיה ההביע את בטחונו כי בגין יש־תכנע לבסוף לחתום על ההס־כם. שמע זאת הפיזמונאי **דידי מנוסי**, חובב הכובעים הנצ־חי, והתחייב: „אם בגין יביא את השלום, אני אוכל את ה־כובע שלי.“ היבואן **דויד קורין**, איש אמונו של שר־הביטחון **עזר וייצמן**, החזה אחריו: „למרות שאין לי כו־בע, גם אני אבלע כובע!“ עכ־שיו, כשנחתם הסכם־השלום, מבקשים השניים לעמוד בהת־חייבותם. הם מחפשים נואשות אחר כובע או מיגבעת עשויים שוקולד, כדי שיוכלו לאכול אותם.

■ כאשר אלוף בצה“ל פורש מתפקידו עורכים לו מסיבת פרידה כדת וכדין, אך מי דואג לערוך מסיבות לנשות האלופים? הנשים כמובן. **חנה שגיא**, אשתו של ראש אמ“ן החדש, אלוף **יהושע שגיא**, החליטה לערוך מסיבת פרידה לאשת האלוף היוצא, אלוף (מיל.) **שלמה גזית**. למסיבה הזמינה חנה את כל נשות הא־לופים בצה“ל, אך לא כולן יכלו להגיע. אשת הרמטכ“ל, **מרים איתן**, אמרה שאין לה שום דרך להגיע לתל־אביב. כאשר נישאלה איך מגיע בע־לה, **רפאל** („רפול“) **איתן**, לעיר, השיבה: „לו יש מסוק, לי אין.“ חנה־קנתה מפה לבנה עליה חתמו כל נשות האלופים והגישה אותה לאורחת באומ־רה: „את תירקמי מה שתר־צי באמצע המפה.“

■ פגישת עסקים שהיתה אמורה להתקיים במיסעדה אמ־ריקאית בניו־יורק הפכה מחווה של השתתפות בצער בלוויה. זה קרה למזכיר מועצת פועלי תל־אביב **דב בן־מאיר**, ש־הזמן כאורח ממשלת ארצות־הברית לסיור לימודים שם. הוא עמד להיפגש עם **ג'ורג' מיני**, יושב־ראש האיגוד ה־מקצועי באמריקה, אך ביום הפגישה נפטרה אשתו של מיני ובן־מאיר השתתף בלוויתה.

■ להקרנת הבכורה של הסרט שחור לבן בצבעים ש־נערכה בירושלים היתה **עליזה מגן**, רעיית ראש־הממשלה, אמורה לתת את חסותה. היא לא הגיעה למקום ולא ניתן כל הסבר מדוע נעדרה. **ארתור כהן**, מפיק הסרט, המתגורר בשוויץ, סיפר שכאשר עבד על הסרט בחוף השנהב, עזרה לו אשת הנשיא שם בכל בעיה קטנה שניתקל בה. את סירטו הבא הוא מתכוון להסריט ביש־ראל ורוצה לגייס את עליזה בגין לעזרתו.

■ מזכיר ההתאחדות לכדו־רגל, **יוסף דגן**, עומד לעבור הסבה מיקצועית. דגן, שהיה בעבר עיתונאי ספורט, עומד להתמנות כמזכיר איגוד השח־מת הישראלי. לצורך זה יקבל חופשה מההתאחדות לכדורגל. כעבור כמה חודשים יהיה עליו להחליט באיזה תחום הוא רוצה לעסוק כמזכיר: כדורגל או שחמת? דגן הוא שחקן שח־מת נלהב, אך כדורגל אין הוא משחק.

■ לשבוע האופנה שהת־קיים בדיסלדורף שבגרמניה נסעו שתי דוגמניות ישרא־ליות, **אורנה נחזן ומדי בש**. בתחילת האירוע התקיים במ־קום קרניבל, וכל הדוגמניות הזרות שהבטיחו לעבוד עם חברות האופנה הישראליות, לא הופיעה לעבודה. כל יצר־ני־האופנה הישראליים פתחו ברדיפה נואשת אחר שתי ה־דוגמניות הישראליות. הן לא הורשו על־ידי הבוסים שלהם לעבוד עבור מתחריהם.

■ השחקנית **גילה אל־מגור** ספגה מכות רבות בסר־טים שבהם הופיעה, מידיהם של שחקנים כמו **חיים טו־פוז** ו**אברהם מור**. סוף סוף ניתנה לגילה הזדמנות להכות. בסירטה החדש אמי הגנרלית היא צריכה לתת לשחקן **גד־עון זינגר**, המשחק בסרט את בעלה, 26 סטירות־לחי מפני שבטעות ניסה לחזר אחריה, בהתאם לתסריט. גילה שאינה מורגלת בסטירות, עצרה בעצ־מה בכל פעם ושאלה את גדעון אם זה כואב לו. גדעון ספג את הסטירות באומץ, אך גילה הגיעה למסקנה: „יותר קל לקבל מכות בסרטים מאשר לתת אותן.“

■ הזמרת **מאיה קא־זאביאנקה** בת ה־34 שהת־פרסמה בעיקבות הרומן, שלד־בריה היה לה, עם הזמר־כוכב המצרי **פאריד אל־עטרש**, מספרת שקיבלה מידיד שהגיע ממצרים, קאסטה שבה מספר הזמר המצרי לפני מותו, כיצד אהב אותה וכתב למענה את השיר שלה, שהפך להיט בער־צות ערב יא ג'אחיל שפירושו „הילד הקטן שלי“. מאיה הק־ליטה שיר זה בצרפתית. הקא־סטה עוררה בזמרת תיקוות ש־עם בוא השלום תיסע למצריים ותשיר שם את השיר.

■ מופע עליז אירגן מסה האמנים עבור ילדי התעשיה האווירית. השחקנית **נורה רבינוביץ** היתה המנחה. שח־קן תיאטרון הבימה **עזרא דגן** היה אמור להופיע כליצן עם סולם בידו והיה עליו להיכנס מהאולם, שבו ישב קהל הילי־דים. הסדרן שלא הבין שעזרא משתתף בתוכנית, לא נתן לו להיכנס לאולם ואחרי דין ודב־רים אף סטר לו על פניו. לב־סוף נחלצה גירה לעזרתו מעל הבמה והסבירה לסדרן הגירגן שדגן חייב לעלות על הבמה דווקא מבין הקהל.

■ קורה שהבמאית צריכה להיות גם השחקנית. השחקנית **בילהה מס**, שביימה את הצ־גת הילדים מעבר לים על פי שירי חיים נחמן ביאליק, גאל־צה לקפוץ לתפקידה של ה־שחקנית **דליה לוי**, כאשר זו חלתה השבוע. למחרת קפץ לאותו תפקיד השחקן **יוסי קינן**. העובדה שיש לו שפם קצת הפריעה לו לשחק ילדה ופרפר, אך קהל הילדים באולם מצא את העניין משעשע ב־יותר.

■ הנהלת קרן־היסוד הפי־קה סרט בתקציב של רבע מיליון לירות על פרוייקט ה־רווחה של שכונת־התיקווה. ל־הקרנת הבכורה שלו, לפני ש־יישלח לקהילות היהודיות ב־תפוצות כדי להזרים כסף ל־פרוייקט, הוזמן כוכבו, האד־ריכל התל־אביבי **ישראל גו־דוביץ**. כאשר נכנס לאולם לא זיהה אותו איש. רק כש־הופיעה דמותו מעל המסך ה־גדול זיהו אותו אנשי קרן־היסוד, ומנהלם, **שי קרוויט־נר**, ניגש אליו ואמר לו: „ממש הצלת לנו את הסרט. עד שלא הופעת בו הוא היה די משע־מם.“

שרה גילת בעלת גלריית האמנות הירושלמית גילת, זכתה בהפתעה נעימה. מכל בעלי הגלריות הפרטיות בארץ היא הוזמנה לחשתתף ביריד האמנות הבינלאומי „אקספוארטה“, העומד לחיערך בבארי שבאיטליה. הנהלת התע־רוכה בחרה בה כאורחת־כבוד, שלחה לה, בצירוף להזמנה, גם כר־טיס־טיסה ואירוח במלון של חמישה כוכבים. בעלה של שרה, רופא־השיניים שימעון גינת, הוא אולי רופא־השיניים היחיד בארץ שהמרפאה שלו נראית כמו גלריה. כל קירותיה מכוסים ציורים.

מיקי אמדורסקי

עסקה בתיכנון ובייצור אופנה במשך שנים רבות. בימים אלה עברה הסבה מיקצועית. היא חפצה קופאית במיסעדה החדשה שפתח בעלה, בני אמדורסקי. הזמר־מיסעדן, המקפיד מאד על מאכלים משובחים, נראה טועם מכל מנה שהוגשה לידידים שהזמין, כדי לוודא שהאוכל אכן עשוי כהלכה. מאחרי הבר עומד שחקן הקולנוע היפה יוסי ורז'נסקי שאשתו, התמלילנית־בוטיקאית שימרית אור, אמנם אינה עובדת במיסעדה, אך מזדמנת אליה.

מם. בכלל אתה בחור יפה.״ בסרט מסביר האדריכל את תוכניתו והוא מצולם בשכונה עם דייריה.

■ בעת מישפטו של הרוכסכסואל נתנייתי, שהואשם בפיתוי קטינים, טען סניגורו, **צבי לידסקי**, שיהיה זה אכזרי מדי לשלוח את לקוחו לבית־סוהר לגברים לאור ההתרחשויות האלימות שם. חייכה התובעת **שרה פריש** ומילמלה: ״אפשר לשלוח אותו לנווה־תרצה, שהוא בית־סוהר לנשים.״

■ התובעת **דרורה פיל־פל** מפרקליטות מחוז המרכז משמשת כתובעת בכל תיקי הרונס הקבוצתי של ראש־העין. היא טוענת כי היא מרגישה כממונה על המוסר בראש־העין.

■ בשעות ההמתנה הארוכות במרכז העיתונות והתיקשורת של מיבצע נאה בתיאטרון ירושלים נירקמו כמה תוכניות חדשות. ספן השלום **איי־בי נתן** (שיצא לוואשינגטון כדי לוודא שההסכם באמת נחתם) ומנהל התיאטרון **אבי־טל מיסינזון** החליטו לקיים אירוע משותף שייקרא ״אמני פסטיבל ירושלים חוגגים על גלי קול השלום״. באירוע שיימשך לילה שלם בבית־מלון בירושלים, ישתתפו **שארל אזנאבור**, שחקני הרוויאל שקספיר מאנגליה, להקת להמאמא מארצות־הברית, הגיטאריסט **מיקי לוריימר** וכמה אמנים ישראליים. הוא ישודר בקול השלום וראש עיריית ירושלים **טדי קולק**, שיפתח את הערב, יעביר את ההכנסות לילדי ירושלים, יהודים וערבים.

■ מי שעשה הסבה מיקצועית מעתונאות לתפקיד של דובר הוא **שמעיה קידר**, שהיה עיתונאי במשך שנים רבות בצהרון מעריב. הוא הפך דובר מישטרת תל־אביב. אחרי שלקח מעיתונו חופשה ללא תשלום לשנה אחת. מי שמילא תפקיד זה עד כה, פקד **אבי־הם ברימט**, עומד להיות ראש מחלק־החקירות של חולון, על תקן של רב־פקד.

■ במיכתב שהגיע בימים אלה ל**דני קרפ**, איש מחלקת המוסיקה בגלי צה״ל, כותב אמן הג׳אז, **צ׳ק קוריאה**, על כוונתו לבקר בישראל כדי לחופיע בארץ. הקשר בין השניים נוצר על רקע מעורבותם בליימוד ויישום תורת הסיינטולוגיה — פילוסופיה יישומית שנועדה לשפר את יכולת התיקשורת של העוסקים בה ואשר מייסדה הוא הפילוסוף והמחנך האמריקאי ל. **רון האבארד**. צ׳ק מודה במיכתבו לקרפל על מיכתב קודם, שבו דיווח לו קרפל על נוכחות המוסיקה שלו ברדיו בישראל. למיכתבו צירף קוריאה את סיפור ההצלחה הסיינטולוגי שלו ובו הוא מסביר מה העניק לו הלימוד והיישום של התורה לאישיותו כאדם וכיוצר.

■ בעיקבות שידור תוכניתו של **עמנואל הראובני**, סיפורה של שיירה באביב תש״ח, על שיירת יחיעם, התקשרו מאזינים רבים לגלי צה״ל והביעו את דעתם. **ראובן ויצ׳ריבר**, שהיה נהג המשוריין שנסע בראש השיירה טען: ״אני שומע לראשונה את הסיפור במלואו על כל פרטיו והוא גרם לי הפתעה.״ **אלחנן איתי**, מפקד (מיל.) בחיל־שיריון, שהיה אז נער בן 16 מנהריה סיפר כי הוא, יחד עם קבוצת נערים אשר אומנו לירות בסטן, ביקשו לצאת לעזרת השיירה, אבל לא היה להם למי לפנות, לא היה מפקד במקום. הוא מוסיף: ״התרגשתי מאד ולראשונה הבנתי מה קרה באמת בשיירה.״ **דפנה מעיין**, מורה שאחיה, **רפאל אורן**, נפל בשיירה: ״כל השנים הרגשתי שקיפחו את חללי שיירת יחיעם. התוכנית הזו תיקנה את המעוות. התוכנית גרמה לי צמרמורת. אמא שלי ניכנסה להיסטריה. בכיתי כמו שהם לא ראו אותי בוכה מעולם. כולנו בכינו.״

אסי דיין המביים את סירטו ״שלאגר״, החליט לאמץ את שיטתו של הבמאי הנודע אלפרד היצ׳קוק. במאי המתח המפורסם נוהג לבחור לעצמו תפקיד קטן בכל אחד מסרטיו, כך שהצופים יכולים לגלות את פרצופו לשניות אחדות במהלך העלילה. אסי יופיע בסירטו כפסנתרן עיוור בסיגנון סטיבי וונדר, המלווה את הזמרת עופרה חזה בקטע זימרה.

■ שחקן הכדורגל **ירון (רוני) עזז** ממכבי תל־אביב, שניפצע בתאונת דרכים עם חברו לקבוצה **אבי כהן** במכוניתו, ואושפז בבית־החולים איכילוב בתל־אביב במחלקה הכירורגית אצל פרופסור **אלכרט ברי־טה**, חזר בימים אלה לביתו למנוחה. גם אשתו טלי שנפצעה באותה תאונה מחלימה בבית מכאבי גב. ירון מוצף ידידים הבאים לבקרו ומביאים לו מתנות ופרחים. צמד רעים הביאו לו את תקליטם החדש עם הקדשה. הם אוהדים של מכבי תל־אביב וההכרות הראשונה שלהם עם ירון נערכה כאשר הוא שיחק בניבחרת הלאומית של ישראל באוסטרליה לפני כמה שנים. באותו זמן הם הופיעו שם. רוני, שסבל מזעזוע מוח לא זכר בימים הראשונים את אשר אירע ורק אחרי כמה ימים, אחרי שאבי כהן ביקר אותו כמה פעמים בכל יום וסיפר לו מה אירע, התחיל להיזכר. מה שהוא לא זכר סיפר אחיו אהוד (אודי) עוז: שכאשר ניגשה אליו אחת למדוד לו את לחץ הדם והניחה את ידו על גבה, צבט אותה ירון, באופן בלתי מודע, באחוריה.

■ בימים אלה מתכוננת הנבחרת הלאומית בכדורגל לימישחק הקדם־אולימפי, שייערך השבוע בבלגיה. אם ינצחו שם, יסעו לאולימפיאדה במוסקבה בעוד כשנה. בין שחקני הנבחרת **גדי מכנס** ו**גדי לוי**, בעל המיסעדה התל־אביבית צינון. בימים אלה, במקום לעבוד במיסעדתו, הוא כותב באנגלית ספר בישול למאכלים תימניים, שהוזמן אצלו על־ידי מוציא לאור אמריקאי.

■ שחקן הכדורגל **ירון (רוני) עזז** ממכבי תל־אביב, שניפצע בתאונת דרכים עם חברו לקבוצה **אבי כהן** במכוניתו, ואושפז בבית־החולים איכילוב בתל־אביב במחלקה הכירורגית אצל פרופסור **אלכרט ברי־טה**, חזר בימים אלה לביתו למנוחה. גם אשתו טלי שנפצעה באותה תאונה מחלימה בבית מכאבי גב. ירון מוצף ידידים הבאים לבקרו ומביאים לו מתנות ופרחים. צמד רעים הביאו לו את תקליטם החדש עם הקדשה. הם אוהדים של מכבי תל־אביב וההכרות הראשונה שלהם עם ירון נערכה כאשר הוא שיחק בניבחרת הלאומית של ישראל באוסטרליה לפני כמה שנים. באותו זמן הם הופיעו שם. רוני, שסבל מזעזוע מוח לא זכר בימים הראשונים את אשר אירע ורק אחרי כמה ימים, אחרי שאבי כהן ביקר אותו כמה פעמים בכל יום וסיפר לו מה אירע, התחיל להיזכר. מה שהוא לא זכר סיפר אחיו אהוד (אודי) עוז: שכאשר ניגשה אליו אחת למדוד לו את לחץ הדם והניחה את ידו על גבה, צבט אותה ירון, באופן בלתי מודע, באחוריה.

■ בימים אלה מתכוננת הנבחרת הלאומית בכדורגל לימישחק הקדם־אולימפי, שייערך השבוע בבלגיה. אם ינצחו שם, יסעו לאולימפיאדה במוסקבה בעוד כשנה. בין שחקני הנבחרת **גדי מכנס** ו**גדי בן־דרור**, שהם קרובי־משפחה. שני הסבים שלהם היו אחים. שניהם משמשים כמגנים בקבוצה, אף שמכנס הוא מגן ותיק ובן־דרור הוא חדש. אביו של גדי בן־דרור, **שמי ריק**, היה שחקן הכדורגל שהבקיע את השער הראשון בשנת 1948, במישחק כדורגל שנערך בארצות־הברית באיצטדיון ינקי. גדי היה קפטן נבחרת־הנוער, ובעיקבות הצלחתו שם הועלה לסגל הבוגר. **אדי**, אחיו של גדי, נפטר מנחלת כליות לפני כמה חודשים, אחרי שהופיע בתוכנית עלי כותרת, וציפה להשתלת כליה שלא עלתה יפה.

■ מילה חדשה בלשון העברית המציא איש יחסי־הציבור, **שיש קורי**. המילה היא יוחץ — שפירושה יועץ־ליחסי־ציבור. הוא פנה אל **חיים הפר** ו**דיוי מנוסי**, שני הפיזמונאים, ושניהם נתנו לו את האו־קיי למונח החדש.

■ מאז שהתפרסמה הידיעה ששיש הוא שסידר לשחקנית **ניצה שאיץ** צילומי־עירום לדפי הירחון האמריקאי פלייבוי, פונות אליו צעירות ומבקשות ממנו לסדר גם להן אותו דבר. הן מציפות אותו בתמונות עירום משלהן, ומצפות שיקשר אותן עם עורכי הירחון.

■ הארכיטקט **רפי רייפר**, שמאס במישרד ממוסד, החליט שגם ישראל קטנה עליו. לפני כחודש נשא לאשה את ידידתו, **ריק**, אותה הכיר שבוע אחד קודם לכן. ואחרי שהשניים קיצצו את שערם כדי להתחיל דף חדש, כדבריהם, נסעו לאמסטרדם להתחיל בחיים חדשים.

יפתח קצור

וצחי נוי, שני כוכבי הסרט הישראלי אסקימו לימון, מופיעים בציור ליד דיוקנות ג׳יימס דין ואלוויס פרסלי, בשער חוברת מצויירת שהוצאה לאור ביפאן, לרגל הקרנתו של הסרט הישראלי בטוקיו, שם הוא נקרא בשם ״להתגבר״. היפאנים מוכרים את החוברת כתוכניה בבתי־הקולנוע, שם הפך הסרט ללהיט הקופתי של העונה, כאשר רבבות יפאנים עומדים שעות בתור כדי להשיג כרטיסים. בצד האותיות היפאניות והלאטיניות מופיעות בשער החוברת המצויירת היפאנית גם אותיות עבריות. שמו של מרלון ברנדו מתנוסס באותיות עבריות בכרזה התלויה בחזיתו של קולנוע ״שדרות״ (משמאל, למטה).

מימד חדש בתעשית הרכב CITROËN VISA

היא בנויה בטכנולוגיה מתקדמת ביותר ומיצגת רעיונות, שכלולים טכניים וחידושים מקוריים שגם מכוניות גדולות היו גאות בהם.

VISA

היצירה החדשה של CITROËN
מנוע חדיש עם הצתה אלקטרונית אינטגרלית המשוכללת ביותר הקיימת כיום

הצתה אלקטרונית אינטגרלית
מהפכה טכנית בשטח ההצתה, לראשונה בשימוש במכוניות קטנות בסדרות ייצור גדולות. מבטלת לחלוטין את המפלג (דיסטריביוטור) ומופעלת ע"י מנגנון אלקטרוני, המקבל ומטפל אוטומטית בכל הנתונים לוויסות ההצתה כמו במחשב, ללא כל קשר מכני עם המנוע. התוצאה: התנעה קלה בכל מזג אויר ניצולת מירבית של המנוע ללא מאמץ, ביצועים מדוייקים, שריפה אופטימלית של תערובת הדלק הגורם לחסכון רב בהוצאות אחזקה.

מנוע חדיש
652 סמ"ק, מקורר אויר, המפתח 36 כ"ס DIN, מאייד כפול, ביצועי מנוע מעולים, חסכוני, 17.5 ק"מ לליטר (ב־90 קמ"ש) ואליו צמודה תיבת הילוכים של ה־GS היותר גדולה.

פיקוד לווייני
לוח מחוונים מפואר עם פיקוד לווייני שהוא ארוע בפני עצמו. נמצא בצד שמאל מתחת לגלגל ההגה ומרכז בתוכו את הכפתורים והמתגים המיוחדים הניתנים להפעלה בקלות במגע האצבעות, בלי לעזוב את ההגה (בשיטת סיטרואן CX הגדולה).

השווה אותה עם כל מכונית אחרת ותיווכח כי
מעולם לא היו כל כך הרבה יתרונות במכונית קטנה אחת

דוד לובינסקי בע"מ
מפיץ סיטרואן בישראל.

תל־אביב: דוד לובינסקי בע"מ, רח' שונצינו 16, טל. 33214־6;
סובנויות: תל־אביב: ב.נ. מוכרים ומפיצים בע"מ, רח' חרוץ 12, טל. 31339־03;
ירושלים: רח' הם 3, טל. 222666, 228888
חיפה: רכב הצפון בע"מ. שד' בן גוריון (הכרמל) 8 טל. 538228־04
באר־שבע: אשנב הנגב, דרך חברון 3, טל. 77021־057.
נתניה: לרינקוף הרמן. רח' שהם 4, טל. 37821; 35081־053

22

CITROËN VISA

איך למנוע את ההשפעה האינפלציונית של ההיערכות החדשה בנגב, ולהפוך אותה מנוף לפיתוח המשק?

מאת **אסתר אלכסנדר**

חרדה גדולה התפשטה בזמן האחרון מפני התוצאות הכלכליות המיידיות של חוזה השלום עם מצריים. המדובר, כמובן, באינפלציה הנוראית, שתבוא בהכרח בעיקבות ההיערכות החדשה של צה"ל בנגב. דבר הכרוך בעבודות־עפר, בניית כבישים, התקנת שדות־תעופה וכו', במיליארדי לירות, ואולי דולארים. כלכלנים מיקצועיים וחובבנים, בעלי תואר ובעלי מינוי־עצמי, מכינים אותנו השכם והערב באופן פסיכולוגי, כדי שלא נעמוד בלתי־מוכנים־בנפשנו, כאשר המבול החדש של עליית המחירים יירד עלינו בשטף.

הציבור מושפע, כמובן, מן האזהרות האלה ודואג. כולנו הרי זוכרים את הבנייה של קו בר־לב ואת השפעותיה ההרסניות על החברה הישראלית ועל כלכלתה. עתה מבטיחים לנו, כי מה שהיה הוא כאין וכאפס לעומת מה שיהיה. כי קו בר־לב הוא זעיר לעומת גודלו של המערך החדש בנגב ושל הסכומים שיושקעו בו. וברור לכל, שאם מערך מסויים גרם לכמות מסויימת של צרות, הרי מערך גדול פי כמה יגדיל את הצרות פי כמה. לפי כך תוסטות כל הנבואות השחורות, כי הן בגדר אריתמטיקה פשוטה והגיונית, שלא יכול להיות עליה עירעור.

מה שנשכח כאן, כמובן, היא ההנחה המונחת ביסוד האריתמטיקה הזאת. הנחה זו אומרת, שעבודות תשתית ופיתוח גדולות, בהכרח, מביאות עימן צרות לחברה, בדמות אינפלציה מואצת ואי־צדק סוציאלי. ההנחה הנ"ל — הרע ההכרחי שעבודות הפיתוח נושאות בתוכן — מעולם לא הועמדה בספק על־ידי בעלי הנבואות השחורות. היא נתקבלה על ידם כמובנת מאליה ובחוסר־אונים. הנחמה היחידה שאנחנו שומעים מהם היא שתקופת הגזרות „ההכרחיות" תהיה רק זמנית, היא תהיה רק „תקופת־מעבר". ביטוי זה אהוב מאד על הכלכלנים. תרגומו ה־מדוייק אומר שהגזרות הכלכליות היזומות והבלתי יזומות כמובן (אך לעולם לא הרווח), פיחות המטבע (איזו?) וייסופו (אגב, מה קרה לתפיסה שרווחה עוד לפני זמן קצר בחוגי הכלכלה, שלפיה פיחות גדול יענה על הכל?), ולפעמים המילחמה. יש רק לקוות, שלא תהיה הזדמנות להגיד שהאינפלציה נגרמה דווקא בגלל השלום. המעניין בתיאוריה הרב־סיבתית הזאת של האינפלציה הוא, שכל אירוע מיקרי רק מעלה את המחירים. למה אף פעם אין בנמצא אירוע מיקרי שיפעל דווקא להורדתם? אירועים מיקריים בהכרח פועלים פעם בכיוון זה ופעם בכיוון ההפוך. הסיבה התורנית הנוכחית לאינפלציה של העתיד, היא ההיערכות החדשה של צה"ל בנגב.

האמת היא, שהאינפלציה מתמשכת ומתגברת לא בגלל כל מיני סיבות מיקריות הבאות והולכות בזמן שהאינפלציה נשארת עימנו. היא נמשכת ומתגברת בגלל קיומם של ביקושים במשק, שגדלים יחד עם עליית המחירים במקום שירדו איתה. יש ציבור שמרוויח מ־האינפלציה. הם בדרך־כלל הלא־שכירים, אלא שהכנסתם נובעת מבעלות על ההון, המוצרים, והשירותים הריאליים, שערכם עולה כאשר ערך הכסף יורד. כמו העצמאים, הקבלנים, הסוחרים והמתווכים למיניהם, לרבות הבנקים.

הביקושים השייכים לאותו ציבור שמרוויח מתהליך עליית המחירים, הם הביקושים המזינים בהכרח את האינפלציה עצמה. הביקושים המבוססים על השכר ירדו עם עליית המחירים, כי השכר הריאלי יורד כאשר המחירים עולים. אם האינפלציה היתה תלויה בביקושים אלה, היא מזמן היתה מסתיימת. אך הביקושים המבוססים על ריווחי האינפלציה לא ירדו עם עליית המחירים, כי הם נובעים מעליות המחירים עצמן.

ריווחי האינפלציה לא רק שאינם מאפשרים לעליות המחירים לפעול להורדת הביקושים, ובכך לסיים את האינפלציה, אלא הם כשלעצמם מהווים כוח־קניה גדל

בשרפות הנגב

על־ידי הממשלה — אותן כבר הספקנו להכיר כל־כך טוב — באות אלינו, כביכול, לשם הגשמתה של איזו מטרה נעלה, אך רחוקה, כמו עצמאות כלכלית, בלימת האינפלציה וכו'. דבר שבא או שלא בא — בדרך־כלל לא בא — ואנחנו ממשיכים לחיות מתקופת מעבר אחת למשניה.

חוסר־האונים שבו מחכים בעלי הנבואות השחורות לבואו של „הרע ההכרחי" הוא לא לגמרי נכון. הנה, הממשלה כבר ביטלה את רוב הסובסידיות למוצרי היסוד ועל־ידי כך העלתה את מחיריהם באופן מלאכותי. יש אומרים שפעולה זו אינה שונה מהיריה הראשונה במילחמה באינפלציה המואצת, שתבוא עלינו עם ההיערכות החדשה של צה"ל בנגב. הדבר, כפי שאומרים, מכוון להיות פעולת „ספיגה" אנטי־אינפלציונית, כנראה מתוך תיקווה שהעלאה במחירי הבירים והלחם תיספוג את עודף הביקוש של קבלני העפר, המתעשרים העתידים. כי אם היא תספוג דווקא את הביקושים של הסובלים והמפסידים מהערכות זו, הרי לאינפלציה ודאי לא יקרה כלום.

כי מדרום תיפתח הרעה

אך האומנם? האומנם הכרחי הדבר שעבודות־פיתוח נרחבות, אפילו למטרות ביטחוניות, הנחשבות בלתי יצרניות, תמטנה עלינו אינפלציה מואצת? האם באמת ההשקעות הגדולות הן לב־ליבה של האינפלציה? כמה באמת הדוק והכרחי הקשר ביניהן?

אם אנחנו מסתכלים סביבנו, אין אנו רואים שום עבודות פיתוח, אפילו לא גידול משמעותי בתוצר הלאומי. אך אנחנו רואים אינפלציה דוהרת של 50% לשנה. וכאשר ראינו סביבנו עבודות בניה ופיתוח נמרצות, אפילו עבודות־דחק בלתי־יצרניות, גידול מהיר בתוצר — לא ראינו אינפלציה כה מהירה כפי שיש עתה. אפילו בתקופת הבניה של קו בר־לב, תקופה של עבודות־פיתוח בלתי־יצרניות, האינפלציה לא עברה 12%.

לפי כל הניסיון שלנו ושל העולם בעשרות השנים האחרונות, עבודות פיתוח בכל התנאים — עבודות גדולות וקטנות, עבודות יצרניות יותר ויצרניות פחות, בתנאים של תעסוקה מלאה או חלקית, מלוות בהזרמות כספים גדולות יותר וגדולות פחות — לא גרמו אינפלציה גדולה יותר מאשר כמה אחוזים בודדים.

מי שמודאג מההשפעה האינפלציונית של הזרמות הכספים והגרעונות התקציביים שמלווים תהליכי פיתוח, יש להזכיר לו שהשנה, בלי פיתוח במשק ועם הזרמות קטנות, האינפלציה הגיעה לממדים הרבה יותר גדולים מאשר בשנה שעברה, כאשר הזרמות הכספים היו גדולות יותר באופן מוחלט בלירות, וכל שכן באופן יחסי בתקציב.

כל הניסיון הזה אומר שאין מה לפחד מההשפעה האינפלציונית של פיתוח הנגב כשלעצמו, גם לא מפני הזרמות הכספים האפשריות שיתלוו אליו. אך האם זה אומר, על סמך הנסיונות הקודמים, שההיערכות החדשה בנגב לא תלווה באינפלציה מואצת? בהחלט לא.

כידוע, אנחנו חיים היום באינפלציה דוהרת ובמיקרה, ורק במיקרה זה, אם נעביר את מנגנון האינפלציה הזאת — שכאמור מתקיימת עם פיתוח והזרמות קטנות יחסית — אל תהליך הפיתוח שעומד להתרחש בנגב,

אסתר אלכסנדר היא כלכלנית שמשכה תשומת־לב רבה, כשהציגה תיאוריה חדשה על הדרכים למילחמה באינפלציה. בין השאר ביקשה להוכיח, שעליות בשכר אינן מגבירות את האינפלציה, אלא בולמות אותה. אלכסנדר חברה ב„חברה המלכותית הכלכלית בקמברידג'", אני גיזיה ומחברת המחקר „החכנסה הלאומית, הצריכה הפרטית, השכר והאינפלציה במשק ישראלי 1974—1968".

אנו עלולים למצוא את עצמנו בסחף של עליות מחירים שלא נודע עד כה.

בהיעדר פיתוח והזרמות כסף מסיביות, מה הוא באמת המנגנון המקיים את האינפלציה ודוחף אותה למעלה ללא הרף? גם הביקוש המצרפי לא גדל באופן משמעותי, והרי הגידול בתל"ג הוא קטן מדי בכדי להסביר אינפלציה של 50%.

היצר המיני של החזירים

לכלכלנים המודרניים יש הרבה תשובות לכך. כל אינפלציה, לדעתם, נגרמת על־ידי הרבה סיבות מיקריות, שכאילו להכעיס נפגשות דווקא באותו הזמן. היא נגרמת על־ידי קיץ חם מדי וחורף קר מדי, על־ידי מחירי הייבוא, על־ידי המילחמה בתימן, ועל־ידי השלום עם יפאן, וכפי שבאחרונה קראנו בשבועון האמריקאי טיים, גם על־ידי היצר המיני הירוד של החזירים, וכמובן, על־ידי השכר, דבר שלעולם אין לשכוח.

לפי התבטאויותיהם של הכלכלנים שלנו, גם בארץ יש לאינפלציה המון סיבות שבדרך־כלל משתנות מחודש לחודש. הפופולאריות שביניהן הן מחירי הייבוא — סליחה, זה היה פעם, בעבר, כעת הייבוא דווקא אמור, משום מה, לתוריד את המחירים — מחירי הדיור, יבוא ההון, הסובסידיות למוצרים בסיסיים, תקציבי־רווחה, השכר והולך שמופיע בשוק ודוחף את המחירים הלאה, למעלה. הם תולדה של האינפלציה והם גם הסיבה להימשכותה.

ההון השחור — ריווחי אינפלציה

בשלב שלנו אנחנו עדים כל יום לפעולתם של ריווחי אינפלציה. מהם קונים את מכוניות־הייבוא במחירים פנטאסטיים, את הדירות במחירים עוד יותר פנטאסטיים, את כרטיסי הנסיעות לחו"ל, ועוד ועוד.

אצלנו קוראים לזה הון־שחור. ההון השחור אינו אלא ריווחי אינפלציה שהמס עליהם לא שולם. אך לא די במיסוי. ריווחי אינפלציה נשארים מזיקים גם אחרי מס הם עדיין יהוו מקור לביקושים העולים עם עליית המחירים, ימנעו את בלימת האינפלציה וגם יגבירו אותה.

את התהליך של היווצרות ריווחי האינפלציה צריכים להפסיק אם אנחנו רוצים לבלום את האינפלציה עצמה. המיסוי חשוב מאד אך הוא לבדו לא יעשה זאת.

אך אם במקום להפסיק את תהליך היווצרותם של ריווחי האינפלציה, תהליך שמתקיים היום גם בלי פיתוח ובלי הזרמות כספים גדולות, אנחנו נעביר תהליך זה אל התקופה של פיתוח מואץ בנגב ואל הסכומים העצומים שיושקעו בו, במיקרה זה התוצאה תהיה באמת אינפלציה דוהרת. זאת לא תהיה תוצאה של הפיתוח, של ההיערכות המחודשת של צה"ל בנגב, אלא של היווצרותם של רווחים עצומים על חשבון פיתוח זה.

היווצרותם של ריווחי אינפלציה אינה אלא חלוקה מחודשת של ההכנסה הלאומית במשק, לטובת המעטים ולרעת הרוב. האינפלציה גורמת חלוקה מחודשת זאת והחלוקה הזאת מדרבנת את האינפלציה. כל פעולה מצד „השוק החופשי" החדש שלנו ו/או מצד הממשלה, ש־מעמיקה חלוקה מחודשת זו של ההכנסות, רק מאיצה את האינפלציה, אפילו שיש מי שחושב שהיא בולמת אותה. לסוגיה זו שייכות פעולות כמו ביטול הסובסידיות למוצרי היסוד — הפעולה האחרונה של הממשלה לשם „ספיגה" — הורדת השכר הריאלי, ועוד.

אם הממשלה אינה רוצה שהפיתוח בנגב יגרום אינ־פלציה בלתי־נסבלת, עליה לפעול לעצירת תהליך זה של חלוקה מחודשת של ההכנסות, המתרחשת באינפלציה היום. ככל שהיא תקדים בכך, כך תטיב לעשות.

בכל מיקרה, אסור לממשלה להעביר מנגנון זה אל הפיתוח בנגב. היא מסוגלת למנוע העברה זו, אם תרצה בכך, כי הרי הפיתוח ממומן מתקציבה, שעליו היא שולטת.

איך תעשה זאת? מה עליה לעשות וממה עליה להימנע, כדי לעצור את התהליך של היווצרות ריווחי אינפלציה ולשם מניעת העברת תהליך זה אל הפיתוח בנגב — על כך במאמר הבא.

הקניה הטובה ביותר 1978

בניני
אברהם גינדי

בונים ברמה בינלאומית בערים:
ראשון-לציון · פתח-תקוה · תל-אביב · רחובות
ועתה גם:

רמת השרון

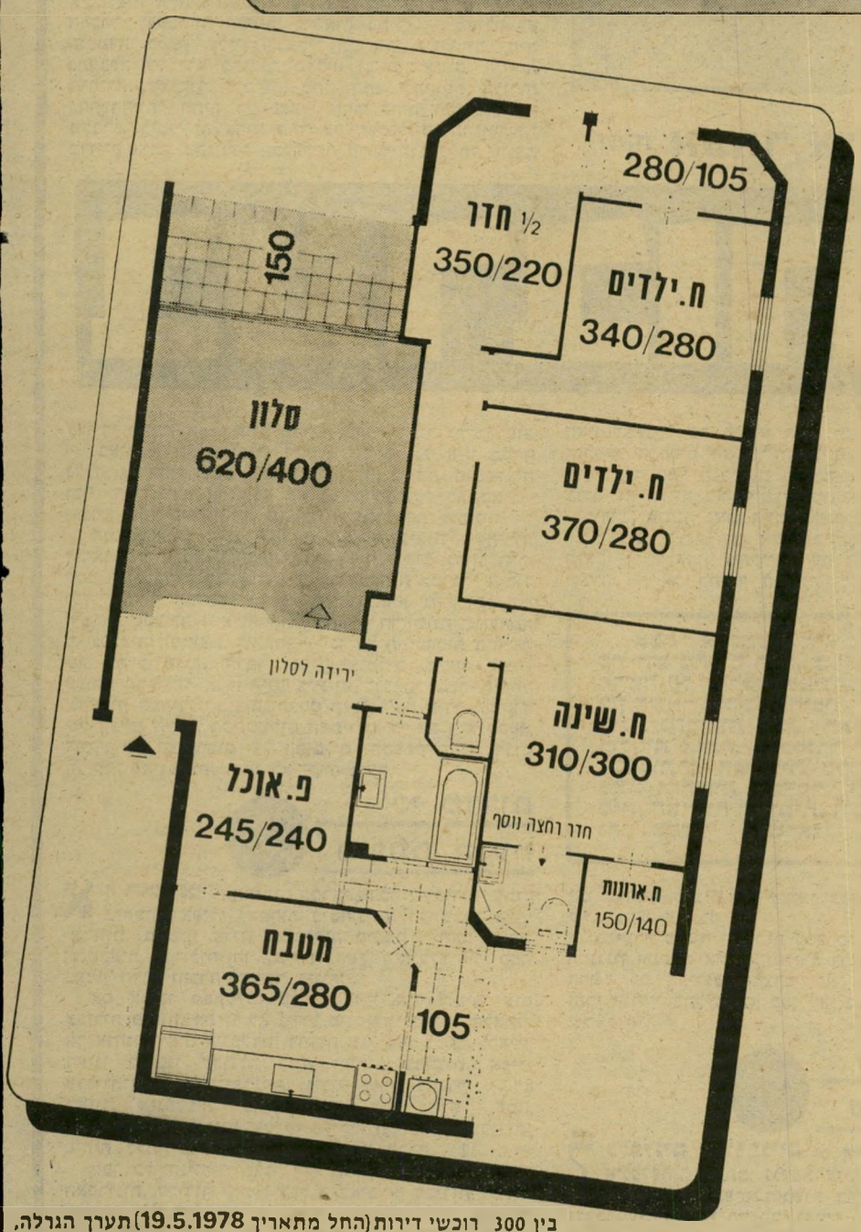

בין 300 דוכשי דירות (החל מתאריך 19.5.1978) תערך הגרלה.
בה יזכה אחד הרוכשים בסך של 1,000,000 ל"י (מליון לירות) במזומן.

צמרת השרון

פרוייקט חדשני ויוקרתי
ברמה בינלאומית
באזור מגורים
מרכזי ושקט!

תכנון ארכיטקטוני מרשים ע"י אדריכלי צמרת:
משרד אדריכלים „קורה", אבי רסקין והרי המלי.

בצמרת השרון מציעים:

- שני מפלסים לכל דירה
- הסקה לחימום הדירות
- 2 חדרי רחצה לכל דירה
- חדר ארונות בכל דירה
- ארונות מטבח מפוארים „דגש"
- חרסינה פרחונית במטבח
- רצוף קרמיקה באמבטיה ובשרותים
- חדר תרבות לכל בנין
- לובי מפואר בכניסה
- משטחי דשא וגני נוי
- מתקני משחקים בחצר לילדי הבית

משרדי מכירות: דירות גינדי - אברהם גינדי

ראשון-לציון - משרד המכירות הראשי רח' הרצל 62 (ליד התחנה המרכזית ותחנת סונול) חניה פרטית למבקרים במשרד.

פתח תקוה - רח' חיים עוזר 28 (מול העיריה) רמת השרון - רח' סוקולוב 84

אברהם גינדי בונה דירות שאנשים אוהבים.

תשקיף

מי יהיה
השגריר בקאהיר?

בימים הקרובים תחל ההתמודדות על תפקיד השגריר הישראלי הראשון במצריים. בניגוד לידיעות כי מועמדו של ראש־הממשלה לתפקיד הוא מנכ"ל משרדו, הד"ר אליהו בן־אלישר, נראה כי **בגין נוטה לקבל את הרעיון להציע את התפקיד לח"כ העבודה, אבא אבן.**

שליטתו של אבן בשפה הערבית, שהותו במצריים בעת מלחמת־העולם השנייה, היות אשתו ילידת איסמעיליה, והיותו דמות בינלאומית, שיש בה כדי להעניק לתפקיד מעמד מיניסטריאלי, תורמים למועמדותו של אבן.

מועמדו של שר־הביטחון עזר וייצמן לתפקיד הוא האלוף אברהם ("אברשה") תמיר, שהצליח ליצור יחסי אמון נדירים עם הצמרת המצרית. לפחות בשלוש השנים הראשונות, טוענים במישרד הביטחון, מן הראוי שהשגריר יהיה איש־צבא הבקיא בכל פרטי ההסכם הצבאי עם מצריים ושביכולתו להסדיר את כל המחלוקות שיתעוררו בקשר לביצוע הסכם־השלום.

אולם נראה כי שר־החוץ משה דיין יתבע לעצמו את התפקיד לחכריע ולמנות את השגריר במצריים. על רקע זה צפויים כך הנראה מאבקים בתוך הממשלה.

יקבע מעמד
ישובי האוטונומיה

אחת ההבטחות שנתן מנחם בגין לשרי המפד"ל, ערב אישור הסכם־השלום על־ידי הכנסת, קשורה במעמד המישפטי של האזרחים הישראליים באוטונומיה ביהודה, שומרון ורצועת עזה.

למרות שכיום חל בגדה המערבית החוק הירדני, נשפטים תושבי היישובים וההתנחלויות בגדה בידי בתי־המישפט הצבאיים של הממשל הצבאי שם. עם ביטול הממשל הצבאי על פי תוכנית האוטונומיה, יחול המישפט הירדני, או זה שייקבע על־ידי המינהל העצמי הפלסטיני, גם על היהודים שבתחומי האוטונומיה.

על־מנת למנוע מצב כזה, כבר עתה עוסק צוות מישפטנים במציאת נוסחה מישפטית, שתאפשר להחיל את החוק הישראלי על היהודים באוטונומיה.

הבעייה מסובכת ביותר מפני שלמעשה פירושה סיפוח היישובים היהודים בגדה לישראל וקשה להאמין שמצריים וארצות־הברית יסכימו לכך. לא מן הנמנע כי ייעשה ניסיון לקבוע עובדות מוגמרות בנושא זה עוד לפני תחילת הדיונים על האוטונומיה.

מתגבשת חזית
נגד ארליך

לא מן הנמנע כי תוך חודשים אחדים יוצע תפקיד אחר לשר־האוצר, שמחה ארליך, מתוך כוונה להפקיר את תיק האוצר בידי אישיות אחרת.

בממשלה ובמיפלגות הקואליציה מתגבשת חזית רחבה, הכוללת הפעם גם כמה מחברי מיפלגתו, התולה את כל מחדלי הכלכלה במשק הישראלי בכישלונות אישיים של ארליך. התביעה להחלפתו של ארליך התחזקה באחרונה נוכח הבעיות האדירות שעימן יצטרך המשק הישראלי להתמודד, עם התחלת הזרמת התמיכה האמריקאית המאסיבית לישראל ועם תחילת ביצוע עבודות־הענק במשק.

כמה שרים מרכזיים בממשלה טוענים כי לאור העובדה שכל הכלכלה הישראלית תהיה מושתתת בשנים הקרובות על יחסים הדוקים עם ארצות־הברית, אין ארליך מתאים עוד לתפקידו.

מאחר שברור כי מנחם בגין לא יתן את ידו להדחת אריך, מבקשים עתה למצוא עבור ארליך תפקיד שייראה כהעלאה בדרגה ולא כהדחה. גם אם תצליח המערכה לסילוק ארליך ממישרד האוצר, יתבעו הליכודניקים תיק זה לעצמם. גם גדעון פת וגם יצחק מודעי רואים עצמם כמועמדים לתפקיד זה.

הפלסטינים יחקפו
מצרים בחו"ל

יעדיהם הקרובים של ארגוני־הטירור הפלסטיניים יהיו, ככל הנראה, מוסדות ונציגויות של מצריים ברחבי העולם.

על פי ההערכות נערכים עתה הפידאיון להתקפת יעדים מצריים, שאמצעי האבטחה בהם קלושים בהרבה מאלה הנהוגים במוסדות ישראליים. בימים האחרונים תיגברו המצרים את אנשי־הביטחון המוצבים בשגרירויותיהם, לא רק במדינות־ערב, והזמינו אמצעי־אבטחה אלקטרוניים ואחרים למוסדות מצרים אחרים בחו"ל.

האמריקאים רואים
בארי מיכשול

בשיחות שקוימו בין שרי ממשלת־ישראל לבין ראשי המימשל האמריקאי בוושינגטון, לא הסתירו האמריקאים את חששם כי אחת הסכנות המרכזיות לביצוע הסכם־השלום נשקפת מפעילותו של שר־החקלאות אריאל שרון.

האמריקאים התעניינו לדעת באיזו מידה יהיה בגין מסוגל להשתלט על אריק, להרגיעו ולא להיגרר אחר עמדותיו הקיצוניות. אישיות אמריקאית בכירה אף התבטאה כי יהיה זה לטובת הסכם־השלום אם „יוסר המיכשול ששמו אריק שרון".

לא מן הנמנע כי בעתיד הקרוב יזהרו האמריקאים על כגין לנטרל את אריק.

מוחלף קצין־
החינוך בצה"ל

תת־אלוף אבנר שיון, קצין־החינוך הראשי בצה"ל, עומד לסיים בימים הקרובים את כהונתו בתפקיד זה. במקומו יתמנה בקצין־חינוך־ראשי אלוף־משנה אבי זוהר, שיועלה לדרגת תת־אלוף. המינוי נחשב כמינוי מובהק של הרמטכ"ל, שכן קצין־החינוך הוחדש הגיע לתפקידו מחיל־החינוך בשעתו היה במיפקדת פיקוד צפון, בעת שהרמטכ"ל, רב־אלוף רפאל („רפול") איתן, כיהן כאלוף־הפיקוד. לתת־אלוף שיון הוצע תפקיד בכיר אחר בצה"ל.

קבר שמיר
ללא פרח

הקבר היחיד מבין קברות חללי צה"ל עליו לא הונח פרח ביום חתימת הסכם־השלום, הוא קברו של אליק, אחיו של ח"כ משה שמיר, שנפל במיבחמת העצמאות.

בשעתו כתב שמיר על אחיו שנפל את הספרים פרקי אליק, והוא הלך בשדות. על פי בקשת המישפחה, שנרשמה על המצבה, נאסר על נציגי צה"ל להניח פרח על הקבר.

אופציות לישראל
בשוק האמריקאי

אחת ההתחייבויות שנתנו האמריקאים לישראל, במיסגרת מיזכר ההבנה שהושג עימם, היא פתיחת האופציה בפני התעשייה הישראלית ובמיוחד התעשייה הצבאית והאלקטרונית להתחרות חופשית בשווקים האמריקאים.

באופן מעשי זה תעניק הקזה זו שום יתרון משמעותי לתעשייה הישראלית. לתעשיות עתירות־הידע והאלקטרוניות של ישראל יש כבר כיום הזמנות לחמש השנים הקרובות בשיעור שהוא מעבר ליכולת הייצור שלהן.

חברות זרות
מסירות החרם

אחת התוצאות הראשונות של הסכם־השלום עם מצריים בתחום הכלכלי תהיה פעילותם המיידית של כמה חברות בינלאומיות, שנמנעו עד כה מקשירת קשרים מיסחריים ותעשייתיים עם ישראל מתוך חשש מהחרם הערבי.

לגבי חלק ניכר מהחברות שנכנעו עד כה לחרם, היה השיקול העיקרי החשש מאיבוד השוק המצרי, שאחרי סעודיה הוא הגדול ביותר בעולם הערבי. עתה, עם ההתחייבות המצרית להסיר את החרם, יופיעו בשוק הישראלי מוצרים של חברות, בעיקר אירופאיות, שעד כה טרם שווקו ישירות לארץ.

כשבועות האחרונים כבר הגיעו לישראל מוכנים של מיפעלים אירופאיים גדולים שביקשו למצוא סוכנויות למוצריהם בארץ. בין אלה בולטים בעיקר נציגי מיפעלים בריטיים וצרפתיים, המייצרים מוצרי צריכה.

מחי פלד -
„קיצוני מדי"

אחרי שהוזמן לוויכוח מדיני בחסות בית־הילל באוניברסיטת חיפה, נמסר במפתיע לאלוף (מיל.) מתתיהו פלד, שההזמנה בוטלה.

בירורים העלו כי לדעת שילטונות האוניברסיטה, האלוף הוא „קיצוני מדי" במאבקו למען השלום, ועל כן תבעו לבטל את הזמנתו.

פרקליט־המדינה
יכריז שביתה

למרות הפירסומים על ההעלאה בשכרם של עורכי־הדין בפרקליטות־המדינה, מסתבר על פי תלושי־המשכורות האחרונים שלהם, כי ההעלאה מסתכמת בסכום פעוט וחסר משמעות.

הפרקליטים זעמו על כך, הדיחו את יועדי העובדים שלהם והחליטו על הכרזת שביתת פרקליטים כ־8 באפריל.

באותו יום לא יופיעו פרקליטי־המדינה בבתי־המישפט ויתכנסו לאסיפת־מחאה.

מפקד מישטרה
יאסוף תרומות

מפקד מישטרת מחוז תל־אביב, ניצב משה סיומקין, עומד לצאת למסע הרצאות בארצות־הברית במיסגרת מיפעל הרווחה, המיועד לגייס תרומות לבניית שיכונים לפתרון מצוקת־הדיור במדינה.

גיוסו של סיומקין למיבצע זה כבר חוזיד מערכת שמועות כאילו הוא עומד להיות מוחלף בקרוב וכי הוא עתיד לפרוש משורות המישטרה. סיומקין עצמו הכחיש שמועות אלה.

האלוף שפיר
הגיע להינשא

האלוף הרצל שפיר, השוהה בארצות־הברית לרשתלמות, הגיע השבוע לביקור חטוף, בן ארבעה ימים, כדי להינשא לצעירה אותה הכיר בסאן־פרנציסקו. האלוף שפיר התאלמן לפני כשנתיים, אחרי שאשתו נפטרה ממחלה ממארת. נשואיו הנשמרים בסודיות הפתיעו את שתי בנותיו וכמו, שלא ידעו על כוונת אביהם לחיי נשא בשנית.

שלום על הדשא

יד על הלב מנחם בגין, ג'ימי קארטר ואנוור אל־סאדאת ניצבים דום בחזית הבית הלבן, כשמאחוריהם מתנוססים דיגלי מדינותיהם בעת נגינת ההימנונים, שפתחה את טכס הסכם־השלום בצהרי יום שני השבוע.

זה הרגע מנחם בגין ואנוור אל־סאדאת חותמים על נוסחי הסכם־השלום שהודפסו באנגלית, עברית וערבית. החיקים עבי־הכרס מכילים גם את המפות השייכות לנספח הצבאי של ההסכם. כשעט בידו ממתין קרטר לתורו לחתום.

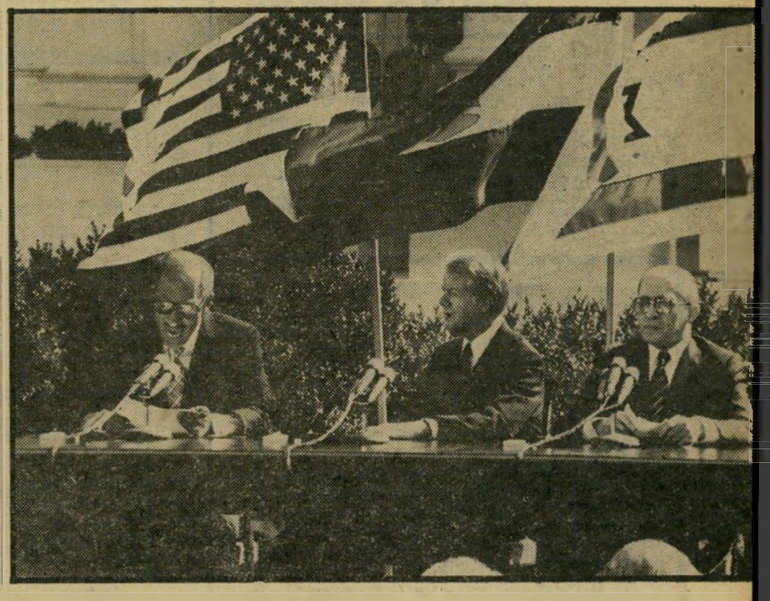

סאדאת נואם בגין וקארטר מאזינים לנאומו של אל־סאדאת הנקרא אפילו פעם אחת. ברגע האחרון הוא השמיט מהנאום קטעים בהקשר לעניין הפלסטיני.

בגין נואם קארטר ואל־סאדאת פורצים בצחוק למשמע הקטע בנאומו של בגין, שבו אמר כי „כרגיל יש לי הסתייגות" לגבי אימרתו של אנוור אל־סאדאת כי ג'ימי קרטר הוא „החייל האלמוני של השלום". על פני בגין חיוך של שביעות רצון.

מרות הציניות, מסע הספקנות וזריעת החרדה, נצבט ליבו של כל מי שחזה בטכס חתימת הסכם־השלום בין ישראל ומצריים. חסרה אולי התרוממות הרוח, אבל התחושה של שותפות לרגע היסטורי פרצה אפילו מתוך המסכים.

החתימה עצמה היתה הישג, שרבים לא האמינו כי יהיו עדים לו. אבל היא היתה אקט מיכאני. את תחושת ההתעלות היו רה, נותר רק לחטט בתוכן, לחפש משמעויות ורמזים בדברים שנאמרו. נאומו של קארטר היה המרשים ביותר. הוא עסק במשמעות השלום, תוך שהוא מזהיר מפני האשליה לראות בהסכם את השלום עצמו. המישפט, שבו קבע כי „חילוקי הדיעות בין שני חותמי החוזה ובין שכניהם החוששים מחתימת החוזה," היה הרמז הברור ביותר לכך שהסכם עדיין אינו הסכמה.

„וגר זאב עם כבש, ונער קטון נוהג בם!"

צריכות להעניק לה המילים שליוו אותה, נאומיהם של שלושת השותפים להסכם: הנשיאים קארטר ואל־סאדאת וראש־הממשלה מנחם בגין.

זה היה צריך להיות הקליימקס של הטעמד שתוכנן כמיבצע ראווה. הקרשצ'נדו של סימפוניית השלום הבלתי גמורה. שלושת גיבורי ההצגה הכינו עצמם לרגע זה. שלושתם ידועים כנואמים רבי כישרון, שהמילים הן נישקם העיקרי.

אף אחד מהם לא עמד במיבחן. נאומיהם לא הלמו את גודל השעה. הם לא ילמדו בספרי ההיסטוריה ולא ימנו בין שיאי הריטוריקה. והשלום, יותר מכל עשייה אחרת, נשקל דווקא במילים.

אחרי שאי אפשר היה להתפעל מהצורה, נותר רק לחטט בתוכן, לחפש משמעויות ורמזים בדברים שנאמרו. נאומו של קארטר היה המרשים ביותר. הוא עסק במשמעות השלום, תוך שהוא מזהיר מפני האשליה לראות בהסכם את השלום עצמו. המישפט, שבו קבע כי „חילוקי הדיעות בין שני חותמי החוזה ובין שכניהם החוששים מחתימת החוזה," היה הרמז הברור ביותר לכך שהסכם עדיין אינו הסכמה.

אנוור אל־סאדאת מרגש פחות בעת שהוא קורא את נאומו מהכתב באנגלית, מאשר כשהוא מגמגם, מהסס ומזיע בחיפוש אחרי המילים המתאימות. פנייתו בפתיחת נאומו אל הנשיא קארטר והתעלמותו ממנחם בגין, תוך אי איזכור שמו, סיפקו חומר לפרשנות בדבר יחסו האישי אל בגין.

לא פחות מכך היתה משמעותית התעלמותו מהנושא הפלסטיני, שנכלל בנאומו הכתוב אשר חולק לעיתונאים. בנאום הכתוב היתה פיסקה שהופנתה אל הנשיא קארטר, שבה נאמר: „איש אינו ראוי יותר לתמיכתך מאשר העם הפלסטיני. אי־צדק משווע נעשה לו בעבר." את ההמשך כדלהלן השמיט אל־סאדאת. „הוא זקוק להבטחה ולעזרה כדי שיוכל לנקוט

צעד ראשון בדרך להגדרה עצמית וממ־
לכתיות. דו־שיח בין ארצות־הברית והנ־
ציגים של העם הפלסטיני יהיה התפתחות
מועילה מאד. עלינו להיות בטוחים כי יוג־
שמו הסעיפים של הסכם המיסגרת של
קמפ־דייוויד, בדבר כינון סמכות למימשל
עצמי עם אוטונומיה מלאה; חייבת להיות
העברה ממשית של סמכויות לפלסטינים
על אדמתם. בלי זה תישאר הבעייה ללא
פיתרון."

האם השמיט אל־סאדאת פיסקה זו ב־
שגגה? האם פסח עליה בעצת הנשיא
קארטר על מנת לא לעורר מחלוקת במע־
מד החגיגי? האם עשה זאת כדי להע־
ניש את הפלסטינים שהפגינו נגדו בשאגות
איבה מול הבית הלבן? תהיה אשר תהיה
התשובה, הדברים שלא אמר אל־סאדאת
חשובים יותר מאלה שאמר. משמעותית
ביותר היתה קביעתו של אל־סאדאת
כי "שאבנו עידוד מן ההבנה של מאות
אלפי ישראלים שלא נעו ולא זעו ממחוי־
בותם לשלום. המשכה של רוח זו חיוני
להצלחת מאמצנו..."

ניתן היה לפרש פיסקה זו כהבעת תו־
דה לתנועת שלום עכשיו וכקריאה לאנשיה
ותומכיה להמשיך בלחציהם על ממשלת־
ישראל מבפנים.

נאומו של מנחם בגין היה המביך ביותר.
אפילו חסידיו ציינו כי הנאום היה "ארוך,
מסורבל, בגוי שלא כהלכה ומכוון לא אל
הקהל הנכון." ייתכן שגרמה לכך העובדה
שבגין הכין את נאומו מראש וקרא אותו
מהכתב, כשחקן הקורא את תפקידו, שלא
כהרגלו להשמיע נאומים מאולתרים.

הוא עורר תחושת אי־נוחות של חוסר
טאקט כאשר ציין כי "בעזרת האל ני־
צחנו" במילחמת העצמאות. אזכרת ניצחון
במעמד מעין זה, שבו אין מנצחים ומנו־
צחים, היתה פגיעה ראשונה בנשיא המצ־
רי. שכן הניצחון אותו הזכיר בגין היה,
בין השאר, גם ניצחון על הצבא המצרי.

לא פחות מביכה היתה קביעתו כי היום
השני המאושר בחייו היה היום בו "הפ־
כה ירושלים עיר אחת, וחיילינו האמיצים
ביותר, הצנחנים, תקפו ובדמעות נשקו את
האבנים העתיקות של הכותל..." סאדאת
נמנע מלציין את נקודות המחלוקת שנותרו
אחרי חתימת ההסכם. בגין הדגיש אותן.

איזכור "תקיפת" ירושלים בידי הצנחנים
גרם אפילו לישראלים שבין האורחים להש־
פיל את עיניהם בבושה.

העובדה שבגין מצא לנכון לציין במעמד
זה את התעלמותן של אומות העולם מזע־
קות ה"הצילו" של טבוחי השואה, ציילצלה
כפגיעה עקיפה במארחים, שהיו גם הם
בין המחרישים והמתעלמים.

השיא היה סוף הנאום: ציטוט שיר
המעלות בעברית, ללא תירגום. איש לא ידע
אם הנאום הסתיים או לא. מחיאות־הכפיים
הקלושות ביטאו את המבוכה.

שום דבר לא פגע יותר בתדמיתו של
מנחם בגין כעושה השלום, מאשר מנחם
בגין עצמו, שלא מצא את המילים הנכו־
נות להשמיען ברגע היסטורי זה.

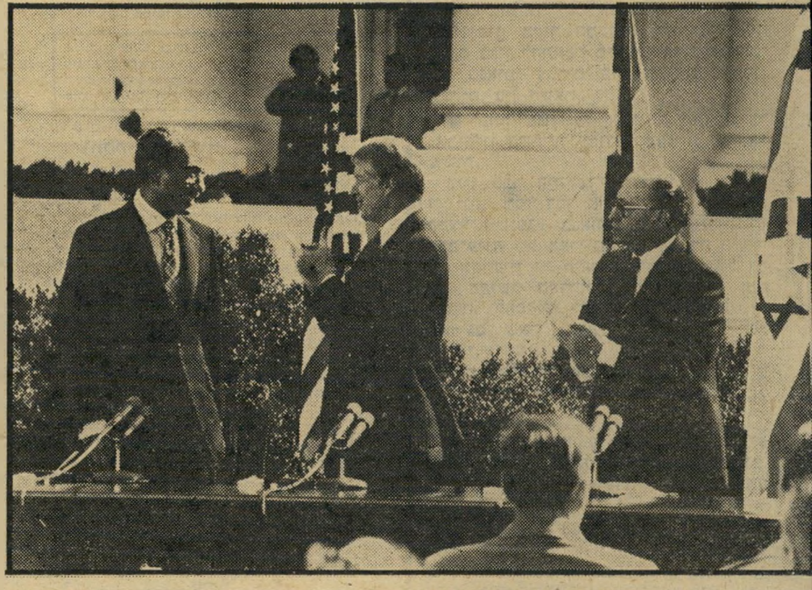

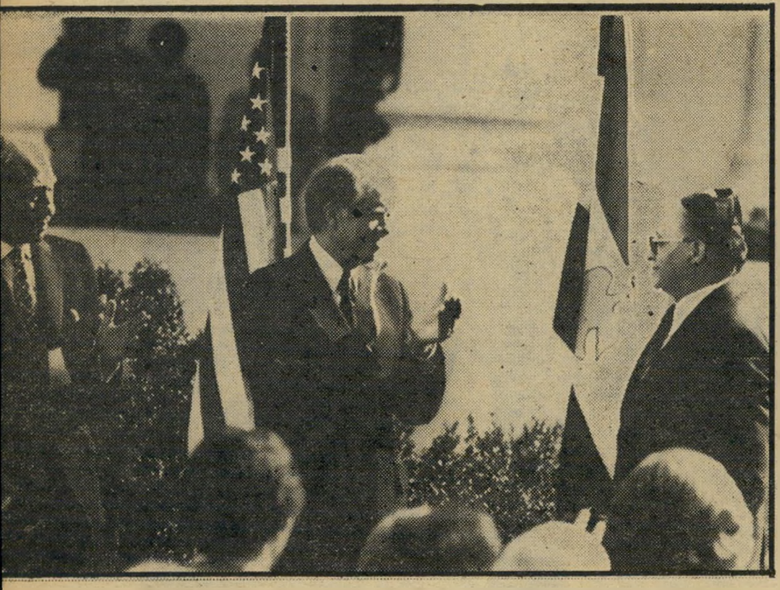

מחיאות לסאדאת בגין וקארטר מוחאים כף לנשיא אנוור אל־סאדאת בתום נית וריטורית, הוא לפחות לא הביך את קהל המאזינים, כפי שעשה זאת מנחם בגין בנאומו.

מחיאות לבגין קארטר ואל־סאדאת מוחאים כף לבגין בסיום נאומו, שגרם אי נוחות לשני הנשיאים ושהוארך, מעבר לחמש הדקות שהוקצן לו, על פי רשות מיוחדת שקיבל לצורך זה מהנשיא קארטר.

„בל" בי"ס לדוגמנות BELLE

בחסות „רשל" קוסמטיקה טיבעונית,
שמחים להודיע על פתיחת בי"ס ראשון מסוגו בארץ.

* קורס דוגמניות מלאות בהדרכת דוגמנית הצמרת אורלי חידה
* קורס דוגמניות מסלול בהדרכת דוגמנית הצמרת רעיה זיסקינד
* קורס להנחיית תצוגות אופנה בהדרכת סימה מזור
* קורס דוגמנים בהדרכת דוגמן הצמרת נתן סלוצקי
* קורס דוגמנות ילדים

במסגרת הקורסים:
איפור וטיפוח החן — חברת הקוסמטיקה „רשל"
הזמנות צילום — בהדרכת חצלם אבי קליאן
קולנוע וטלוויזיה — הבמאי ניסים דיין
השיער וטיפוחו — ספר הצמרת מירו
מפלון „מירו יוניסקס"

* בגמר הקורס חלוקת תעודות גמר, בשילוב תצוגת אופנה מרהיבה, בהשתתפות מסיימי הקורס.
* הפניה לעבודה וטיפול אישי, סרטים, תצוגות אופנה ועוד.
* למתגוררים מעל 100 ק"מ מת"א — אפשרות הסעה חינם.

שי קוסמטי לכל נרשם/ת

אורלי חידה

„בל" בי"ס לדוגמנות: כיכר מסריק 16 ת"א, טל' 03-241331

במדינה

העם

כך ניצחה השימחה

ואף על פי כן, השימחה היתה בארץ

יש שימחה שהיא ספונטנית, הפורצת מלב ההמונים כמו האש מלוע של הר־געש.

כזאת היתה השימחה במוצאי יום ה־29 בנובמבר 1947, כאשר הודיע קול ירושלים כי זה עתה החליטה העצרת הכללית של האו"ם, ברוב הדרוש של שני שלישים, לחלק את ארץ־ישראל בין מדינה יהודית ומדינה ערבית.

כזאת היתה השימחה כאשר נמסר כי הפסקת־האש נכנסה לתוקפה בתום מיבצע־קדש, ושוב — בתום מילחמת ששת־הימים.

כזאת היתה השימחה שליוותה, לאורך כל דרכו, את ביקורו של אנוור אל־סאדאת במדינת־ישראל, מן הרגע שבו דרך על אדמת נמל־התעופה בן־גוריון, ועד שחזר לשם.

כל השמחות האלה היו שימחות־אמת פשוטות — שימחת העצמאות, שימחת הניצחון ושימחת השלום.

ניצחון אמצעי־התיקשורת. מה שקרה השבוע לא היה דומה לשימחה ספונטנית כזאת.

תחילה שררה מבוכה ומועקה. מאמרי הפרשנים הודיע כי „לא זהו השלום שקיווינו לו", וניבאו לו סוף מהיר. הנאומים המטופשים של רוב חברי־הכנסת, בדיון המאראתוני בבית־הנבחרים, בנוסח „ה־שימחה מהולה בחרדה", הוסיפה אל אווירת החששות.

אך בהדרגה גברה השימחה על החששות, האמיתיים והמדומים כאחד. היה זה, בעיקר, הניצחון של אמצעי־התיקשורת. הדיון המייגע בכנסת הדגיש, בעצם אורכו הבלתי־נסבל, כי קורה משהו בלתי־רגיל לגמרי. השידורים החיים מטכסי מסע־השלום בארצות־הברית, מהדורות־החדשות החגיגיות, ההזמנות המשודרות לנשפים ולעצרות־שימחה — הכל עשו את שלהם. העם השתכנע בהדרגה כי אכן צריכים לשמוח, והוא החל מתנהג בהתאם למצופה. כששני ישראלים פגשו איש ברעהו, הם שאלו זה את זה בדאגה: „אתה שמח?"

אך מעטים החזיקו מעמד מול פני הגל הגואה של החגיגה. הם היו כאבלים בין חתנים. גם גוש־אמונים לא העז להפר את השימחה בהפגנות־ראווה.

וכך, אחרי הרבה חריקות וגניחות, ניצחה השימחה בעם ישראל.

השלום

הקרב על אתר החתימה

מרוץ נחתם החוזה בוושינגטון ביבכד? היתה זאת תוצאה שד מעשי בגין

עד הרגע האחרון נמשכו החריקות.

עוד בהגיעו לנמל־התעופה הצבאי ליד וושינגטון, בקור המקפיא, לא יכול היה מנחם בגין להתאפק מלנאום ארוכות, ולכלול בנאומו דברים שהרגיזו את שותפי־השלום. בין השאר:

● חזר בגין על הבדיחה התפלה כי „אבותינו השקיעו עבודה" בבניית הפירמידות.

בגין כבר היה צריך לדעת כי בדיחה זו, יותר מכל דבר אחר, הרגיזה את העם המצרי, שנפגע בגאוותו. הפיראמידות הן בבת־עינה של מצריים, זכר לעברה המפואר, והרעיון כי היהודים רוצים לגזול גם את הנישג האדריכלי המונומנטלי הזה מידיה, ולהפקיעו לעצמם, מקומם אותה — מה גם שאין בטענה עצמה שמץ של אמת *.

שום מצרי לא טען עדיין כי אדריכלים מצריים הם שבנו את בית־המיקדש של שלמה המלך.

● הודיע בגין כי הוא עומד להציע באותו ערב לנשיא אנוואר אל־סאדאת, בשיחה האישית שנועדה לשניים ערב

* נראה כי בגין מסתמך על הפסוק בספר **שמות**, פרק א': „ויבן (עם ישראל) ערי־מיסכנות לפרעה, את פיתום ואת רעמסס." אין קשר בין ערי־מיסכנות, שהן מרכזים אזוריים לאחסנת־תבואה, ובין הפיראמידות, שהן בתי־קבורה.

מחפשים מלכה אמיתית.

נערה בעלת יופי ואישיות המוכנה ומסוגלת להתמודד עם אתגר אמיתי: לייצג את ישראל בעולם.

ב-4.4.1979 תסתיים ההרשמה לתחרות מלכת היופי 1979
מטעם שבועון **לאשה**
בשיתוף Comité International Mondial Events Organisation. Paris
בחסות
הלנה רובינשטיין/מדע היופי
מקום ראשון בטיפוח היופי

5 הנבחרות תייצגנה את ישראל בתחרויות בינלאומיות רבות יוקרה: "מיס יוניברס", "מיס וורלד", "מיס אינטרנשיונל", "מיס יאנג אינטרנשיונל" ו"מיס אסיה".

פרסים יקרי ערך למלכות ולכל המשתתפות בתחרות

בין הפרסים:
"חליון יופי" מוזהב מעוצב במיוחד לתחרות ע"י חברת "אנדרן"
מלחתת הופעה מרשימה מתוצרת "גוטקס" ו"אלד"
חבילות שי יקרות ערך ממוצרי "הלנה רובינשטיין"
כל המועמדות תעבורנה קורס איפור וטיפוח היופי ע"י "הלנה רובינשטיין" וקורס להליכה והופעה על הבמה ע"י "מועדון לאשה".

פרסים כספיים לממליצים

3.000 ל"י לממליץ על מלכת יופי
1.000 ל"י לממליץ על אחת מ-4 הנבחרות הנוספות
500 ל"י לממליץ על כל אחת מהמועמדות הסופיות.
אם היניך נערה יפה ובעלת אישיות, בת 17 — 25 אך אם את/ה מכיר/ה נערה העונה לדרישות הללו, מלא/י תלוש זה ושלח/י אלינו.
הרשמה גם בדוכני "הלנה רובינשטיין" בתחרויות הנבחרות, ב"המשביר לצרכן", ב"שקם" וב"בל-בו שלום".

אל הנהלת פסטיבל מלכות היופי
שבועון "לאשה", ת.ד. 109 ת"א
הנני ממליץ/ממליצה על:

שם _____ גיל _____
כתובת _____
עיר _____ טלפון _____
שם הממליץ/ה _____
כתובת _____
טלפון _____ חתימה _____

מוצטפה בארזאני (שני משמאל, בשנת 1973)
ישראל לא עשתה שום דבר למען הכורדים

טכס־החתימה, פתיחה מיידית של הגבול בין שתי המדינות. בגין ידע היטב כי אל־סאדאת אינו מסכים לכך, מטעמים פנימיים וחיצוניים, ומבקש לפתוח בתנועה חופשית בין שתי המדינות בתום כמה חודשים, כאשר יוחלפו השגרירים. משום כך היה להתחכמותו של בגין אופי פרובוקטיבי כלשהו, ברוח „אני שוחר־שלום יותר ממנו".

● הכריז בגין כי השיג את הסכמת הנשיאים ג'ימי קארטר ואל־סאדאת לחתימת הסכם־השלום בשלוש הבירות — וושינגטון, ירושלים וקאהיר. בגין ידע באותו רגע כי אל־סאדאת מבקש למנוע זאת, אף כי לא התנגד לכך רישמית. ואכן, ברגע האחרון נכנע בגין לרצונו של אל־סאדאת והחזוה נחתם בוושינגטון בילבד.

אין ספק שכאשר נחתם סוף־סוף חוזה־השלום בשלום, הפליט לפחות הנשיא קארטר אנחה חרישית של הודייה לאלוהיו.

בגין התרגז. פרשת אחר־החתימה היתה חשובה למדי. היא מצביעה על כל מעלותיו ומיגבלותיו של מנחם בגין.

תחילה העלה הנשיא אל־סאדאת רעיון מהפכני: שחוזה־השלום ייחתם בהר־סיני, תוך הקמת שלושה בתי־תפילה לשלוש הדתות שם.

היה זה רעיון סאדאתי אופייני: סמלי, דרמאתי, אידיאלי מבחינת משיכתה של תשומת־לב עולמית.

בגין היה צריך להיאחז ברעיון זה בשתי ידיו. כי הרעיון כלל את כל אשר ישראל מעוניינת בו: דרמתיזציה מירבית של מעשה־השלום, וכינון השלום באקט דו־צדדי מובהק, על אדמת המרחב עצמו.

אולם בגין התרגז. איש אינו יכול לדעת למה. מפני שהיה זה רעיון של אל־סאדאת? מפני שהנשיא המצרי לא התייעץ עימו? מפני שחשש שזהו טכסיס להקדמת הנסיגה של צה"ל מסיני? מפני שנשלל טכס ישראלי?

אין לדעת. ברור רק כי בגין טירפד את הרעיון, והציע טכס משולש בשלוש הבירות. הדבר מוכיח כי הבין היטב את חשיבות האקט הדו־צדדי על אדמת המרחב.

אך ביניתיים התרגז אל־סאדאת על טירפוד רעיונו שלו. לכן השיב בצורה אופיינית אף היא: הוא שלל את הטכס המשולש, שהיה מביא אותו לירושלים, והחל מסיף לחתימה במקום אחד ויחידי: וושינגטון.

הוא נימק זאת בצורה מסוכנת: שהשלום כולו הוא מעשה ידי הנשיא קארטר, שרק לו מגיע הפרס, ושטכס־החתימה הוא פרס כזה הניתן לקארטר.

כך איבד החוזה הרבה מאופיו כחוזה ישראלי־מצרי, הפך לחוזה כפול — אמריקאי־מצרי ואמריקאי־ישראלי.

תחליף עלוב. בסופו של דבר זכה בגין במילוי המישאלה, שפעמה בליבו מאז ביקורו של אל־סאדאת בירושלים: לערוך ביקור ממלכתי משלו בבירת־מצריים. הדבר נמנע ממנו שוב ושוב במשך 17 חודשים, כסימן של אי־רצון מצד הנשיא המצרי על עמדותיו הפוליטיות. הפעם הסכים אל־סאדאת.

אך יהיה זה ביקור בעל דיוקן מיוצרי. המעשה החגיגי הגדול, שהיה מסמל בכל הדרה את ההשלמה הישראלית־ערבית, לא התקיים השבוע. החגיגה על דשא הבית־הלבן היתה תחליף עלוב למדי.

יחסים מרחביים

מי בגד בכורדים?

ערב מותו, האשים בארזאני את ישראל שבגדה בעם הכורדי

„חרות לכורדיסתאן!" צעקו הלוחמים, שהסתערו השבוע על מעוזי הצבא האיראני בחבל הכורדי של איראן. הם הפחידו את האיית־אללה רוח־אללה חומייני עד כדי כך, שהוא הבטיח להם אוטונומיה נוסח־בגין, ואף מינה מושל כורדי לחבל.

כי הכורדים, שהם ברובם (אך לא כולם) מוסלמים־סונים, אינם מוכנים לקבל את מרותו של מימשל מוסלמי־שיעי. יתר על כן, נפילת השאה הפיחה בהם תיקווה חדשה לשיחרור החלק האיראני של כורדיסתאן, וכינון מדינה עצמאית בו.

אדם אחד, שהיה חוזה במאורעות אלה בהתלהבות, לא זכה לראותם. לפני כמה שבועות נפטר מוצטפה בארזאני, המנהיג האגדתי של החבל העיראקי של כורדיסתאן*.

אך חודשיים לפני שמת, העניק בארזאני ראיון לפרשן האמריקאי הימני ויליאם ספיר. המנהיג הכורדי התמרמר בו על השאה הבוגדני, על ממשלת ארצות־הברית — ועל ישראל.

נשק מישראל. טענותיו כלפי השאה ידועות. ב־1972 הציע השאה סיוע ונשק לכורדים בעיראק, כדי שיתמרדו נגד ממשלת בגדאד השמאלנית. השאה ביקש גם מן האמריקאים לקחת חלק במיבצע. ואכן, בעת ביקור בטהראן, אחרי ביקור במוסקבה, הבטיחו הנשיא ריצ'ארד ניכסון והגרי קיסינג'ר את העזרה המבוקשת.

בארזאני החשדן לא הסתפק בכך, לפני שהחליט לפתוח במרד, תבע ערובה אמריקאית מפורשת לכך, שהשאה לא יבגוד בו לפתע. ואכן, בשיחה עם בנו של בארזאני, שנערכה במיפקדת סוכנות־הביון האמריקאית (סי־איי־אי) בוושינגטון, נתן קיסינג'ר הבטחה זו.

השאה סיפק את הנשק, לדברי בארזאני: „בעיקר נשק סובייטי, שנלכד על־ידי יש־ראל במילחמת 1967." המרד הגדול התחיל.

סונדרס ואתרטון. הוא נסתיים לפתע. חשדו של בארזאני היה מוצדק. ברגע שעלה בידי השאה להגיע לידי הסדר עם עיראק, הוא בגד בכורדים. במארס 1975 הוא חתם על הסכם־ידידות עם העיראקים.

בארזאני פנה אל האמריקאים, תבע מהם לכבד את התחייבותם. אולם קיסינג'ר ושני עוזריו, ששמותיהם ידועים היטב בישראל — אלפרד לרוי אתרטון והארולד סונדרס — השיבו את פניו ריקם. כאשר ביקשו חוקרי הקונגרס האמריקאי מקיסינג'ר להסביר את הבגידה, השיב להם הגרי הגדול, בציניות גמורה: „פעולות חשאיות אינן עבודה מיסיונרית."

הצעה ישראלית. לפני כן קרתה

(המשך בעמוד 46)

* כורדיסתאן — הארץ שבה מהווים הכורדים את הרוב — מחולקת בעיקרה בין תורכיה, עיראק ואיראן. יש חבלים כורדיים קטנים יותר בברית־המועצות ובסוריה.

נחש רק 6 × נכונים
והזכיה הגדולה שלך!

עכשיו, שני מיליון ל"י
יכולות להיות שלך

נוטו

מופעל הפיס

ולהתראות בדקליה
כפר נופש ארצישראלי ליד ימית
טל. 057-87177 ובמשרדי הנסיעות

קול השלום -
הקול שלך!

למרגלות האנדרטה של וושינגטון מול הבית הלבן צופים אלפים בטכס על הדשא

שלום בני חיבוקים

יד טוב וושינגטון בפוזה של אפיפיור בכיפה מעניק מנחם בגין את ביכתו, בהנף־יד, לקהל האורחים שהוזמנו לצפות בטכס. חבישת הכיפה באמצע נאומו היתה מחווה תיאטרלית שעוררה ביקורת.

המתח הגיע לשיאו ביום השני השבוע, בשעה תשע וארבע דקות ב־ערב, לפי שעון ישראל. מנחם בגין ואנוור אל־סאדאת נטלו בידיהם את העטים כדי לחתום על הסכם־השלום. אלף וחמש מאות הנוכחים בטכס ועוד עשרות מיליונים ש־צפו בו מעל מסכי הטלוויזיה, המתינו לרי־אות: האם זה יתרחש? לא החתימה. היא היתה מוסכמת. השאלה המטרידה היתה: האם יהיו חיבוקים ונשיקות או לא?

בעת חתימת הסכמי קמפ־דייוויד הפר מנחם בגין את כללי הטכס. מאחרי גבו של ג'ימי קארטר הוא הסתער על אנוור אל־סאדאת, התחבק עימו ואילץ אותו להח־ליף עימו נשיקות. את ג'ימי קארטר נישק בישראל בבואו ובצאתו. היה ברור כי הסכם־שלום עבור מנחם בגין הוא רק כזה החתום בנשיקה.

לפני שבועיים פירסם אפרים קישון סא־טירה מבדחת בה מסכים אל־סאדאת לכל ויתור רק כדי שלא להתנסות שוב בני־סיון הזה של החיבוק והנשיקה. עתה היתה ציפייה: האם יעמוד בגין באיסור שהטי־לו עליו מנהלי הטכס, או יפר אותו?

ליד שולחנו של הגנראל גראנט, עליו נחתם ההסכם, עמד בגין בגאון באיסור. ניכר היה עליו כמה הוא סובל ומתייסר על שניתן לו רק ללחוץ ידיים. צופי הטל־וויזיה שעקבו אחרי צילומי התקריב שלו, יכלו להבחין בשפתיו הרוטטות. אבל רק הסתיים הטכס הרשמי, ובגין נתן פורקן למעצורים שהוטלו עליו. הוא עבר על פני שורות הקרואים, נפל על צווארייהם, נשק להם בלחייהם ובמיצחם.

הוא חיבק את ג'יהאן ואת שני בנותיו של אל־סאדאת שנכחו בטכס. אפילו את עליזה אשתו נשק בפומבי. רק איש אחד נחלץ מפיו — הנשיא המצרי.

אבל לא לאורך זמן. בשעות הלילה של אותו יום בוושינגטון, בעת שנערך הפינינג הוולילה ההמוני באוהל הענק שהוצב על מידשאת הבית הלבן, הכניע בגין את סאדאת. בנאום עליז, קצר ומשעשע, שנעדר כל נימה פוליטית, הצליח בגין לשבור את הקרח שעטף את ליבו של אל־סא־דאת. הנשיא המצרי לא יכול היה עוד לכבוש את רגשותיו. בעת שהצטרף לקבי־עתו של בגין שג'ימי קארטר הוא המוע־מד הבא לפרס נובל לשלום, נפלה המסכה הקפואה מעל פניו של אל־סאדאת.

כשירדו השניים מהבמה בדרכם אל שול־חן הסעודה ניתן היה לראות אותם צו־עדים חבוקים, כשזרועו של האחד חובקת את כתפו של חברו.

אבל שלום אמיתי יהיה רק כשיניח סאדאת לבגין לכבדו בנשיקות פיו.

חיוך ג'ימי קארטר מחייך לעבר בגין ולוחץ את ידו בתום החתימה, אחרי שהוסכם מראש שלא יהיו במעמד זה חיבוקים ונשיקות בין המנהיגים.

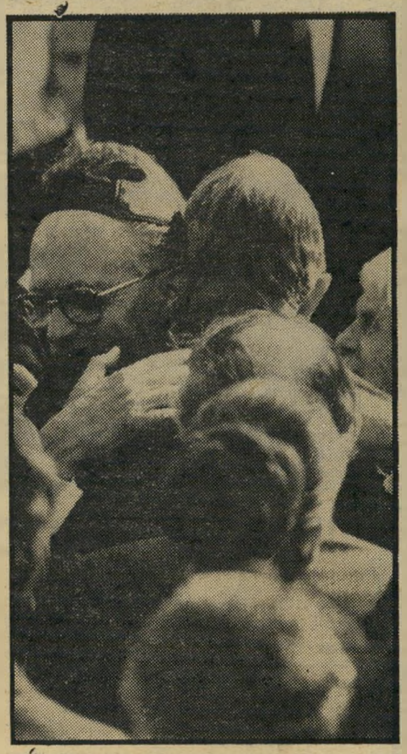

חיבוק בתום הטכס יכול בגין לתת פורקן לרגשותיו. כאן הוא מחבק את שר־החוץ סיירוס ואנס. למטה: ג'יהאן סאדאת נושקת לעליזה בגין.

הסוף - כאב־ראש תמונה זו מביעה, אולי יותר מכל תמונה אחרת, את תחושתו של הנשיא קארטר בתום טכס חתימת הסכם־השלום על מידשאות הבית הלבן. האורחים התפזרו. בגין גמר לחבק ולנשק וניצב בכניסה לבית הלבן (מימין) וקארטר תופס את ראשו בידו כשעל פניו הבעה האומרת: „תודה לאל שזה נגמר!"

שלום בג

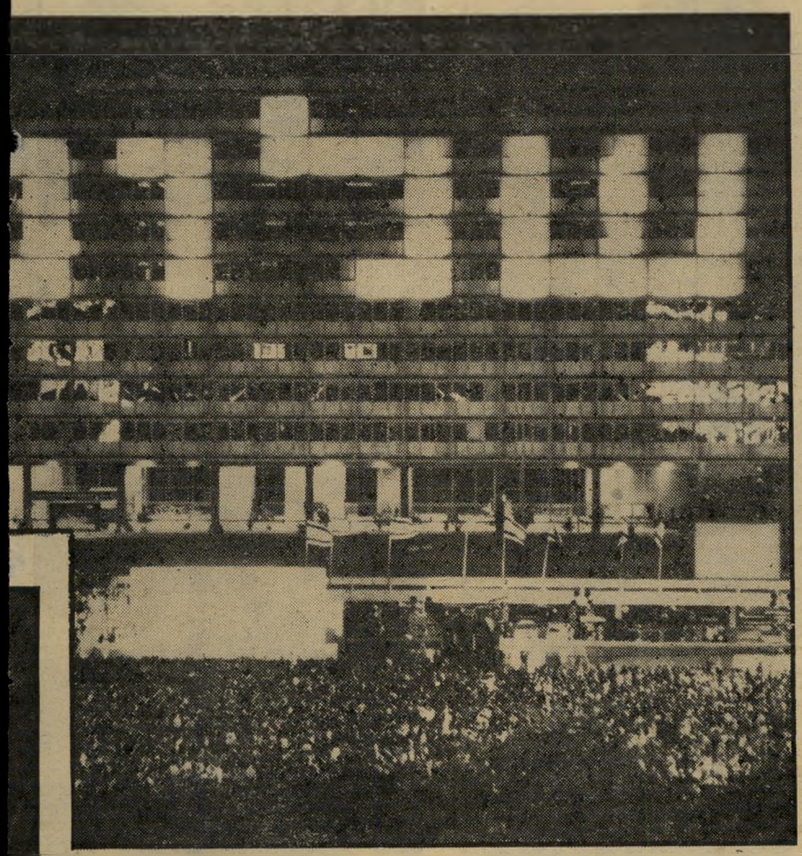

נערת השלום: לא ישא גוי אל גוי חרב

„שלום" מורכב מארבעים חדרים בעירייה

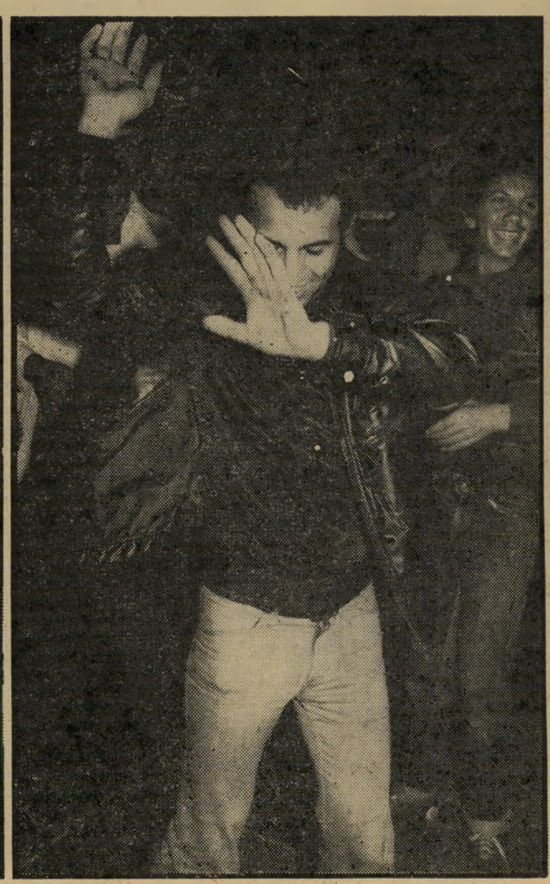

המונים בכיכר מלכי־ישראל עצרו את נשימתם. על המסך ניראו בגין, סאדאת וקארטר כשהם חותמים. „אני לא מאמינה, ממש לא מאמינה," מילמלה לעצמה אשה בגיל העמידה כשהיא חובקת בזרועותיה את בנה הפעוט. היה זה הרגע היחידי שבו השתרר בכיכר החוגגת שקט מוחלט.

כאשר תמו הנאומים מוושינגטון נשמעה שאגה אדירה בכיכר החוגגת. כאילו מאליהם נוצרו מעגלים ואנשים החלו רוקדים כמטורפים. קבוצת־צעירים, שהגיעה מבית־הנוער בית צ'רנר ביפו, בלכה במיוחד. אחוזי התלהבות וכאילו מאיימים לקרוע את דיגלי ישראל, מצרים, וארצות־הברית נכנסו הצעירים לאכסטזה מוחלטת. הם הניפו שלטים וכרזות שעל כל אחד מהם היתה כתובה מילה אחת — שלום.

התאורה בחלק מן החדרים בבניין עיריית תל־אביב יצר הכתובת שלום ענקית על חזית הבניין. בחי־הקפה שבכיכר המו מאדם, מאות אנשים הקישו כוסות לחיים. „שהשלום הזה יחזיק!" צהל משה עוזרי תושב יפו. הצעיר מקורזל השיער חיסל בלגימות נימרצות בקבוקי בירה בזה אחר זה.

אבי בן־ברוך בן ה־27, מדריך בבית צ'רנר, המשיך להשתולל עם חניכיו. שעות ספורות לפני כן הגיע אבי בריצה לכיכר כשהוא נושא בכליו גירים צבעוניים. בידיים מלוכלכות מצבעי־הגירים הוא צייר על המידרכה ציור יפהפה ענק — הציור נראה כתעתיק מציור בריאת העולם של מיכלאנג'לו — אלוהים המזוקן והטוב בורא את האדם בשליחת אצבע אליו. לכך הוסיף אבי ציורים אקטואליים. בדייקנות מפתיעה הוא צייר את פניהם של בגין, קארטר וסאדאת. על ראשו של קארטר הוסיף זר מנצחים — זר דפנה.

„שלום זה אתה ואני" כתב בן־ברוך באותיות מאירות עיניים. כשהשלים צייר־

שניים מתוך הרבבות: ערבי רוקד, חינוקת יהודיה מטפסת בדגל

כיכר

דור השלום: „אנחנו ראינו רק מילחמות," אמרה אשתו של מ"ילד

דני מגדיר את עצמו כיימני קיצוני: „יש בשלום הרבה פירצות, אבל אפילו אני מודה — סאדאת עשה כאן צעד ענק. משהו חזק מאד נישבר כאן — הנה, המג־היג של המדינה הערבית הגדולה והחזקה ביותר יוצא כחלוץ ואומר לעם הערבי: אני מכיר בישראל."

„ירח־הדבש שלנו יהיה ליד הפירמי־דות," קבעה חברתו איריס, „שייט על הנילוס, ומועדון לילה אכזוטי. איזה חלום."

ליד השניים עמד מוכר בלונים מבוגר. ברגע שחתמו המנהיגים על הסכם השלום, ספר בן־ציון את כספו: „אני אכתוב פתק מיוחד לצ'יצ', צ'יצ' לא נתן לי למכור בלונים בשטח העיריה ביום של חג כזה,

(המשך בעמוד 42)

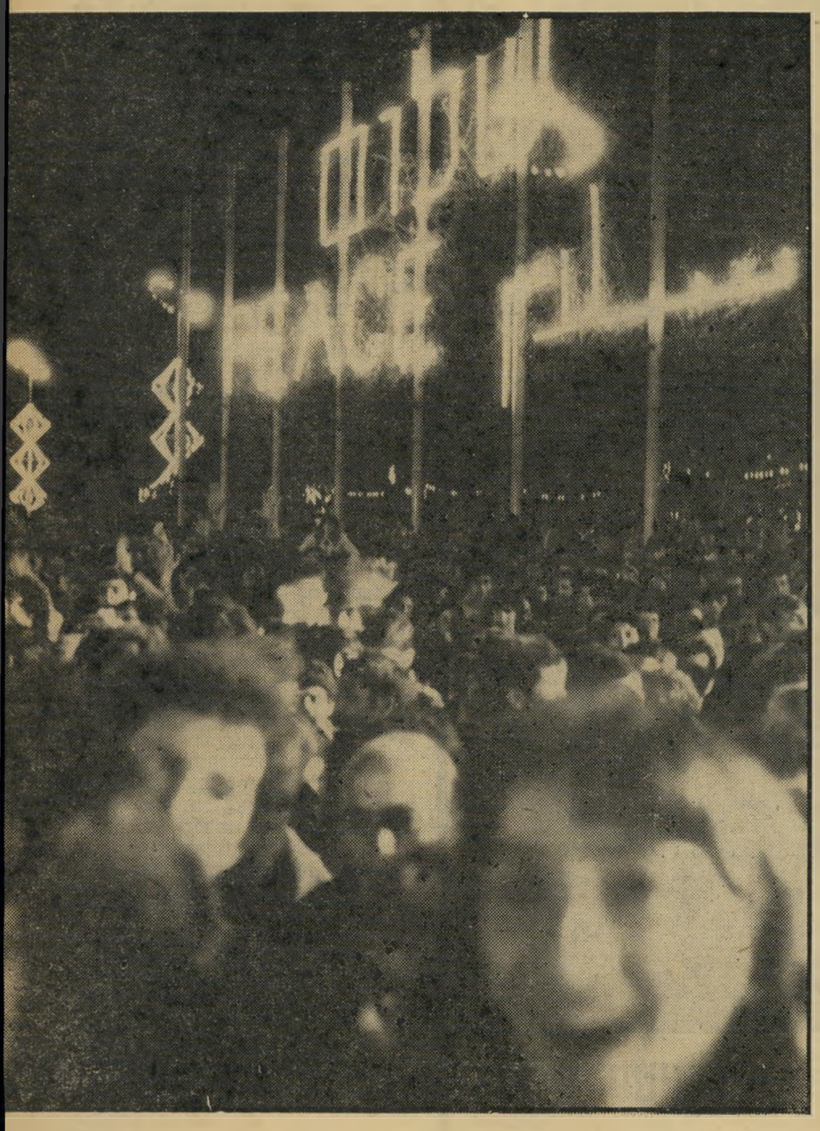

הצהלה: תלמידה רוצה לנסוע למצרים

„את מעשה אמנותו, אחרי ארבע שעות כבר ערב. קהל הסקרנים שנאסף מסביב עליו, איש במיגבעת לא השגיח ודרך

הרוס את השלום!" קרא ילד קטן. ור השלום נימחק בשעות השיא. חבורות של דו עליו.

„אני מסתובב כאן נפוח כמו טווס!" צהל סג"מ דני מילוא שבא לכיכר מרחו־בות, עם חברתו איריס. „אני מרגיש שמח הרבה יותר מאשר ביום העצמאות למשל. זה הרבה יותר מאשר חג לאומי. מדובר כאן על עמים שהיו אויבים יותר ממאה שנים. זה כמו שאומר בגין—רגע היסטורי."

(המשך מעמוד 41)

ביום העצמאות ופורים מרשים, אבל היום לא. מה פיתאום? רק יהיה שלום, ואני בשעה טובה נוסע לקאהיר למכור שם את הבלונים. אולי שם ילך לי יותר טוב."

רגע אחרי החתימה האירו את השמיים זיקוקין די־נור בצבעיהם המרהיבים. "ש־ההתפוצצויות היחידות שנישמע יהיו רק התפוצצויות של זיקוקי־די־נור," הביע ה־מנחה, מני פאר, את תיקוותו והראה בידו על שלל הצבעים המתפזרים בשמיים. "עד היום היו בכיכר הזאת הרבה חגיגות, אנ־שים עמדו פה כמו באבל, עכשיו זה שלום, רבותי! לשיר ולרקוד בכל הכוחות!" דירבן אפי נצר את הקהל.

כמה ערבים חשו עצמם שותפים פע־לים בשימחת־השלום ונתנו לכך ביטוי ב־ריקודי עם ערביים, ובילולת שימחה. צעיר שחרחר תופף בטמבור בהתלהבות: "באנו להזדהות עם השלום!" הכריז עאדל קעדאן בן ה־24, מבקה אל־גרביה, העובד כאח בבית־החולים אסף הרופא. "השלום הזה פותר לי הרבה בעיות חברתיות. אני עובד כבר הרבה זמן עם יהודים ועכשיו בטח תהיה פחות אפליה. מאז שהתחילו להר־אות את הדיונים על ההסכמים, אמא שלי התחילה להסתכל בטלוויזיה הישראלית. לפני כן היינו מסתכלים רק בירדן."

חבריו של עאדל סירבו בתחילה להת־ראיין. תופיק ג'ברין בן ה־18, מאום אל־פאתם חשש: "עכשיו יבואו הרבה פוש־לים ממצריים לישראל ותהייה לנו יותר אבטלה."

צעירות יפהפיות בתילבושת אברכים עלו על הבמה. בנות להקת פעמי האביב העלו על הבמה חלות טריות וארוכות ו־בקבקי יין. על החלות היו תקועים דיגלי מצריים, ישראל וארצות־הברית. הם ניזו־נו על־ידי ניצולי אוניית־המעפילים סטרו־מה.

לא ימות אף חייל

"למחוא את הדגלים! למחוא את הכרזות!!" נישמעה שאגה. השורות הראשונות בקהל הניפו את כרזת השלום והתנפלו על הדגלים. בין דיגלי ישראל ומצריים נראו פניה של ישישה שהיתה בין הראשונות שהגיעו לכיכר. היא נראתה עייפה ומבולבלת מההמולה שמסביבה.

נורית יצחקי בת ה־16 היא יפהפיה אמי־תית. היא באה עם ג'ינס וחולצת טריקו לבנה שעליה מצויירים דיגלי־המדינות ו־כתובת השלום באנגלית. מה היה הרגע שריגש אותה ביותר ביום חתימת ההס־כם? "ההתרגשות שלי הגיעה לשיאה כש־ראיתי את טכס־החתימה. באותו רגע חשבתי שבעוד כמה חודשים אני נוסעת לקאהיר לשוט על הנילוס. אני רוצה להי־פגש עם העם השכן, לראות אותו, להת־רגל אליו. הידיעה על פתיחת־הגבולות שקראתי היום בעיתון ניערה ממני את הספקות האחרונים. זה דיבר אלי באופן אישי."

שלושה צעירים שיכורים משימחה גררו אותה הצידה. "את תהיי נערת־השלום שלנו," צעקו ועטפו את כתפיה בדגל אר־צות־הברית. אפילו הגשם שירד פתאום על ראשי ההמונים החוגגים לא הפר את שימחתם. בפינה המערבית של הכיכר נוצרה התקהלות — רכב עם מיספר זר עורר חשד. חבלני־המישטרה מיהרו להר־חיק את הקהל. "שרק לא תהיה זאת מכו־נית תופת," לחש מישהו. אך מכונית ה־פג'ו הלבנה ניגררה במהירות מהמקום.

"אני כבר רוצה להיפגש עם ילדים ער־ביים ולהתכתב איתם!" התלהבה שירית מילר הממושקפת. שירית באה עם חבריה מכיתה ה' בבית־הספר גבריאלי בתל־אביב. חברתה רחל בן־שימחון ספקנית יותר. היא דיברה בזהירות: "אני בעצם לא כל־כך מרוצה. עד שכבשנו את השטחים האלה נהרגו לנו מלאן חיילים ועכשיו זה לא כל־כך פייר שאנחנו מחזירים. אבל מצד שני זה טוב. יותר לא ימות לנו אף חייל אחד."

צביה גלזרמן, בת ה־34, שמחה עם אביה שימחה ובנותיה שירה ומיה הפעוטות ש־לא חדלו להניף את הדגל. בעלה של צב־ה לא הגיע לכיכר השימחה. הוא עבר כ־מיילד תורן בבית־חולים איכילוב. "אני מקווה שהדור שבעלי מיילד הלילה יהיה דור של שלום," ביטאה צביה את תיקווה כולם.

"שלום" בגדה

דגל פלסטין בכיכר המרכזית של העיירה בירזית מתנוסס דגל פלס־טין. הצעירים מבני העיירה עומדים תחתיו, בלי לחשוש, ומסמנים ניצחון בגאווה. חיילי צה"ל, שנמצאים בעיירה אינם מפחידים אותם כל־כך.

לוינים חופי שמע דפיקות על דלת ביתו. השעה היתה מאוחרת, כימעט 12 בלילה. מעבר לדלת צעקו לו שימהר לפתוח.

יוניס מילא אחרי ההוראה ופתח את הדלת. כיתה של חיילים נכנסה לבית והאשימה אותו בהפרת העוצר שהוטל על־ידי המושל הצבאי.

יוניס הכחיש את המעשה. אחד החיי־לים היכה באלה שבידו במכשיר הטל־וויזיה, וניפץ אותו. "זה העונש שלך," אמר לו, "בפעם הבאה יהיה יותר גרוע!" זהו הסיפור המתהלך בחלחול.

בדיוק באותה השעה נכנסה כיתת־חיי־לים לביתו של איסמאעיל באשיר. גם הוא הואשם בהפרת העוצר. משניסה להכחיש, נופצו זגוגיות הדלת והחלונות שבביתו.

יוניס חוסי ואיסמאעיל באשיר גרים ב־עיירה, הנמצאת בעוצר זה היום ה־14. שניהם בעלי־מישפחות. המוכרים לכוחות־הביטחון כנאמנים לרעיון הפלסטיני. חדי־רת הכוח לשני בתים אלה התבצעה ביום הראשון, ערב תחימת חוזה־השלום.

שילטון של רוח רפאים

עם התקרב מועד תחימת החוזה ב־וושינגטון, נערכו כוחות־הביטחון ב־שטחים המוחזקים למיבצע חסר־תקדים.

המטרה המוצהרת היתה למנוע כל ני־סיון להפגנה או להבעת דיעה, שיש בהם כדי לגלות מורת־רוח של תושבי שטחים אלה. המאורעות האחרונים בחלחול וברמ־אללה, שבעיקבותיהם נהרגה ראבעה מו־חמד, בת ה־17, לימדו את ראשי המימ־של כי העיתונות הבינלאומית אינה מת־מיצה את הפרט הקטן ביותר. בעיקבות הסיקור המפורט, שמתנגדי ההסכם זכו בו, התכנסו ראשי המימשל הצבאי בגדה ה־מערבית לישיבה דחופה.

במהלך אותה ישיבה הציע המושל ה־צבאי שלא לאפשר לעיתונאים, זרים ומקומיים, כניסה לגדה. ניתן צו האוסר על צילום המתרחש, והוצע להאריך את חופשת־האביב של תלמידי המיכללות. הח־לטות אלה באו אחרי שראש־הממשלה אישר את מדיניות "היד החזקה" בשטחים המוחזקים.

ראשי המימשל הודיעו שצוותי הטל־וויזיה מחממים את האווירה במקום. לטע־נתם, מבקשים התושבים להראות לעולם את חומרת מצבם בדרך מלאכותית ומכוונת. הם מציתים צמיגים רק מול מצ־למות הטלוויזיה, מיידים אבנים ומלבים את הרוחות עד לתחילתה של מהומה רבתי.

משום־כך נשארה חלחול תחת עוצר מלא. העובדה שאנשי הכפר סגורים בבתיהם מזה כימעט שבועיים ימים לא שינתה את ה־החלטה.

בעיר רמאללה הסתובבו חיילים חמושים בכוחות מתוגברים פי כמה, כשלפרטי־הציוד נוסף רומה־גו מדמיע. בגלל שבי־תת־המיסחר הכללית, נראה המקום כאילו שלטו בו רוחות רפאים.

את שביתת־המיסחר לא הצליח המימשל הצבאי למנוע. בפעם הראשונה מזה שנים אחדות החליטה ועדת־תיאום עליונה, ה־מורכבת מראשי ערים, אירגונים וראשי־דת, פה אחד על שביתה כללית ויום של אבל לאומי. זו הפעם הראשונה שאיש מבין אלפי הסוחרים בגדה אינו מפר שבי־תה כזו. בניגוד לשביתות הספונטניות בעבר, שהיו מלוות אירועים, סגרו הסוחרים את עיסקיהם מרצון.

פחדן ומוג־לב

האווירה התחממה כמה ימים קודם לכן. בירושלים נפוצו שמועות כאילו מתכונן הרב מאיר כהנא ואנשיו להתפלל על הר־הבית. בתפילת יום־הששי במיסגד אל־אקצה הזהיר השייח' בדרשה שצפויה תפילה הפגנתית של מתפללים יהודיים. השייח' ביקש מן המתפללים המוסלמיים לבוא בהמוניהם ולהתפלל באל־אקצה — אחד משלושת המיקדשים של האיסלאם.

צעירים ערביים יצאו אל העיר והחלו להזעיק סוחרים ועוברי־אורח לתפילה.

אותה שעה הגיעה קבוצת בחורים, ש־הורכבה מאנשיו של מאיר כהנא וכמה מאנשי גוש־אמונים. קבוצה זו הגיעה אל מיגרש־החנייה שליד הר־הבית. אחד מאנ־שי הגוש היה חמוש ברובה קרבין.

כיתת־חיילים, שעמדה ליד המפגינים ה־דתיים, לא ידעה כיצד לנהוג. מפקד־הכי־תה התקשר באלחוט עם מפקדו, כדי לקבל תידרוך, וזה הורה לו לנהוג באיפוק.

באותה שעה החלו מגיעים מאות מער־ביי ירושלים אל הר־הבית. כשראו אלה את המפגינים הדתיים המתכוננים לתפי־לה, החלו מיידים בהם אבנים. אנשי הגוש ומאיר כהנא, יחד עם כיתת החיילים, מי־הרו להסתתר אחרי טנדר, שהביא את המפגינים למקום.

באותו רגע הורה מפקד הכיתה לחייליו לפרוק מייד את המחסניות. החיילים ניסו להפציר במפקד שיתן להם לירות מעט. המפגינים הדתיים כינו את מפקד־הכיתה

„פחדן" ו„מוג־לב", ניסו לשכנע את ה־חיילים לירות בערבים שיידו בהם אבנים.

מפקד־הכיתה הצליח להשתלט על חייליו ולהרגיע אותם. תוך דקות הגיעו להר־הבית אלפים מערביי ירושלים, ומה שהת־חיל כפרובוקציה של אנשי־הגוש עמד להפוך הפגנה אלימה ביותר. כוחות־בי־טחון, שהוזעקו למקום בכמות שירושלים לא ידעה כמותה זמן רב, הצליחו לפזר את ההפגנה אחרי שעצרו כחמישים צעי־רים ערביים וחמישה מתפללים.

כדי למנוע הישנות מיקרים דומים, נכ־נסו כוחות־ביטחון חמושים לשטח הר־הבית, כדי לשמור על פתחי הכניסה והיצי־אה. אחזקת נשק במקום אסורה על פי חוק, והעובר עליו היה צריך, בעצם, לתת את הדין.

כך החל בירושלים המיזרחית היום ש־בסופו חתמו מנחם בגין ואנוור אל־סאדאת על הסכם השלום.

„החלטתי לצאת לרחוב"

מ וחמד מאזן, סטודנט למתמטיקה, סיפר איך החל אותו היום ברמאללה. דבריו נקטעו פעם אחר פעם בפחד. בכל רגע הביט לצדדים ובדק אם מתקרב חייל.

„קמתי בבוקר עם הרגשה לא טובה. כימעט ולא עצמתי עיניים בלילה, והיו רגעים שרציתי לצעוק ולא ידעתי מה לע־שות. ההרגשה שהיום חותמים אנשים שאני לי מכיר אותם על העתיד שלי, ושלי אין מה להגיד, כימעט שיגעה אותי.

„החלטתי לצאת לרחוב. היו שם עוד כמה בחורים, שנדמה לי שהרגישו כמו־ני. במצבים כאלה אתה מתקרב אל כל מי שעומד לידך.

„התקרבתי אליהם, כשקבוצת־חיילים הגיעה אלינו. אני לא יודע איך להגיד את זה. יכול להיות שהייתי מדליק צמיג או זורק אבן על משהו, אבל עדיין לא עשיתי את זה. הם פיזרו אותנו, והם עשו את זה בדיוק כמו שאתה מגרש כלב.

„אין לך ברירה. הם עומדים עם נשק טעון ואלות. או שתחטוף כדור, כאילו במיקרה, או שהאלה תכה בך בעורף. אין כל אפשרות אחרת, אלא אם כן אתה בו־רח כמו כלב.

„כולם ברחו. כולם מפחדים. נמצא דרך להתגבר גם על העניין הזה."

תוך כדי השיחה הגיע למקום צוות־טלוויזיה זר. **השאלות מוכרות, והתשובות** גיתנו במהירות. בפחות מדקה הציגו ה־מרואיינים את בעייתם, השקפת־עולמם והדרך לפיתרון הטוב ביותר. המראיין חשד בהם מעט. „תבין," אמרו לו, „אנחנו חיים כך שנים, וכל רגע נוסף רק מחזק את אותה דיעה שהיתה לנו!"

צילומים במחתרת

ערבי בגיל העמידה ברמאללה, מרים אבנים בפקודת חייל צה"ל שעומד מאחוריו. החייל, חמוש בעוזי ומחזיק צלם־עיתונות, שניסה לצלם צמיג בו־ער, נבהל מחריקת בלמים מאחוריו. שני קציני צה"ל קפצו מן הרכב ותפסו בצלם. המחאות לא עזרו. הצלם הוכנס אל המכו־נית, שם נלקח ממנו סרט־הצילום ונח־שף לאור.

האוניברסיטה של בירזית היתה סגו־רה. בכיכר המרכזית של הכפר הניפו את דגל פלסטין. כוחות־הביטחון הסתובבו במקום בשעות הבוקר המוקדמות, ואחר־כך ניסו שלא להתבלט, כדי לא ליצור עימות ישיר עם התושבים. המקום היה מוקף ממילא בעשרות מחסומים, והסטודנ־טים מן המקומות הרחוקים לא הורשו להגיע. רק אותם שלא יצאו מן הכפר בימים האחרונים נמצאו עדיין במקום.

במועדון הביליארד ישב איברהים, סטו־דנט לתיקשורת ולמיזרח־התיכון, שפחד למסור את שמו המלא. הוא סיפר על סיור־הבוקר של חייליו צה"ל בבית־זית:

„הלכתי לקנות פיתה לארוחת־בוקר. אני גר כאן לבדי, ולומד. המישפחה שלי ב־אלה בידו, מאיים כל הזמן. בקצה, משמאל, צעיר ערבי שאוסף להרים גם הוא אבנים ממחסום. הציוומים נעשו במחתרת, משום שהמושל הצבאי אסר על ציוום בערי הגדה. **צילם: פטר פן**

לידי המאפיה עמדו שלושה חיילים ואכ־לו פיתות. חשבתי אם להיכנס בכל זאת, כי פחדתי מבעיות, ובסוף התקרבתי לפתח. חייל אחד עצר אותי, ושאל אם אני מדבר אנגלית. עניתי שכן. הוא שאל אם אני סטודנט, וגם על זה עניתי, אבל הת־חלתי לפחד באמת. „אם ככה," אמר לי, „אז תאסוף את האבנים שהחברים שלך שמו פה."

„ביקשתי שיעזוב אותי, משום שרק עכ־שיו התעוררתי, ולא שמתי אבנים. הוא התחיל לצחוק ואמר שכל ערבי פחדן, במייוחד אם הוא לומד באוניברסיטה.

„לא רציתי לענות לו, אבל לא יכולתי להתאפק. אמרתי שלפחות יש לנו החופש להרגיש מה שאנחנו רוצים. הוא המשיך לצחוק, ורק אחר־כך שתק ואמר לי לאסוף את האבנים מייד.

„בתוך המאפיה הפסיקו לעבוד, והס־תכלו עליו. שני החיילים שעמדו לידי נכנסו פנימה, והרימו את הנשק מול האנ־שים שעבדו במאפיה. אז הלכתי להרים את האבנים.

„עבדתי בערך 15 דקות.

„אם הוא יגיד לי את זה עוד פעם, אני חושב שעוד פעם אעשה את זה. אבל אני יכול להבטיח לך שפעם אחת זה ייגמר. אני עוד לא יודע מתי, אבל אני יכול להבטיח לך."

רינו צרור

עיר רפאים

ירושלים המיזרחית בשבית מיסחר כללית. לבד מחיילי צה"ל, שסרקו את הרחובות הצרים שוב ושוב, לא נראה איש במקום. החיילים היו חמושים ברובים, אלות ורומי־רימונים של גז מדמיע. הכוחות תוגברו ביום חתימת ההסכם ונראה שבגלל הכוח הרב שהופגן במקום לא ניסו הצעירים הערביים בירושלים המיזרחית להפגין.

אבנים

כוחות הביטחון מאלצים כל מי שעובר לידם לפנות מח־סומי־אבנים, לא משנה מי הקים המחסום.

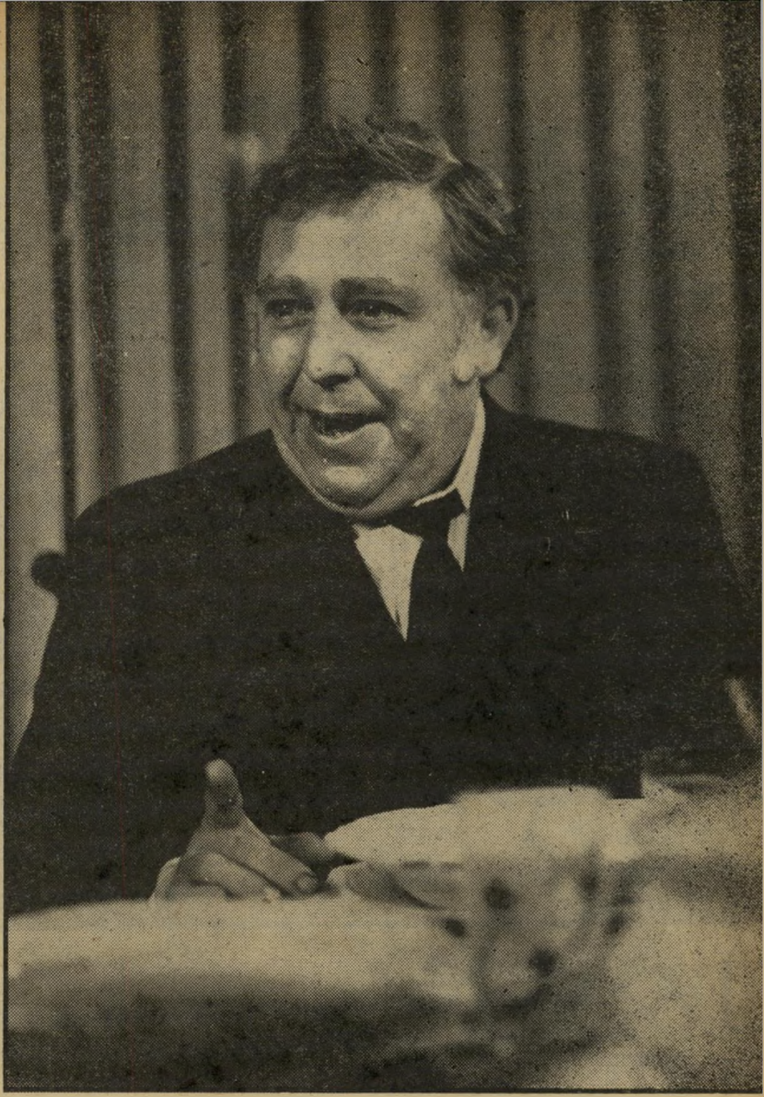

בימים הטובים בומבה צור בימיו הטובים, כשהיה אדם בריא ושחקן מצליח, באחת המסיבות לאחר הופעת בכורה מוצלחת. בומבה היה ידוע בין חבריו כבדחן פיקח, „שלא נותן שיסדרו אותו".

לפני המוות בומבה צור חולה, עשרה ימים לפני מותו, במיפגש האחרון בביתו מבית־החולים בו אושפז, הביע בומבה צור דאגה לעתידו של כל חבר וקרוב־משפחה שתיכנן לפני המוות.

בומבה-סוף המישחק

ב ערב שבת לפני שבועיים, אירגן השחקן יוסף („בומבה") צור, כמינהגו במשך שנים, מיפגש ידידים בביתו שבהרצליה, אלא שהפעם הוא הובא לשם מבית־החולים, שם אושפז לפני כחודש. סימני המחלה הממארת שקיננה בגופו כבר ניכרו בו היטב. כחוש, חיוור ובעל שיער כסוף, נראה בומבה שונה לחלוטין מכפי שהכירו קהל מעריציו במשך שנים.

בשארית כוחותיו התיישב על הכסא הקבוע שלו, שבו נהג לשבת בחודשים האחרונים, כאשר מחלת הסרטן התישה אותו. בקול רפה הוא נפרד מידידיו והתעניין בתוכניותיהם לעתיד. הוא דאג שכולם יסעדו את ליבם. אחר־כך אמר לבתו טל בת ה־17: „בואי, קחי אותי לחדר." כשהוא נסמך על כתפה של בתו נעלם בומבה מעיניהם של ידידיו. רובם לא ראו אותו יותר. בשבוע שעבר גברה עליו המחלה. הוא נקבר בקבר המשותף שהכין לעצמו ליד גופת אשתו מינה, שנפטרה אף היא מסרטן לפני כשנתיים, ביולי 1977.

על קברו, בקול חנוק מבכי, קראה השחקנית חנה מרון קטע משיר שאהב במיוחד: „אני רק קצת אוהב גורל, שלא סדני מבית־משכון עליז, ושמו התיאטרון." הגורל התאכזר אל מישפחת צור הרבה יותר מכך. במשך תקופה ארוכה חיו בומבה צור ואשתו בידיעה ששניהם נפגעי במחלה חשוכת־תמרפא. „אנחנו מתחרים בינינו," היה בומבה נוהג להתלוצץ, „מי מאיתנו ילך ראשון."

בנו מאשתו הראשונה, אמנון בן ה־25, וילדיו המשותפים עם מינה, טל ושלומי בן ה־11, לא ידעו במשך זמן רב כי גם אביהם חולה במחלה שקצרה את אמם. „לא ידעתי על כך עד לפני חצי שנה," פחה מסור, שאף להחזיק מעמד ולהגיע לחגיגת הבר־מיצווה של שלומי. בימיו האחרונים דאג להבטיח את עתידם של ילדיו. הוא ידע כי גורלו נחרץ וניסה להתמודד עם גזר־דין המוות.

הילדים ילדיו של בומבה, לנוכח גופתו. מימין: אמנון (25), אמו של בומבה, אסתר ולצר, חברו הקרוב שייקה ירקוני, ובנם של מינה ובומבה, שלומי. בומבה, איש מישפחה

הטרגדיה במישפחתו של הבדרן

המצחיק - תוך חקופה קצרה חלו

השחקן יוסף צור ואשתו מינה בסרטן

יום ההולדת האחרון

בומבה, בתו טל, בנו שלומי, פינחס להב (עומד), יוסי בנאי (מוסתר) ורבקה קרמר.

בומבה בביתו, ביום הולדתו החמישים, מוקף בבני מישפחתו וחבריו. משמאל:

עכשיו,' ניגשתי אליו ושאלתי אותו: ,שלי־מי, זה לא מזכיר לך מה שהיה עם אמא ?!' לא הוספתי יותר. הוא קיבל שוק."

המכה הכפולה

לפני 14 שנים היה בומבה צור בשיא תהילתו. המחזמר כנר על הגג שהועלה על־ידי גיורא גודיק היה השלאגר הראשון מזה זמן רב. לא רק שוחרי התיאטרון היהודי ואוהבי המוסיקה הקלה רכשו כרטיסים בכסף רב, אלא גם אנשים שמעולם לא שמעו על טוביה החולב ומעולם לא ראו הצגה או קונצרט קודם לכן.

הכוכב היה כמובן בומבה צור. בשלב מסויים רב בומבה עם גיורא גודיק, ונמצא לו מחליף: שמואל רודנסקי. כאשר שאלו רוכשי הכרטיסים ליד הקופה "למה בומבה לא מופיע ?" ענה להם גודיק: "הוא חולה קשה, חולה בסרטן."

אל בומבה הגיעו סיפורים אלה, שאותם הפיץ אז גודיק, ספק כבדיחה ספק כתירוץ לאי הופעתו בכנר על הגג. אז הוא צחק מכך. בומבה, נמוך הקומה, השמן, מלא החיים והתוסס, היה יכול לשמש פירסומת חיה לתרופה נגד הסרטן, כאשר תומצא.

עשר שנים אחר־כך, היה בומבה יכול להיזכר, ספק במרירות ספק בתמיהה לציחוק הגורל, בסיפוריו של גודיק ליד הקופה. מינה, האשה שאהב יותר מכל, חלתה בסרטן השד. עבור בומבה היתה זו מכת מוות. הנבואה של גודיק התממשה, אך לא לגבי השחקן, בעל־הריב שלו, אלא לגבי אשתו, לבומבה היה זה עונש קשה יותר.

בומבה טיפל במינה באהבה גדולה, אהבה שסימלה את כל מערכת יחסיהם מהיום שבו הכירו. בתקופת הכרותם היתה מינה שחקנית צעירה ויפה, תגלית חדשה של לארי פירס, מי שהפיק את אחד הסרטים הראשונים בארץ, מעשה במונית.

מינה היתה נשואה אז לגרפיקאי חובב. בומבה, היה אז גרוש טרי מאשתו איילה. גראפיקאית אף היא. כשהתפתח הרומן הסודי בין מינה לבומבה, התגרשה מינה מבעלה והתחתנה עם השחקן שהיה אז כמעט בלתי ידוע לקהל, אך מוכר ואהוב על חובבי הבוהמה.

נישואיה גרמו סערה גדולה בתל־אביב הקטנה והרכלנית, והם נאלצו להימלט מהארץ ונסעו ללונדון. בומבה למד תיאטרון ומינה פירנסה את המישפחה. כשחזרו החלה ההצלחה להאיר פניה לבומבה. לא רק ההצלחה האמנותית. בומבה ומינה חלמו על בית ועל „דשא לילדים." הם נדעו כיצד לחסוך וכיצד להשקיע את חסכונותיהם. מינה נהגה לרכוש את בגדיה בשוק הפשפשים, וידעה לבחור את השמלות, שתמיד נראו עליה כאילו יצאו מבתי־האופנה המהודרים ביותר. בומבה, אף הוא לא התבייש כלל לקנות נעליים עם פגם קטן, במחיר מוזל. בקניות לעצמם חסכו, אך לילדים, טל, היום צעירה יפהפיה בת 17 וחצי, ושלומי, כיום תלמיד בן 11, הם לא חסכו דבר.

בני הזוג שהכירו זה את זה בתוך הבוהמה, יצאו ממנה במהירות. לא כסית. לא קליפורניה או שולטן. מייד אחרי הצגה נהג בומבה לשוב הביתה. „הרגעים הכי יפים שלי הם עם מינה והילדים." במשך הזמן בנה בומבה, כמעט במו ידיו, וילה מפוארת בת 10 חדרים בהרצליה־פיתוח. את הבית הוא בנה „בשביל מינה, טל ושלומי — מגיע להם לפחות את זה."

במערכת יחסים נהדרת כזו, כאשר נודע לבומבה כי מינה לקתה בסרטן, קשה היה אפילו לאדם, שדי היה לו לעלות על במה ולשתוק, כדי שהקהל יתגלגל מצחוק, להמשיך ולחייך. למינה הוא חייד ואותה הוא הצחיק, כדי „שבחודשים האחרונים יהיה לה טוב," אבל ידידיו ראו בומבה אחר. הוא טיפל בה במסירות אין קץ. נשא אותה על כפיים, ואחרי כל טיפול בבית־החולים הקפיד להביא אותה הביתה, כדי שלא תשהה רגע מיותר אחד בבית־החולים.

על פי בקשתה המפורשת הביא אותה בוקר בוקר אל גן־הילדים בהרצליה־פיתוח, בשנותיה האחרונות ויתרה מינה על מישחק והסכה גננת, עם כל הנשמה. היא היתה יושבת על כיסא, במשך כל הבוקר,

אסון כפול

בומבה צור עם אשתו, מינה, ובן־הזקונים שלומי. הצילום נעשה כחודש לפני מותה של מינה. בומבה כבר ידע אז, כי אשתו עומדת למות ממחלתה. באותו הזמן ממש החלה מחלת הסרטן לקנן גם בגופו.

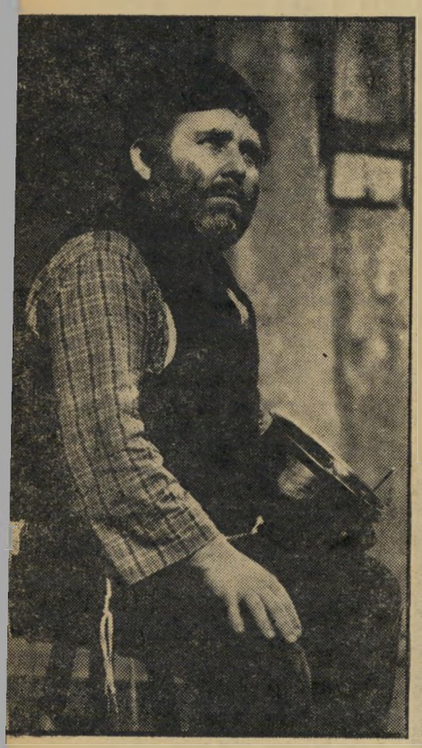

ליד מינה

בומבה צור נקבר ליד קבר אשתו, מינה, שנפטרה לפני כשנתיים ממחלת הסרטן. מינה היפה, אשתו חשנייה של בומבה, היתה ידועה כרעיה למופת וכאם מסורה לילדיה. בימי מחלתה טיפל בה בומבה באהבה ובמסירות רבה.

טוביה

החולב. בומבה בכנר על הגג, אחד התפקידים המוצלחים במיוחד שגילם כשחקן. הוא שיחק בעשרות תפקידים על הבמה ועל המסך. על רקע הצגה זו הסתכסך בומבה עם חאמרגן, גיורא גודיק, שנפטר לפני כשנה בגרמניה.

מארגנת עבור „הילדים שלה" מישחקי חברה ומלמדת אותם שירים. זמן קצר לפני מותה, לפני כשנה וחצי, כאשר אצבעותיה כמעט לא נשמעו לה, חיא תסרה וילונות לגן־הילדים. מינה השתנתה לגמרי.

(המשך בעמוד 46)

סוף המישחק

(המשך מעמוד 45)

היא רזתה באופן מבהיל, שערה החל נ־שר וכוחה אזל כמעט לגמרי. אולם היל־דים לא חשו בזאת. הם אהבו את הגננת מינה, ובאותם ימים שבהם לא הייתה מסוג־לת לבוא לגן, באו הם אליה, לביתה.

שנה אחרי שלקתה מינה במחלת הסר־טן שלה, החל בומבה שלא להרגיש בטוב. כאשר היה מטיל מימיו, הבחין בדם בתוך השתן. בומבה, שחי במשך שנה תמימה תחת הצל האיום של מחלת הסרטן, סירב ללכת להיבדק אצל רופא: „אני לא רוצה לשמוע מה יש לי. לא איכפת לי למות, אבל מה יהיה על החברים ועל הילדים?" אמר פעם לידו הטוב ביותר שייקה יר־קוני. אולם הכאבים הכריעו אותו. בומבה הלך לבדיקות, וצילום הרנטגן הראה בלי־טה גדולה בריאה.

בומבה נותח, אולם אחר־כך נאלץ לקבל טיפולים רפואיים נוספים. עתה כבר הפ־סיק לחייך ולצחוק גם בפני מינה. היה לו ברור כי שניהם הוכו בנוראה שבמח־לות. על עצמו המשיך לצחוק ולספר בד־חות מקאבריות שלהן מסוגל רק מי שיש לו חוש הומור ויודע כי ימיו ספורים. על עצמו דיבר בגוף שלישי וכינה את עצמו בשם „המנוח".

כמו שבומבה אהב

א חרי מותה של מינה, הפך בומבה אדם אחר. הוא עזב את התיאטרון והקדיש את כל זמנו ומירצו לילדים. אך לא רק לילדיו שלו. במקום המישחק לאור הזרקורים ולתשואות הקהל, פנה בומבה ללמד מישחק את בני־הנוער, בעיקר ב־שכונות המצוקה של תל־אביב והרצליה.

על פי הסיפולים שקיבל, היה ברור ל־בומבה כי הוא חולה בסרטן. „יש לך הוצ'קס," אמר לו רופאו באכילוב. בומ־בה ביקש מאחיה של מינה, יעקב בעל־תשובה, לתרגם לו מתוך מילון רפואי מה זה הוצ'קס. במילון נכתב כי הוצ'קס הוא סוג של סרטן, אך בעל־תשובה דילג על המילה בכל פעם שהיא הופיעה. אחרי ש־הלך אמר בומבה: „מה גם הוא חושב, שאני לא יודע שזה סרטן?"

בומבה נאכל והלך, הסרטן נגס בו מבלי רחם. לפני חודשים אחדים ערכה לו הטל־ויזיה מקיבה פרטית משלה, שידור שה־מוקדש כולו לבומבה. בומבה היה זה ש־בחר את הרפרטואר ועצוף הטלוויזיה יכלו לשמוע אותו שר „נותרו לי 20 דקות לחיות" ואת שיר התליין. הם לא שמעו את השירים הפורסמים של בומבה כי הייתי רוטשילד ועם טיפ טיפה מזל — בומבה לא רצה אותם בפרידה שלו מהקהל.

המרירות שלו גברה והלכה. כאשר נק־לע לשיחה או לוויכוח עם חברים, על נושא כלשהו נהג לומר: „בתור גוסס אני אומר לך שזה לא נכון." כאשר רצה לד־בר, היה מציין, ללא חיוך על פניו: „אולי תיתן לדבר?" רק פעם אחת, שוב בנוכחותו של שייקה ירקוני, התריס נגד ריבון העולמים, אותו ריבון עולמים שאליו פנה מעל הבמה בכנר על הגג: „לקחת שני בני־זוג מאותה המישפחה זה לא הוגן." כאשר הובהל כעשרה ימים לפ־ני מותו לבית־החולים איכילוב, פגש את הרופא האישי שלו: „מה שלומך בומבה?" שאל אותו הרופא. „אני כבר לא יוצא מפה." השיב לו בומבה. אחר־כך אמר ל־שייקה: „גודיק בכל זאת צדק."

אולם גם בומבה לא צדק. כעבור יומיים הוא יצא מבית־החולים, אך רק לסוף שבוע, אחר־כך חזר אליו. כאשר בחופשת סוף השבוע שלו נפגש עם שחקן־ידיד, יענקלה בן־סירא, הוא אמר לו: „בעוד שבועיים תוכל למצוא אותי בהרצליה, אבל לא בבית בהרצליה פיתוח, אלא ב־בית־הקברות של הרצליה." יענקלה, אשר דמותו הכחושה של בומבה גרמה לו משבר עוד קודם לכן, נותר עומד אילם על מקומו.

בעוד חודשים אחדים התגייס טלי ל־צה"ל. שלומי ימשיך ללמוד בבית־הספר. ידידים ימשיכו לטפל בהם. הם יודעים כי בומבה רצה את זה. שייקה עומד לע־בור להתגורר כמה חודשים בבית בומבה, עד שיימצא פתרון אחר.

ידידים אחרים של בומבה מתכוונים למ־לא אחר צוואה בלתי כתובה אחרת שלו, „להמשיך לצחוק ולהצחיק את הילדים." התיאטרון הקאמרי יחד עם האמרגן אב־רהם („פשנל") דשא מארגנים ערב גדול לזיכרו של בומבה, ערב שבו לא יינשאו הספדים וייאסר על הבאים להיות עצובים. ערב של צחוק אמיתי, כמו שבומבה אהב.

במדינה

(המשך מעמוד 37)

פרשה, שצריכה אף היא לעניין את אזרחי ישראל.

סיפר בארזאני לספיר: „באוקטובר 1973, אחרי שהערבים פתחו בהתקפת־הפ־תע שלהם על ישראל, ובאשר עיראק הס־תכלה דרומה, ראיתי הזדמנות לפתוח ב־מיבצע מכריע. קיסינג'ר אמר לא. ב־16 באוקטובר 1973 הוא הורה לראש ה־סי־איי־אי, ויליאם קולבי, לשגר אלי את המסר הבא: 'אין אנו סבורים שכדאי לך לפתוח במיתקפה הצבאית, שממשלה אח־רת — ישראל — הציע לך לערכה'."

הכורדים צייתו. תביעתה של ישראל, שבארזאני יפתח בהתקפה שתמנע בעד הצבא העיראקי לשגר כוחות לחזית הסו־ריה, לא נענתה.

הכרחת יהודים. לדברי ספיר, התי־מרמר בארזאני: „גם הישראלים שותקים כיום, אחרי שהם לא עשו שום דבר למען הכורדים, שהבריחו 3000 יהודים אל החופש."

בשיחה אחרונה זו הבטיח המנהיג הק־שיש (76) כי „אחרים יבואו במקומו". לא עברו ימים רבים, והם אכן באו — אם כי לא בעיראק, אלא באיראן השכנה.

הממשלה

ירצו - ישמחו.

לא ירצו - לא ישמחו

ישיבת הממשלה בראשותו של זבולון המר

הנה כשאלה — אם על הממשלה לשמוח אז לא?

ישיבת הממשלה הראשונה מזה אלפיים שנה, שבה יושב־הראש היה שר־החינוך וממלא מקום ראש־הממשלה זבולון המר, החלה כבדיחה של ממשלה, ממש כפי שניבאו לה.

אחרי דברי הפתיחה של ראש־הממשלה בפועל, המר, ביקש שר־הקליטה דויד לוי את רשות הדיבור. עוד לפני שהחלה הישיבה היה ברור לכל הנאספים, כי לוי, שהוא בדרך־כלל משתתף צנוע ושקט ב־ישיבות הממשלה, רותח מכעס.

„ראיתי אתמול בטלוויזיה את אדוני מז־כיר הממשלה, אדון אריה נאור, והוא אמר על חגיגות השלום, כששאלו אותו אם העם ישמח: 'רצו ישמחו, לא ירצו לא ישמחו,' זו שערוריה ממדרגה ראשונה." מאז הקמתה של הממשלה איש מהשרים הזוטרים לא העז לתקוף את אריה נאור בנו־כחותו של מנחם בגין, ונאור, שישב ליד המר, החליף צבעים.

לוי המשיך: „אם העם רואה שמזכיר הממשלה אדיש לשימחה של השלום, זאת אומרת שהממשלה אדישה לשלום ולא שמחה. אז מה אנחנו רוצים, שהעם יהיה שמח? בגלל אדון אריה נאור העם לא יהיה שמח." נאור ניסה לגמגם ולהכחיש את אשר אמר בטלוויזיה ולטענן כי הדברים שלו הוצאו מהקשרם. אולם לוי לא הניח לו: „אדון מזכיר הממשלה לא יקבע אם הממשלה שמחה על השלום, ולא יקבע אם העם שמח על השלום. הממשלה צריכה לתקן את הטעות הפאטאלית של אדון אריה נאור."

ברוב קולות החליטה ממשלת המר לאשר למרכז ההסברה כל תקציב שהוא יבקש, כדי לארגן את חגיגות הממשלה. רק אז נרגע המר ופנה אל נאור: „מה שאמרת בטלוויזיה, יעלה הרבה כסף לעם ישראל."

הבורסה

תעלולי מקס ומוריץ

מי לא שמע עוד עד היום
על מקס ומוריץ — זוג איום!
שני ילדים, שני ידידים,
אינם קוראים, אנם לומדים...
אבל תמיד הם מוכנים
לגנוב דבר מה מהשכנים,
את מישהו לשים לצחוק
ולעבור כל גבול וחוק...

כשהציג הצייר והמשורר הגרמני וילהלם ראש במילים אלה את שני יצורי דימיונו השובבים, ודאי לא תיאר לעצמו שכעבור

* בתירגומו של אורי סלע.

סגן־שר פלומין
„אם זרעת זבל —

מועמד מוריץ
— בסופך תקצור אבל!"

כמאה ועשר שנים יחווירו תעלוליהם לעו־מת אלה שמבצעים שר־האוצר בממשלת ישראל וסגנו.

בשבוע שעבר הוכה עולם הבנקאות ה־ישראלי בתדהמה כאשר נודע על החלטתם של שמחה ארליך וסגנו, יחזקאל פלומין, למנות את עורך־הדין יצחק מוריץ ליושב־ראש הרשות לניירות־ערך, המפקחת ומנ־הלת את אחד המוסדות הפעילים במשק הישראלי — הבורסה לניירות־ערך.

מוריץ, המנהל את מישרד עורכי־הדין, שהיה שייך לשר־המישפטים שמואל תמיר, הוא מעמודי התווך של המפלגה הליברלית ואחד מאנשי הכספים שלה. ללא ספק הוא בקיא בכל מה שקשור לשוק ניירות־הערך בארץ. אשתו, יעל, היא אחת ממנהלות הבורסה ומנהלת גם את המסלקה לניירות־ערך, באמצעותה מתבצעות פעולות הסלי־קה של הבורסה.

אולם בקיאותו של מוריץ לא באה לו רק מפעילותה הכלכלית של רעייתו. הוא, אשתו וחותנו, שמעון אלמן, הם שלושה מתוך חמשת מנהליה של חברת הברוקרים הגדולה מוריץ את טוכלר בע"מ. יצחק מוריץ עצמו מחזיק בכשישית ממניות ה־חברה, שאשתו היא מנהלת עסקיה.

על פי חוק רשות ניירות־הערך אין למ־נות כחבר הרשות מי שהוא חבר בבורסה לניירות־ערך, עוסק במיסחר בבורסה או מועסק על ידי מי שעוסק במיסחר בבורסה. לפיכך היתה ההחלטה על מינויו של עורך־הדין מוריץ כיו"ר הרשות, מנוגדת לחוק.

בעת שנתן את הסכמתו למינוי הודיע אומנם יצחק מוריץ כי אינו רואה כל ניגוד אינטרסים בין פעילותו בשוק ניירות־הערך לבין מינויו כיו"ר הרשות. למרות זאת נראתה ההחלטה כפגם מוסרי וזעק לשמיים העלול לפגוע במוסד פיננסי רגיש ביותר.

„קילר עם בייבי־פיים". היה גם היבט נוסף לפרשה, במישור האנושי. הוא נגע לאדם שאת מקומו היה מוריץ צריך לרשת, יושב־ראש הרשות הנוכחי, יצחק טאוב. טאוב, המכהן בתפקידו כארבע וחצי שנים, נחשב כמי שהפך את הבורסה לניי־רות־ערך למוסד משמעותי, שיש לו השל־כות על כל ענפי המשק. הוא נמצא בעי־צומה של רוויזיה מקיפה בכל חוקי הבור־סה, המיועדת להבטיחה מפני זעזועים, הערמות ועיסקות בלתי כשרות.

מועד הקדנציה שלו עמד להסתיים, כש־שמחה ארליך נתן לו להבין שהוא ימנה אותו לתקופת כהונה נוספת על מנת להשלים את המשימה שבה החל. אולם כשהגיע המועד לא פורסם דבר המינוי, כנדרש, ברשומות. רק כשהעמיד טאוב את פלומין על עובדה זו, נקבעה לו פגי־שה עם סגן־השר. פלומין, שהוגדר על ידי טאוב כ„קילר עם בייבי־פיים", חייך אליו, הזמינו לשתות תה באדיבות ושאל לשלומו.

„לפי זה הבנתי שזה הסוף," סיפר טאוב.

היה ברור שההחלטה להדיח את טאוב לא נבעה רק מרצון להעניק את תפקיד יו"ר הרשות לניירות־ערך לאיש אמונם של שר־האוצר וסגנו. טאוב, שהחל את הקאריירה שלו כעתונאי כלכלי, נוהג מדי פעם להשמיע דברי ביקורת בתוכניות־רדיו כלכליות על המדיניות הכלכלית של האוצר. כמה מפעולותיו, כמו הדרישה לח־שיפת מאזניה האמיתיים של חברת רסקו, לא נעמו לשר־האוצר ולמנכ"ל הסוכנות היהודית, אריה דולצ'ין.

טאוב הודח ללא פיצויים ומבלי שיינתן לו תפקיד אחר. אולם מליאת רשות ניירות־הערך החליטה למנוע את העוול ששמו שר־האוצר וסגנו. היא החליטה שלצורך תקופת צינון ומעבר יועסק טאוב במשך חצי שנה כיועץ בשכר לרשות.

הסערה והביקורת הציבורית על ההדחה ועל המינוי המוזר לא השפיעו על אריך ופלומין. „לקח להם שנתיים כדי לאבד את הבושה," אמרו עליהם בחוגים הפי־נאנסיים. אבל בתחילת השבוע הודיע לפתע יצחק מוריץ כי הוא חוזר בו מהסכמתו למינוי, עליו החליט שר־האוצר.

הנסיגה הפתאומית יכלה להפתיע, לוליא הסתבר כי היא לא נעשתה מרצון. ביום השישי האחרון נודע לשר־האוצר, ממברק שהגיע אליו, כי הוגשה בקשה לבית־המישפט העליון למנוע את המינוי בטענה כי הוא מנוגד לחוק ולסדרי המינהל.

פחד ממיכחן מישפטי. באותו יום הגיש עורך־הדין הירושלמי, אהרון גבע, לבית־המישפט העליון עתירה להוצאת צו־על־תנאי נגד שר־האוצר, הרשות לניירות־ערך ועורך־הדין מוריץ.

הבקשה הוגשה בשמו של יחיאל אוגדן, שהגדיר את עצמו כמשקיע, בשמו ובשמ־נות לאחרים, בבורסה לניירות־ערך ומחזיק במניות ואיגרות־חוב הנסחרות בבורסה. בעתירה נטען כי לאור קשריו של מוריץ עם חברת ברוקרים והאינטרסים שיש לו אישית בניירות־ערך, מנוגד מינויו לחוק ולסדרי המינהל התקינים.

אחת הטענות בעתירה התיחסה לסעיף 5 בחוק רשות ניירות־הערך האוסר על חבר הרשות לרכוש ניירות־ערך אלא ב־היתר מיוחד של שר־האוצר, שיכול להיות כללי רק לגבי סוגי ניירות־ערך מסויי־מים. פירוש הדבר כי אילו התממש מינויו של מוריץ היה שר־האוצר חייב לאשר מדי יום כ־500 עיסקות רכישת מניות שמבצעת החברה שמוריץ הוא אחד ממנ־הליה.

על פי סעיף אחר יכול היה מוריץ, כיו"ר הרשות, לקבל מידע ודיווחים שוט־פים בכל הנוגע להנפקת ניירות־ערך, דבר העומד בסתירה לפעילותו ופעילות אשתו במיסחר בניירות־ערך. לאור זאת נטען בעתירה כי „מינויו של מוריץ יעמידו במצב פוטנציאלי של ניגוד אינטרסים, המנוגד לחוק."

נראה כי העמדת המינוי במיבחן מישפטי של בית־המישפט העליון היא, שהרתיעה את כל המעורבים במינוי המפוקפק, ניס־יונם של מקס ומוריץ הישראלים לצפצף על החוק הסתיים כפי שהסתיימו תעלולי מקס ומוריץ של וילהלם בוש: „אם זרעת זרע סבל — בסופך תקצור רק אבל!"

לקוראי

העולם הזה

נוכח עליית המחירים הבלתי פו־סקת, שגרמה להעלאת מחירי הנייר, הדפוס ואמצעי־חייצור האחרים של העיתון, נאלצת מינהלת העולם הזה להודיע על העלאה במחיר העולם הזה החל מהגיליון הנוכחי. ההעלאה היא בשיעור של 17.5% ומחירו החדש של הגיליון הוא 20 ל"י, כולל מס־ערך־מוסף.

מינהלת העולם הזה מקווה שהקור־אים יתייחסו בהבנה לצורך בהעלאת מחיר העיתון.

בתודה
מינהלת „העולם הזה"

תנו הוד בשר אדום בבקשתך

ואת תוכלי לחדש בכל ארוחה

ששליק, נתחי בשר הודו מאודים, קבב או מעדן סיני, שניצל אדום בטעם פיקנטי, כאשר את מכינה אותם מ**בשר אדום** של **תנו הוד** הטעם נפלא. את יכולה לחדש וגם לקצור מחמאות בכל ארוחה.

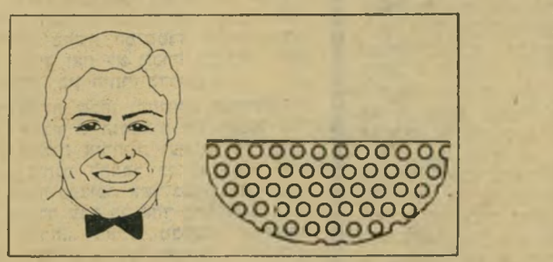

בשר אדום של **תנו הוד** – רך ועסיסי ושומר על טעמו בכל צורת בישול שתבחרי, הוא מצויין לבישול בסיר, לטיגון במחבת, לתנור ולצליה על הגריל. תוכלי להכין ממנו מבחר מטעמים מקוריים וחדשניים, טעמו העדין מתאים גם לתבשילים המוכרים והידועים.

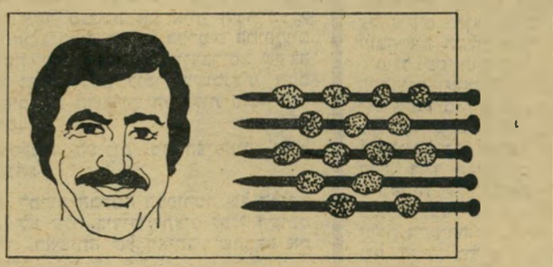

הכנו עבורך חוברת מתכוני **בשר אדום** של **תנו הוד**, כתבי אל ת.ד. 1334 והחוברת תשלח לביתך חינם!
ובינתיים, יש לך זמן להכין משהו מיוחד, מתכון זה שלפנייך, גם אמך תרצה ללמוד ממך:

מעדן בנוסח סיני

החומרים ל־2 מנות:
½ ק"ג **בשר אדום**
1½ כוס כרוב לבן,
½ כוס גזר,
1 בצל גדול,
1 כוס פלפל ירוק,
5 כפות שמן.
את הבשר וכל הירקות יש לחתוך לפסים דקים.

החומרים לרוטב:
1½ כוס מים,
½ כוס יין לבן,
4 כפות רוטב סויה,
1 שן שום כתוש,
3 כפות קורנפלור,
מלח, פלפל, זנגוויל,
1 מלפפון כבוש חתוך לרצועות,
אפשר 1 כפית סוכר,
1 כף חומץ.

אופן ההכנה:
1. מאדים את כל הירקות, כל ירק בנפרד עד היותם שקופים ושמים על מסננת.
2. מחממים היטב את המחבת עם השמן, ומטגנים את הבשר, במנות קטנות, טגון קצר מאד. מוציאים למסננת, מחזירים את השמן למחבת ומטגנים מנה נוספת באותו שמן (שלב זה חשוב מאד בהכנת המתכון, ויש להקפיד על כך במיוחד).
3. לאותה מחבת מוסיפים את המלפפון הכבוש, היין, המים, והתבלינים וכשרותח מוסיפים את הקורנפלור בלול במים, ומשלימים את הטעם.
4. כשרותח הרוטב מכניסים פנימה את כל החומרים, מכבים את הגז, ומגישים עם אורז.

ניתן גם להכין את כל החומרים מראש, וממש לפני הארוחה להרתיח את הרוטב ולחמם את כל החומרים ביחד.

תנו הוד
בשר כבקשתך...

לכבוד ת.ד. 1334
תל־אביב
עבור מתכונים

נא לשלוח לי חינם
חוברת מתכונים
של **תנו הוד** **בשר אדום**
שם .....
כתובת .....

תנובה

ה־31 למרס — יום מאבק בין־לאומי על זכות ההפלה

הפגנה

נגד ביטול סעיף 5 בחוק ההפלות למען הזכות להפלה לפי דרישה

ב־31.3.79 יום שבת בשעה 12.00 בכיכר דיזנגוף בת"א

התנועה הפמיניסטית — תל־אביב, ת.ד. 33041
ירושלים, ת.ד. 7363

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
ממחים להדברת
תולעי עש
וחרקי ספרים ובגדים.
רמת-גן, רח' מודיעין 18. ת ד 2272
טל. 790114-6-6 רש מס'ו עסק 481/75

„על הגבול הדק שבין עוולות אזרחיות ועוולות פליליות..."

מה שביטוח - אינו בטוח!

בשבוע שעבר פירסם „העולם הזה" (2168) כתבה על „שוד הביטוח הגדול", שבו הוצגה גישת המישטרה ובעל חברת „ישראם".

בהתאם לכללי ההגינות, הציע „העולם הזה" גם לצד השני — החשודים שנעצרו על־ידי המישטרה וששוחררו בערובה — לגלות את עמדתם מעל עמודי השבועון.

הדברים נכתבו על־ידי עותמן בראנסי, עומר מסראווה ועדי דניאל.

ההתייחסות של העולם הזה לגירסת המתלונן יצרה מגמתיות וחד־צדדיות, ובמקום כתבה מאוזנת חטא העולם הזה בכתבה ששירתה, למעשה, את כל מטרותיו של המתלונן.

מן המפורסמות הוא, שעסקי־הביטוח מבוססים בעיקר על מוניטין, ופגיעה בשמם הטוב של מי שהוזכרו בכתבה, דייה כדי לפגוע בעתידם, וזאת בטרם הוגש כתב־אישום.

להלן תגובתנו לכתבה:

(1) חברת ישראם נוסדה בשנת 1976, ולא בשנת 1973, כפי שצויין בכתבה.

(2) השמועות בדבר מצבה הכספי של חברת ישראם הגיעו גם לאוזנינו, אולם

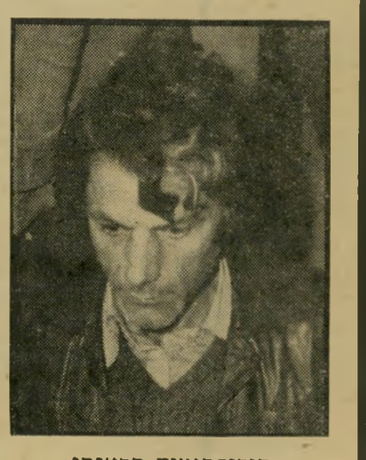

מוכן־ביטוח בראנסי
„המישטרה חייבת להביא —

המקור לאותן ידיעות, שפגעו במוניטין של החברה, לא היה בעובדיה. יש להבין שעולם־הביטוח הוא עולם סגור, שכל המעורבים בו מעוניינים לדעת כמה שיותר על מתחריהם, ומטבע הדברים שכל ידיעה על מצב כספי קשה של חברת־ביטוח או סוכנות־ביטוח עושה לה כנפיים במהירות רבה.

הסיבות העיקריות לשמועות הללו הן אלה:

ישראם נהגה לעכב תשלומי־פיצויים ל־מבוטחים לזמן רב. מקובל שחברות־ביטוח משלמות למבוטחים את סכום־הפיצויים כחודש אחרי קבלת דו"ח השמאי. ישראם נהגה לעכב בידיה את התשלום למשך כשלושה חודשים מיום קבלת דו"ח השמאי.

בשנה האחרונה החלה ישראם לשלם פיצויים למבוטחיה (אחרי העיכוב של כ־שלושה חודשים) בצ'קים דחויים לשבועיים עד חודש נוספים.

תופעה זאת של תשלום למבוטחים, ש־הגישו דרישות־תשלום, בצ'קים דחויים היגה חריגה בהחלט בעולם־הביטוח, והד־ליקה אצל העוסקים בענף אור אדום.

יש להוסיף שמכיוון שמרבית מבוטחי החברה הם ערבים, שאינם מודעים לזכו־יותיהם (לפחות כפי שמבוטחים יהודים מודעים לזכויותיהם), לא נתקלה התופעה של תשלום בצ'קים דחויים בהתנגדות קשה או בתלונה למפקח על הביטוח. יחד עם זאת, הסוכנים של המבוטחים התלוננו קשות בפנינו, ובוודאי הפיצו ידיעות אלה.

מכל מקום, אותם סוכנים הביעו את חששותיהם לגבי מצב החברה לפני מר יצחק רכס, וגם לפני פקידי החברה.

נראה שמר רכס מודע למצבה של ה־חברה, והוא היה זקוק ל„אליבי", במיקרה שהחברה תיתקל בקושיים. ומה לו „אלי־

סיכון־ביטוח מסראווה
— לפחות ראשית ראייה..."

בי" טוב יותר מאשר „בגידה", כביכול, מבית?

(3) לא נאמר בכתבתכם כיצד נודע למר רכס כי מבוטחים שונים נדחו על־ידי עובדיו. אותם עובדים לא עסקו כלל במ־בוטחים „ישירים", אלא רק בסוכנים, ולכן אין כל שחר באמור בכתבה, כאילו אנחנו דחינו „מבוטחים שונים".

(4) אנו אמנם התכוונו לייסד סוכנות־ביטוח, אולם סוכנות זאת טרם התאגדה, והפעולות להקמתה, לרבות שכירת מיש־רד ותחילת קשרי־עבודה עם חברת־ביטוח אחרת, כחתמים שלה, נעשו רק אחרי פיטורינו.

כן לא שידלנו אף מבוטח אחד שלא לעבוד עם חברת ישראם, והאמת היא שאף הוצאנו ביטוחים בישראם עד למועד הפיטורין. בין היתר, אף ביטחנו את עצמנו, וביצענו ביטוחים עבור קרובינו בחברת ישראם, בסמוך למועד הפיטורין.

הדוגמה היחידה שמביאה הכתבה למע־שה של שיכנוע סוכן־ביטוח שלא לבטח בחברת ישראם, על־מנת שיעביר את הבי־טוח לסוכנות שלנו, היא פרשת המיכתב למר ברברה אמנטס, בעניין ביטוח 80 מוניות בעכו.

מר עדי דניאל לא סירב לקבל את הבי־טוח עבור ישראם, והראיות לכך מצויות בידו. ברור שבשלב זה, כאשר טרם ברור אם יוגש כתב־אישום, אין באפשרותנו לפרט ראיות לעניין זה, או לכל עניין אחר.

אם מתכוון המתלונן להוכיח, באמצעות המיכתב שפורסם בכתבה, כי אומנה פעלה בעת שעבדנו אצל המתלונן, הרי הוא מתייחס בוודאי לתאריך המיכתב. אם יתברר כי המיכתב לא נכתב ולא נשלח בתאריך הנקוב בו, משתנה התמונה כולה. לעניין זה אין באפשרותינו להוסיף בשלב זה, שכן חקירת המישטרה טרם הסתיימה, מה עוד שרק עתה תתחיל המישטרה לברר את גירסתנו לעניין.

(5) עדי דניאל ומאיר בוצ'קובסקי מכ־חישים כי אמרו לכתב העולם הזה כי „חברת ירדניה כבר בכיס," והראייה שאין ביניהם לבין חברת ירדניה אפילו עתה כל קשר.

(6) לגבי מגעים ובירורים בינינו ובין חברת שילוח וחברת ירדניה — אם היו בירורים כאלה, בוודאי שאין הם מהווים עבירה פלילית או אחרת. מה יותר טבעי מאשר ניסיון של עובד, שאינו שבע־רצון מדרך ניהול החברה שבה הוא עובד, לחפש מקום־עבודה אחר או מקור־פרנסה אחר? האם מר רכס סבור שעובדיו הם אריסיו? האם אסור לעובד להחליף מקום־עבודתו?

(7) המגמתיות של הכתבה באה לביטוי בקטע המדבר על שיחרורנו בערובה. בקטע זה מצוטטת בקשת המישטרה, שכללה אשמות חמורות נגדנו. אך בית־המישפט דחה את בקשת המישטרה לעצור אותנו (גם עובדה זאת לא נזכרה בכתבה), וקבע בהחלטתו, בין היתר, כדלקמן:

„העבירות שבהן מוחשדים החשודים הן מסוג העבירות הנמצאות על הגבול הדק שבין עוולות אזרחיות ועוולות פליליות... האמת ניתנת להאמר כי לא הוצג בפני שום חומר ספציפי, אשר ממנו ניתן ללמוד איזו עבירה עבר כל אחד מהחשודים כלפי איזו חברה... כאשר מבקשת המישטרה מעצר חשודים על־סמך חשדות, חייבת היא להציג בפני לפחות ראשית ראי־יה אשר הוצג בפני, מילבד הפרטים המופיעים בבקשה עצמה, הם קטעי־דברים, שקשה לומר שמהם ניתן לומר ששוכנעתי שהם מבססים את החשדות המועלות כנגד הח־שודים."

המסקנות העולות מן הציטטות הנ"ל הן אלה:

● למרות הבקשה המפורטת של המיש־טרה, לא עלה בידיה להציג לפני השופט אפילו „ראשיתה של ראייה", שתבסס את החשדות.

● בקשת המעצר נעשתה אחרי חיפוש ואחרי שהמישטרה קיבלה את כל החומר שהכין מישרד־חקירות פרטי, ואחרי ש־נחקרו החשודים, ולמרות זאת לא היתה למישטרה כל ראייה, או אפילו ראשית ראייה, להציג לפני השופט.

יוצא, איפוא, שהכתבה התעלמה מהת־נגדות המישטרה לשיחרור החשודים ומ־החלטת בית־המישפט, שקיבל את טיעוני הסניגור, עורך־הדין עודד דוברת, ולא את טענות בא־כוח המישטרה.

כן אין זה נכון שהחשודים עירערו על החלטת השופט, שאסר עליהם להיפגש עם מי שעימם עמדו בקשרי־עבודה. החשודים לא עירערו, אלא ביקשו מאותו שופט, שהורה על שיחרורם, להסיר את האיסור הנ"ל. אולם לנוכח עמדתה המתחשבת של המישטרה, שהסכימה להחיר לחשודים לבוא במגע עם כל מי שכבר נחקר במישטרה, האריך השופט את האיסור למשך שלושה שבועות.

(8) כל הטענה, שהחשודים פגעו במע־בידם, חסרה שחר.

החשודים מעולם לא עבדו בחברת ישראם, אלא בחברת שיף־רכס סוכנות לביטוח בע"מ, ואף הסכמי־העבודה נעשו עם חברה זאת.

בא־כוח המישטרה הודה בבית־המישפט כי כל החשדות הם על מעשים שנעשו נגד חב' ישראם או ישראם לייף, וברור שמעשים אלה אינם מהווים עבירה, אם בוצעו על־ידי מי שלא עבדו בחברה. שכן, כיצד יכולה להתבצע עבירה של מנהל נגד תאגיד, כאשר אותו מנהל אינו עובד באותו תאגיד?

מכאן שכל החשדות, מילבד שאין בהם כל ממש מבחינה עובדתית, הם אף אינם מהווים עבירה פלילית.

(9) מטעמים מובנים אין אנו יכולים להגיב, בשלב זה, על כל העובדות שהו־פיעו בכתבה, אולם אין בחוסר־התגובה משום הודאה בעובדות כלשהן.

במדינה

אמנות

מחול התככים

השערוריה הקטנה בהונדרן

היתה תחיתו של משבר

גדול בהחקת בת־שבע

להקת מחול הנתמכת בכספי הציבור, רצוי לה שתעורר הדים בהישגיה האמנו־תיים, אך להקת בת־שבע הצליחה לעורר הדים דווקא מפני שלא שילמה את חשבון בית־המלון, שבו שהתה בעת היותה ב־לונדון לפני כמה חודשים. השערוריה ה־קטנה כביכול, עוררה סערה ציבורית ש־הדיה הגיעו אף לכנסת.

עוד ועוד אנשים גילו סקרנות למה ש־באמת התרחש מאחרי הקלעים של להקה זו, שבעבר היתה פאר המחול הישראלי, וכיום, על פי ביקורות שמתפרסמות בעי־תונות, היא הולכת מדחי אל דחי.

אל תוך השערוריה נקלעו אף שמותיהם של אנשי ציבור. מי באמת היה אשם באי התשלום בבית־המלון? מונתה ועדה חקירה שתענה על שאלה נוקבת זו.

אך לפני שהוועדה התכנסה, קיבל עזור המנהל־הכללי של הלהקה דאז, דויד ברקן, מיכתב פיטורין מיושב־ראש הוועדה, מנהל מוסיאון ירושלים, יורם רווין. במיכתב נא־מר לו שהוא מפוטר, מפני שהוא בעצם האחראי על מה שהתרחש בלונדון.

אילו היה ברקן בן ה־31 יוצא בשקט מהתמונה, יתכן שחברת־הכנסת אורה נמיר לא היתה מגישה שאילתה בכנסת לשר־החינוך והתרבות, זבולון המר, על המה־רחש בלהקה. אך ברקן סרב להגיב בשתיקה על פיטוריו, מה גם שלא היה לו כל חלק בשערוריה זו. לא היתה לו זכות חתימה על צ'קים והוא אפילו לא שמע שהלהקה עזבה את המלון מבלי לשלם.

מייד עם תום הסיור הלונדוני התפזרו הרקדנים ויצאו לחופשותיהם וברקן עצמו יצא לפאריס. רק כאשר קיבל שיחת טלפון מהארץ, שבה נישאל מדוע עזבה הלהקה את לונדון כפי שעובה, התברר לו מה בעצם קרה. דויד הגיש נגד יורם רווין תביעה משפטית על הוצאת דיבה. נמיר דרשה בכנסת לבטל את פיטוריו עד אשר תימצא ועדת החקירה את האשם במעשה, והעיתו־נות חגגה בידיעות ובשמועות.

רווין התנצל. באותה עת, כאשר בכלי־

מפטר ברקן
זכה בהתנצלות

התיקשורת עסקו בידיעות על להקה זו, החלים המנהל־הכללי שלה או, אד בלקר, שזה הזמן בשבילו לצאת מהארץ. הוא הודיע שהוא נוסע לכמה ימים ומאז לא חזר. הסתבר שמכר את מכוניתו ואת דירתו בארץ וחיסל כאן את כל ענייניו.

אז הוציאה ועדת החקירה את מסקנותיה לאור, והודיעה קבל עם ועדה שהאשם באי־התשלום בבית־המלון בלונדון הוא אד בלקר.

יורם רווין עדיין היה מוכן ללכת ל־מישפט־הדיבה שהגיש נגדו ברקן, וסרב להתנצל בפניו על הפיטורין ועל האשמות נגדן.

ברקן, יליד בולגריה שהגיע ארצה בגיל 3, לא הצליח להשיג עבודה בארץ אחרי המאורע וחזר לפאריס, שם קיבל עבודה

(המשך בעמוד 64)

טוטו־ויזיון של קול השלום

קול השלום מכריז על מיבצע פרסים ענק לקראת „אירוויזיון 1979"

הפרס הראשי פיאט 133 (ללא מיסים)
מתנת חברת פיאט בישראל

פרס שני — טלויזיה צבעונית גרץ — דגם פרפקט "22
מתנת חברת רטפון אימפורט בע"מ
פרס שלישי — „שבועיים דיזנהויז ספארי" בקניה, כולל כלכלה מלאה. **מתנת חברת הנפיעות דיזנהויז**
פרס רביעי — מקרר הקפאה מילה
מתנת סלון מרכזי בית אל־על
פרס חמישי — שבועיים טיול בספרד ופורטוגל, כולל כלכלה מלאה. **מתנת חברת טיולי מור בע"מ.**
פרס שישי — שבועיים טיול ברומניה, כולל כלכלה מלאה.
מתנת משרד התיירות הרומני הלאומי „הקרפטי".
ועוד 15 פרסי בושם צ'ארלי בשווי 1000 ל"י כל אחד,
מתנת חברת „רכלון".

כיצד להשתתף במבצע?

כל שעליך לעשות הוא לדרג את שלושת השירים לפי המדינות המיוצגות, אשר לדעתך יזכו בשלושת המקומות הראשונים בתחרות הארוויזיון שתערך ב־31.3.79.

„קול השלום" ישדר את כל שירי האירוויזון ביום 28.3.79.

התחל לאסוף את התלושים המתפרסמים בעתונות. כל תלוש נוסף מגדיל את סיכוייך לזכות באחד מן הפרסים היקרים. לאחר שמיעת כל השירים, מלא את התלושים אשר ברשותך, דרג את שלושת „הראשונים" עפ"י המדינה המיוצגת ושלח לפי הכתובת הרשומה. **זכור** זכותך לשלוח מספר בלתי מוגבל של תלושים המגדילים את סיכוייך.

כל תלוש במעטפה נפרדת.

— מבצע הטוטוויזיון נועד לאסיפת תרומות לאגודה למלחמה בסמים. אנא צרף את תרומתך לכל תלוש שתשלח לפקודת „אל־סם", האגודה למלחמה בסמים.

כל תרומה תתקבל בברכה

— המועד האחרון למשלוח — 30.3.79. ישתתפו בהגרלה רק מעטפות הנושאות חותמת דאר עם התאריך הנ"ל.

— ההגרלה תתקיים ביום א' — 1.4.79 בנוכחות נציגי „אל־סם", אישי ציבור, אנשי העתונות, נציגי משרדי פרסום ונציגי „קול השלום". 19 המעטפות הראשונות שתעלנה בגורל והתשובות בתלושים תהיינה נכונות, תזכנה את בעליהן בפרסים יקרי ערך. בהצלחה.

לכבוד
„קול השלום"
ת.ד. 4399 תל־אביב
הניחוש שלי לטוטוויזיון:
(שם המדינה הזוכה)

מקום 1 .....
מקום 2 .....
מקום 3 .....
שמי ..... כתובתי .....
מס' טלפון .....
רצ"ב תרומה בסך ..... ל"י לפקודת
„אל־סם" האגודה למלחמה בסמים.

ערבי צעירים במועדון 5 לתרבות חדשה
רח' הס 5, תל־אביב.
טל' 29726

התוכניות מתקיימות בימי שלישי (ולא בימי שישי)

ביום שלישי — 3.4
בשעה 9.00 בערב
רב־שיח בנושא:
הסכמי השלום
משתתפים:
(הח"כ לשעבר) אליעזר רונן
ד"ר נעמי קיס
בנימין גונן
המועדון פתוח משעה 8.30 בערב.

חידוש אמבטיות אמאיל

„זאב"

תל־אביב, טל. 938862
חיפה, טל. 526622

לאחווה יהודית־ערבית!
נגד הפקעת קרקעות הערבים!
נגד נישול הבדואים בנגב!
נגד הרס הבתים!
נגד אפליית הרשויות המוניציפליות הערביות!
לסולידריות הכוחות הדמוקרטים היהודיים עם האוכלוסיה הערבית בישראל!
לשוויון־זכויות לאומי ואזרחי מלא לאוכלוסיה הערבית במדינת ישראל!

בואו בהמוניכם לעצרות פומביות לציון „יום האדמה"

יום ששי, 30.3.1979, בשעה 3.30 אחה"צ.

בכנרות המרכזיים: בטייבה
דיר־חנא
כפר־קנה
תל־שבע (נגב)

לעצרת בנגב תחבורה:
ירושלים — בשעה 1 בצהרים ע"י בניני האומה
תל־אביב — 2.15 אחה"צ ע"י בית הדר, דרך פתח־תקווה.
באר־שבע — בשעות 1, 2, 3 אחה"צ מול קמפו"ס החדש (ע"י בית־החולים).

הוועד הארצי להגנת קרקעות הערבים

ההרכב שיכול להשיג את האינפלציה.

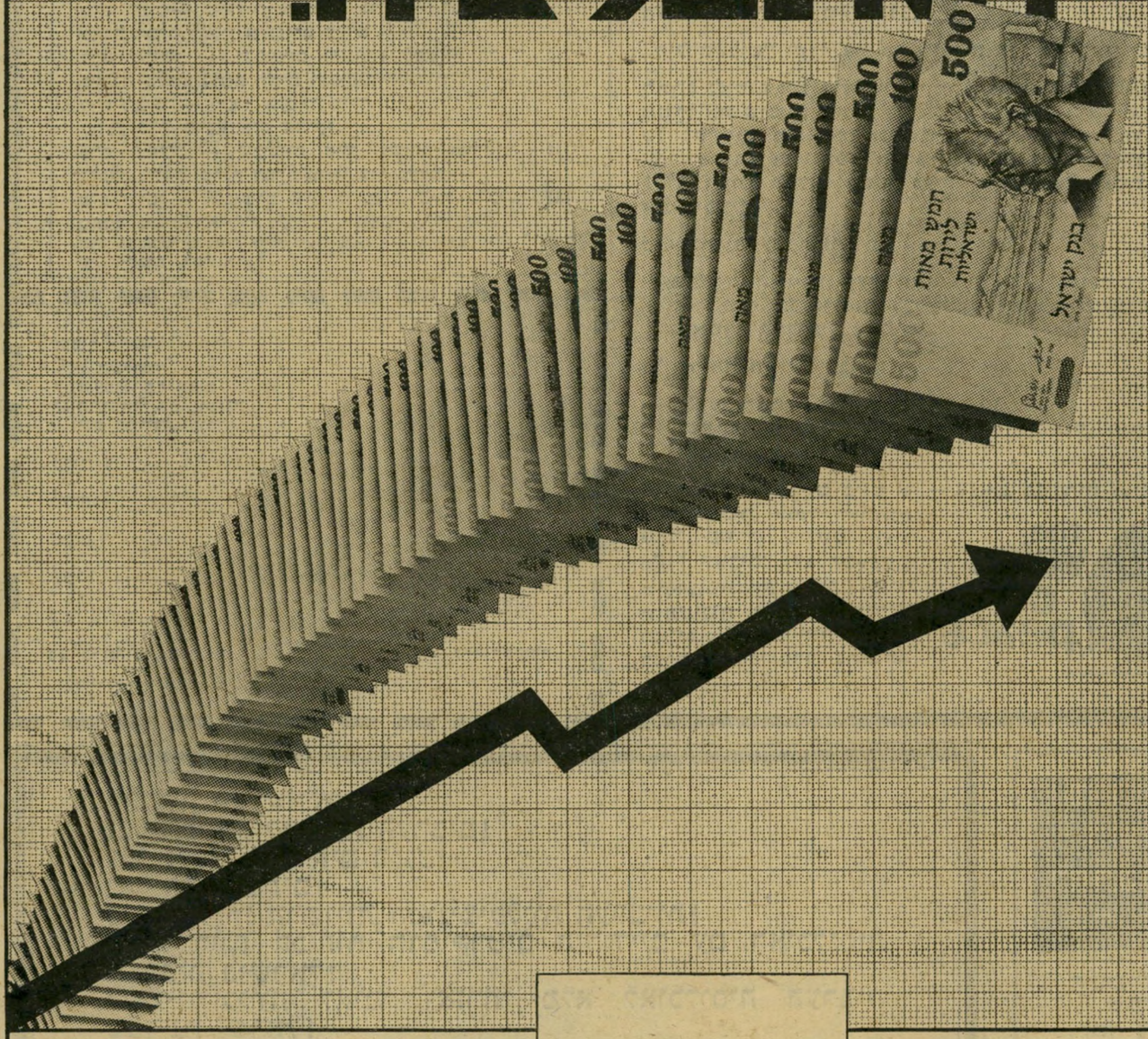

"שביט", קרן הנאמנות החדשה של בנק הפועלים, מורכבת מ־80% אגרות חוב צמודות למדד והשאר במטבע חוץ וניירות־ערך אחרים.

הרכב זה של הקרן, המנוהלת על ידי אנשי מקצוע מנוסים בעולם ההשקעות, יבטיח לך שמירה על ערכה הריאלי של השקעתך.

שביט

קרן נאמנות צבירה לצמודי מדד.

ריאלי

בנק הפועלים מע"מ

לנו אכפת.

מאת יגאל לביב

חקירה משטרתית בעסקי הרכב של מישרד הביטחון

מחלקת חקירות־הונאה, בראשות תת־ניצב **בנימין זיגל**, חוקרת מכירות רכב במיכרזים של מישרד־הביטחון, באמצעות מינהל־הרכב הממשלתי ביפו. עיקר החשדות נגד ראשי המינהל, וקשריהם עם בעלי סוכנות „פורד" בסלמה, **שמואל כהן ויהודה קרני.**

מינהל־הרכב הממשלתי קונה מכוניות עבור הממשלה באמצעות סוכני־מישנה אלה, תחת לקנותן במישרין בסוכנות הראשית, במחיר זול יותר. הנימוק הוא, כי למעשה מבצעים עיסקת החלפת רכב בן שנתיים ברכב חדש. נימוק זה מאפשר למינהל־הרכב למכור ללא מיכרז מכוניות בנות שנתיים לסוכני־המישנה של „פורד", במחירים הנראים נמוכים ממחירים הריאלי. לפי החשד מדובר במכירות ללא מיכרזים של כ־300 מכוניות לשנה, כאשר כל מכונית נמכרת ב־15 אלף לירות פחות מערכה הריאלי, ונמכרת מייד במחיר המלא.

לסוכני „פורד" יש הסכם עם סוחר־המכוניות **פינחס מיכאלי** בסלמה, הקונה מהם את מכוניות בטראנזיט ומוכרן מייד לצרכנים. קיים חשד כי מכירות אלה, העוברות כמה ידיים, אינן נזקקות לתשלומי מס־ערך־מוסף, כי הן נעשות כאילו על שם אחד, של חברת „פורד". מדובר בחשדות בילבד, שלא הוכחו, וחוקרי־המישטרה עוסקים עתה באיסוף עדויות.

תקדים מישפטי להגנת זכויות בעלי־מניות בחברה

תובע רובינשטיין
מי ניצל לרעה

„כאשר אבד האמון בהנהלת החברה, כאשר המנהלים עושים בחברה כבתוך שלהם, וכשיש חשש כי עקב הדרך שבה מתנהלת החברה יועבר רכוש החברה לכיסם של המנהלים, יינתן צו פירוק." למסקנה זו הגיע בית־המישפט ה־מחוזי בתל־אביב, **מכס קנת**, בהוציאו צו לפירוק חברת „נאות אביב", אחת מחברות־הבניה הגדולות ועתירות־הנכסים בישראל. כונס הנכסים הרשמי מונה כ־מפרק זמני. לחברת „נאות־אביב" ניתנה ארכה של שלושה חודשים להגשת עיר־עור ובקשת צו־עיכוב מבית־המישפט ה־עליון.

הקבלנים **אהרון רובינשטיין** ו־**משולם לוינשטיין**, עורך־הדין **יחזקאל ורד** ו„בנק ארץ־ישראל — בריטניה" הגישו את בקשת הפירוק. התנגדו לה בעלי השליטה בחברת „נאות אביב", **יהודית ואהרון מטלון, שרה ובצלאל פרלמן, משה יוחנובצקי**, רואה־החשבון ברוידא ושות' ועורך־דין **אליהו מירון.**

המבקשים טענו כי מנהלי־החברה דו־אגים לעניניהם שלהם, או של זרים, על חשבון זכויות של בעלי־מניות מן הציבור. כן טענו כי המנהלים עשו מעשים בלתי־סבירים ובלתי־הוגנים כדי להעשיר את קבוצת המייסדים.

ההון־הנפרע של החברה הוא בן מניות בסך רשום של 6.1 מיליון לירות. מישפחות שיין ורייט, שהיו מראשי התנועה הציונית באנגליה והקרן־הקיימת־לישראל שם, מחזיקות ב־28% מהון החברה ה־מקנים להם 64% מכוח ההצבעה. מסתבר מפסק־הדין כי מישפחות המייסדים מנהלות קבוצה של חמש חברות, הקשורות ב„נאות אביב", ובעיקר בחברת־הבניה „קרת", הבונה את כל בנייני „נאות אביב".

ההסכם בין „קרת" ל„נאות אביב" קבע ש„קרת" תממן את „נאות אביב" בסכום מסויים, ותמורת הסכמה זאת תקבל מ„נאות־אביב" את מחצית התקבולים של החברה. למעשה לא נזקקה „נאות אביב" לכל מימון, והעבירה ל־„קרת" את מחצית תקבוליה במשך שנים רבות. השופט קבע כי הסכם זה היה ל־רעת חברת „נאות אביב", שלא נזקקה לו כלל. גם הסכמי־מימון אחרים של ה־חברות לא נראו לשופט כסבירים. קבע השופט קנת: „כל אלה מוכיחים שה־עניינים העסקיים של „נאות אביב" היו מכוונים מראש על־ידי קבוצת המייסדים, לפי תיכנון שהצליח תודות להשפעת קבוצת־המייסדים על הנהלת חברת „נאות אביב" ועל התנהגות החברה עצמה, ל־רעת בעלי־המניות הנסחרות בבורסה." ב־המשך הדברים הביא השופט עוד עניינים שהועלו, להוכחת ניצול החברות לרעת בעלי־המניות ולטובת קבוצת־המייסדים.

השופט מציין בהדגשה כי החליט לתת צו־פירוק גם כדי שתנוהל חקירה מלאה ומקיפה בענייני החברה, שכן „צו פירוק, לפי הפסיקה, צריך שיהיה מעוגן בהתנהגות המנהלים, בעניין עסקי החברה. אם בשל התנהגות כזאת נשמט האמון במנהלים, ויש יסוד לאובדן האמון, כפי שקרה במיקרה זה, כי אז ראוי הדבר שיינתן צו־פירוק."

ג'ין מאשין פועלת בישראל

רשת חנויות הג'ינס הלונדונית הנודעת, „ג'ין מאשין," המייצרת ומוכרת תוצרת „אף־יו־אס," פתחה בפעולות בישראל, ב־אמצעות חברת „קאנדי," וכבר מפעילה שלוש חנויות בגוש דן. בעלי הסוכנות ב־ישראל הם **פפה אלביליה ודני מס.**

הבורסה

תובעים חקירה במניות „סהר"

בעלי־מניות של חברת־הביטוח „סהר" שוקלים פניה לרשות־לניירות־ערך, כדי שתחקור בעיסקה בין „חברת נכסי אהרון סחרוב" ו„חברת ירדן לחקירות".

ביולי 1977 פירסמה „סהר" תשקיף שבו הציעה זכויות לציבור. בתשקיף נכתב בפירוש כי חברת נכסי אהרון סחרוב, בעל השליטה ומנהל חברת „סהר", רוכשת עבור עצמה זכויות שערכן הנקוב 1.2 מיליון לירות, במחיר של ששה מיליון לירות. חודש לפני פירסום התשקיף עשתה „נכסי אהרון סחרוב" הסכם עם חברת „ירדן לחקירות", שלפיו תמכור לה את הזכויות הללו במחיר של ששה מיליון לירות, ו„ירדן" תיתן סכום זה ל„נכסי אהרון סחרוב", כדי שתוכל לרכוש את הזכויות כאילו עבור עצמה, ולמעשה תעבירן לאחרים.

יו"ר טאוב
מדוע אין בודקים

„נכסי אהרון סחרוב" נאלץ להראות שהוא רוכש זכויות אלה כדי ליצור אמון ציבורי במניות החברה, שהוא בעליה ה־עיקרי. „ירדן" מכרה את המניות זמן־מה לאחר מכן, כששערן עלה מעל 1000 נקודות, בעוד שהיא שילמה לפי 500.

כמה בעלי מניות של „סהר" טוענים כי בעיסקות אלה יש חשש לפגיעה בחוק־ניירות־ערך, והם תמהים מדוע אין יו"ר רשות־ניירות־ערך **יצחק טאוב** עושה דבר.

אחיו של **אהרון סחרוב** הוא **ישראל סחרוב**, האיש החזק וגזבר המיפלגה הליברלית והליכוד.

רווחים קלים במיגרשי חנייה

בנקודות שונות בעיר פזורים מיגרשי־חנייה, המהווים למעשה שטח ישר, ו־עליו אדם הגובה דמי־כניסה.

אחד המיגרשים, הנמצא באיזור העסקי של אלנבי, גובה דמי מינוי חודשיים של 500 לירות, לעומת 700 לירות לחודש בחניון גרוזנברג, המצוי במיבנה בן כמה קומות. החניון גובה מלא־מינויים 15 לירות לכניסה, ואחר־כך סכום דומה לכל שעה. הגובה משלם לבעל המיגרש 18 אלף לירות לחודש, ויש לו הוצאות שונות המסתכמות ב־25 אלף לירות לחודש. הוצאות אלה מכוסות על־ידי עשרות ה־מנויים הקבועים, והגובה עושה עוד כ־2000 עד 3000 לירות ליום מחניות אחרות.

כל התשלומים הם ללא קבלות ומס־ערך־מוסף, ומרבית ההכנסה אינה מוצהרת.

החלה שנת ים־סוף באמריקה

בהשקעה של יותר מ־125 אלף דולר, החלה בארצות־הברית שנת ים־סוף, ה־מכוונת להפוך את השנה הקרובה לשנת נהירת צוללנים מכל העולם לים האדום.

לפני זמן מה הסתיים בניו־אורליאנס הכנס השנתי של ענף הצלילה האמריקאי, שבו הוקרן סרט על ים־סוף, שצולם על־ידי **ג'ק מקני**, מגדולי הצלמים מתחת לפני המים. בתערוכה הופץ גליון פברואר של ירחון הצלילה האמריקאי „סקין־דייב" (750 אלף עותק תפוצה) ובו כתבת־שער על הצלילה בים־סוף ועל מועדון צוללי ים־סוף בשארם־אל־שייח', שמנהלו הוא גיבור הסרט. הסרט יוקרן עתה בכל מועדוני הצלילה באמריקה, ויחזו בו קרוב ל־75 אלף צוללנים.

סרט נוסף, שהסתיים בימים אלה, הוא סרט קנדי של חברת „מאקו פילם", ש־הופק בהשקעה של 600 אלף דולר ובולו על הצלילה בים־סוף והוואי. הסרט מוקרן על מסך ענק, בגובה בית בן שבע קומות. צלם הסרט, **צ'אק ניקלין**, היה מצלמי סרט־העומק.

סרט שלישי, שיוסרט בקרוב עבור ה־בי־בי־סי על הצלילה בים־סוף, יופק ב־אמצעות חברת „סרטי קסטל".

סא"א לקחה כ־40% מהחפוסה

נתיבי־אוויר דרום־אפריקאים, שפתחו באפריל אשתקד קו מיוהנסבורג לתל־אביב דרך ליסבון, הטיסו עד סוף דצמבר 4416 נוסעים, שהם 37% מכלל הנוסעים בקו יוהנסבורג—תל־אביב. סא"א מטיסה במסלול האורך 18 שעות, כולל שעה של חנייה בליסבון, ואילו טיסת „אל על" אורכת כעשר שעות בלבד. בסא"א טסים במטוס בן 240 נוסעים, ואילו „אל על" מטיסה בג'אמבו בן 446 נוסעים.

סא"א רוגזת על „אל על", שאינה מתירה לה לקחת נוסעים מישראל ל־ליסבון, בעוד „אל על" לוקחת בכל שנה כאלף נוסעים מניירובי ליוהנסבורג.

הפתרון המבריק של המדע. סנו-X.

הכימאים שפיתחו את "סנו x" חשבו על כל מה שנדרש מאבקת ניקוי, ומצאו פתרון מבריק לכל בעיה:

מה נדרש מאבקת ניקוי?	הפתרון של המדע
תוצאות מבריקות	ל"סנו־x" הוכנסו מרכיבים כימיים מיוחדים לניקוי יעיל ומהיר, הגודל המזערי של הגרגרים, מבטיח שטח מגע מירבי על פני מישטח הניקוי, ואינו גורם שריטות.
שמירה על הידיים	"סנו־x" היא אבקת קטיפה נעימה שאינה פוגעת בעור ידייך.
נוחות בשימוש	"סנו־x" משנה את צבעה, כדי להקל עליך את איתור האבקה בעת השטיפה.
ריח נעים	"סנו־x" מפיצה ניחוח עדין של אורנים או לימון.
חיסכון	ב"סנו" לא חושבים שאת צריכה לבזבז כסף בקניית מיכל חדש בכל פעם. בקנייה חוזרת רכשי את שקית המילוי החסכונית בת 600 גרם. את משלמת רק עבור האבקה, וחחיסכון ניכר.

רק המדע היה יכול לחשוב על כזה פתרון מבריק. רק "סנו" יכולה לתת לך אבקה שכזאת במחיר שכזה:
אריזת פלסטיק — 11.08 ל"י (כולל מע"מ),
שקית מילוי חסכונית — 9.40 ל"י בלבד!

סנו-לעזרתך תמיד.

Target Adv.

נקמה בגרזן

המאהב סרב להחזיר לאהובתו את תמונות־יהם המשותפות, והיא הופיעה לפגישה עם בעלה

המאהבת שרה חודייטוב מניפה את ידה הימנית כדי להסתיר את פניה באולם בית־המשפט. אותה יד הונפה שבועיים לפני כן, כאשר היא אוחזת בגרזן, על ראשו של המאהב, נהג מונית בתחנת־המוניות שבבת־ים.

שרה חודייטוב ומאהבה מיכאל חכמי נהגו להיפגש בסתר במשך שנה וחצי ולקיים יחסי־מין בחדרי בתי־מלון ובמקומות אחרים. לפגישה האחרונה ביניהם באה שרה עם גרזן.

שרה בת ה־32, אשה שמנה, מרירת־פנים, עלתה לארץ מבוכרה לפני כחמש שנים. את בעלה, פינחס, הכירה בבואה לארץ. לבני הזוג שעברו לגור בתל־אביב נולדו שלושה ילדים. גם אחרי לידותיה המשיכה לעבוד כאחות בבית־החולים לחולי־נפש אברבאנל, בבת־ים.

כך הכירה את מיכאל, נשוי גם הוא ואב לארבעה. מיכאל, העובד כנהג כבר שנים רבות, היה אחראי על הסעת האחיות אל מקום עבודתן ובחזרה. אחרי חיזורים נמרצים מצידו, נענתה שרה להפצרותיו, ו־השניים התחילו להיפגש בקביעות, כאשר בעלה של שרה ואשתו של מיכאל אינם חושדים כלל בנעשה.

כאשר, אחרי שנה וחצי, גילה פינחס, בעלה של שרה, את הרומאן המתנהל מאחורי גבו והתברר לו כי בידיו של מיכאל נמצאות תמונות שבהן מצולמת אשתו, דרש להיפגש מייד עם המאהב. שרה פנתה אל אהובה, המבוגר ממנה ב־עשרים שנה וקבעה פגישה משולשת, ב־תחנת המוניות הר ציון שבשדרות ירושלים ביפו, מקום עבודתו של מיכאל.

השלושה הגיעו לפגישה. שרה ופינחס חודייטוב ביקשו מהנהג להיכנס למוניתו. שם התפתח דין־ודברים ביניהם. הבעל דרש מהמאהב להראות לו את התמונות בו במקום. המאהב סירב ואז תקף אותו הבעל מאחוריו, חנק אותו והיכה בו בפ־ניו ובגבו. שרה אף היא לא טמנה ידה בצלחת, וחשה לעזרתו של בעלה בהכותה בפניו של מאהבה באגרופיה. בני־הזוג הוציאו מידיו של הנהג תיק מיסמכים ו־700 לירות במזומן ואיימו עליו כי אם לא ימסור להם את התמונות לא יחזירו לו את התיק. התמונות הוחזרו, אך לפני־כן מיכ־אל קרע מהן את החלקים שבו הופיעו מראה פניו. את התשלילים השאיר אצל צלם יפואי שאצלו צולמו התמונות.

נהג המונית מיכאל חכמי המבוגר מאהובתו בעשרים שנה, מצביע על המקום שבו פגעה בו מהלומת הגרזן. מיכאל שוכב עתה בביתו שבתל־אביב ומחכה לרגע שבו יקראו אותו להעיד. בתמונה למטה: שתי פגיעות נפגע המאהב, בראשו ובביטנו. אשתו, שעל הפרשה נודע לה מהעיתונים, עומדת לצידו.

גרזן מתחת לבגדים ראה שמתן התמונות לא סיפק את בני־הזוג ושוב נקבעה פגישה משול־שת. הפעם נזהר הנהג וביקש ממנהל־התחנה להרשות לו לקיים את הפגישה ב־מישרדו, בהרגישו כי זה מקום בטוח יותר. היא כלל לא תיאר לעצמו, כי שרה מח־ביאה בין בגדיה גרזן קצבים.

במשך השיחה התלהטו שוב הרוחות, ואז שלפה שרה את הגרזן מתחת לבגדיה והכתה פעם ופעמיים בראשו ובביטנו של המאהב הנדהם. חבריו של מיכאל חכמי, שניזעקו לשמע המהומה החישו אותו מייד לבית־החולים דונולו ביפו ושם נתגלו ב־גופו חתכים ושברים, גולגלתו נתפרה ב־שלושים תפרים והוא נשאר בבית־החולים לימים אחדים.

שרה נעצרה והודתה. היא מסרה לחוק־ריה כי בכוונתה להרוג את מי שהיה מאהבה. במשך 15 ימי מעצרה הובאו ל־תחנת־המישטרה אנשים שהכירו את ה־מעורבים בפרשה. חלק גדול מהעובדות עדיין לא הובאו בפני בית־המישפט.

בעלה של שרה, שאינו עצור, נאשם עם אשתו בתקיפה בנסיבות מחמירות. בקשר למיקרה הראשון, שבו לקחו בני־הזוג את תיק המיסמכים מידי הנהג. שרה הובאה לבית־המישפט באשמת ניסיון לר־צח, שהעונש המרבי עליו הוא עשרים שנות מאסר.

הבעל, שהשאיר את שלושת ילדיו הקט־נים בבית, בא לישיבה הראשונה כשהוא לבוש בקפידה, פניו הכהות החווירו מדא־גה. הוא לא נכנס אל האולם וחיכה בחוץ, כדי לדעת אם אשתו תשוחרר בערבות.

לא עזרו תחנוניה של עורכת־הדין כר־מלה חנוך. טענותיה, כי לשרה חודייטוב אין הרשעות קודמות וכי היא עשתה את מה שעשתה באופן מיקרי, לא שיכנעו את השופט דויד וולך. הוא העדיף להא־זין לדבריה של עורכת־הדין, שרה ספיר־חן, מטעם התביעה, שהכריזה בקול דרמ־תי: „המשיבה היא אחות בבית־חולים ולא אדם פשוט, לכן היתה צריכה לדעת מה התוצאות כשמביאים גרזן קצבים. היא גרמה למחלונן חבלות חמורות וניסתה לר־צוח אותו ולהתנקש בחייו.״

בזמן ההפסקה לחש הבעל המודאג כמה דברים באוזנה של עורכת־הדין חנוך. עם חידוש הישיבה קמה חנוך וסיפ־רה לבית־המישפט כי שרה היתה לחוצה הן מצד הנהג והן מצד בעלה. „ביום המיק־רה הלכו שרה ובעלה לעורך־דין כדי לח־תום על הסכם גירושין,״ גילתה. בהמשך המישפט התגלה גם כי שרה ובעלה ניסו להתאבד בעיקבות המאורע. „זה הרס אותה!״ קראה עורכת־הדין. „בני־הזוג לא תיכננו בכלל את התקיפה. ביום הפגישה הם קבעו להיפגש עם אדם אחר (ממנהלי התחנה),״ ניסתה לרכך את העובדות.

השופט לא קיבל את הדברים והשאיר את חודייטוב עצורה עד תום ההליכים. „בית־המישפט סבור כי חומרת המעשה, יש בו שיקול להורות על מעצר עד תום ההליכים. לא יתכן להרשות לאנשים לק־חת את החוק ואת הגרזן בידיהם ולסדר חשבונות במו ידיהם. קיים כאן גורם ברור ומפורש של סכנה למתלונן (הנהג) וסכנת הדחה לעדות שקר.״

בביתו שבתל־אביב שוכב הנהג, מיכאל חכמי, על הספה, כשלצידו אשתו וארבעת ילדיו ששניים מהם כבר נשואים. הילד הקטן אינו הולך כבר שבוע לבית־הספר מפחד פן יתנכלו לו. על ראשו המקריח של הנהג חבושה תחבושת הגונה, זכר לתפרים שמאחים את הפגיעה החמורה ב־גולגולתו. כשהוא מפשיל את הפיג׳אמה מתגלה על ביטנו צלקת מכוערת אדומה.

לאשתו של מיכאל נודעה פרשת־אהביו מקריאה בעיתונים. בינתיים אינה אומרת דבר ורק ממתינה לתוצאות המישפט. מיכ־אל חכמי יבוא בקרוב להעיד נגד אהובתו לשעבר ובידיו כמה גלויים שיטילו, כנר־אה, אור על הפרשה המוזרה.

בשבוע האחרון נשלחו מיכתבים הן מצד התביעה והן מצד ההגנה לעדים אחרים בפרשה, ביניהם אחיות בית־החולים אברב־אנל, נהגים מתחנת־המוניות, אנשי מיש־טרה ורופאים, שיבואו בימים הקרובים להעיד במישפט.

משקפי שמש פולארויד-חגיגה לעיניים

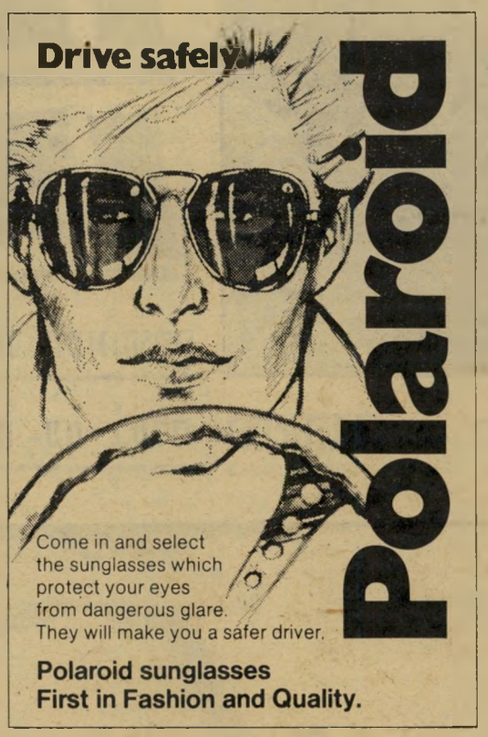

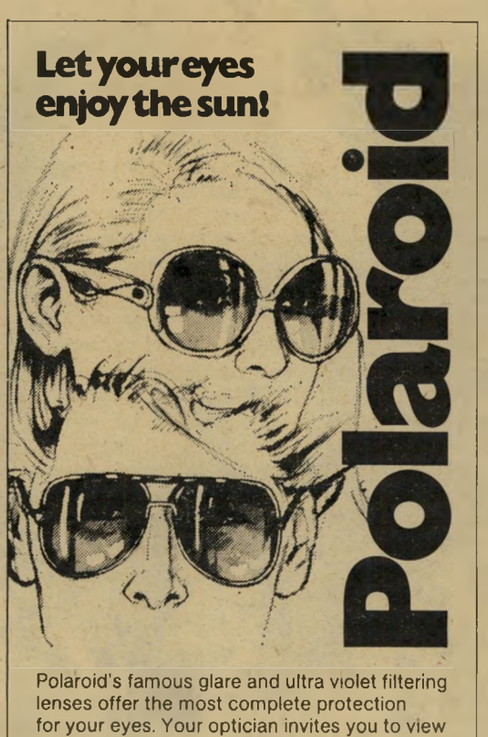

משקפי POLAROID
הטובים תחת השמש

180 דגמים, מיטב העיצוב העולמי.
שילוב של יופי, הידור ובריאות.
אצל אופטיקאים מורשים בלבד

50 זוגות משקפי פולארויד חינם.

יש לך משקפי־שמש פולארויד, מתחשק לך עוד זוג (חינם). שלח(י) גלויה אל ת.ד. 26286 ת"א בציון שמך, כתובתך, ושלושה יתרונות של משקפי שמש פולארויד. בין המשתתפים יוגרלו 50 זוגות משקפי שמש פולארויד.

עמי קפלן בע"מ

'POLAROID' is a registered trademark of polaroid corporation,cambridge mass,u.s.a 1979 Polaroid Corporation

אדי מור

קולנוע

כוכבים

הלך הרוח

בחברה האמריקאית

וארן באיטי רשאי לראות עצמו כמדחום המראה בדייקנות מופלאה מה מצבי רוחה של החברה האמריקאית, ומהן המחלות הפושטות בה בשעה נתונה. בשנת 1965 התעקש להפיק את בוני וקלייד על אפם וחמתם של אולפנים רבים ואכן, הסרט היה במרוצת השנים לא רק יצירה קלאסית של הקולנוע האמריקאי, אלא גם הצלחה מיסחרית גדולה וסמל לתקופה של מחאה, מרדנות, אלימות והתמרמרות כללית.

את שינויי האקלים באמריקה אפשר היה לקרוא על פני שמפו שבו התעסוקה היחידה שהטרידה את אזרחי אמריקה הטובים, התרכזה בין ארבע־רגליה של המיטה, שעה שהמדינה עצמה הלכה לכלבים, כפי שניתן לראות על מסכי הטלוויזיה המוארים, שהציבו את בחירתו של ניכסון לנשיא.

ואילו היום, כל מה שמעניין את אמריקה הוא לעצור את העולם, לרדת ולעלות על רכבת הנוסעת בכיוון ההפוך, לפחות למשך כמה עשרות שנים. זאת אפשר לראות בשמיים יכולים לחכות, סירטו החדש של באיטי, שחשיבותו לא רק בעשרות המיליונים שהכניס לקופה (הרביעי ברשימת להיטי 1978), אלא בעיקר בהערכה הכללית שקיבלה את פניו, ובחתך הרחב של הקהל, מכל השכבות והמעמדות, שנהר לראותו.

הכוכב המפיק. באיטי, אחת הדמויות המוזרות ויוצאות־הדופן של הוליווד, החל את דרכו כנגר שעשועים יפה־תואר, שהצטחנו הקולנועית הראשונה כשחקן, בזוהר בדשא נזקפה יותר לזכות הבמאי איליה קאזאן, מאשר לזכותו שלו. במשך שנים הסתכמו השמועות אודותיו בבנות הלוויה שהחליף במהירות מסחררת. כשהוא מוריד אחריו בושם קליל ומפתה של שערוריות בחדרי מיטות. למרות היותו אחיה הצעיר של שירלי מקליין, הוא לא נעזר אף פעם בקירבה המישפחתית ושמר בקפדנות על מרחק ניכר בין הקאריירה שלו לזאת של אחותו.

כאשר החליט לחבוש על ראשו את כובע המפיק, נוסף לזה של הכוכב, העיף בו עולם הסרטים מבטים ספקניים, וטען שזה עוד ילד מפונק אחד שרוצה להבטיח כי הסרט שבו הוא מופיע ישרת את תדמיתו. תוך חודשים מעטים נדהמו הכל ונאלמו דום: הילד המפונק שכאילו לא ידע מאומה על הפקה, ירד לחיי חברת ורנר, שהפיקה את בוני וקלייד, בדרישות מסויימות ומיקצועיות מאד. הוא לא ויתר אף על פרט אחד, ולא החמיץ הזדמנות להשתמש באף פסיק אחד בחוזה. שעה שהכל התכוננו לשנוא אותו בלב שלם ולנקום בו את ניקמתם, הסתבר כי הוא אחראי לחוצפה הגדולה מכל: לא זו בלבד שהצליח להכות את כולם בתדהמה, הוא גם הוציא מתחת ידיו הצלחה מיסחרית גדולה. לכן, תוך גיהוקי צער, מיהרה הוליווד לסלוח, להעריץ מחדש את הבחור ולהתעניין מייד מתי ישוב להפיק סרט.

הכוכב הבמאי. לכן, כשהחליט לעשות את השמיים יכולים לחכות לא פצה איש את פיו, אלא כדי לומר „כן". וכאשר באיטי בחר לביים את הסרט בעצמו, למרות שלא היה מצוייד בכל ניסיון קודם כבמאי, לא עירער על כך איש. למעשה, כאלה יכולים לחכות, ואילו אותה בועת סבון קטנה שליקט מימי הזוהר של הוליווד, הולמת במייוחד את התקופה הנוכחית.

שחקן כדורגל. השמיים צריכים לחכות אינו, אלא גירסה מחודשת של סרט שזכה בזמנו בהצלחה גדולה מאד. היה זה לפני 38 שנים, והסרט נקרא אז הנה בא מר ג'ורדן, זהו סיפור על מתאגרף שנקטף מן החיים בטרם עת, וכשמסתברת הטעות בהנהלת החשבונות של מעלה, הוא נשלח בחזרה, להשלים את יתרת שנותיו, בגופו של מיליונר קשוח, שעומד להרצח על־ידי אשתו ומאהבה.

באיטי, כמובן, נטל את הסיפור ושיפץ אותו לפי צורכי השעה. „לא יכולתי לרוץ את עצמי כמתאגרף," **הוא** טוען, „אבל הייתי פעם שחקן כדורגל **אמריקאי**, מכאן השינוי בעיסוקו של הגיבור **הנקרא** בסרט ג'ו פנדלטון. חוץ מזה החיים **מתנהלים** היום בקצב אחר, הקצב הזה **הופך חלק** בלתי נפרד מן הסרט. הנטייה **הפחדנית** להאמין פחות בטבע האנושי, **מוצאת גם** היא ביטוי צנוע במיסגרת הסיפור. **באיטי** מצא תפקיד גם לשותפו לבימוי באק הנרי, המגלם את דמות עוזרו המבולבל והטירון, של מנהל החשבונות השמימי (ג'יימס מייסון). נוסף לכך, **מאוכלס הסרט**

(המשך בעמוד 56)

וארן באיטי כג'ו פנדלטון
שחקן, מפיק ובמאי

ג'ודי כריסטי ווארן באיטי ב„השמיים יכולים לחכות"
הוליווד מיהרה לסלוח

אנשים עוזים לעזים הבא בסירטו של באיטי
טעות בהנהלת החשבונות של מעלה

נישחקים אסורים

רובה חוליות (גורדון, תל־אביב, ישראל) — דרום תל־אביב, זמן קצר אחרי מילחמת הקוממיות. שתי קבוצות ילדים מנהלות ביניהן מילחמת שכונתית, וכללי המישחק שלהם, משקפים במידה רבה את הלכי־הרוח של הוריהם, ואת התקופה. מושגים של כבוד, אחווה לנשק, נאמנות או הגינות אצל הילדים, מתערבבים במצוקה הכלכלית והנפשית, בגישושים אחרי יצירת זהות ישראלית חדשה לפליטי השואה.

על הנייר זה נראה מרתק, והסרט מנסה בכל חריצנות להתמודד עם כל הנושאים חללו. הכוונות בוודאי טובות. התוצאות, טובות פחות.

זהו סרט הלוקח את עצמו ברצינות מוגזמת. כל דמות חדורה קדושת המלל שבפיה, מה שגורם לכך שבמיקרים רבים נראים השחקנים כמי שכפאם שד.

אשר לבימוי ילדים, זוהי מלאכה קשה ומסוכנת, כי ילד יכול לגנוב, בחיוך קטן אחד, את ההצגה מן השחקן המנוסה ביותר, מצד אחר, בלא הדרכה הולמת, הוא הופך בול־עץ. בסרט זה, צריך להודות, הילדים אינם גונבים את ההצגה מאיש, והמבוגרים נאבקים בעצמם עם תפקידיהם, ולא בהצלחה יתרה.

הבעייה העיקרית טמונה, כנראה, בעובדה שהרעיון של השתקפות המוסר והערכים של החברה הישראלית בתוך חבורת ילדים, מאפיל על מיבנה הדמויות הסכימתי, על חדירה לעומקם של הנושאים שהטרידו את בני אותה תקופה ועל שיחזור חייהם באורח מלא ואמין. אין ספק שגם בעיות התקציב החמורות שבהן התלבטה הפקת הסרט, הביאו לוויתור על מרכיבים שונים שהיו יכולים לסייע לו. משום כך, קורה שהצופה אינו מוזמן להתקרב או להשתות את סרט שני וליישם את הלקחים שלמד בסרט הראשון.

ילדים משחקים במילחמה—מציאות ישראלית

תתף באמת בחוויות של הדמויות על המסך, שנותרות כסקיצות שאותן אפשר להעריך או לאו, מרחוק.

אשר לדמות הפאתטית ביותר בסרט כולו, דמותה של אופליה שטראהל, המגלמת את „פלסטינה", שדעתה נטרפה עליה מאז שראתה את כל מישפחתה נרצחת לפני עיניה בשואה, יהיו לה קשיים לעבור מן הבד אל האולם, בהתחשב בתדמית שנקבעה לגברת שטראהל בקולנוע הישראלי.

אילו נוצר רובה חוליות במציאות אחרת, אפשר היה לומר כי הבמאי אילן מושנזון מראה סימנים מבטיחים של אדם חושב העושה ברצינות את סירטו הראשון. אלא שבישראל, קשה מאד לדעת מתי תינתן לו ההזדמנות לעשות סרט שני וליישם את הלקחים שלמד בסרט הראשון.

(המשך מעמוד 22)

ניהם כוחות־השלום בישראל. מבינים שזהו היעד.

העם המפגים לסגת מסיני, תמורת שלום־אמת ובטחון־אמת, יפגים מחר לסגת מן הגדה והרצועה, תמורת שלום־אמת ובטחון־אמת.

לא רחוק היום ודגלי ישראל ופלסטין יתנוסס זה לצד זה, כשם שהיום מתנוססים זה לצד זה דגלי ישראל ומצריים. השלום הוא אחד, ולכם יהיה חלק בו כעם חופשי, גא ושוחר־שלום, תחת ההנהגה הלאומית שאתם רוצים בה.

הגדה והרצועה יחזרו לריבונות ערבית — ושום ריבונות ערבית לא תפתור את הבעייה, אם לא תהיה מבוססת על הרצון החופשי של העם הושב בשטחים אלה.

מנחם סבידור: כמה זמן?

אנחנו מציעים זאת מתוך אהבת ארץ־ישראל. אנו דוגלים בחלוקת הארץ דווקא מפני שאנחנו אוהבים אותה בשלמותה.

שלמות הארץ אינה רק עניין פיסי, היא גם עניין רוחני. ארץ־ישראל השלמה כוללת את כל הימים שחיו בה והחיים בה: כל התרבויות, כל הדתות, בכל התקופות.

כל אלה הם ארץ־ישראל — בית ערבי וזית ערבי, לא פחות מאשר קיבוץ עברי ובית־כנסת יהודי, מיסגד אל־אקצה וכנסיית־הקבר, לא פחות מאשר הכותל המערבי.

את כל אלה אנחנו אוהבים, וימענם אנו מושיטים לכם יד לשלום, אחינו בני הארץ, אחינו הפלסטינים.

חלום בשדה־הקרב

ולבסוף, מילה אל העם המצרי.

כחייך שנפצע בחזית המצרית, מכדורי מיקוץ מצרי, אני רואה כהסכם זה ביניכם לבינינו את הגשמת משאת־נפשי מאז.

אני רוצה לומר פסוק אחד על סעיף ההסכם, שבו קיבלנו על עצמנו להקים מצבות לחיילים המצריים שנפלו על אדמת הארץ, ולהנציח אותם. זהו הסכם של כבוד, התחייבות של כבוד. שום לוחם אמיתי לא היה מתקומם נגד זה, כפי שהתנגד לכך בשצף־קצף חברי־כנסת שבחיים שלו לא שמע כדור אחד שורק ליד אוזנו *.

שלמה איזיקו: מי זה?

מנחם בגין: יש שיר שבו נאמר: „קנה אל קנה יצביע, כדור אל כדור ירעיש".

אורי אבנרי: נכון. יש כבוד בין לוחמים. כל אחד משרת את המולדת שלו.

הייתי אחד מחמשת הישראלים הראשונים שדרכו על אדמת מצריים, אחרי מילחמה של דור. אימצתם אותנו אל ליבכם בסערה של התלהבות, של ידידות, של אחווה.

נשיאכם הדגול הוא שפרץ את הדרך. מצריים הגדולה, הגאה, העתיקה, שהיא מנהיגה העולם הערבי וחלק בלתי־נפרד ממנו, רושמת עתה דף מזהיר חדש בהיסטוריה שלה, בת שבעת־אלפים השנים.

אני יודע שאינכם רוצים בהסכם נפרד, וגם אנו איננו רוצים בו. הבה נצעד קדימה ביחד, שני עמים עתיקים ושוחרי־שלום, כדי להשיג את השלום הגדול, הכולל, אשר ישים קץ למילחמת מאה השנים, ואשר יוליד שותפות חדשה של כל מישפחת־העמים השמית, ובכללה העם הישראלי והעם הפלסטיני.

אסיים במילים בנות־האלמוות של גדול לוחמי ישראל, ששפך דם כה רב, עד כי נמנע ממנו לבנות את בית־המקדש:

„מי האיש החפץ חיים / אוהב ימים לראות טוב / סור מרע ועשה טוב / בקש שלום ורדפהו."

כמשך שלושים שנה רדפנו שלום, והנה הוא בהישג־ידינו. הבה ניאחז בו ואל נרפה ממנו!

* הכוונה היתה למשה שמיר, שהרעיש באותו יום עולמות נגד סעיף זה.

קולנוע

(המשך מעמוד 55)

בנאמני באיטי, כאלה שעבדו עימו בעבר ונותנים בו אמון כמעט עיוור, ג'ק וארדן, דיאן קאנון צ'ארלס גרודין וג'ולי כריסטי, שחיתה חברתו של באיטי במשך שנים ארוכות.

המוות אינו קיים. אם טוב או רע הסרט, על כך בוודאי עוד ייאמר הרבה על־ידי הביקורת. אלא שעניינו האמיתי אינו באיכותו הקולנועית, אלא בהלך־הרוח שהוא מסמל בחברה האמריקאית. יותר ויותר סרטים בשנים האחרונות, זוכים בהצלחה גדולה, כאשר הם מערבבים את הכוחות שמעל לשליטת האדם.

מגרש שדים ואותות משמיים שהפחידו את הקהל עד מוות, מקבלים כאן את תשובתם הנאותה. מישפט המפתח החוזר בסרט של באיטי שוב ושוב הוא: „מה שנכתב, הוא אשר יהיה," ומאחר שמדובר בקומדיה רומנטית שבה הכל מסתיים על הצד הטוב ביותר, ברור שמה שנכתב הוא דווקא טוב. אומנם אין אפשרות לשנות את הכתוב, אבל גם לא כדאי לעשות זאת.

תכונה אחרת שהסרט מצטיין בה: ברורה מן המציאות. באיטי אינו טועה הרבה כשהוא אומר: „הבה נודה באמת, הסרט הצליח מפני שהוא אומר לצופה כי המוות אינו קיים." זוהי שיבה אל התקופה הטובה, אותה תקופה שבה נכתב הנושא לראשונה, שבה הוליוד התמחתה במכירת סרכריות על מקל, והזמינה את הצופים להאמין במציאות ורודה על המסך, שנועדה להשכיח מציאות אפורה מחוצה לו.

אומנם, כשהסרטים היו עדיין בשחור לבן, נדמה היה שמה שמתרחש על הבד הוא באמת קצת מופלא וקצת לא נתפס. הצבעים הטיבעיים והאווירה הריאליסטית מקשים קצת על עושי הכשפים שמאחרי המצלמה. אבל כשהקהל רוצה להאמין בכשפים, שום דבר אינו יכול למנוע זאת ממנו.

סרטים

סרט כאינטרמצו

יש טוענים שחזרת תיזמורת היא סירטו הפוליטי הראשון של פדריקו פליני. לגבי אישיותו הרגישה, עמד תמיד בראש מעייניו שהאדם, כפרט, עמד תמיד בראש מעייניו, זה שינוי מהותי בקו המחשבה. אבל דווקא אלה הסבורים כך זועמים על פליני. במשך שנים האשימו אותו כי אינו ער די הצורך לבעיות הסוציאליות והחברתיות של התקופה, שהוא מסתגר בעברו הפרטי ובתוך מיתוסים ציוריים, במקום לנגח את המימסד. והנה עכשיו הוא עושה סרט המכניס אותם, את מנגחי המימסד, למבוכה.

את הסרט הזה עשה פליני כאינטרמצו, שעה שהמערכה שלו נגד בוב גוצ'יונה, המו"ל של שבועון העירום רב־התפוצה פנטהאוז, נכנס למבוי סתום. גוצ'יונה רצה לממן את סירטו של פליני, עיר הנשים, אלא שדרש ממנו לצלם את הסרט באנגלית, עם שחקנים אמריקאיים. פליני סרב, הוויכוח התלהם, ואז נאלץ גוצ'יונה להתפנות לוויכוח קודם, הקשור לסרט אחר שהפיק, קליגולה, והניח לנושא של פליני להתקרר קצת.

הדחף החיוני. בינתיים, באה הטלוויזיה האיטלקית והציעה לפליני לעשות עבורה סרט. פליני התבונן סביבו, בפורענות המשתוללת באיטליה, בחיסולי חשבונות מימין ומשמאל, וכדבריו, הרגיש אחזו „אותו הדחף החיוני להתמודד עם רוחות רפאים הרודפים אותך, ואינם נותנים מנוחה עד אשר הם הופכים סיפור ולאחר מכן סרט. יצירתיות," ממשיך פליני ואומר, „היא כמו מחלה שהתרופה היחידה לה היא היצירה עצמה."

המפיק של פליני בסרט זה, לאו פסקארולו, נותן פירוש מדוייק יותר לסרט. פליני עשה אותו, לדבריו, בהשפעת רצח אלדו מורו, והסרט אינו אלא אלגוריה על התוהו ובוהו שהביאו למעשה קיצוני שכזה.

מבלי לתת לכך אישור רישמי, דאג פליני לעשות את הסרט כמעט בהחבא. הוא צולם במהירות בלתי רגילה עבורו (ארבע שבועות), ללא כל הקרנבל שמלווה את הפקותיו בדרך־כלל באמצעי התיקשורת, ולפני שהביא את המוצר המוגמר לעיני הקהל, הראה אותו לכמה מן המנהיגים הפוליטיים של איטליה. כאן דווקא נתקל באותם חוגי שמאל, שתקפו אותו קודם לכן על אדישותו, בביקורת החריפה ביותר. „לסרט הזה חסר מוסר השכל," טען פיאטרו אינגראו, קומוניסט שהוא יו"ר שב־ראש הפרלמנט שם. „הדברים הם רק בה יותר מורכבים מכפי שמר פליני מציג אותם." „שמרני ובעל דעות קדומות." זעק אלברטו מוראביה, מגדולי הסופרים של איטליה, ואחריו קולות רבים מאותו הסוג. תופעה שהיא בעצם צפויה למדי בארץ המגוף, שבה הביקורת מבלבלת לא פעם בין הערכים הדיאלקטיים של סרט לערכיו האמנותיים או האנושיים.

חשיש ממהומות. מצד שני, היו גם קולות רבים של התפעלות. נשיא איטליה, סאנדרו פסטריני, טען שזו בבואה אמיתית של ארצו. והסוציאליסט, ג'יולין אנדראוטי, ראש־הממשלה, הוסיף שלדעתו, „זהו סרט המעורר מחשבה רבה, להבדיל מסרטיו האחרונים האחרים של פליני."

הטלוויזיה האיטלקית לא ידעה בדיוק מה לעשות עם הפיל הלבן הזה שבידיה. החשש מהמהומות באווירה האיטלקית העכורה, גרם את דחיית הקרנתו של הסרט, בחודש נובמבר, כפי שנקבע מראש. הלחץ הציבורי הביא לחזוזה הפצה עם החברה הצרפתית גומון, אבל לכל העיסקה התווספה מעין תחושה של אי־רצון.

הסרט אמור היה להיות אחת האטרקציות העיקריות של פסטיבל הסרטים בברלין. ביום השלישי לפסטיבל נודע שהוא לא יוצג כלל. כמה ימים לאחר מכן, נפוצה שמועה, שהסרט יוצג בכל זאת, לא במיסגרת הפסטיבל, לא בשעה היעודה, ומתוך החור ניבט, כנוכחות מאיימת ומחרידה, (שמזכירה לרגע את לוח השיש מ־אודיסיאה בחלל), כדור פלדה ענק, סיטה, לבנים, מכסים את הנגנים ואת כליהם. הנוכחים מתאבנים, והמנצח שעמד להימלט על נפשו, חוזר אל הדוכן, מרים את השרביט, מכריז שכל מה שנותר להם, למוסיקאים, בשעה זו, היא המוסיקה, והתיזמורת שבה לנגן. התמונה נעלמת מן המסך, הוא נותר שחור וברקע שומעים רק את קולו של המנצח, שעולה ומתעצם, מיבטאו הגרמני הופך כבד ומסורבל יותר, עד שהוא מדבר גרמנית צחה, וצורח את הוראותיו וגערותיו בקול חד ומיפלצתי של מפקד באס.אס.

טעם מר. אלגוריה על איטליה? ללא שום ספק. האנרכיה החייכנית של נגני התיזמורת, ההתערבות הבלתי פוסקת של נציגי איגודים שאין להם ולא כלום עם מעשיהם של אותם נגנים שהם מייצגים, הבילבול המוחלט של האידיאולוגיות שמתנצחות ביניהן, כל אלה מובילים לסוף הנורא, שממנו עשוי לצאת לאור מוסר־ליני חדש. המום מן הסרט, הודה אחד המנהיגים הקומוניסטיים הנאורים של איטליה, רנטו גוטוזו: „זו יצירת מופת, אבל הפסימיות שלה מותירה טעם מר בפה."

אפשר לראות את הסרט גם במובן הרחב יותר, כמשל לעולם כולו, הצועד תוך קורלות מחאה רמים והסרחת סיסמות שווא אל החורבן: העצמי. מאידך גיסא, זה יכול להיות גם וידוי אישי של פליני עצמו, מעין תיאור בראי עקום של עבודת אמן הזקוק לאחרים כדי להגשים את יצירותיו ונאלץ להתמודד עם אלפי בעיות שאין ביניו לבין האמנות ולא כלום.

וארן באיטי בכדורגלן־מיליונר ב„חשמיים יכולים לחכות"
בריחה מן המציאות

אבל, מעל ומעבר לכל דבר אחר, זהו נצחונו האישי של פליני על כל מבקריו ומקטרגיו. בשנים האחרונות נשמעו שוב ושוב הסברות, כי הוא נקבר מחמת להוד התיפאורות שבסרטיו, ושהסתיר מאחרי מראה חזותי מדהים את העובדה שאין לו מה לומר. „קחו ממנו את מכונת האולפנים המורכבת ואת מישחקי התעתועים של האולפן ויפשוט את הרגל," טענו מבקריו. ובכן, בסרט זה שעלה כמיליון דולר בלבד (חלק קטן מן העלות הממוצעת של סרטיו האחרונים), סרט שאין בו אפילו תיפאורה סוריאליסטית אחת, מאחר שהוא מתרחש כולו בתוך אולם גדול וריק, סרט ללא שחקנים מפורסמים, פרט למנצח, שאותו מגלם הגרמני באלדוין באס, כולם חובבים שמצא פליני ברחובות נאפולי, וללא אמצעים טכניים משוכללים.

סרט זה היה יצירת המופת האחת והיחידה שהוצגה בפסטיבל הסרטים של ברלין. זוהי הוכחה ניצחת ליכולתו של פליני לחדור למעמקי הסבע האנושי, כאשר תוך דקות ספורות הופך כל נגן לדמות אנושית תלת מימדית, ולבחון את המצב שבו נתונים יצורים אנושיים אלה בסביבה שבה הם נמצאים. העובדות שנמצאו לסרט פירושים רבים כל־כך ותגובות מגוונות כל־כך, יכולה להעיד על העומק שבו. מעניין כמה זמן יעבור עד שהקהל הישראלי יוכל להיווכח בכך.

מדינת הילדים

יריד בידור ושעשועים
בחופשת פסח 9-19.4.79
בגני התערוכה, תל-אביב.

● אטרקציות בינלאומיות מפארקים לשעשועים באירופה וארה"ב ● אשפי קרקס מגדולי הקרקסים באירופה ● קונצרט בלווית קרני לייזר מארה"ב ● עוגב מים מאירופה ● מסתכני גבהים בלהטוטי שיווי משקל ● תאטרוני רחוב מאירופה עם ליצנים, קוסמים, להטוטנים ואקרובטים ● קרקס צועני נייד עם חיות מאולפות, שימפנזים, קופים, נמר, דב, פינגווין, כלבים ועוד ● הדמויות המקוריות מאולפני "וולט דיסני" ● פילון מגני ה"טיבולי" בדנמרק ● רכיבה על גמלים, טיול בכרכרות, ספורטקים, פינת חי, מתקני שעשועים והרפתקאות ● ביתני משחקים ויצירה עצמית וביתן מדע ● ליצנים מאנגליה, צרפת, איטליה והולנד ● תזמורת (לכת) בת 75 נערות מדנמרק ● תיאטרוני בובות, הצגות לילדים, מופעי בידור ישראליים, ביתני סרטים ועוד ....

הארועים מבקר עד ערב ללא הפסק - והכל בכרטיס אחד!

הנחה מ-10 ל"י ועד כרטיס חינם תמורת פקקי משפחתי.

הפצת כרטיסים ראשית:
"הדרן", ת"א, אבן-גבירול 90,
טל: 248844 - 248787 (03).

משרדי ההפקה:
תל-אביב, רחוב בלוך 26,
טל: 9-247258 (03).

מדוע רוצה קיטל לוותר על השליחות ללונדון?

✶ „העולם הזה" כמקור מידע לקברניטי רשות

השידור ✶ המיכתב פורסם אך לא נשלח ✶

הקריינית בהריון נצחה את המנגנון

● הבטחה לעוד שלוש שנים

אחרי מאבקים רבים, וחרף התנגדויות רבות של מערכת החדשות בטלוויזיה, נבחר, לפני שבועות אחדים, הכתב המדיני של הרדיו, **שלום קיטל**, לנסוע ככתב רשות־השידור ללונדון.

אולם עתה מנסה קיטל להתנער מבחירתו, שעלתה לו במאמצים כה רבים. אין ספק כי חשיבותו של קיטל לרדיו, דווקא בתקופה זו, היא רבה. קיטל הוא כתב מדיני טוב, מביא סקופים רבים, ואהוד במיוחד על ראש־הממשלה מנחם בגין. בשידורי הביקור של קארטר, זכה בכמה פנינים עיתונאיות, כשהצליח להביא שידורים מעניינים, אשר לא היו אפילו לטלוויזיה.

עתה ממתין קיטל עד שהמנכ"ל החדש של רשות־השידור, **יפה** („טומי") **ירדן**, יכנס לתפקידו, כדי להציע לו עיסקה, שגם תשרת את מטרותיו האישיות, וגם תהיה טובה לרדיו. קיטל מוכן לוותר על תפקידו בלונדון, תפקיד שעליו יקפצו בוודאי רבים, כדי להשאר בארץ, דווקא בתקופה שבה נעשה השלום.

תמורת זאת הוא רוצה בהבטחה כי בעוד שלוש שנים, כאשר שוב יערכו החילופים בשליחי רשות־השידור לחוץ־לארץ, תובטח נסיעתו, אך לא ללונדון אלא לוואשינגטון.

● מידע מ„העולם הזה"

בישיבה האחרונה של מליאת רשות־השידור, חברי המליאה התלוננו על כך שאין מעבירים להם די מידע כדי שיוכלו למלא את תפקידם כהלכה. חבר המליאה, **עמוס אריכא**, טען כי הוא שואב את כל המידע שלו על רשות־השידור מהעיתונות. הגיב על כך היועץ המישפטי של רשות־השידור, **נתן כהן**, שאמר: „המקום הטוב ביותר ללמוד ממנו על רשות־השידור הוא העולם הזה."

● יחסי הציבור קודמים

עובדי התחנה הצבאית גלי צה"ל נדהמו לקרוא בעיתונים כי מפקדם **צבי** („צביקה") **שפירא** שלח להם מיכתבי הערכה בעיקבות עבודתם המאומצת במבצע נאה — סיקור ביקורו של נשיא ארצות־הברית, **ג'ימי קארטר**, בישראל.

העובדים נדהמו מפני שאף מהם לא קיבל מיכתב ממפקד התחנה, ואף לא תודה בעל־פה.

רק אחרי שהידיעה על כך פורסמה, וכמה עובדים ביקשו מהמפקד הסברים לה, הוציא שפירא, את המיכתבים, באיחור של חמישה ימים כשהוא מסביר: „הדפסת המיכתבים התמשכה יותר זמן מהמצופה."

● מקלמונים

כתב הרדיו לענייני מיפלגות, **אמנון נדב**, החל באחרונה להסתובב עם כיפה בכיס. נדב אינו דתי אך במיסגרת עבודתו הוא מסקר את ישיבות המפד"ל, ולבדריו: „הרבה יותר נוח לראיין את אנשי המפד"ל כשיש לך כיפה על הראש."

עורכת הרדיו, **אילנה צור**, עלתה על הגל

כתב קיטל עם חסיה, עזיזה ומנחם בגין
לוותר על נסיעה —

יועץ מישפטי כהן
— או על „העולם הזה"

הנכון והכינה תוכנית, אשר תשודר בשבת הקרובה על בעיית המתגייסות לצה"ל ובעיקר על המשמתמטות מגיוס. בתוכנית יהיו כמה סקופים אשר „יעזרו" לבחורות להשתמט מהצבא ויעזרו לשילטונות הצבא, אם הם אכן רוצים בכך, להכיר את כל ה„טריקים" להשתמטות.

מיכה המדן הצליחה במאבק שלה נגד רשות־השידור. למרות היותה בהריון ונסיונותיהם של ראשי הרשות להפסיק את עבודת הלילה שלה, תגיש מילכה הנמצאת בחודש התשיעי להריונה את התוכנית שנינו ביחד וכל אחד לחוד המשודרת אחרי חצות הלילה.

28. 3

יום רביעי

● **המבעת האבודה** (5.30). לכבוד יום ההולדת של אילת מוקדש החידון לילדים, לעיר הדרומית. הסופרת פדר־טל כתבה ספר מתח שנסוב סביב נופיה של אילת. כמה מומחים לעיר הזמנו לאולפן כדי להציג שאלות בפני הילדים, שלא יהיו הפעם ילדי אילת — זה היה יקר מדי להטיס אותם לאולפן. ג'קי פרי־

אין כסף

למטוס מאילת

גל הנושא בתואר אילתולוג — מומחה־לאילת ויצחק („איציק") נועם שהוא לא רק עיתונאי ועורך העיתון המקומי באילת, אלא גם אחד מוותיקי התושבים, פרופסור לייב פישל־זון הוא אומנם מתל־אביב אך הוא מציג בפני הצופים ממצאים מהמודיאון הימי באילת. על הילדים לבצע משימות אילתיות טיפוסיות: התקנת מצנן, הוא המזגן אוויר האילתי המיוחד, זיהוי מוצגים ימיים ומילוי בקבוקים בחול אילתי.

● **מגזין לניער** (6.32). תוכנית מעניינת במיוחד של אחת מהמפיקות המצטיינות בטלוויזיה עפעף עוזד. מדוע החינוך הגופני לבנות בבתי־הספר הערביים הוא בעייתי? בבתי־ספר ערביים רבים, בערים ובכפרים אין הבנות מוכנות להשתתף בשעורי ההתעמלות ובוודאי שלא ללבוש תילבושת ספורט המתאימה לשעורים אלה. שתי בנות ערביות, מורה לחינוך גופני במיגזר הערבי ואחד ההורים יסבירו תופעה

משרתים: ג'קסון
שעה 8.00

זו בהתנגדות ההורים, ההתנגדות הנפשית של התלמידות בגלל המסורת וכן היעדרן של מורות לחינוך גופני ואי־התאמתם של המורים, בנסיבות המיוחדות האלה.

● **עד אדונים ומשרתים** (8.00). תחילת הפרק הראשון של סידרה ב', אולם ההמשך העלילתי קיים. אליזבת. השחקנית ניקולה פג'ט, ובעלה הטרי מגיעים לבית שהוכן עבורם, ואליזבת כבר מאוכזבת מ והנישואין.

● **הצרם** (10.00). סרט שהיה צריך להיות מוקרן וחזר עתה למסך, בלי נדר. צלם יוצא עם רעייתו להנציח טיפוסים קנדיים ומשקם על־ידי כך את חיי הנישואין שלו.

29. 3

יום חמישי

● **פזיפר** (6.32). תחת הכותרת צייד הלווייתנים מתאר פרק זה כיצד באד שהוטל עליו לכתוב חיבור על הספר מובי דיק, יוצא בסירה אל לב ים, נרדם, כמו במיקרה של הפרק על הספר המרד על הבאונטי, וחולם כי הוא נוטל יחד עם קברניט האוניה חלק בצייד לווייתנים.

● **יש לי שאלה** (7.00). כוכב התוכנית הוא שר המיסחר התעשייה והתיירות, גדעון פת. השר ישיב על שאלות המאזינים הערביים בנוגע לבעיית התיעוש בכפר הערבי, פיקוח על מחירים ומוצרים בסקטור זה וכל עניניי התעסוקה תמיסחר במיגזר הערבי. את התוכנית הפיק יעקוב למדן.

● **אירוויזיון חזק ב'** (9.30). לקראת האירוויזיון, המשך של התוכנית ששודרה לפני יומיים, שבה יובאו כל

האוסטרים

מפחיעים

השירים המופיעים באירוויזיון. (ראה כתבה בעמוד 63). פרק זה יכלול את הנני ירד השמש בפי הזמרת הצרפתיה אן מרי דויד; היי נאנה, מפי מישה מארה מבלגיה; כבר ראיתי זאת בעינך, השיר שייצג את

אירוויזיון: סקורגאן
שעה 9.30

לוכסמבורג בעזרת ז'אן מנסון; קולורדו, דווקא ההולנדי, מפי סנדרה; הלוויין השבדי מפי טד גארדסטאד; גוליבר, השיר המייצג את נורבגיה מפי אניטה מקורגן; השיר אן מרי המייצג את אנגליה מפי בלאק לייס; שיר ההפתעה האוסטרי היום בירושלים המושר בפי להקה בראשותה של כריסטין סימון והשיר הספרדי עלי שיר מפי הזמרת בטי מיסיגו.

● **סטארסקי והאץ'** (10.05). שוב התעצלה מחלקת הדובר של הטלוויזיה, וכל מה שהיא יודעת לאמר על סרט זה הוא ששמו יהיה הוויסקי השחור.

● **עיר כותרת** (10.55). תוכנית מינוס 3 של המנחה יעקב („יענקלה") אגמון. עדיין לא הוחלט סופית בוועד המנהל של רשות־השידור אם הטלוויזיה אכן תעמוד בהבטחותיה לאגמון ולמני פאר, ותתן להם תוכניות אחרות. יש טוענים כי ההצמדה של השניים היא לרעת מני פאר, שלו אנשי הליכוד בוועד המנהל היו מוכנים לתת תוכנית, אך הם מנסים להימנע מלתת תוכנית גם לאגמון.

30. 3

יום שישי

● **נשים קטנות (3.00).** הפרק האחרון בסידרה נשים קטנות, על פי סיפרה של לוּ איזה מיי אלקוט. הפרק הזה מוקדש כולו לג'ו. היא מתאהבת ומצליחה גם כסופרת. החל מהשבוע הבא, יחול הפיחות הסופי בשעת שידור זו שהפכה לפופולארית ביותר בקרב הילדים והמבוגרים כאחת. תחילה היה סטיב אוסטין, אחר־כך מסע בין כוכבים ובסוף נשים קטנות. עתה רכשה מחלקת הילדים סידרה על חיות, אשר טובה ככל שתהיה, לא תוכל

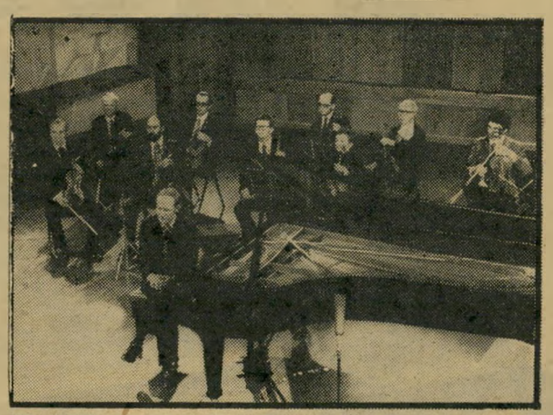

פטישים ומיתרים: זרדי
יום שישי שעה 10.10

להחליף את הבלשים לילדים או את סירטי הדמעות ליילדות. הפרק הראשון בסידרה שתיקרא חיות חיות חיות ייוחד לדבורים. הקריין יהיה יצחק נור.

● **באה שבת (8.05).** הזדמנות לערוך היכרות מחודשת עם זמרת שכבר זמן רב לא הופיעה על המסך הקטן, אלכסנדרה.

● **ביתו של האנגרי מכערי (9.20).** בפרק השני של סידרה זו נעצר בנו הצעיר של פיטר אינגרם באשמת הש־

האח הסגיר

האח לואצים

תייכות לאירגון מחתרת. מתברר כי אחיו הבכור, הרוצה לקדם את הקאריירה האישית שלו בשילטון הנאצי המאוחר, הסגיר את האח הקטן שלו.

● **פטישים ומיתרים (10.10).** תוכניות המוסיקה הקלאסית של ימי הששי נכנסו אף הן למיסגרת מאורגנת. הערב מתחילה הטלוויזיה לשדר סידרה בת ארבעה פרקים שיזם הכנר איציק שטרן והיא הופקה על־ידי פול סלינג'ר המנוח. בפרק הראשון שיוקדן הערב מציג הפסנתרן אריה זרדי את השינוי שחל בצליל הפסנתר מאז באך ועד למאה ה־20. זרדי, אשר הירבה להופיע בשם ישראל ברחבי העולם, וכיום הוא מכהן כראש האקדמיה למוסיקה בתל־אביב ינגן הערב קטעים משל באך, בלוויית כלי הקשת מתיזמורת ירושלים רשות־השידור. ינוגנו גם קטעים משל בטהובן, דביסי ושוברט בהשתתפות הפסנתרנית שניגנה בפני ג'ימי קארטר, פנינה זלצמן.

● **הוואי חמש אפס (10.55).** פושע רוצה לרכוש קבוצת כדורגל כדי להשתמש בה להלבנת ההון השחור שלו, ופותח במסע הפחדה נגד בעליה של הקבוצה ונגד השחקנים.

31. 3

שבת

● **חידושים והמצאות (6.30).** שלושה פרקים בתוכנית זו, שניים מחוץ־לארץ והאחד המצאה ישראלית. ריאת ההליום היא מכשיר פשוט שהומצא באחרונה, המאפשר לרופא מרדים לבחון את מצב החולה שלו, ומונע אסונות רבים אשר אירעו בגלל ובעת ההרדמה. ההמצאה הרפואית השנייה היא קופסת אינסולין. המצאה זו בוודאי תביא שימחה לחולי הסכרת. זו קופסה קטנה המזרימה לחולה הסכרת את כמות האינסולין היומיומית הדרושה לו ומבטלת את העינוי שבקבלת זריקות. ההמצאה הישראלית גם היא בשטח הרפואי — לידה בהרדמה גבולית. התהליך שאפשר היה להשתמש בו עד כה לדקות ספורות פותח לשיטת הרדמה גבולית בעת לידה, מה שמאפשר לידה קצרה יותר עם פחות כאבים.

● **האירוויזיון (10.00).** אם אכן ישודר הערב האירוויזיון, סימן שאלוהים אוהב את רשות־השידור, ויש צורך להוסיף עוד איש מפד"ל לוועד המנהל. מלבד השירים והאמנים שיופיעו באירוויזיון (ראה כתבה בעמוד 63), כדאי להכיר את אלה שיופיעו בלאכה. מתברר כי המנחה ירדנה ארזי היא לא ממוצא ספרדי, כפי שהכל חשבו, אלא בת להורים ילידי פולין ונולדה בקיבוץ כברי. הקאריירה שלה החלה בלהקת הנח"ל והמשיכה בשוקולד מנטה מסטיק, שבמיסגרתה הופיעה בארצות רבות, ביניהן אף בהולנד, שם ייצגה את ישראל באירוויזיון של 1976 לא כל־כך בהצלחה. דניאל פאר החל את הקאריירה שלו לפני 17 שנה כקריין רדיו ומהר מאד הפך ראש מדור הקריינים. הוא מוכר בעיקר מתוכנית כל־בו־טק שהוא מגיש בטלוויזיה וזכה בשם התוכנית בכינור דויד ו־בפרס רשות־השידור על־שם

בעזרת השם

אידוזיון

חנוך גבתון. הבמאי יוסי צמח, שהוא ההצלחה האמיתית של האירוויזיון התחיל לביים עוד לפני שהיתה טלוויזיה והיה בין מקימי הטלוויזיה הישראלית. נוסף להכשרתו המוסיקאלית ו־התיאטרלית יש לצמח גם תארים בכלכלה ובמדעי המדינה. הוא אחראי בשידור של הערב לא רק על הבימוי הישיר, אלא גם על סרט הפתיחה וקטעי המחול.

1. 4

יום ראשון

● **האיש השווה מיליונים (5.30).** הפתעה מרעישה זו, שניים מחוץ־לארץ והאחד המצאה ישראלית. ריאת ההליום היא מכשיר פשוט שהומצא באחרונה, המאפשר לרופא מרדים לבחון את מצב החולה שלו, ומונע אסונות רבים אשר אירעו בגלל ובעת ההרדמה. ההמצאה הרפואית השנייה היא קופסת אינסולין. המצאה זו בוודאי תביא שימחה לחולי הסכרת. זו קופסה קטנה המזרימה לחולה הסכרת את כמות האינסולין היומיומית הד־

סטיב אוסטין

חוזר

רט מייג'רס. התוכנית חוזרת למסך הקטן, דווקא בימי הראשון והפרק הראשון בהתחדשות זו נקרא ההבזק הכחול.

● **מצב מישפחי (8.00).** הפרק בשם עניין של פנאי ידון בשאלה מה יכולים בני המישפחה לעשות עם הזמן הפנוי שלהם. להורים מוסבר איך ללמד את הילדים ליהנות מן הפנאי ולמישפחה כולה מוסבר כיצד לבלות יחד, בזמן הפנוי.

● **רובנס (10.00).** הטלוויזיה הישראלית עומדת אולי לעשות מהפכה בעולם השידור,

6 מיליונים: מייג'רס
שעה 5.30

ולשדר פרק שלא לפי סדר העלילה מתוך סידרה זו. אם תחזור הטלוויזיה לשפיות הדעת שלה, ישודר הפרק השני. אם לא, ישודר הפרק השלישי. פרק זה מתאר את אנטוורפן של שנת 1608. רובנס לא הצליח להגיע בזמן, כדי לראות את אמו לפני שנפטרה, אולם הוא מבחין באפשרויות הטמונות בעיר המתאוששת בהדרגה. עסקיו מתחילים לפרוח והוא הופך עשיר, וגם נושא אשה, את איזבלה ברנט, השחקנית נלון דן דרישה. בתחום הציור הוא מגיע לבשלות, והוא אף מתחיל לעסוק בדיפלומטיה, כשהוא נהנה מאמונם המלא של האר־כידוכס אלברט והארכידוכסית איזבלה הממנים אותו כצייר החצר שלהם. בפרק גם סצנה משעשעת של מרי דה מדיצ'י, שאת דמותה מגלמת השחקנית אן פטרסון. הגברת קלת־הדעת מבקשת מרובנס לצייר אותה כמדונה אדוקה, הוא מסכים לי־השתתף בשעשוע שמסתיים ב־מותה של מדיצ'י.

● **בידור (10.55).** תיזמורת אורות החשמל במרכז תוכנית הבידור של הערב והיא תשמיע את מילחמת העולמות ולחנים של החיפושיות.

2. 4

יום שני

● **השביעייה מסריטה סרט (5.30).** חברי השביעיה באומן קומוחיים לומדים בדרך הקשה, מה שלמדו רבים וטובים בכל רחבי העולם, כיצד לא מצליחים לעשות סרט. לפרוֹפסור יש רעיון: שהשביעיה תכין סרט לתחרות סירטי חובבים. הרעיון מקבל כנפיים כאשר סופגניה מקבל ליום הולדתו מכונת הסרטה. סקופר הוא הבמאי, בילי היא מוזגת במיסבאה שבה שותים רק חלב, סופגניה עצמו הוא השריף האמיץ ואלברט הוא הכפיל, הדרוש בכל סרט הראוי לשמו. התוצאה: אין סרט.

● **מורשה (8.00).** תוכנית מומלצת במיוחד אשר תביא סקירה על בתי־כנסת עתיקים ויפיפיים בישראל.

● **החבובות מרחוב ההפתעות (8.30).** מארחות הערב את אלים קופר.

● **תעזדה (9.30).** מחלקת סירטי התעודה בכיכובה של יהודית („ג'ודי") לוץ עדיין לא

לוץ

לא החליטה

החליטה מה לשדר הערב ומתלבטת בין שתי תוכניות. יתכן שהערב תהיה הופעת הבכורה של התוכנית החדשה שהפיקה לוץ, אשר באה לרשת את התוכנית קלעים ושלפחות השם שלה מוצלח: אולם ומלואו. אם תחליט לוץ שהתוכנית שלה עדיין לא בשלה לשידור, יוקרן הסרט הצרפתי המעולה כוכב פרא. הסרט, שהוא סרט אנימציה מדעי־בדיוני מתאר בני־אדם המשמשים כחיות בית

ואלק: סטוק
שעה 10.15

בכוכב לכת מרוחק, שבו שולטים יצורי ענק מתוחכמים המחיים רק לפי חוקי ההיגיון המוחלט. הדמויות בסרט שייכות למאייר הצרפתי האוואי־גרדי רולנד טופור והוא זכה בגלל סרט זה לפרס מיוחד בפסטיבל קאן 1973.

● **איש הברזל (10.15).** ואן דר וואלק חוקר פרשה שבה מעורבים שני עבריינים צעירים. כומר בשם ריוורס מתלונן על צעירים המתגוררים בפונדק סמוך וטוען כי הם בלתי מוסריים וכי השפעתם על הנערים הבאים למועדון הסמוך של הכנסייה היא שלילית. ואן דר וואלק בא למועדון וחוקר את שני הנערים, פול והאנק, ובעיקבות זאת הם מגורשים על־יד בעל־הבית שלהם.

3. 4

יום שלישי

● **פריסות שלום (6.32).** אחת התוכניות הפופולאריות ביותר בטלוויזיה הערבית היא תוכנית פריסות השלום של ערבים ישראליים אל קרוביהם, שאליהם אינם יכולים להגיע. המפיק יקר צמח, הפך אחת הדמויות המקובלות ביותר בקרב ערביי ישראל ועל־פי התגובות המגיעות בדרך־לא־דרך לארץ, גם בקרב אזרחי המדינות הערביות השכנות.

● **המישפחה (7.00).** מיקה רביד מפתיעה שוב בתוכניתה המצויינת והמאוזנת. במרכז התוכנית פרק על התנד־

הערבים

והספר אלכסנדר

בות בסקטור הערבי. כמה מתנדבות מספרות על ההזנחה הרבה בנושא זה בסקטור הערבי ומציינות את העובדה שאין מוטיבציה להתנדבות בקרב הערבים בישראל. ניקי כרכבי מנעמת תספר על הנסיונות שעשתה כדי לעודד נשים ערביות להתנדב בתחום הטיפול בזקנים ובנזקקים ובתחום החינוך. שני הפרקים הקלים של התוכנית הם: על כנס ספרים שנערך בארץ בהשתתפות הספר הצרפתי הנודע אלכסנדר. המצלמה תתאר את עבודתם ותוצאות עבודתם של ספרים מכל רחבי העולם שהשתתפו בכנס זה. פינת האופנה תראה את אופנת הקיץ הקרוב, חצאיות וחולצות אופנתיות, וביגדי־הים החדישים ביותר.

● **ארץ טרופית יפה (9.30).** לראשונה מזה זמן רב מצדיקה הטלוויזיה את מוסד השידורים החוזרים אשר הפך להיות אחד ממקורות השידור החשובים ביותר של הטלוויזיה הישראלית. התוכנית ארץ טרופית יפה של דן בירון, היא אחת התוכניות הבידוריות הטובות ביותר שהופקו אי פעם

ארץ טרופית יפה
שעה 9.30

בארץ, ויש לברך על ההחלטה לשדר את התוכנית בשידור שני.

● **זו גראנט (10.10).** מחלקת הדובר לא מצאה זמן למסור חומר על שידור הערב של לו גראנט והסתפקה בציון שם הסרט של הערב שהוא גלולות.

חדש!
וידיאו־טייפ־קסטות־צבע.

התוכניות ה"חבובות" עליך לא תרדנה מהמסך!!!

מעתה, תוכל לחזור ולהנות שוב ושוב מקרמיט, פוזי וחבריהם גם לאחר רדתן מהמסך. רק הושב מול הטלויזיה שלך בעת הקרנת "החבובות", את הוידיאו־טייפ־קסטות־אקאי־VCR.
אקאי-VCR מקליט על פי הוראתך כל תכנית שתחפוץ, בעת צפייתך בה, או בעת העדרך מהבית. בלחיצת כפתור אתה מעלה על המסך, בשעה הנוחה לך, את התכנית המוקלטת בדייקנות מדהימה למקור.
אקאי-VCR ממנה אותך ללא מכרז ל"עורך תכניות טלויזיה". הוא מקליט בצבעים, אין ספור תכניות אהודות שתוכל להקרין בביתך על פי לוח משדרים ערוך כרצונך.
יתרה מזאת: אקאי-VCR דואג לזמנך הפנוי בצורה קנאית. הוא אפילו מקליט עבורך תכנית אחת בזמן שאתה צופה באחרת,
תכנית שניתנת לשידור מספר פעמים בלתי מוגבל.
מעט מכשירים מוגשים לך באיכות כה גבוהה כזו של אקאי-VCR. אותה טכנולוגיה גבוהה שהפיצה את שם אקאי ברבים, מיושמת גם בוידיאו טייפ קסטות, הפועל בשיטת VHS השיטה המתקדמת ביותר בעולם!

זמן ההקלטה המירבי של אקאי-VCR. 3 שעות.

להשיג: אקאי אלקטרוניקה בע"מ
המסגר 70 ת"א, טל. 30594
ובחנויות מובחרות, המורשות בלבד.

מחירים מפתיעים לעולים חדשים ולאנשי הסגל הדיפלומטי.

הערוץ האהוב עליך.

AKAI VCR
VIDEO CASSETTE RECORDER

מי המנכ"ל אחרי חצות

בעיה שהתעוררה: מי יחלק את הפרסים לזוכים באירוויזיון. הפרסים יחולקו אחר חצות, בין ה־31 במארס ל־1 באפריל.

לאחר שהוחלט כי אחד ממעניקי הפרסים יהיה מנכ"ל רשות־השידור, צצה השאלה מי הוא המנכ"ל. **יוסף לפיד** („טומי") נכנס לתפקידו ב־1 באפריל. **יצחק ליבני** יהיה עדיין המנכ"ל כאשר ייפתח האירוע, ואילו לפיד יהיה המנכ"ל הטרי כאשר יחולקו הפרסים. לאחר מתח לא נעים בישיבה, שבה דנו בנושא זה, הסכים לפיד לוותר לליבני.

מעניק־פרס אחר יהיה חתן האירוויזיון הקודם, **יזהר כהן**. הוא יגיע לבנייני האומה בלוויית **ליאורה פחה** היפהפיה, בת אחיו של בוסי המנוח וגרושתו של הזמר **בועז שרעבי**.

פסטיבל האירוויזיון

המישלחות השונות כבר הגיעו לארץ, והתברר להם כי האירוויזיון, לדעת המארגנים הישראלים, אינו רק מופע של ערב אחד, אלא פסטיבל ענק שיארך ימים אחדים.

את האות הראשון לפתיחת פסטיבל הירוויזיון נתן ביום הרביעי ראש עיריית ירושלים, **טדי קולק**, בקבלת־פנים לחברי המישלחות במוזיאון ישראל.

מנכ"ל ליבני
מנהל של חצות

אחרי קבלת־הפנים יסיימו ראשי המישלחות והעיתונאים הזרים את ביקורם החזרה הראשונה במיסעדת הפאר הירושלמית משכנות שאננים, שם יארח אותם בארוחת ערב חגיגית מנהל הטלוויזיה הישראלית, **ארנון צוקרמן**. בהזמנות ל־ארוחת הערב נאמר, כי צוקרמן עצמו לא יוכל להשתתף בה אם באותה שעה בדיוק יחזור ראש־הממשלה **מנחם בגין** מוושינגטון.

ביום החמישי בצהריים תתקיים חזרה כללית עם קהל, ממש כמו בהצגה עצמה, ובשעות הערב תיערכנה כמה מסיבות פרטיות של המישלחות, בחדרים שלהם במלון הילטון הירושלמי. גם הטלוויזיה הישראלית שכרה חדר במלון, ואם יהיה למישהו כוח, ירימו גם בחדר זה כוסית.

המסיבה הגדולה תתרחש רק למחרת היום, מייד לאחר שיסתיים האירוויזיון. תחילה חשבו, והודיעו על כך בקול תרועה רמה, כי בגלל צימצומים והידוק־חגורה יערכו רק מסיבה זולה של יין וגבינות. אולם התוצאה כמובן אחרת. באולם הגדול של מלון הילטון בירושלים, שם תיערך המסיבה, יוצבו 19 דוכנים גדושי מעדנים וארוחות. כל דוכן יציג את אחת המשתתפות באירוויזיון, ויגישו בו את המטעמים המייחדים לאותה ארץ. לפחית מבחינת מיגוון המזון, תהיה זו אחת המסיבות המפוארות ביותר שנערכה אי־פעם בארץ.

לא רזצה נוצרים ומוסלמים

כמה ימים לפני המופע דרש חבר הוועד־המנהל, **אהרון פאפו**, לשנות את סרט הפתיחה לאירוויזיון. פאפו טען כי הסרט אינו מראה די אתרים יהודיים בירושלים, ויותר מדי אתרים מוסלמים ונוצריים.

יושב־ראש הוועד־המנהל, הפרופסור **ראובן ירון**, נטה להסכים עם פאפו, אולם מנכ"ל הטלוויזיה, **ארנון צוקרמן**, התייעץ עם במאי הסרט, **יוסי צמח**, ו־השתכנע כי לא ניתן עוד להכניס שינויים בסרט. פאפו וירון נכנעו לבסוף והסרט יוקרן במלואו ללא שינויים וללא קיצוצים.

ליבני המעגל

ההודעה לעיתונות שהוציא בשבוע שעבר דובר רשות־השידור, **משה עמירב**, היתה מצחיקה ביותר. היא נשאה את הכותרת ליבני וחוני המעגל.

„כמו חוני המעגל, שנטע עץ חרוב בגיל 70 והסביר זאת בכך שאת פריו יאכלו הדורות הבאים, כן מגיש המנכ"ל היוצא של רשות־השידור **יצחק ליבני**, את פירות עבודתו למנכ"ל הנכנס, **יוסף לפיד**."

כך נפתחה ההודעה. בהמשכה הסביר עמירב, כי ליבני הצליח להקים את קריית רשות־השידור ברמות ולהפעיל טלוויזיה צבעונית. וזו ירושתו ללפיד. עמירב עצמו מכחיש כי הוא ניסח את ההודעה, למרות שהוא חתום עליה, וטוען כי היא הוכתבה לו על־ידי ליבני עצמו.

בין פיטורין למוקד

לאחר פרשת ההדלפה לטלוויזיה, על העלאת המחירים האחרונה, התחוללה סערה במישרד האוצר, ובמישרד התעשיה. הכל כעסו על הטלוויזיה, על שלא נענתה לדרישת שר־התעשיה **גדעון פת**, ולא ביטלה את שידור הידיעה. בנושא זה גם הוגשו שתי שאילתות לוועד המנהל של רשות־השידור, מטעמם של עורכי־הדין **אהרון פאפו** ו**אריאל וינשטיין**.

מאוחר יותר נודע, כי פת עמד לדרוש בישיבת הממשלה שנערכה ביום הראשון, לפטר את מנהל מחלקת החדשות **חיים יבין**. הידיעה הופיעה בציניות רבה באחד העיתונים.

ביום הששי בבוקר טילפן פת ליבין והכחיש את הידיעה. השר טען כי לא עולה כלל על דעתו לדרוש את פיטורי יבין, והוא חושב שיבין עושה את מלאכתו נאמנה. באותה שיחה ציין פת, שמזה זמן רב שלא הוזמן להתראיין בתוכנית מוקד.

המערך נגד „ניקוי־ראש"

חבר הוועד המנהל של רשות השידור, מטעם המערך, **ניסים אלמוג**, הגיש לוועד המנהל שאילתה מפורטת המעלה בעייה חריפה ברשות השידור.

אלמוג טוען נגד שימוש באמצעים של הטלוויזיה ובשם של תוכניות ששודרו ב־טלוויזיה להפקות פרטיות. לדברי אלמוג, עומדת קבוצת אנשים, בראשותו של מנהל מחלקת התוכניות של הטלוויזיה, **מרדכי** („מוטי") **קירשנבאום**, להעלות הפקה פרטית בשם ניקוי־ראש.

כמו כן טוען אלמוג נגד ההפקה הפרטית של **נועם סמך**, הנקרא ארץ טרופית יפה, על שם התוכנית ששודרה בטלוויזיה בשם זה.

אלמוג רק שכח לציין בשאילתה שלו, כי קירשנבאום לקח חופשה מהטלוויזיה, כדי להכין את ניקוי הראש הפרטי שלו, וכי התוכנית לא תשתמש בשום חומר שהיה בתוכנית בעלת השם הדומה ב־טלוויזיה.

לגבי ארץ טרופית יפה, הרי שההפקה הפרטית של סמל אף היא אינה קשורה כלל לתוכנית הטלוויזיה והמפיקים לא לקחו אביזרים או תילבושות מן הטלוויזיה.

למרות כל אלה, דורש אלמוג, כי רשות השידור תאסור, אם היא תוכל, על המפיקים להמשיך בהפקותיהם, או לחליפין, תגבה מהם שכר.

מפליא הדבר שדווקא נציג המערך בוועד המנהל מעורר השגות לגבי קירשנבאום. קירשנבאום ידוע כשנוא נפשם של אנשי הליכוד בוועד המנהל ובממשלה.

שר פת
בקשה מיניסטריאלית

מנהל יבין

מי הוזמן? מי לא?

הקרב על ההזמנות לאירוויזיון מתחולל כבר כמה שבועות. באולם בנייני האומה, יהיו רק 1900 מקומות בזמן המופע. השאר נלקחו כדי להגדיל את התיפאורה והבמה וכדי להפוך את האולם כולו לאולפן טלוויזיה. הבעיה הגדולה ביותר של המזמינים היתה, כיצד לסרב לבקשות המאמ"מ למיניהם, שהיו מסוגלים למלא אולם הגדול פי שלושה, אילו רק ניתן להם.

ההחלטה היתה שלא להזמין שרים או חברי־כנסת, ולתת כרטיסים רק לאלה שיפנו ויבקשו. נשיא המדינה **יצחק נבון** לא ביקש, למרות שעבר שנבחר ל־נשיא היה נוהג לבוא יחד עם רעייתו, **אופירה**, לכל פסטיבלי הזמר. גם ראש־הממשלה **מנחם בגין** לא ביקש כרטיסים, אם כי בתו, **חסיה מילוא**, פנתה וביקשה צמד כרטיסים, לה ולבתה. מבקשה ניתן לה. שלושה שרים יחזו בכל זאת במופע. שר־התיגון־והתרבות **זבולון המר** לא ביקש כרטיסים, אך בתוקף תפקידו כשר הממונה על־חוק־השידור קיבל שניים. שר־הפנים הד"ר **יוסף בורג** ושר־הבריאות **אליעזר שוסטק** ביקשו וקיבלו כרטיסים.

חבר־ועד פאפו
שמונה פאפואים

הראשון מבין חברי־הכנסת, שתבע כרטיסים למופע, היה הח"כ־הזמר **עקיבא נוף**. הוועדה המארגנת דרשה מכל מקבלי־כרטיסים להודיע מי יהיה בן־זוגו, בגלל טעמי ביטחון, אך נוף ביקש שלא להודיע בינתיים מי הוא בן־זוגו. ח"כים אחרים שביקשו כרטיסים הם **שמואל פלאטו־שרון**, **גאולה כהן** (ביקשה כרטיסים לה ולבנה **צחי הנגבי**), **שימון פרס**, **זלמן שובל**, **יוסי שריד** ו־**אורה נמיר**, שהודיעה כי תבוא עם ידידה.

על פי חלוקת הכרטיסים היה צריך מנכ"ל רשות־השידור **יצחק ליבני** לקבל 200 כרטיסים, כדי לשלוח אותם ל־מכובדים שונים. ליבני דרש וקיבל עוד 110 כרטיסים, וכך הגיע מספר הכרטיסים שאותו חילק לידידיו ל־310. 300 כרטיסים נוספים ניתנו לוועדי־עובדים ב־רשות־השידור, כדי שיגרילו אותם בין עובדי הרדיו והטלוויזיה.

ל־150 עובדי האירוויזיון, בשלבים השונים של ההפקה, ניתנו צמד כרטיסים לכל אחד. 600 כרטיסים שוריינו עבור המישלחות והעיתונאים מחוץ־לארץ, ועוד 150 כרטיסים לעיתונאים ישראלים.

כאשר בנייני האומה משכירים את תיהם, וכן אורחיו של דולצ'ין, ביניהם **ניסים גאון** המפורסם **ולו פישר**.

חבר־ועד זינדר
שישה זינדרים

שערוריה גדולה בתחום חלוקת הכרטיסים קשורה דווקא בוועד־המנהל של רשות־השידור. שני חברי הוועד, עורך־הדין **אהרון פאפו**, איש סיעת לעם בליכוד, ו**צבי** („הזי") **זינדר**, מהדמוקרטים, טענו כי לצרכי עבודתם הם זקוקים להרבה כרטיסים. איש לא הבין בדיוק את טענתם, אך הוועד־המנהל החליט בהזדמנות זו, שכל חבר ועד יקבל 8 כרטיסים.

כמה מחברי הוועד־המנהל, שהתנגדו לשוחד גלוי זה, ביניהם העיתונאי **דניאל** („דני") **בלוך**, השתמשו רק בצמד כרטיסים. גם חברי הוועד־המנהל נדרשו למסור את שמות אורחיהם־מוזמניהם — מסיבות ביטחון. על שמונה כרטיסיו של פאפו, למשל, נרשמו שמות פרטיים שונים, שלכולם אותו שם מישפחה: פאפו, כמובן. על שישה מתוך שמונה כרטיסיו של זינדר נרשם שם המישפחה זינדר.

מדלית הארוויזיון- המזכרת המקורית מתחרות הארוויזיון בירושלים.

תחרות הזמר המרתקת מליוני בני אדם בכל העולם, לראשונה בירושלים. לציון הארוע המיוחד, הונפקה

מדלית הארוויזיון ירושלים 1979

המדליה המהודרת עוצבה בצורה אמנותית ע"י האמנים: רונית עמידן ובן־ציון רוטמן. בצידה האחד של המדליה מופיעה ציפור שיר, המסמלת בשירתה את הארוע המוסיקלי, כשהיא משולבת במפתח סול כשמתחתיו מיקרופון. בצידה השני של המדליה מוטבעת מפת אירופה שמדינותיה משתתפות באירוויזיון, וברקע ירושלים בירת ישראל שבה מתקיימת לראשונה התחרות.

המדליה הוטבעה ע"י חברת "שקל" מיסודה של אמנוגרף ישראל בע"מ, החברה אשר הטביעה חותמה על מדליות יוקרה רבות, המהוות ציוני דרך בהיסטוריה של האומה.

הזדרז להזמין עוד היום, את המדליה שעוצבה במיוחד עבור תחרות האירוזיון, והבטח לעצמך מזכרת היסטורית מרשימה ובעלת ערך כספי העולה עם הזמן ומהווה השקעה מצוינת.

* המדליה תימכר בארץ ובעולם כולו.
* אספקה תוך 30 יום מתאריך קבלת התשלום.
* הכמויות הנ"ל הן סופיות ובמקרה של הזמנות יתר, יוחזרו התשלומים תוך 15 יום.
* כל המדליות ממוספרות.
* המחירים כוללים מ.ע.מ. ומשלוח.
* לאור דרישה מוגברת מצד הציבור והאספנים בארץ ובחו"ל, הוחלט להשאיר את המחירים הקיימים בתוקף עד ל־30.4.79.

מדליית האירוויזיון מונפקת בערכים ובמחירים הבאים;

חומר	קוטר	משקל	מחיר		כמות
זהב 22 קרט	59	80 גר'	25,500.-	ל"י	100
זהב 22 קרט	35	30 גר'	9,400.-	ל"י	250
כסף טהור	35	30 גר'	540.-	ל"י	500
כסף טהור	59	80 גר'	1,420.-	ל"י	500
מוזהב ברונזה	59	80 גר'	140.-	ל"י	1,000
מוכסף ברונזה	59	80 גר'	110.-	ל"י	1,000
ארד ברונזה	59	80 גר'	80.-	ל"י	2,000

הזמנות:

אמנוגרף ישראל בע"מ

רחוב הר סיני 2, ת.ד. 29040 תל־אביב,
טלפון 612602, 623919 וכל סניפי בל"ל בארץ
לזכות חשבון מס' 430000/48 אלנבי 94 ת"א, ובכל סניפי דיסקונט בארץ לזכות חשבון מס' 333344 מרכז.

לכבוד אמנוגרף ישראל בע"מ רחוב הר־סיני 2 תל־אביב

הנני מזמין בזה מדליות -

☐ זהב קוטר 59 בכמות .....
☐ זהב קוטר 35 בכמות .....
☐ כסף טהור קוטר 59 בכמות .....
☐ כסף טהור קוטר 35 בכמות .....
☐ מוזהב בכמות .....
☐ מוכסף בכמות .....
☐ ארד בכמות .....

נא לסמן ב־× את הזמנתך. רצ"ב סך של .....ל"י בשיק מס' .....

....
שם ומשפחה כתובת חתימה

גלגם נא

פינלנד: רואן
אחרי אור הכוכב

אירלנד: אודין
איש שמח

הולנד: סנדרה
קולורדו

אירו-כוכבים

גרמניה: ג'ינג'ים חאן
גינגיס חאן

שבדיה: גרדמטאד
הלווין

לוכסמבורג: מנסון
ראיתי בעיניך

אשר יורד המסך על האירוויזיון, במוצאי־שבת, בשעה אחת אחר חצות, ינשמו הכל לרווחה. שכן על תוכנית הבי־דור הגדולה ביותר שנערכה אי פעם בישׂ־ראל, על המיבצע הטלוויזיוני־בידורי הג־דול ביותר שעליו הופקדה ישראל מעולם, מאיימות סכנות רבות.

הסכנה הראשונה — הריב המפורסם בין מאי האירווזיון, יוסי צמח, ובין מי שהיה מפיקו האמנותי, עד שהודח, חנוך חסון. עד לרגע האחרון עדיין לא ויתר חסון, למרות שרגלו לא דרכה בבנייני האוהה בעת ההכנות. הכל פוחדים שמא חסון יופיע פתאום, יגרום לכך שהמפיק האמי־תי של המופע, אלכס גילעדי, או יוסי צמח, יתרגזו, והדבר יפגע בשידור העדין.

הבעיה השניה שתעסיק את מפיק ה־אירווזיון עד לאחר חצות, תהיה בעיית טכנאי רשות־השידור. למרות מילחמתם הצודקת וחרף העיצומים וההשבתות של־הם, הבטיחו הטכנאים של רשות־השידור להעביר את האירווזיון ללא הפרעות. אולם בקרב הטכנאים יש גם כאלה, החושבים כי אסור להחמיץ את שעת הכושר וכי יש לנצל את ההזדמנות ולהפגין כוח. רק ברגע האחרון יכריעו הטכנאים אם לקיים את השידור מתחילתו, בשעה עשר בערב, ועד סופו המשוער, באחת אחר חצות, או להפסיק את השידור במקלטים הישראלים מייד לאחר חצות, כפי שהם נוהגים לעשות בחודשים האחרונים.

אולם עיקר הפחד הוא מטכנאי מישרד התיקשורת, שהמאבק המיקצועי שלהם אינו נוגע כלל לרדיו או לטלוויזיה, אך פוגע גם בזה וגם בזו. עתה נוקטים טכנאי־מישרד התיקשורת בעיצומים. אם הם לא יפסיקו אותם עד מוצאי השבת הקרובה, או אם יפסיקו ויחדשו אותם שוב, סמוך

(המשך מעמוד 63)

לתאריך זה, לא יהיה אירוויזיון. גם טכנאי מישרד התיקשורת וגם טכנאי רשות־השידור מודעים לחשיבותו של האירוויזיון מבחינת יחסי־הציבור של ישראל בעולם. אך טכנאי הטלוויזיה, החיים את השידורים מדי יום ביומו, מרגישים יותר מאחרים בנזק שעלול להיגרם. ואילו טכנאי מישרד התיקשורת מתייחסים אל האירוויזיון כאל עוד מיבצע, מסובך ככל שיהיה, שצריך לסיימו.

הבמה המפוארת, התילבושות של האורחים, ההתיכות שבין הזמרות והצעירים שבין הזמרים, הם לגבי המפיקים הישראליים רק חלק קטן ביותר מן המאמצים שלהם לעשות אירוויזיון טוב, אם כי החלק הנוצץ. למפיקים אין שליטה על הופעה הזמרים האורחים או על החומר שלהם.

מדינות אירופה שתשדרגה את האירוויזיון בשידור ישיר, בצפייה שיא. על רקע צלילי הנעימות של ולדימיר קוסמה צילם צמח מן האוויר את קריית הממשלה, האוניברסיטה העברית, מוסיאון ישראל ומישכן הכנסת. משם עברה המצלמה המעופפת של צמח להר־הרצל ולידו ושם כשהיא עוצרת לשניה על כתובת, מתוך ספר יחזקאל: בדמייך חיי!

אחר כך עברה המצלמה להדסה ולכפר היפה שלידה, עין כרם, ואחר כך אל שתי מפות עתיקות מהמאה ה־16 — מפת ירושלים בתוך החומה, משנת 1575, ומפת ירושלים לב־העולם, משנת 1581. ושוב עלתה המצלמה לאוויר, כשהיא מצלמת את העיר העתיקה ויורדת לתוכה. הכנסיה הרוסית מריה מגדלנה, יד־אבשלום, כנסיית דומינוס פלביט, במורד הר־הזיתים, כנסיית שקבוצה בת חמישה פנטומימאים תבטא, במשך 45 שניות, את מהותה של כל אחת מהמדינות שתשתתפנה באירוויזיון. יורם בוקר, שהדריך את ארבעת האחרים, יחד עם עזרא דגן, אירית לביא, אורי טננבאום וחנוך גולן, הצליחו ליצור קטעי מעבר נפלאים, אשר גם נציגי איגוד השידור האירופי, שבאו לבחון אותם, גמרו עליהם את ההלל.

ישראל: עטרי
הללוייה

שוויצריה: ביקר ידגן
קטע מעבר

מלבד אולי על זה של נציגת ישראל, גלי עטרי. אולם הצלחתם או כישלונם יימדדו לפי המופע כולו: הסרט על ירושלים, בתחילת התוכנית, קטעי המעברים והופעת להקת המחול שלום 79.

מאחרי הקלעים

הסרט הפותח, הסרט על ירושלים, הוא גולת הכותרת של האירוויזיון עצמו. לבמאי יוסי צמח היה ברור, כאשר ניגש לצלם ולערוך את הסרט, כי סרט זה יהיה כרטיס הביקור של ישראל בכל כל העמים, בית־הכנסת על שם רבי יוחנן בן זכאי, בלב הרובע היהודי, דגם של בית־המיקדש, הכותל המערבי, מיסגד אל־אקצה, כנסיית הקבר, והוויא־דולורוסה.

ומשם חזר צמח לירושלים החדשה. כיכר צרפת, ליד ביתו של ראש־הממשלה, מנחם בגין, רחבת הכניסה לאוניברסיטה העברית, שיכונים חדשים, דיוקנאות של בני ירושלים, בעיקר צעירות ירושלמיות יפות, והסיום — מגדל דויד.

בעיה נוספת שהיתה לצמח היא בעיית קטעי המעבר. מאחר שרצונו של צמח לנצל את להקת שלום 79 לקטעי המעבר הוכשל על־ידי חנוך חסון, שלו יש קשרים עם המנהל של הלהקה, החליט צמח

אוסטריה: סימון
היום בירושלים

אולם העבודה האמיתית והקשה ביותר היתה סביב מאות ואלפי הפרטים הקטנים, שטיפול לקוי בכל אחד מהם יכול להרוס מופע שלם. שתי השמלות שתלבש ירדנה ארזי, במשך המופע, נבחרו בקפדנות על־ידי בית אופנה ישראלי מוכר. לעומת זאת החליפה של דני פאר נתפרה אצל חייט, דווקא ברמאללה.

מישרד התיקשורת הנמצא בעיצומים סרב להתקין טלפונים נוספים בבנייני האו־מה, וכל האירגון הגדול השתמש בטלפון אחד, של הבית, שהועמד לרשות ה־אירוויזיון. 3000 נורות נקנו כדי למלא את מקומן של הנורות העלולות להישרף. מערכת מעמעמי האור, החשובה בכל מו־פע, ובעיקר במופע מסוג זה, לא השביעה את רצונו של הבמאי, שטען שפעילותה איטית מדי. ביום השישי האחרון נערכה שיחת טלפון ללונדון, ובמוצאי השבת הגיע לנמל התעופה בלוד, מומחה אנגלי למערכות כאלה.

גם באורחים הרבים שיבואו, ובעיקר ב־אותם שרצו להיות מוזמנים ולא הוזמנו, צריך לטפל. איש מייוחד, מטעם מטה האירוויזיון, מונה לטפל ב־19 השגרירים שיהיו אורחי כבוד במופע, שגרירי כל הארצות המשתתפות באירוויזיון.

הרבה כוסות קפה שחור והרבה בקבוקי ויסקי גוייסו, עוד לפני שהחלו כלל בחזרה האחרונה, כדי להרגיע את הצוות שנמצא

יוון: אלפידה
סוקרטס

במתח נפשי. רבים מאלה שהחליטו להקדיש את השבועיים האחרונים לטיפול ב־אירוויזיון בלבד נאלצו לחלק את זמנם בין שידורי השלום לבין האירוויזיון.

מאחרי הקלעים, הזוהר והברק, התנהלה עבודה קשה, ולעיתים אף נערכו מילחמות יהודים, אולם אם ישודר האירוויזיון במלואו, יירשם הדבר לזכות מעצביו האמיתיים.

במדינה

(המשך מעמוד 48)

באופרה של פאריס כמנהל אדמיניסטרטיבי.

מישפט־הדיבה שלו התנהל בעצלתיים, אך כאשר הוזמן סוף סוף לאחת הישיבות, הגיע מצרפת הישר לבית־המישפט. רק אז החליט רווין שהוא מוכן להתנצל בפניו, ואכן בכל העיתונים פורסמה מודעה קטנה של התנצלות.

כששעם רע נותר בפיו החליט ברקן לחזור לצרפת ולוותר על עבודה בארץ.

תככים קטנים. מה קורה עכשיו בלהקת בת־שבע? היא מנוהלת על־ידי אמריקאים. ביל סטרום, המנהל הכללי של להקה, שבעבר ניהל חברה לניקיון בארצות־הברית, הוא גם בעל מישרד אמרגנות פרטי בתל־אביב. פול סאנאסארדו, המנהל האמנותי של הלהקה הוא אמריקאי ממוצא איטלקי, הובא ארצה על־ידי יושבת־ראש המועצה לתרבות ואמנות, לאה פורת, וגדעון סז, שהיו אז בוועד המנהל של הלהקה.

פול הביא ארצה את ידידו דאגלאס נילסון כרקדן אורח, וזה נישאר כאן במשך שתי עונות. במשך 14 החודשים הראשונים של ההנהלה הזו, לא הוצגה אף יצירה מקורית ישראלית אחת מעל במת המחול. רקדנים ותיקים וידועים פרשו ממנה. ריגה שיינפלד, תמי צפריר, רוג'ר ברייאנט וצבי גוטנהיימר. כולם רקדנים בעלי רמה מיקצועית גבוהה, עזבו את בת־שבע ומצאו לעצמם במות ריקוד אחרות.

שניים אחרים ממייסדי הלהקה, יאיר ורדי ויעקב שריר, לא הצליחו להתקבל שוב ל־להקה, אחרי שהביעו את רצונם לעשות זאת. התככים הקטנים בין אנשי ההנהלה לבין אנשי־הציבור התומכים בלהקה הם רבים. הלהקה ממשיכה בפעילותה, הביקורות קוטלות את התוצאה והרקדנים מסתובבים ממורמרים מבלי שאיש יטה אוזן קשבת למה שיש להם לומר.

מישפט

העיקר שיהיה בוזגלו

במקום בוזגלו הכורח ניסתה המישטרה להכניס למעצר את אחיו

האסיר הבורח, גבריאל בוזגלו, נותר האחרון המשוטט חופשי מבין בורחי כלא רמלה. מכל צוותות המישטרה אשר עסקו בגילויים של הבורחים, נותר הצוות המחפש אחרי בוזגלו, בודד ומתוסכל.

עיקובים ממושכים ומייגעים אחרי בני משפחתו לא נשאו פרי. ימים ולילות עקבו שוטרים מתחלפים בעיקר אחרי אחיו, מרדכי בוזגלו, המתגורר ברעננה. הם הלכו אחריו לכל מקום, אולם לשווא. האסיר הבורח לא התקשר עם מרדכי, ומרדכי לא עשה כל דבר חשוד המצריך בירור.

אולי היה משעמם לצוות המישטרתי המעולה. אולי הם היו פשוט חסרי סבלנות ומנוחה באותו ערב בו ראו את מרדכי מתיישב עם חברו, יהודה בהלול, על ספסל בגן־ציבורי ברעננה, ליד קול־נוע אורנות.

השניים הוציאו סיגריות. הצוות ראה אותם ממוללים אותן, מדליקים ושואפים בתאווה את העשן לריאותיהם. לידם על הספסל ישב גם נער, כבן 13. כאשר ראו השוטרים את בוזגלו וחברו מוסרים לילד את הסיגריה ומביטים בחיוך כיצד הוא שואף את העשן לקירבו, פקעה סבלנותם. הם זינקו על היושבים, הקיפו אותם והיכו מכות נמרצות את יהודה בהלול. אך לשווא חיפשו סיגריה. הם הסתפקו בצוואר בקבוק ושיירי סם, החשוד כחשיש, שנמצא מוסל ליד הספסל, ולקחו את בוזגלו וחברו למעצר.

סיגריה בלי סם. בפני שופטת השלום בכפר־סבא, חנה שרון, ביקשה המישטרה את מעצרם של השניים באשמת עישון־סמים, ובאשמה חמורה יותר של הדחת קטין לעישון־סם. השופטת ראתה במו עיניה את סימני המכות שקיבל בהלול מידי השוטרים, ורס"ר חמדי אף הודה כי הוא עציר קיבל מכות. אולם הוא הסביר כי הדבר נעשה בעת שהתנגד למעצר. השופטת נתנה את צו־המעצר כמבוקש, אך ציוותה כי המישטרה תערוך חקירה בעניין המכות ותגיש את מסקנותיה לבית־המישפט.

כאשר הוגש כתב־האישום נגד השניים,

(המשך בעמוד 70)

כלבוטק שיבח והילל... המועצה לצרכנות בדקה ואישרה!

מיטת ילדים של "כל-גיל" היא הטובה ביותר!

ה כדאי
ו לצרכנות ומדריך קניות
של המועצה הישראלית לצרכנות

דירוג המיטות

		המחיר
I	„כל גיל", דגם 59	1,190.— ל"י
	„פרימה", מס' 16	1,080.— ל"י
II	„אמי", דגם עממי, מס' 15	1,120.— ל"י
	„אמי", דגם „קשת", מס' 6	1,690.— ל"י
	„עונג", דגם 0-61	1,235.— ל"י
III	„רואליה", דגם	1,900.— ל"י

„כל גיל",
טובה מאוד-מחירה נמוך יחסית.
- נוחיות המיטה לטיפול-טובה.
- נוחיות הפעלת המעקה-טובה מאוד.
- מראה כללי-טוב.

רהיטי כל-גיל המודולריים הם עולם שלם של דגמים, צבעים ואפשרויות אינסופיות לריהוט חדר ילדים פונקציונאלי ומרהיב עין.
רהיטי כל-גיל יתחבבו על ילדיך כפי שהתחבבו על בני גילם האחרים בארה"ב ובאירופה.

מה שגילה כלבוטק ביום שלישי 22.8.78 ומה שאושר ע"י בטאון המועצה הישראלית לצרכנות "מה כדאי" (אוגוסט 78') רק חיזקו את אשר היה ידוע לנו זה זמן רב –
רהיטי "כל-גיל"–משובחים מהם קשה למצוא.

רהיטי כל-גיל מיוצרים ע"י נגריית קיבוץ גבעת ברנר

כל גיל

רהיטי כל-גיל להשיג: תל-אביב: רח' דיזנגוף 201. חיפה: רח' הרצל 32, בית הזורע-שמרת, רח' אלנבי 117. גבעתיים: רח' ויצמן 10 ובחנויות כל-גיל המיוחדות ברחבי הארץ.

„הילד אפרים שגר בירושלים..." ✶ „בארץ הקישקוש

- אבא מקשקש, אמא מקשקשת..." ✶ שרגא ופיני „מורחים את הגב

במרגרינה" ✶ ספרי טלוויזיה לילדים ✶ האהבה של לאה גולדברג

ספריילדים מומלצים 1979

פוזיה

מאזן

לפני קרוב לשנה, התפרסם במדור זה סיקור מקיף על המתרחש בתעשיית סיפרי הילדים והנוער בעברית (מקור ותירגום). בתקופה שחלפה מאז, ראו אור בארץ אלפי סיפרי ילדים, מרביתם גרועים שבג־רועים, רצופים בשיבושי־לשון ועיוותי תוכן, ומישהם מעולים, מרתקים ומלהיבים בדימיון ובלשון שבהם ניכתבו.

בשבועות הקרובים, מערב חג הפסח ועד לשבוע־הספר־העברי, יושקעו מיליוני לי־רות ישראליות בתעשיית ספרי הילדים והנוער. לכן מוצא מדור זה חשיבות רבה בסיקורם של כמה מן הספרים המעולים והבולטים במבול הספרים המציף את מדפי חנויות הספרים.

סיפרי ילדים

עד 5

אירי אורלב: מחשבות צהריים (איורים מילכה צ׳יז׳יק; הוצאת ספריית פועלים). בשנים האחרונות הופך המספר אורי אורלב אחד הבולטים האמינים שבין מחברי סיפרי הילדים. דומה שבניגוד לרבים, המתאמצים עד למאד כדי לזייף את הזיו־תיהם של הילדים, ניחן אורלב בכישרון

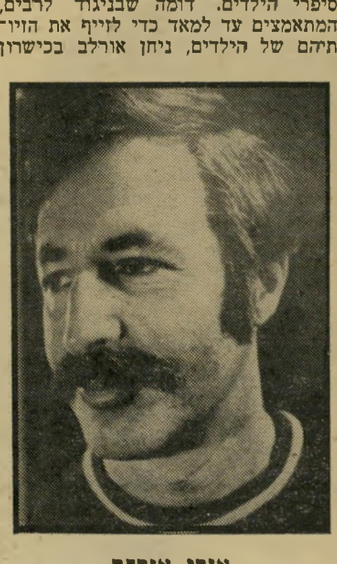

אורי אורלב
„קיר שמאחוריו אין כלום"

הטבעי לחדור לעולמם, במילים כמו: „כל צהריים, שבת ויום חול, הוא חייב לישון, כי עליו לגדול..." והמדובר הוא בילד אפריים שגר בירושלים, עיר שאינה מונעת ממנו את היכולת לחלום חלומות ילדותיים מרתקים, שבכוחם להשיב לא־מעט הורים לעולם החלומות של ילדותם.

והילד אפריים חושב את מיטב מחשבו־תיו בצהריים. למחשבות צהריים יש תכונה מוזרה — הן „פשטות צורה ולכשעצמן צורה... בצהריים הוא חושב לפעמים שהוא עם בחלל ימים על ימים, וכסוף מגיע לאיזה מין קיר, מאחריו אין כלום, אפילו אויר...".

אירי אירלב: קטנה גדולה (ציורים מילכה צ׳יז׳יק; הוצאת כתר; עורכת אסתר סופר). גם בסיפורו זה מצליח אורלב לחדור לעולם המושגים של הילד, בלא עיוותים, והוא מנסח דברים בפשטות: „אבא ואמא היו מדליקים את החשמל ופותחים בעצמם את הדלת במפתח..." המדובר בהוריה של הילדה דניאלה, אשר „לא תמיד היו שומעים שם מה שדניאלה היתה אומרת להם... לפעמים היתה דניאלה פונשת את הדוזה אוריח, זו שתמיד אומרת: הו, כמה שהילדה גדלה! אבל דניאלה ידעה שהיא קטנה והדבר הרגיז אותה..." ואז בא לו החלום הלילי של דניאלה, „שלילה אחד התעוררה, ופתאום היתה גדילה מאד. היא היתה גבוהה ורחבה. היא ירדה ממיטתה וצעדה בצעדים גדולים ואריכים לחדר ההורים, אל המיטה שלהם. אבא ואמא ישנו והם היו כל כך קטנים עד שדניאלה פרצה בצחוק גדול..." וחבל להמשיך בציטוט הסיפור ולקלקל את הנאת הקריאה של קטנים ושל מבוגרים, עד לגיל 80 לפחות.

רוג׳ר הרגרייבס: סידרת ירון העכברון (עברית אורי סלע; הוצאת זמורה־ביתן־מודן), **תולעת מספרים** (עברית לאה נאור), **סידרת היפו־פו־תם** (עברית רימונה דינור; הוצאת מסדה־פרס). רוג׳ר הרגרייבס, שתרם לתרבות־הילדים הישראלית את הגיבורים המתורגמים **מר אימבא, מר בולמוס, מר בירבור, מר יואה, מר שכחה, מר אצע׳, מר בום** ועוד תריסר **מרים**, ממשיך למלא את ראשי הילדים. שלוש סדרות שתורגמו באחרונה לעברית, שלושתן חינוכיות, פשוטות ומרתקות, גדושות בייחד שבו ניתן מחברן.

סידרת ירון־העברון מביאה עלילות פשו־טות בחרוזים פשוטים, המרתקים את דימיונם של הילדים, כמו: „ומיזון שהכבי־שים התפזרי לכל רוח, / גם התרנגולות לא שכבו לנוח. ומכיזון שהתרנגולות לא שכבו לנוח, / יצא גם הפר (שמו גיבור) למייל ולשוח. / קפץ ענל אחר שמן מעל חבל מתוח, / וראשו נתקע ישר בתוך הדלי הפתוח..." מרתק לראות ילדים קופ־צים מעלילותיו של ירון עכברון לעלילות תולעת מספרים. ספר פשוט ביותר של הרגרייבס, שכותב שורות אלה מטיל ספק אם קיים עלי־אדמות ספר־ילדים אחר, שכה מעודד ילדים ללמוד את סדר המיספרים, והם נילמדים מפיה של תולעת, שבעזרת פיתולי גופה יוצרת את צורות המיספרים, וכאשר מגיעה התולעת ללימוד המיספר עשר, היא ניתקלת בבעיה: „מצטערת, אמרה תולעת מיספרים, אני לא יכולה לבד, אני צריכה חברה שתעזור לי. היא שרקה שריקה ארוכה וחזקה כמו תולעת עיד תולעת יצאה מתוך האדמה. שלום תולעת ספרים, אמרה תולעת מיספרים. כי זה היה שמה של התולעת השניה. בואי ותעזרי לי להראות לילד הזה איך נראה מיספר עשר/..." ולא כאן המקום לתאר את הרפתקותיהם של שלושה הידידים, היפו, פו ותם. היפו הוא הרציני מכולם, פו הוא גנדרן ובזבזן ותם הוא סתם שובב. ועולמם של אלה מתואר בעליזות, לעיתים פראית.

מיכל סנונית: טל זמיה וכל החבריה (ציירה רות צרפתי; הוצאת כתר). מיכל סנונית חיברה כבר בעבר סיפרי ילדים מרתקים. בטל ומיה וכל החבריה מביאה סנונית מעולמם של ילדי הקיבוץ, בפש־טות, בלא מחלצות של חלוציות, בנוסח: „שמי טל. אני גר בקיבוץ. בקיבוץ גרים הילדים בבתי־ילדים. ישנים יחד, אוכלים

אונית הכושים
„חמור שכולו תכלת"

יחד, עובדים ומשחקים. אני הילד המבולבל שבשיר. אם תהפכו את הדף, תכירו את החבר שלי אלעד ואת המפלצת שלי מיכל, שהיא בעצם כתבה עליהו את הספר הזה..." הספר הוא שירים. החל „בארץ קישקוש — אבא מקשקש, אמא מקשקשת..." ועד לרגע אשר בו „המיול יגמר, / הביתה נחזור, למיטת נמהר, / כי הבוקר יבוא ואיתו המפלצת / בברכת יום חדש תפתח את הדלת..."

נחום גוטמן: אונית הכושים (הוצאת כתר). גוטמן, שספריו מחנכים דורות של ילדים, ואשר זכה ב„פרס ישראל — תשל״ח", זיכה השנה את קוראיו בספר נוסף שבו הוא „עושה ציורים" כלשונו. הסיפור ניפתח במילים: „פעם אחת נסעתי באוניה של נוסעים, חזיק ממשרתיה הלב־נים, היו כרשים..." בסיפור זה, שהיה חבוי במשך שנים רבות בין כרכים מאו־בקים של דבר לילדים, מצויים כל מרכיבי הקסם של סיפורי גוטמן, כחמור שכולו תכלת; בארץ לובנגולו מלך זולו; שביל קליפות התפוזים ושאר סיפורים.

יורם טהרלב: שרגא ופיני (צייר דני קרמן; הוצאת כתר). הזיווג טהרלב וקרמן הגיע לתוצאות מעולות בסידרת סיפרונים שראתה אור כבר לפני כשנה בהוצאת עם עובד, ובה ארכימדס הקטן; אלכסנדר הגדול קטן ומונה ליזה. בספר שרגא ופיני, שניהם חברו להעלאת הרפתקותיהם של שני בעלי קונדס: „מאד רצילים ומאד נחמדים. / לכל תעלול הם תמיד מזכ־נים, / כגלל זה השכנים שלהם עצבנים..." והרפתקותיהם של השניים מתחילות בחוף ימה של תל־אביב, שם „לאדון הראשון, שקוראים לו שאול, / הם מורחים את הגב בשמן בישול. / ולגברת השניה, שקוראים לה רינה, מורחים את הגב במעט מר־גרינה. / ולגברת אחרת, ששמה הוא נועה, / הם מורחים את הרגליים בשמן מנוע. / ולבסוף, לאחד ששמו הוא יאש / הם מורחים את הגב בקרם ובדבש..." עד שהם מגיעים למקום שבו „הולכת הגננת גאולה בשדרה, / אחריה ילדיה פוסעים בשורה. / שתא ופיני, בהתגנבות חיי־דים, / מרשיעים אחריהם את שורת היל־דים. / והגננת ממשיכה ללכת בינתיים / שרה לעצמה ומחאת כפיים..." עלילות שרגא ופיני אינן נופלות באיכותן מיצי־רותיו המתורגמות של רוג׳ר הרגרייבס (מר... וכו׳). לעיתים דומה שההומור הצברי והמחוספס של שרגא ופיני אפילו עדיף.

חסידה פעיל: בואו נספר על יום־הולדת (איורים אבנר כץ; הוצאת ספריית פועלים). סיפור ילדים מעניין למדי. הוא „חינוכי": בכל עמוד, מצד ימין, מספר ומצויר סיפור, ואילו בצד השמאלי מצויות שאלות, בנוסח: „מה לחשה ספתא באוזנה של תמר? / האם יפה הדבר ללחוש סודות? / לחשו סודות באזין הגדולה המצויירת. / אף אחד לא ישמע... האזין שומרת את כל הסודות..." (כותב שורות אלה זכה לראות ילדים לוחשים סודות ב„אזן המצו־יירת בספר" ואכן, „האזין שמרה על כל הסודות...". רק דבר אחד מפריע בספר מרתק זה, אלה הבגדים החוצלארצים שהמאייר הדביק לגיבורי הספר, וחבל.

דבורה עומר* הנשיקה שהלכה לאיבוד (מבוא וייעוץ ד״ר עמירם רביב, פסיכולוג חינוכי; ציורים נורית יובל; הוצאת יוסף שרברק). סיפורים אלה הינם ניסיון מרתק להעשרה אינטלקטואלית. הם חוברו באופן כזה, שיש בכוחם לפתח בילדים מושגי חשיבה ואוצר מילים. הסיפורים מעוגנים בעולמם של הילדים, והתמונות מגבירות את ההנעה (מוטיוציה) של הילד במת־רחש. בסיפורים ובציורים נעשה שימוש בהומור ובמצבי־אבסורד — המומלצים להעשרה ולפיתוח החשיבה.

טלוויזיה

מקשקשתא ועד קרוסלה

עולמם של הילדים אינו שונה מזה של המבוגרים, ולתוכניות טלוויזיה יש כוח מכירה עצום של ספרים. בין הספרים שראו אור על פי תוכניות טלוויזיה בולטים הספרים המתורגמים, כמו הדבורה מאיה (הוצאת כתר), בילבי (כל מיני הוצאות ספרים) ואחרים. באחרונה ראו אור שני ספרים, המבוססים על תוכניות טלוויזיה מקוריות:

קשקושיריס של קשקשתא (כתבה תמר אדר וציירה עדה צור). קשקשתא הינו דמות מיתולוגית שניבצנתה באולפני ה־טלוויזיה הלימודית, המבוססת על שירי ששות בנוסח: „ציף התחתן עם ציף — אז נולד להם כן ושמו — ציפציף..." שמזכיר עד מאד את „שמי הוא פיט ושמי הוא פוט — ושנינו יחד זה פיטפוט" של

* אין קשר כלשהו בין הגב׳ עומר לבין בעל המדור „נמר של נייר".

אברהם שלונסקי. כותב שורות אלה אינו מבין את הסיבות שהביאו את בני התיש־חורת לאהוב אהבה עזה שכזאת את קישקשתא, ומן הסתם לאלוהי הילדים הפיתרונים. לא ברור מדוע מצאו הוצאת כתר ואפתר פופר, עורכת הסידרה, טעם בריכוז עלילות קישקשתא בדפוס. הסיבה חייבת להיות נעוצה באיוולת של המילים, כמו: „יה! אתם יודעים מה קרה ברעננה? אוטובוס דרס בננה!" ו/או „יה! אתם יודעים מה קרה בירושלים? דג גדול טבע במים!..."

קרוסלה (כתבה לאה נאור; צייר אהרון שבו; הוצאת מסדה־פרס). **אם מדד האי־כויות בין הטלוויזיה הלימודית לכללית מצוי בפער האיכות שבין קישקשתא ל־קרוסלה, הרי שהטלוויזיה הכללית היא המנצחת, למרות שהאחראית על הצלחות**

אפתר פופר
„דג גדול טבע במים"

תוכניות הילדים של הטלוויזיה היא אפתר פופר, האחראית לפירסום קישקשתא. בתוכנית המקורית של קרוסלה השתתפו חווה אלברשטיין, חנן גולדבלט, שלמה יזרעאלי, אברהם מור הילדים אוריאל, רחל ורינת. הספר אינו נופל באיכותו מהתוכנית, שכותב שורות אלה מתפתה מפעם לפעם לעקוב אחריה ולהיות מוקסם משירים כמו: „ברזיק בשעה הכוכה, כשהאורך של הצל מתאים לרוחב הגינה, וכשגובה הענף מתאים לגובה השירים, אז קרים פה בגינה כל מיני דברים..." או השיר „אני מוכרת חלומות בזול. מי שרוצה חלום קטן, מי שרוצה חלום גדול. חלום ישר או משולש, חלום עגול, חלום לבן, חלום ורוד, חלום שגול..." ועוד ועוד שי־רים, כמו „שיר על איש שרדף אחרי הרוח".

איני יודע מדוע ישנה נטיה להעניק את פרסי־ישראל לאנשים ש„מיפעל חייהם" הסתיים לפני 15 או 20 שנה, כמו אירנה פורת, או אחרים שעומדים לקבלו השנה. לדעתי על הפרס להינתן לאנשים ש„מיפעל חייהם" בעיצומו. הפרס מגיע לדעת כותב שורות אלה לגב' אפתר פופר, שהצליחה בתוכניות הילדים של הטלוויזיה להביא דור שלם של ילדים לדיבור עברי נכון, תוך הקפדה לשונית חסרת תקדים, והג־שימה ומגשימה במדיום זה את חלומם של כל אלה המאמינים שניתן לבצע ב־מדיום שימושים שכאלה.

מה גם שאפתר פופר היא עורכת של סידרת ספרי ילדים, מהמעולות שראו אי־פעם אור בארץ, סידרת כתר לי לילדים, שבה הופיעו ספרים מקוריים כמו: עלילות פרדיננד פדהצור בקיצור מאת אפרים סידון; רחוב השים 22 מאת יעקב רשף; והילד הזה הוא אני מאת יהודה אטלס ועוד. בין השאר: אנתולוגיה שהגב' סופר ערכה, תחת הכותרת „כתר של שירים", ובו שירים כמו: בגינה של חי"ם ביאליק („בערוגות הגינה / מסביב לחבית / עמדו לרקוד / כרוב עם כרוכית..."); פזמון ליקינתון מאת לאה גולדברג, ורקפת מאת לוין קיפניס.

עיון

ספר חובה

המשוררת והמבקרת לאה גולדברג, שהיתה מהמעולים שבמחברי סיפרי הילדים

לאה גולדברג
„מה עושות האיילות?"

בעברית (איה פלוטו; דירה להשכיר; ידידי מרחוב ארנון; מה עושות האיילות?; ניסים וניפלאות וצריף קטן), **כתבה כל חייה מאמרים ורשימות שעסקו בסיפרות ילדים. באחרונה קובצו רשימות אלה בספר** בין סופר ילדים לקוראיו", **שבו היא עורכת הבחנות קפדניות בבחינה של סיפרות היל־דים, הסיפור והשיר לילדים בגיל הרך, שפת הילדים, טעמו של הילד. לאה גולדברג מביעה דיעותיה על לורד פונטלרוי הקטן, ספרי הצלמת חנה ריבקין־בריק, היחס לאמנות בחינוך הנוער ועוד.**

לסיפרה של לאה גולדברג מצורף מבוא של עורכת הקובץ, לאה חובב, תחת ה־כותרת „תורת סיפרות הילדים של לאה גולדברג", **המהווה מיגזר מתוך עבודת מחקר לקבלת תואר דוקטור לפילוסופיה. המבוא שהוא בבחינת אל"ף־בי"ת לכל הורה, שנושא התפתחות הקריאה של ילדיו יקר לליבו.**

מוסיקה

התיזמורת שלי

לא מקובל לסקר מישחק במדור סיפרותי, אך המישחק התיזמורת שלי, שהוכן ונערך בידי צוות של פסיכולוגים בהנחיות המל־חין אריק שפירא, הינו חידוש חינוכי חסר־תקדים בארץ, המביא 16 קטעי נגינה, מעובדים במיוחד לצורך המישחק ומדגי־מים קטעי נגינה של כלים בודדים: פסנ־תר, כינור, גיטארה, חליל־צד, חצוצרה ותוף. הכלים והמנגנים מוצגים בעזרת קלפים. על צידו השני של התקליט מופי־עים 17 קטעים מוסיקאליים, שיש בכוחם לפתוח בפני הילד את עולם הצלילים ולהעשיר את דרכו אל המוסיקה. המישחק עצמו על מרכיביו השונים — התקליט, הקלפים, הקופסה — עשוי כהלכה ומצדיק את ההשקעה הרבה הכרוכה ברכישתו.

סיפרי נוער

מ־5 ועד 50

במבול סיפרי הנוער הרואים אור בעב־רית, מעטים למדי הם הספרים הראויים למגע ידיהם של בני הנעורים. רובם של התירגומים מתורגמים מתחת לכל ביקורת, בעוד שסיפרי המקור קלוקלים בלשונם. בין הספרים שראו אור בשנה האחרונה בולטים שני ספרים בהוצאת הסידרה דן חסכן (עם עובד), **מאת עמוס עוז ויצחק בן־נר** (טומכי וקישונה).

סידרת דן חסכן הפכה בתקופה האחרונה לסידרה המפרסמת סיפורים מוזמנים. שני הסיפורים האחרונים שראו אור החודש מעידים על מגמה זו. הראשון הוא סיפרו של סמי מיכאל (מחבר חסות), **פחונים וחלומות, שבו מתאר המחבר את החיים במעברות, בישראל של שנות ה־50' הרא־שונות. הסיפור השני, אל עיר נעורי, מאת בנימין מצא, מציג את ילדותו של המחבר בפולין. הסידרה, שבעבר הלא־רחוק היתה סידרה מנוקדת לבני־נוער, הפכה להיות סידרה בלתי־מנוקדת בכריכה־רכה, מעין הספריה לעם עבור צעירים. זוהי מגמה ברוכה.**

מרק טווין: בן המלך והעני (עברית דליה למדני; הוצאת ספרי כיתרי; 165 עמודים, כריכה קשה). **מי אינו מכיר את הסיפור המתחיל ביום חורף קר, בסוף המאה ה־16, בפתח ארמונו של המלך האנגלי הנרי השמיני? ספר מרתק זה של מרק טווין זכה כבר בעברית לכמה מהדו־רות קודמות: בתירגום א.ד. מרקסון, וארשה, תרפ"ג; בתירגום יהודה גרזובסקי, וארשה, תרנ"ח. הספר, שבו מותח טווין ביקורת על העוולות החברתיות באנגליה של תקופת הטיודורים, חושף את עולם הקיפוח יותר מכל שיעור היסטוריה במע־רכת הלימודית המקובלת.**

בסידרת סיפרי כיתרי **ראו אור כמה ממיטב הקלסיקה של סיפרות הנוער, בי־ניהם: אחרון המוהיקנים מאת ג'יימס פני־**

כלבם של בני בסקרוויל
מו"לות עברית־ערבית

מור קיפר, כלבם של בני בסקרוויל מאת **ארתור קונן־דוייל,** קול קדומים מאת **ג'ק לונדון** ועוד. סידרת סיפרי כיתרי **עשתה בימים אלה מהפכה בשדה המו"לות ביש־ראל, כשהתחילה לפרסם את סיפרי הסידרה בתירגום לערבית. שני הספרים הראשונים שראו אור הינם** דר' ג'קיל ומיסטר הייד **מאת ר.ל. סטיוונסון** וכלבם של בני בס־קרוויל **מאת קונן־דוייל.**

זאב ורדי: כיצד נעלם סעיד (הוצאת ספרית פועלים; 151 עמודים, כריכה קשה). **בכינוס בינלאומי של בני־נוער בלונדון מתיידדים נציגי ישראל ומצריים. שניהם שואפים לשלום בין ארצותיהם וזאת למגי־נת ליבם של נציגי ארצות ערב האחרות. הדבר מעורר את זעמו של אירגון פלסטיני החושף את הנציג המצרי, והפלסטינים מחטיפים לו מכות. סעיד מאושפז בסופו של דבר בבית־חולים. ידידו הישראלי, אמיר, מציע לו לבוא ולבקר בישראל, וסעיד אכן בא לביקור. היעלמו זוכה לכותרות בעיתונות. התוצאה: מארגני כינוס הנוער מחליטים לפצל את הכינוס לשניים. מחצית המשתתפים תסייר במצ־ריים והמחצית השניה — בישראל. לבסוף ניקבע ששני פצלי הכינוס ייפגשו בסיני, בתום הסיורים, לטכס חניגי.**

למי שפסטיבל השלום הזה מוכר מהיכ־שהו מן הראוי להעיר, שסיפורו של ורדי ניכתב שנה לפני ביקורו של אל־סאדאת בירושלים, ופורסם אז במישמר לילדים. בדומה לספרים אחרים מדגים גם הספר הזה, כיצד יכולה לעיתים הסיפרות להשיג את המציאות.

יאיר הורוביץ: פרקים מספר החלום — שירים לבני הנעורים (ציורים נחום כוהן; סיפרי סימן קריאה, הוצאת הקיבוץ המאוחד — בסידרה סופרים כותבים ליל־דים ולנוער, מטעם המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות). **יאיר הורוביץ, משורר, החטיא בסיפרו זה מתוך סיבה אחת ויחידה: אין לו שפה (שירית או לא־שירית) שבה כוונה לחדור אל בני הנוער. לא ברור, אם כן, מדוע פנו אליו פקידי מישרד החינוך וביקשוהו להופיע בסידרה סופרים כותבים לילדים ולנוער. השירה הורסת אצלו את הלשון. שורות כמו: „בשהייתי ילד, אילי כן תריסר, / היה לי ספר / ללא דף ומספר..." הן שורות מאולצות של חריזה. פרק מרתק נוסף בחריזתו של הורוביץ הוא זה: „מתח אבריו ובקול מלא עיז / אז הכריז החבר חנולן: / „שליטתי במיתרי הקול שליטת וירטואוז..." אכן, המשורר מוכיח כאן שליטה של וירטואוז בלשונו העברית ובחריזתה.**

אנציקלופדיות

מראה נורא בשעת קרב

„בתארי את העמים הישובים בפנים האי כותב קיסר, כי אינם מגדלים תבואה, אלא ניזונים מחלב ומבשר, וכי הם עיטים את גופם בעורות. כל הבריטים משחים את גופם באיסטים (צמח ממישפחת המצלי־בים), המפיק צבע כחול המעניק להם מראה נורא בשעת קרב,' כתב קיסר, 'הם אינם נוזזים את שיער ראשם, אך מגלחים את כל גופם פרט לראש ולשפה העל־יונה'..." כך מתאר את תושבי בריטניה יוליוס קיסר, בכרך הנוסעים הראשונים של האנציקלופדיה של גילוי ארצות המופיע בימים אלה בשם „עולם הולך ומתרחב".*

האנציקלופדיה, שהיא מתורגמת ויחד עם זאת מעולה, עתידה להכיל כ־20 כרכים, חלקם עוסק בתקופות היסטוריות וחלקם באיזורים גיאוגרפיים. איכותם וצורתם של כרכי אנציקלופדיה זו עולים על המקובל בארץ, והטכסט קפדני וחדיש בלשונו. ה־ספר הנוסעים הראשונים מתאר מסעות גילוי כיבוש ארצות החל משנת 2000 לפנה"ס ועד לרומא בשיא גדולתה. הכרך רצוף בתצלומים צבעוניים מעולים, מפות, טבלות זמנים, מילון חוקרים ותקצירים.

אם יצליחו המו"לים לשמור על איכות זו בכרכים הבאים, תהיה זו אנציקלופדיה איכותית שלא יהיו לה מתחרים בשוק הישראלי.

עולם הולך ומתרחב
„עוטים גופם בעורות"

* עולם הולך ומתרחב, אנציקלופדיה של גילוי ארצות — הנוסעים הראשונים וימים של חולות; תירגום ארנון מגן; הוצאת „בן־צבי — פבזנר", 192 עמודים (כריכה קשה — אלבומית).

* לאה גולדברג, בין סופרי ילדים לקוראיו, כינסה והקדימה דברים לאה חובב, הוצאת ספריית פועלים, 172 עמ' (כריכה קשה).

מאת דן טומר

AGFACOLOR

סרטי צבע לצלמים חובבים

מודיעין אזרחי / המרכז לסטטיסטיקה ולתכנון · ירושלים · 1976

פרסום: א. גלבלום

2169 העולם הזה

גם באמצעות „צילומי בין־דגע" ניתן להגיע לחוויה אסתטית בלתי אמצעית

העדשה העירומה

צלם בפולארויד, זהו כמו ללדת בלי הריון.

אולי מלידות כאלה לא מגיחים תמיד הוולדים המושלמים ביותר בעולם, אבל יש בהם כדי לענות על צורך אנושי בסיסי אחד, ששום מעשה יצירה אינו יכול להעניק: תחושת הסיפוק המיידי.

המצלמה־ללא־תשליל מספקת את המוצר המוגמר תוך שתי דקות. חסידי אמנות הצילום השמרנית ישללו אותה כצעצוע מיכאני. לכאורה, מתבטא בה כל מעשה היצירה בלחיצה קצרה על קפיץ. את כל השאר יעשה המנגנון האוטומאטי, המיכאני והכימי. כמו מכונת־כביסה.

אין בה ההתעסקות היוצרת בהתאמת האור, בתעלולי עדשה ובשליטה על הפרטות. לעומת זאת, היא מאפשרת ליוצרים אמיתיים להשתחרר מהתלות במכשיר ולהתרכז אך ורק באובייקט. לא ה„איך" חשוב בה, אלא ה„מה". 19 אמנים ישראלים וזרים ממחישים זאת בתערוכת צילומי פולארויד הנערכת בגלריה הלבנה בתל־אביב. המסר האמנותי שהם מבקשים להעביר לצופה מצוי כולו בעיצוב האובייקטים המצולמים ולא במידת שליטתם בטכניקת המצלמות או מעבדות הצילום. ומי שרוצה יכול לראות בכך אמנות „טהורה" יותר.

החשיפה החד־פעמית לשבריר של שנייה בפני מצלמת הפולארויד, מנציחה רגע מסויים, שאי אפשר לחזור עליו או לשחזרו במעבדה. מודעות לעובדת־יסוד זו ולצורך להתרכז רק בבניין הקומפוזיציה המצולמת, מולידה אין סוף אפשרויות.

דוויד („טארזה") טרסקובר, הציב עשרות צילומי פולארויד על קיר בסטודיו שלו, באמצעותם תיעד את כל מי שנכנס אליו לסטודיו. פרוייקט אחר שלו: סידרת צילומי אנשים, בהם טיפוסים ידועים ומפורסמים, המרכיבים משקפי־שמש צבועים בלבן. התוצאה הסופית המשעשעת היא, שהצופה נאלץ להתייחס לשאר חלקי הפנים המגולים בצילומים, מוצא עצמו מתבונן בעיקר בשפתיים כחומר לזיהוי האדם.

מיכאל רוברברג חילק משקפי־שמש זולים מפלסטיק לקבוצת בדואים בנגב ולקבוצות אנשים בעיר. צילוף קבצי הצילומים הדגיש את הניגוד שבין בהירות המידבר לכהות העיר.

אבי גנור, שלמד צילום בקליפורניה וניו־יורק ומלמד בבצלאל, מציג עבודה המבוססת על מיבנה הפוסטר של התערוכה, בו יוצרות האותיות המרכיבות את המודעה מעין ריבועים קטנים — ויצר מיבנה דומה ממיניאטורות מצולמות.

אולם בעוד שאלה ניסו לנצל אפקטים של צירופי צילומים, מתרכזים רוב הצלמים האחרים בתערוכה בקומפוזיציות הנקלטות בתוך צילום בודד אחד. מקס ולדמן האמריקאי, מגדולי צלמי התיאטרון והבאלט בעולם, מציג צילום בודד המוצב בקצהו העליון של עמוד באולם הגלריה, ליד התיקרה. בתצלום נראה רקדן המרחף באוויר בקצהו העליון של הצילום. מיקומו של הצילום במקום כה גבוה מעניק תחושה שתנועתו של הרקדן נמשכת כלפי מעלה כאילו מעצמה.

היחס האינטימי שבין האובייקטים לבין עדשת הפולארויד, בולט במיוחד בצילומי־העירום המוצגים בתערוכה. משום מה נוצר רושם כי הנכונות והפתיחות לחשיפה גדולה יותר מול עדשה זו.

אבי קליאן, ישראלי שישב שנים רבות בלונדון, למד בבית־הספר הגבוה לצילום בבירמינגהאם ועבד כצלם חופשי בצילומי־אופנה ועירום, ואף צילם עבור הפלייבוי,

„פיגי בעירום" של קליאן
פלאסטיות נטולת אירוטיקה

המיקי־מאוסיות של אבי קליאן
כל העולם מסיכה

מצלם בדרך כלל בארץ צילומי פירסום ותעשייה. כאן הוא מציג סידרת צילומי דוגמנים מקצועיים, גברים ונשים, בעירום, כשמסיכות מכסות את פניהם. אפשר למצוא על העירומים שלו מסכות של דמויותיו של וולט דיסני או של סידרת הטלוויזיה החבובות.

„היה להם חשש מכל העניין," הסביר אבי. „אבל מכיוון שצילמתי בפולארויד, ויכולתי להציג בפניהם תוך דקות ספורות את הצילום הגמור, ניטל מהם המתח שהפריע להם בתחילה. הם הפכו משוחררים ונכנסו בקלות למצב־הרוח ולתגובות שביקשתי לעצב ולהעביר באמצעות הצילום." התוצאה: צילומי־עירום יפהפיים ומוזרים, של דמויות דמיוניות למחצה, המבוססות בווירטואוזיות של במאי תיאטרון. התחושה המתקבלת דומה לזו של ראיית מחזה תיאטרון שהדגש בו על החלק הצורני.

ואולי יותר מכל, מעידה על הפתיחות לחשיפה בפני מצלמת הפולארויד יצירתם המשותפת של ויטלי כומר ואלכסנדר מלמד פרידה מרוסיה. השניים, אמנים בינלאומיים העובדים יחד מזה 15 שנה, עלו לפני שנה לארץ. כשהתבקשו לתרום את חלקם לתערוכה, שלחו מארצות־הברית, שם הם נמצאים במסע תערוכות, צילום של שניהם בעירום, בצבעי אדום ושחור, כשהם רוכנים לעבר שולחן מכוסה במפה עשירת קפלים, כשהם אוחזים במעין אחיזת־צבת איקונין המסמל את עברם.

גדי דגון, שהתמחה דווקא בצילום ספורט, ניצל גם הוא דוגמניות־עירום לשם עיצוב קומפוזיציות משרות אווירה.

בסך הכל זוהי תערוכה שיש בה לתרום להערכת יתר של אמנות הצילום, שהיא אולי המקופחת שבין האמנויות. הגלריה הלבנה, ששמה לה למטרה לטפח את אמנות הצילום, מבצעת למעשה פעולה חיונית חשובה, בכך שהרגילה את הקהל לקבל ולהתייחס לגלריה של צילום. היא הוקמה ביוזמתו של ספי קרייתי, אדריכל במיקצועו וצלם חובב, שביקש למלא חלל בעולם האמנות הישראלי.

בארץ נטו להתייחס לצילום כאמנות שיורית בלבד. באותה עת הקדישו מרבית המוזיאונים בעולם אולמות רבים לתערוכות־צילום דרך קבע, מוזיאונים לצילום הוקמו חדשות לבקרים. הדבר נעשה אומנם לא במעט בדחיפתם של יצרני המצלמות הגדולים, בעיקר היפאנים, אבל התועלת המיסחרית, שביקשו אלה להפיק מהפצת תודעת הצילום כביטוי אמנותי ולא דווקא כתחביב, תרמה רבות לשיגשוגה של אמנות זו.

בתערוכה 19 צלמים פלוס פולארויד, יכול הצופה להפוך מייד חלק מהתערוכה. בנוסף לעובדה שהוא חש עצמו בין הצילומים כאילו הוא נמצא בתוך מאגאזין מצולם, הוא יכול לצרף את דיוקנו לאוסף המוצגים. צלמי התערוכה מנציחים בתורנות את המבקרים במצלמת פולארויד. הצילומים מודבקים על גבי פוסטר מיוחד. כך הופכת התערוכה סטאטית למעין הפנינג משותף של היוצרים והמבקרים.

„חופשה בכפר" של גדי דגון
כניסה אל מאגאזין מצולם

במדינה

(המשך מעמוד 64)

ביקשה התביעה להמשיך ולהחזיק אותם במעצר עד תום ההליכים, מכיוון שהעבירה של הדחת קטין לשימוש־בסם היא, לפי פקודת־הסמים־המסוכנים, עבירה שעונשה עשר שנות מאסר, ואין אפשרות אפילו להתגות את המאסר. אם הוטל מאסר, יש להטילו בפועל. טענתה השנייה של התביעה היתה כי הנאשמים עלולים להשפיע על עדותו של הקטין, ולגרום לו לשנותה.

השופט מנחם אילן הוציא צו־מעצר נגדם, עד שהקטין ימסור את עדותו בבית־המישפט, והבטיח לסניגור, דרור מקרין, כי אחרי העדות ישקול שנית בעניין השיחרור ממעצר. הקטין מסר את עדותו, וסיפר כי אמנם עישן סיגריה בחברת הנאשמים באותו ערב על הספסל. אולם היתה זו סיגריה רגילה מחפיסה, אשר לא הכילה כל סם שהוא.

לאחר עדות זו חזר הסניגור על בקשתו. הפעם נעתר לו השופט, החליט לשחררם בערבות של 25 אלף ל"י.

שני הנאשמים לא הודו בעישון סמים. נמרדכי בוזגלו אף חזר וסיפר כיצד מציקה לו המישטרה מאז שברח אחיו מבית־הסוהר, ונטפלת אליו על כל דבר. מאחר שלפי מצב הראיות אין ביטחון כי אמנם יורשעו הנאשמים בתיק זה, הרי למרות עונש המאסר המחכה למי שהדיח קטין לעשן סמים, החליט השופט אילן, כי יש כאן מקום לשחררם.

כך נשאר בינתיים התא, המחכה לבוזגלו ברמלה, ריק משני האחים.

פשעים

שוויצי נגד חלפון

הקטין לא רצה להעיד נגד שותפו המכונה, כי ריחם עליו

סימון חנאשווילי (19) וידידו *, צעיר בן 17 מלוד, חשבו ומצאו איך להרוויח כסף בלי להתאמץ. שני הצעירים עבדו בחברת משא אוויר בע"מ, בנמל־התעופה על שם בן־גוריון. תפקידם היה לפרוק מטענים ולטעון מטוסים.

בחודש דצמבר בשנה שעברה, כשעבדו במישמרת־לילה פרקו השניים מיטען מטוס אייר פראנס. המחסנאי הורה להם להעביר את המיטען למחסן ב', שבו מאוכסנות סחורות יקרות־ערך. השניים אכן העבירו את החבילה, אך "שכחו" את אחת הקופסות, בה היו 100 מחשבי־כיס בשווי של 65 אלף לירות.

כדי להוציא את הסחורה מחוץ למחסן נעזרו בחברם לעבודה, ויטו חלפון (47), תושב לוד. הם שמו את החבילה על עגלה לתו, והוא הוציא את העגלה בלי שידע כלל כי הוא מוציא גם חבילה גנובה.

רק אחרי שיצאו השניים החוצה סיפרו לחלפון שבידיהם סחורה גנובה, והבטיחו לו להתחלק בשלל. חלפון סירב בהתחלה לשתף פעולה, אך לבסוף, אחרי שיכנועים רבים, הסכים.

עונש קל. בינתיים הרגיש המחסנאי בחסרונה של החבילה והזעיק את מישמרת הנמל. כל אותו הלילה נמשכו החיפושים והסריקות, אך רק למחרת היום נתפס הקטין, כשהוא מוציא את המחשבים מתוך ארון בגדים בנמל. בתחנת המישטרה הוא הודה בכל, והשופטת, חנה שרון, מבית־המישפט לנוער, הטילה עליו קנס של 2500 לירות או 100 ימי מאסר ופיקוח קצין־מיבחן לחצי שנה.

בגזר־דינה כתבה השופטת, כי הטילה עונש קל־יחסית על הנאשם מפאת גילו, אך היא מקווה כי חברו בן ה־19 יתן את הדין במידה שיש בה כדי להרתיע אחרים.

בבית־המישפט המחוזי העיד הקטין נגד חברו חנאשווילי. כשנתבקש הנער להעיד גם נגד ויטו חלפון, שהיה עצור שלושה חודשים עד למישפט, חלה תפנית בעדותו. לפתע חזר בו מעדותו במישטרה והכחיש את מה שמסר נגד חלפון. לא עזרו כל נימוקיו של עורך־הדין אריה צ'רטוק, איש הפרקליטות. הקטין עמד על שלו וטען כי איננו רוצה להעיד נגד חלפון,

* שמו של החשוד נאסר לפירסום, מפאת גילו.

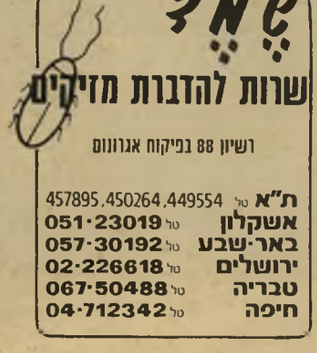

שכן הלה אדם נשוי ואב לילדים והוא מרחם עליו. הקטין הוכרז כעד עויין. רק ביום האחרון למישפט חל שוב מהפך בעדותו, והוא הסכים לפתע לדבר נגד חברו המבוגר.

חלפון הורשע, בהיותו שותף אחרי מעשה, וקיבל הארכת מאסר־על־תנאי עד שנת 1982, ו־4000 לירות קנס או שלושה חודשי מאסר.

תובע צ'רטוק
עונש קל מפאת הגיל

גזר־דינו של חנאשווילי עדיין לא ניתן. השופט דבורין ניסה לשכנע אותו להורות, ורמז לו שלא יטיל עליו מאסר בפועל, אך הפרקליטות התנגדה לדבר ודרשה שאם יורשע, יקבל מאסר בפועל.

דרכי אדם

סיפור קפקאי

אזרח נחשד ונעצר. הוא הפסיד את מקום עבודתו וכימעט שהפסיד את חברתו

פתאום קם יהודה חלפון בבוקר ומוצא עצמו עצור באשמת מתן מחסה לעציר הנמלט האחרון מכלא רמלה, גבריאל בוזגלו.

חלפון אינו מכיר את בוזגלו. מעולם לא היה ביניהם קשר כלשהו. הוא מתגורר עם חברתו בבית סבתו בחדרה, ברחוב התאנים, ומתפרנס בכבוד מעבודתו במיפעל בחדרה.

מעצרו נפל עליו כרעם ביום בהיר, ללא כל התראה מוקדמת. הוא נעצר תחילה ל־48 שעות במישטרה. אחר־כך הובא בפני בית־מישפט השלום בתל־אביב, והשופטת מרים פורת נתבקשה על־ידי מפקח בראונשטיין להוציא נגדו צו מעצר למשך 15 יום. בפני השופטת מסר המפקח, כי מידע שהגיע למישטרה קושר את חלפון לאסיר הנמלט.

חיפוש בדירתו של חלפון שבה, לטענת המישטרה, התגורר בוזגלו עד ה־4 במרס, לא העלה כל טביעות אצבעות, או רמז אחר לשהותו של האסיר שנימלט. כיצד, אם כן, יוכיח, אדם את חפותו בפני מידע אלמוני שנלחש באוזנו של מפקח שלחש אותו באוזנו של השופט הממונה על הסידורים?

יהודה חלפון, שזו הפעם הראשונה בחייו שהסתבך עם החוק, הרגיש חסר אונים. הוא ביקש שיקחוהו לבדיקה בגלאי־אמת, אולם במשך כל תקופת מעצרו לא הגיע לגלאי. המפקח בראונשטיין אמר בבית־המישפט: „זה לא עוזר, כי אני כבר עכשיו יודע שהוא משקר."

וכך, על סמך הצהרתו של בראונשטיין כי העציר משקר, נעצר חלפון לעוד 10 ימים.

במשך תקופת מעצרו לא מצאה המישטרה כל ראיות נוספות. בוזגלו ממשיך להסתובב חופשי, אולם יהודה חלפון יושב בכלא. את עבודתו במיפעלי נייר חדרה הפסיד, בגלל האשמה בלתי־מבוססת. חברתו נתונה תחת לחץ של בני מישפחתה, לעזוב את חתנה „הפושע".

רק טיפולו הנמרץ של עורך־דינו השחר־חר והחרוץ, סמי יונה, עזר לחלפון להשתחרר מבית־המעצר לאחר שמונה ימים בלבד.

בתי סוהר

בית־הסוהר הפתוח

„רק שושנים חסרות כדי שבית־הסוהר יראה כנווה־קיץ" נכתב כתגובה על בית־הסוהר הפתוח ביוגוסלביה

המאסר כעונש, צורת ניהול בתי־סוהר ומניעת חזרתם של אסירים לכלא הם בעיות כלל עולמיות.

בישראל יושבת עכשיו על המדוכה ועדה מייוחדת, שבראשה נשיא בית־המישפט המחוזי בתל־אביב, השופט מכס קנת. סידרת הטלוויזיה על בתי־הסוהר בישראל עוררה את מודעות הציבור לנושא. כיצד לפתור את הבעייה — על כך הדעות חלוקות. באחרונה נעשו בעולם נסיונות להפוך את תקופת המאסר תקופה מחנכת, מרפאה ומועילה לעבריין ולחברה.

ניסיון מעניין נעשה בשלוש השנים האחרונות ביוגוסלביה, על בסיס נסיונות שנעשו בצרפת ובסקנדינביה.

בית־הסוהר הפתוח נראה כמו בית־מלון בדרגה בינונית. החלונות אינם מסורגים ובפתחים אין שומרים חמושים. החדרים מרוהטים בפשטות, אך בניקיון ובטעם. כל האסירים יוצאים מדי יום לעבודתם מחוץ לכותלי בית־הסוהר. בשעה שש בבוקר, היא שעת התחלת העבודה ביוגוסלביה, יוצאים האסירים איש איש לעבודתו. מי שעבד לפני כליאתו במרחק סביר מבית־הסוהר, ממשיך לעבוד במקום עבודתו הקודם.

עם תום העבודה חוזרים האסירים לכלא. שם הם אוכלים, נחים ואחרי־הצהריים מקשיבים להרצאות בנושאים שונים. תוכנית הלימודים כוללת הרצאות בחינוך, פסיכולוגיה, וכן בצורת המישטר ביוגוסלביה. יש גם הרצאות בענייני תרבות ואמנות. בערך בכל סוף שבוע שני יוצאים האסירים לחופשה בחיק מישפחותיהם.

נמנעת אוניברסיטת־הפשע. למרות שבית־הסוהר אינו נעול, מסתבר מהניסיון שהצטבר, כי אין כמעט בריחות ממנו. הבעייה היחידה היא שאסירים היוצאים לחופשת סוף שבוע בביתם מנצלים את החופש כדי להשתכר ומאחרים לשוב עם תום החופשה.

אסירים אשר מקום עבודתם הקודם רחוק, או מסיבות אחרות אינו ממשיך להעסיקם, מקבלים עבודה בבית־חרושת הקרובים לכלא. בתי־חרושת אלה מקציבים מיכסה ליושבי הכלא, ומאחר שהעבודה היא בלתי מיומנת, יכולים גם אסירים חסרי ניסיון להשתלב בייצור. המיפעלים מייצרים רהיטי עץ, בעיקר עריסות לילדים.

שכרם של האסירים הוא השכר הרגיל במשק. אולם רק שליש משכרם מגיע לידיהם או לידי בני מישפחותיהם. יתר הכסף מגיע לקופת הכלא, ומשמש להחזקת בית־הסוהר.

ברור מאליו כי בית־סוהר כזה אינו מיועד לבל העבריינים. הוא מוגבל לעברייני תנועה, עברריינים על חוקי הצייד, וסרבני מזונות. רק מי שעונשו אינו עולה על שנת מאסר אחת, בעבירות אלה, יכול להתקבל לבית־הסוהר הפתוח.

שאר העברייניים ביוגוסלביה נמצאים בבתי־סוהר רגילים. אולם גם שם מנסים השילטונות לשפר את המצב על־ידי חינוך צוות הסוהרים בקורסים מיוחדים לפסיכולוגיה וניהול.

יתרונותיו של בית־הסוהר הפתוח מרובים ביותר. הוא גורם להפרדה מוחלטת בין פושעים פליליים מנוסים ובין עברייניים שוליים. כך נמנעת התפתחותה של „אוניברסיטת הפשע" שממנה סובלים בתי־סוהר רגילים. יותר מ־25 אחוזים מהאסירים במדינה שפוטים על עבירות המתאימות לכליאה בבית־הסוהר הפתוח, בכך מוקטן העומס הרב על בתי־הסוהר הרגילים.

האסירים הממשיכים לעבוד במיקצועם אינם יוצאים ממעגל העבודה במשק ובכך מונעים הפרעה לעצמם ולמיפעלים שבהם הם מועסקים. הם אינם מתנתקים מחברתם וממישפחתם, הם מרוויחים שכר העולה לפרנסת מישפחתם ולשיקומם כשישתחררו.

מישפטנים ביוגוסלביה טוענים כי השיטה הוכיחה את עצמה, וכי אחוז הרציבייסטים (עברייניים החוזרים לכלא) בין יוצאי בית־הסוהר הפתוח הוא נמוך ביותר.

מאמר שנכתב בעיתון יומי בלובליאנה על בית־הסוהר הפתוח מתחיל במילים: „רק שושנים חסרות כדי שבית־הסוהר יראה כנווה קיץ".

בראון
רשת חנויות ספרים
מכירת הפסח
ה ח ל ה
מבחר ללא תקדים של
ספרי יבוא מוזלים
בהנחות עד 70%
אמנות · צילום · עבודות יד
עיצוב פנים · חי וטבע ועוד
תל־אביב רח' דיזינגוף 214
רח' אלנבי 35
ירושלים רחוב שלומציון המלכה 9
באר־שבע רח' ההסתדרות 79
רחובות רח' הרצל 175 ובספרנ
חיפה "עין הקורא" רח' הרצל 22

הסרט היה אילם והשחקנים גרועים והשופטים שעסקו במישפט־הרצח חזו בו מבלי להבין את העלילה

סינמה בלש בבית המישפט

אמי של הנאשם גניש
זיכוי במחצית הראשונה?

ק דמי שבועיים זיכה בית־המישפט המחוזי בתל־אביב את מני כהן ואת חבריו מאשמת רצח, מבלי שנתבקשו להשיב לאשמה.

הסיבה לזיכוי היתה אי מהימנותו של עד התביעה הראשי, אשר מסר גירסות רבות סותרות, והתגלה כעד בלתי־מהימן.

האם יהיה המשך לתקדים זה במישפט רצח נוסף המתנהל בימים אלה בבית־המישפט המחוזי בתל־אביב?

המדובר במישפט רצח, שבו נאשמים גבריאל ארביב ושימעון גניש בכך שרצחו את אלי וועדש בנתניה, בפורים לפני שנה, ביריות מעוזי שגורו לעברו ממכונית נוסעת בעוד שהנרצח רכב על סוסו.

מאז החל המישפט העידו כמה קציני מישטרה, שגבו עדויות מפי דמויות שונות ומוזרות בעולם הפשע. העידו גם עדי התביעה הראשיים. דויד זוהר, זייפן ועבריין ידוע, העיד כי הנאשמים הודו בפניו בביצוע הפשע.

העדות המוזרה והמגוחכת ביותר היתה עדותו של עד־המדינה משה בגדדי, המכונה "מכסיקו", בחור מפגר ומופרע שהעיד כי הוא אשר ירה בעוזי והרג את וועדש, לפי הוראותיו של דודו דהרי שישב עימו באותה מכונית, ואשר נמלט מבית־הכלא.

בתחילה הציבו על דוכן העדים מכונת וידאו טייפ, שבה התכוונה התביעה להראות שיחזור מעשיו של העד ביום הרצח.

סרט אילם, ושחקנים גרועים

מ אז תחילת עדויות התביעה חיכו כולם לסרט זה, אשר בו שיחזר עד־התביעה בגדדי את דרכו ביום הרצח. החל מהיציאה עם דודו דהרי למקום הרצח, עבור דרך הבריחה בשדות ובפרדסים, וכלה בריצה ממושכת על מסילת הברזל לעבר הכביש הראשי.

הסניגורים העלו את המתח לקראת הסרט בהתנגדויותיהם הטכניות להקרנתו. ד"ר ליבאי טען, כי אין לקבל כל עדות של עד, שניתנה מחוץ לבית־המישפט. כיוון שבאסמכתות העוסקות בכך אין החלטה בעניין, ביקש כי בית־המישפט יפסוק הלכה לפני שירשה את הצפיה בסרט.

השופט דב לוין לא ראה חושש מהחלטה, ואף אמר כי אינו חסר אומץ־לב כדי לקבוע החלטה עקרונית בנדון, אולם לא מצא לנכון לעשות זאת במיקרה זה. לכן התיר את הצגת הסרט ללא פס־קול.

כך חזו הכל באולם, במשך 20 דקות, בסרט אילם. בגדדי וקציו המישטרה אהרון פייישטן נראו נוסעים במכונית, מניעים את שפתותיהם, יורדים מהמכונית, הולכים על מסילת הברזל, ושוב נוסעים בין פרדסים.

דעת הצופים היתה שהסרט משעמם, מבויים גרוע ושחקניו חובבים. איש מלבד משתתפי הסרט לא הבין את העלילה.

אם כי מעל מסך הקולנוע לא נראה בגדדי כוכב גדול, הרי עדותו בבית־המישפט היתה משעשעת ביותר. בגדדי הוא בחור צנום, לבוש מיכנסי ג'ינס מהוהים שמתוכן מבצבצות רגליו. הוא משופם ומזוקן. הוא הכיר את דודו דהרי כשישבו שניהם בבית־הסוהר בדמון. דהרי סיפק לו שם סמים ושמר עליו מפני האסירים האחרים. "הוא ראה שאני איש מסכן," סיפר בגדדי, "ולכן שמר עלי. אבל גם פחדתי ממנו, בגלל שהיתה לי חליפה חדשה, ודודו דהרי לקח אותה ממני ונתן לי חליפה ישנה במקומה. כשהתלוננתי, הרביץ לי."

קשה לדעת איך להתייחס לעדותו של עד מוזר זה. ברור בעליל, ויש על כך תעודות רפואיות, כי בגדדי הוא מפגר בהתפתחותו. הוא אינו יודע לכתוב ולקרוא, אך מצד שני כתב את המיספר 99, והציג בגאווה לבית־המישפט איך הוא כותב 1000. הוא אינו יודע לקרוא שעון, ולכן אין לסמוך על עדותו בענייני זמן.

צעיר אומלל, שנידון בעבר לשבע שנות מאסר על התפרצויות ועבירות אחרות. ישב חמש שנים בכלא, וכאשר שוחרר הועבר למוסד למפגרים בכפר נחמן. בגדדי, שהוא יליד מכסיקו, עלה לארץ עם אמו ואחותו. אביו נשאר בחוץ־לארץ. הוא אינו מסתדר עם מישפחתו, אינו מצליח לעבוד וגם מכור לסמים.

תורה גנובה וחתימות רבנים

א ולם הוא מסר עדות מלאה ומפורטת, כיצד לקח אותו גבריאל ארביב במכוניתו של שימעון גניש לפרדס, הציב אותו לירות בעוזי, ביום הרצח, בפורים, בא דהרי למקום האימונים במכונית צהובה, הציב סביבה בקבוקים ובחן את בגדדי בקליעה למטרה תוך כדי נסיעה. משעבר בגדדי את המיבחן בהצלחה, נסעו השניים במכוניתו הצהובה לנתניה, כשהעוזי בידיו של בגדדי. "דודו קלט ת'בן־אדם," אמר בגדדי, "ואמר לי לירות בו. אמרתי שאני לא רוצה. אבל דודו אמר לי שאם לא אהרוג את הבן־אדם הוא יהרוג אותי. אז מהפחד יריתי בסוס, וראיתי שהוא נפל, ואז ברחתי."

מעדות זו לא הצליחו הסניגורים להזיז את בגדדי. אולם כמה פעמים גרמו תשובותיו הפתעה. פעם אחת, כאשר במקום לזהות את ארביב כנהג המכונית, לפי טענתו, ניגש אל שימעון גניש ונגע בכתפו בהיסוס, וציין כי הוא האיש. בפעם השנייה, כאשר נשאל על הנרצח, וסיפר שהנרצח היה עם סוס ועגלה. אך כידוע לבית־המישפט היה הנרצח רכוב על סוס, ולא היה זכר לעגלה במקום. כאשר שאל אותו השופט לוין, אם הוא יודע מה זאת עגלה, ענה: "עגלה זה עם ארבעה גלגלים, ושמים שמה גם ירקות וגם כן חלב."

פעם נוספת הפתיע, כאשר בדק חבילת תמונות שהוצגה לו, לשם זיהוי אחת מהן. הוא הסתכל בתמונות אחת אחת, ולבסוף הפכן וזיהה את התמונה לפי הסימון שהיה על גבה.

צורת עדותו גם היא מיוחדת. בגלל פיגורו, הוא שומע את השאלה — אפשר כימעט לראות את המילים מטיילות בדרכן אל מרכז הקליטה שלו — ואז, אחרי זמן ארוך, הוא משיב במהירות כשהוא בולע את מרבית המילים. מאחר שהעברית שב־פיו גדושה שיבושים, קשה מאד להבין את דבריו.

פרקליטים ליבאי ובן־שחר
האם דיברו העדים התימהוניים אמת?

האם נעל בגדדי נעליים ביום הרצח, או לא? לשאלה זו תהיה חשיבות מכרעת. הוא הזכיר במקום אחד כי היה יחף, בעוד שגשש המישטרה מוכיחים בעדותם כי שני האנשים שברחו מהמכונית הצהובה ביום הרצח היו נעולי נעליים.

מצורת החקירה של הסניגורים ניכר, כי דרך ההגנה של הנאשמים תהיה הכחשה מוחלטת של כל הסיפור. הם יטענו כי בגדדי משקר לאורך כל החזית. כי לא היה כלל במכונית הרצח, ולא הוא האיש אשר לחץ על ההדק. מדוע, אם כן, הוא מעיד ומודה בכך?

טוענים הסניגורים כי עשה זאת מפני שתלויים ועומדים נגדו תיקים אחדים, וכי הוא צפוי לשוב לבית־הסוהר להשלמת השליש מעונש שבע השנים. לכן החליט לקבל את התפקיד של עד־המדינה במישפט הרצח, והובטח לו כי כל תיקיו יסגרו, והמדינה תעזור לו להסתדר בחוץ־לארץ.

גם עד התביעה השני, דויד זוהר, "בי" של" את עדותו, כדי לזכות בביטול תיקים פליליים הפתוחים נגדו. כך טענו הסניגורים. לעומת בגדדי, זוהר הנו ממש סופר־סטאר. הוא בחור אינטלגינטי ומבריק, בעל זכרון פנומנלי, ויש לו עבר פלילי עשיר בשטח הפצת צ'קים ללא־כיסוי וזיופים.

הוא ישב בחדר המעצר בנתניה, על עבירות המירמה שלו, באותה תקופה שבה נעצרו ארביב, גניש ודהרי באשמת הרצח. לדבריו, הוא שמע אותם מדברים והחליט לעזור למישטרה. בעבירות רכוש לא היה מוכן לעזור למישטרה, אולם כאן זה עניין של סמים (הרצח בוצע כנראה על רקע של מילחמת כנופיות סמים על שיטחי מחיה ומכירה בנתניה). הוא שוחח עם הנאשמים, והם פתחו את סגור ליבם לפניו, הוא מסר את דבריהם למישטרה, ובא להעיד במישפט.

מדוע בחרו הנאשמים לגלות לו את סודם, בעוד שהכחישו בכל תוקף את שותפותם לרצח באוזני שאר העצורים, ואפילו בפני חבריהם הטובים מבית־הספר? על כך ענה זוהר לסניגור בן־שחר: "אילו היית אתי הצי שעה יחד, היית גם אתה מגלה לי את כל סודותיך, יש לי השפעה כזאת."

עד התביעה האחרון, מנצורה, אשר עלה השבוע על דוכן העדים, אינו מבייש את קודמו. איש בגיל העמידה, חובש כיפה, סיפר גם הוא כיצד התוודו בפניו דודו דהרי וגניש על חלקם ברצח. אולם בחקירתו של עורך־הדין בן־שחר התברר, כי הגבר החייכן שש לספר, כאשר נשאל על כך, כי גנב שמונה ספרי תורה; זייף צ'קים וחתימות של רבנים על מיסמכים שונים, והשיג את חופשתו מבית־הסוהר על־ידי הזמנה מזוייפת לברי־המיצווה של בנו.

אפילו השופטים לא יכלו להסתיר את חיוכם כאשר אמר מנצורה לסניגור: "מה אתה חושב, שאני יושב בבית־הסוהר בגלל שאני חזן בבית־כנסת?"

לאחר שעה של חקירה־נגדית, מצחיקה ומשעשעת, הציע השופט דב לוין לסניגורים להפסיק את החקירה חסרת התכלית. אולם מנצורה, שנראה נהנה מאד ממעמדו ככוכב־עליון, סרב לרדת, ושאל את השופט מדוע עליו לסיים.

כשהילטון שמפו נפגש עם שיערך- הוא חופף וגם צובע אותו.

ואם מתחשק לי להחליף את הגוון ? אין בעיות. "הילטון שמפו" מגוון את שיערך ללא הוצאות מיותרות, בקלות ובהנאה. לרשותך 5 גוונים לשיער בלונד, ו־5 גוונים לשיער חום וכהה. כמובן, הגוון שיתקבל תלוי בצבע היסודי של שיערך.

אבל מי יחפוף לי ? בעצמך, או אצל הספר שלך. מעט "הילטון שמפו" על הכפפה (את מקבלת זוג כפפות חינם עם כל שקית), חפיפה קלה, וכשתרימי את ראשך תגלי שיער רענן, ריחני ובעל גוון חדש.

וזה בטוח ? ועוד איך. "הילטון שמפו" אינו מכיל מי־חמצן או אמוניאק. "הילטון שמפו", בשקית המקורית מאנגליה, מעניק לשיערך ברק ושומר על בריאותו.

אבל זה יקר, לא ? לא. שקית "הילטון שמפו" החופפת וגם צובעת (בהתחלה השתמשי ב"הילטון שמפו" פעמיים־שלוש ברציפות), עולה לך פחות מעשירית המחיר שעולה צביעת שיער.

"הילטון שמפו" מצויין לשיער צבוע ולפסים לשיער צבוע שהתחיל לדהות – קחי שקית "הילטון שמפו", חיפפי את שיערך והברק יחזור אליו. לשיער הצבוע בפסים – "הילטון שמפו" מעניק גוון עמוק ועשיר. **מומלץ גם לגברים.**

אם יש לך שאלות – נשמח להשיב עליהן. כיתבי ל־ת.ד. 10112, תל־אביב, וצרפי למכתבך דוגמא משיערך.

"הילטון שמפו" – היחיד מסוגו בארץ החופף וגם צובע את שיערך בו זמנית.

TONERS (טונרס) לשיער חום וכהה.

קוד	סוג השמפו	מתאים לשיער	הגוון שיתקבל
5700	Sherry Gold	חום בהיר	ברק דובדבן זהוב
5701	Autumn Chestnut	חום בהיר וכהה	חום ערמוני
5702	Auburn Glow	חום בהיר וכהה	ברק חום מחהב
5703	Rich Mahogany	חום בהיר וכהה	אדמוני חינה
5704	Warm Hazel	חום בהיר	חום כהה

SHADERS (שיידרס) – לשיער בלונדיני

קוד	סוג השמפו	מתאים לשיער	הגוון שיתקבל
5710	Smokey Silver	בהיר, שיבה, פסים	בלונד כסוף
5711	Pearl Cloud	בלונד כהה	בלונד פנינה
5712	Beige Mink	בלונד	בלונד כהה
5713	Golden Sun	בלונד בהיר וכהה	בלונד בהיר
5714	New Ash Whisper	לכל הצבעים	בלונד אפרורי

להשיג ברשתות השווק, בבתי מרקחת ובפרפומריות.

מוצר איכות מתוצרת ביצ'ם אנגליה
משווק ע"י יצהר בע"מ.

גם צובע גם חופף

תמרוקי
בַּרְבָּאבָּא

בַּרְבָּאבָּא הִתְבַּקְבֵּק
וְהַפַּךְ לִהְיוֹת בַּרְבּוּק
בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ הַבַּרְבְּיוֹנִים
הַפַּכְפַּכִּי הַצּוּרָה הַפְּכוּ גַּם הֵם
לְבַרְבּוּקִים

כָּל בַּרְבּוּק מָכִיל בְּכַרְסוֹ
תַּמְרוּק מְעוּלֶה לִילָדִים
שֶׁל אִינְטֶרְקוֹסְמָא-וִילָה

יַלְדֵיךְ יֹאהֲבוּ לְהִתְרַחֵץ
בַּחֶבְרַת הַבַּרְבּוּקִים
הָאֲהוּבִים

תמרוקי בַּרְבָּאבָּא – איכות בתוך שעשוע

שלושה ברבוקים מזכים את הרוכש בפוסטר ציבעוני של משפחת ברבאבא. פרטים בתמרוקיות, בבתי כל־בו ובתי מרקחת

פרסום של: תמרוקי (1987) בע"מ, תל אביב

רחל מרחלת על כל העולם

שמן זה יפה

אומנם לא כל האנשים חושבים ש־שמנים יכולים להיות יפים, אבל אם תפגשו ברחוב את **אורנה תדמון** סטו־דנטית לפסיכולוגיה באוניברסיטת חיפה, היא בוודאי תאמר לכם ששמן זה דבר יפה מאד.

אהבתה החדשה בחיים היא גבר שמנמן נמוך וחמוד בשם **צחי נוי**. צחי שכוכבו דרך מאז הופיע בסרט אסקימו לימון, ממשיך בסרט יוצאים קבוע, ועכשיו הוא מככב בסרט אמי הגנרלית. **אבל זה עדיין לא כל מה שעובר עליו בימים אלה.**

עד לימים אלה לא עשה צחי רעש מרומנים חולפים, שמו לא היה בכותרות הרכילות, פשוט מפני שלא היה מה, עם

צחי נוי
אהבה על תנאי

מי ומתי. אבל עכשיו, מאחרי שהבחור מאהב מעבר לאוזניו באורנה בת ה־23, הוא איבד את הצפון.

אבל לאורנה יש דרישות משלה. היא העמידה תנאי שאם צחי יוריד 15 קילו־גרמים ממשקלו הם ימשיכו לצאת קבוע. ואם לא, היא תעזוב אותו לאנחות. בינתיים שמעתי שצחי לקח את האיום די ברצי־נות, ובימים אלה התחיל בדיאטה חריפה.

כמה זמן הוא יחזיק מעמד קשה לדעת, אבל אם אהבתה של אורנה כל־כך חשובה לו, תאמינו לי שהוא יחזיק מעמד ויפתיע את כולם.

ג'ימי יוצא לחופש

ג'ימי לוי
חגיגה אמיתית

לנשות חיפה העליונות, יש לי בשורה חשובה: **ג'ימי לוי**, הספר החיפאי, הידוע בשמו הפרטי — ג'ימי, פנוי סוף־סוף. נכון אומנם שלקח לו הרבה זמן להשתחרר מהאשה ומהילדים, אבל עכשיו הכל לגיטימי לחלוטין.

הבחור, כרווק מחודש, החליט לשנות את חייו ולעשות לעצמו חגיגה אמיתית. לקח יוזמה, ירד עשרה קילו במישקל, שינה את עיצוב תיסרוקתו, החליט לפתוח גלריה לאמנות, וכמובן, שיפץ והגדיל את המיספרה הקיימת שלו פלוס עוד אחת בדניה, שנמצאת בשלבי אירגון ותיכנון. אבל חוץ מזה שהוא היום הטרף של נשות חיפה, הוא נמצא עכשיו בברוך רציני.

אשתו לשעבר **דורים** שרואה כמה טוב לו כשהוא חופשי ומאושר, החליטה לחזור אליו שנית, למסד אותו ולמנוע מכל החתיכות לרוץ אחריו ולצוד אותו.

אבל לא אחד כמו ג'ימי יתרגש מזה. פעם אחת הרגיש זה את החופש והוא כבר לא יוותר עליו עוד הרבה זמן. אז רק שתדעו שהספר של מלכות המים, עושה לו מלוכה פרטית של עצמו, בודד ומאושר, בלי אשה ובלי ילדים, אבל עם המון בחורות יפות וצעירות ועם המון בילויים.

משכנים לחברים

הסיפור החל כולו לפני כשנה כש**איין גבע** ו**שרי חר־פז** החליטו לשכור די־רה פשוט לשם מגורים משותפים. השניים הכירו דרך חברה משותפת **דורית ירון־חם** אשת יחסי־הציבור של מטה אומנים. כשלושה חודשים בשנה גרה איתם דורית בדירה. אחרי שזו חזרה לגור בבית הוריה נישארו אילן ושרי זה עם זו, עברו לדי־רה קטנה יותר בגבעתיים, וכל אחד מהם המשיך לנהל את חייו באופן עצמאי.

אילן, גרפיקאי במיקצועו, הוא גרוש ואב לילד בן 4. שרי ניהלה עד השבוע האחרון את מועדון הלילה בשרתון החדש. גם שרי גרושה וכיום היא שוקלת את האפשרות לחזור לאל־על לעבודתה הישי־נה כדיילת אוויר.

במשך תקופה די ממושכת גרו להם ה־שניים כזוג שותפים לדירה ותו לא. יום בהיר אחד עבר קופידון לייד חלון ביתם, ירה את חיצו, ופיתאום התעוררה שם אהבה. שניהם מסתובבים עם עיניים זו־הרות ועם ראש בעננים. שרי התחילה פיתאום לבשל ולאפות, דבר שלא נהגה לעשות קודם ולדבריה היא אפילו נהנית מזה. אילן לא מפסיק להסתובב בעיר, לש־בח ולהלל את בחירת־ליבו החדשה ישנה.

השניים יצאו לירח־דבש מוקדם וטיילו במשך שלושה שבועות באירופה, עד שאי־לן נפל למישכב בפירנצה, ומזלו שלצידו היתה שרי, שטיפלה ובמגע־יד אוהב העבי־רה כאבים ותחלואים. אם ומתי בדיוק תהיה שם חתונה איני יודעת, אבל הע־קר שאת ירח־הדבש הם כבר חוגגים.

אוסטרליה על הקו

על הדוגמנית האמריקאית **סילבי לסר** כבר לא סיפרתי לכם מזמן, פשוט מפני שלא התרחש אצלה דבר שיהיה די חשוב. מאז שעזבה את חברה, **צביקה סבו**, איש הבוטיקים, היא אומנם נראתה מבלה כל פעם בחברת גבר אחר, מאלה ה־ידועים והחשובים, אבל תמיד זה היה חד־פעמי. יום אחד היא פגשה בחור בשם **רוברט פולר**, שבא ארצה מאוסטרליה לפוש, לנוח ולבקר קרובי־משפחה. הכירו, התאהבו, נסעו יחדיו למלון באילת, בילו חופשה משגעת של 10 ימים, ושם, בין השמש והחול, החליטו שסילבי תבוא עם רוברט לאוסטרליה, כי בעצם אין לה מה לחפש בארץ.

הצייר והנשים

סילבי לסר
בין השמש והחול

תנחשו מי בא לביקור? נכון, גם **שימעון עדן** שנירא כבן 20, אבל לא רק הוא. יש עוד ישראלי מצליח שגם הוא נראה כדוריאן גריי — הצייר **מנחם גפן**, שהגיע לתערוכה וישאר איתנו כ־שישה שבועות.

כששואלים את מנחם מה הוא מצייר הפעם, כלומר, מה נושא התערוכה, הוא עונה „מה זאת אומרת מה הנושא? נשים, כמובן. רק נשים יש לי בראש.“ ואכן, נראה שהוא יודע מה שהוא אומר על עצמו.

מנחם, שאינו מבזבז אף יום אחד, כבר נראה כשהוא מבלה עם הדוגמנית **ענת גלייט**, רוקד ומשתולל כנער. ובאמת מה רע לאלה שבאים לתפוס שמש חורפית פעם פעמיים בשנה ומרבית ימות השנה מסתכלים על הארץ דרך הרדיו והטל־וויזיה בחו"ל?

אמרו ועשו, וכיום סילבי מטפלת בשני ילדיו של רוברט, מנשואיו הראשונים, רואה את אוסטרליה, ומקווה שהארץ ה־זאת תקבל אותה בסבר פנים יפות.

אהבה נוסח איטליה

מה עושה צעיר בן 24 שלומד הנדסת מכונות בטכניון, כשהוא מתאהב בסטודנטית לאופנה בשנקר? **יוסי אברונין**, שעליו אני רוצה לספר לכם הפעם. עזב את חיפה ואת לימודיו בטכניון, עבר לגור בתל־אביב ונרשם לשנקר כדי להיות קרוב מאד ל**ספי**.

אבל ספי, שכל העיר חיורה אחריה לא היתה בדיוק מאלה שהאירו לו פנים. יוסי לא התייאש, ניגש לספי בצורה הישירה ביותר וסיפר לה על אהבתו ועל זה שהוא רוצה לשאתה לאשה. ספי סיפרה לו שמה שמונח לה בראש זה רק הרבה כסף ואופנה ואם הוא יוכל לספק לה את שני אלה היא מוכנה. אבל ליוסי לא היה הרבה כסף ואף אופנה, ומיואש נסע לו לטיול בהרי איטליה.

שם, ממש בין הכפרים, התמזל לו מזלו והוא מצא בתי־חרושת קטנים שמייצרים אופנה לפי דרישת המזמין. מייד ייבא את ספי שהתלהבה מהרעיון, הושיב אותה באחד הכפרים, נתן לה ניירות ועפרונות ויצירות הפאר החלו זורמות מתחת ידיה אל מכונות התפירה, ומשם הישר למרכזים בעולם.

אבל בזה עדיין לא הסתיים סיפורם של יוסי וספי. הם באו לא רק בברית העסקים אלא גם בברית הנישואין. נראה שהשלום שורר בביתם שבין הרי איטליה, אבל לא לאורך זמן. פיתאום נמאסה איטליה על ספי והיא החליטה שאת דגמיה היא יכולה גם לשלוח בדואר. היא התנגעגה להוריה ולחבריה הרבים בארץ.

יוסי לא עמד בדרכה. ספי אכן חזרה ארצה, אך השתעממה ואז עלה במוחה רעיון חדש — לפתוח בוטיק משלה.

אם אתם חושבים שהיא לא קיבלה, אז אתם טועים. נכון אומנם שהבוטיק זה השיגעון הנוכחי שלה, ומי יודע מה יצוץ בראשה מחר, אבל בינתיים גם מישאלה זו התגשמה. רק נקווה שיוסי יוכל לעמוד בכל השגעונות שעתידים עוד לבוא.

מנחם גפן
דוריאן גריי

דבר הטיליגנט

שבוע שעבר רבתי עם אמא שלי. אמרתי לה — אמא אני רוצה לצאת קצת. אבל היא לא הסכימה. מה איתך? צעקה עלי. אתה מטורף? אתה עוד קטן, ולא יוצא לשום מקום עד שאני לא מרשה לך. חמורה אחת. לא נותנת לי לצאת. מתי תרשי? המשכתי לנדנד, כי לא היה לי מה לעשות. איזה שאלות אתה שואל התפלצה היא. מה יש לך אתה. די? גמרנו? תפסת את הפרינציפ? אתה אדוני, לא יוצא לשום מקום עד אמצע הקיץ!

אעזאי? אמרתי לה. עד אמצע הקיץ את אומרת! דווקא את תראי שכשתישני, ולא תשמרי עלי, אני יצא לך לאן שאני רוצה ואפילו לא תדעי. בכלל לא התכוונתי למה שאמרתי, אבל אמא שלי דווקא כן. מייד לקחה אותי לביתחולים, קבעה לי סורגים על כל החלונות, ועכשיו אני סגור כמו בתיק אוכל, מתנדנד, מיסכן, ועצוב גורא. מה זה? כבר אין אמונה בבנאדם?

האיש אומר מישפט סתמי — ופיתאום הוא מוצא עצמו במרכזה של חווייה מגעילה. פעם ראשונה בחיים שלי שהייתי בביתחולים. אני בכלל לא רוצה להיזכר בכל הנאחסים שקפצו מהסטאלגים במיבטא רוסי כבד, ונקראים „אחות רחמנייה" לשווא. ושנה אני לא רוצה לראות מול העיניים אף דוס, אחרת אני חונק אותו. חצי שבוע חנה אחד מאלה לאמא שלי על הראש, בחוסר בושה והתחשבות. על הבר קר היה מופיע גלגל זיו החמה מפרווה בדלת, תופס פוזיציה ליד זוגתו המשובסת, ניתקע עם ניחוח הנפסלין עשרים ס"מ מאמא שלי, ולא זז.

יאללה, תגידי לו לצאת, הייתי מסית את אמא שלי. אבל לה, לא נעים לה. אשתו נתנה לה פעם בנגה, ואי אפשר יותר להתזיר את הגלגל אחורנית. אז את יכולה להגיד לו משהו עדין, העיקר שיצא — הייתי מנסה שיטות. אבל אמא שלי ידעה, שאם היא פותחת את הפה, שום דבר עדין כבר לא יצא לה משם.

רק מדי פעם, כאשר היתה מתבשלת מתחת לשמיכות, ורותחת מזעם על כותונת הכפיה בעלת המחשופים הבלתי שיגרתיים, המאלצים אותה להסתתר עד צוואר בגלל הנאד הפרמננטי ההוא — היתה עוברת במוחה מחשבה פראית: שבמקום להסתתר — אז לקום לגמרי, ועם מבט מטורף בעיניים לחשוף לליימך שני ציצי מבהילים, שייחנק ויברח. אבל מה — אמא שלי תמיד חזקה בתיכנונים. הביצועים אצלה חלש. בלילות הייתי יושב ומנחם אותה. מה איכפת לך כל המסביב, הרי יש לך אותי. אני לא יודע איפה פיקששתי, אבל כשהייתי אומר לה את זה, היא היתה יורשבת אשמה, וממענת כוסאעמק אחד עשיר. ורב רגש, מייוחד בשבילי.

אין דבר. אני סומך על אמא שלי שלא תכעס הרבה זמן. זאת, נולדה שמחה, זאת. מי כמוני מכאן יודע הכל.

עובדה שרק לפני יומיים, פגש אותה מכר, מתפוצצת מצחוק. „זה בן! אני מודיע לך," אמר, „זה בן באחריות!" זאת, אספה רק כוח בשביל לשאול איך אתה יודע — לפני שהתפוצצה מצחוק חדש.

„מה זאת אומרת?" נעלב האיש. „כל אשה שיש לה פעצל בפנים מבסוטה ככה, הנה —" והצביע על אמא שלי שבאמת נראתה כמו אחרי ארוחה מהסוג ההוא ההוא. אני חושב שאני יודע מה זה פעצל. זה זה שבגללו אחרי הברית, אני אהיה מופסד קילו.

אשתם היפה

את זה שמעתי לפני חודשים, אבל עוד לא הצלחתי להירגע.

שני שיכורים בוכים את חייהם במיסבאה. שותים בוכים, בוכים שותים, ומשתנקים מצער.

„אתה יודע מה, מוישה?" גועה אחד באוזני חברו, „אשתי זאת המכוערת הכי גדולה בעולם." בוכים שניהם כמה דקות לכבוד האשה המכוערת. לפתע מתעשת השני. „מה אתה יודע," הוא סח בין יבבה ליבבה, „שלי, מכוערת עוד יותר! אוי אלוהים, כמה היא מכוערת!" הוא נוער בייסורים.

כיוון שאין להם בין כה וכה מה לעשות, יוצאים הרעים נתמכים איש בצוואר חברו, לבדוק את העניין. הולכים הולכים הולכים, מגיעים לביתו של הראשון.

„אתה רואה את זאת המכוערת בין כל השכנות? זאת אשתי!" צוהל הראשון. השני מסתכל, מסתכל, מתפעל, מניד ראש ומודה: „באמת מכוערת האשה שלך, אמה מה, בוא תראה את שלי."

הולכים הולכים הולכים, מגיעים מתחת לבלקון של השני. מסתכלים למעלה — הרבה מדרגות לעלות. לא כדאי. „מריומה!!!" הוא צועק מלמטה. „מריומה!!!" מירכתי הבית, עונה לו המריומה למודת הניסיון — „לשים השק על הפנים?" „לא" עונה לה מוישה, „אני לא צריך אצלך עכשיו, אני רוצה רק להראות אותך."

פטנטים האיש, החשפנות והשיניים

אין בעולם חוק אשר ימנע מאדם להתכופף — לפסק ישבניו בכוח — ולתת לעולם הצצה ארוכה ויסודית אל תוך ניבכי הוויתו האכסהיביציוניסטית. אין. עובדה, שבאחד מימי החמישי האחרונים ישב מר מנחם בן מול יעקוב אגמון בעלי כותרת,

מלבין השיניים המפורסם
מגלה גוונים היסטוריים — באחריות

מרעיד כוויברטור, רוטט בריגושים עצורים — אך לא מוותר. במאזוכיזם פראי פסאודו־אובייקטיבי, התעקש לספר על אהבתו הניכזבת, שיניו הצהובות מדי, אוזניו הבולטות מדי, מיצחו המקריח, וחוזתו הנשייית.

צריך לברר מה עולל הבחור לעצמו — שכה נורא הוא נוקם חזרה.

שיהיה ברור — אני לא הולכת לבצע פה סלסה מורטלה אל מעמקי כוס התה התרבותית של הקלושמרל שלנו — שבה היכה סיפרו האלמותי של הנ"ל גלים כה גבהים.

אני מתייחסת אך ורק אל הופעתו הבלתי נישכחת של האיש, שבה הכריז נוכח פני האומה ששיניו צהובות מדי, בין כל שאר השגותיו על עצמו. ובכן, בחיבה עזה לבחור, ולכל שאר האנושות המדמה כי לשיניה גוון חמניה עשיר:

כבר הרבה זמן משווקות בארץ צלוחיות חרסינה קטנות מיובאות מצרפת, מלאות מין מישחה רפואית מלבינה־על־אמת. זה לא במקום מישחת שיניים רגילה, אלא טיפול משלים, אס.או.אס. למעשנים, ולאוכלי ארטישוקים טריים. לעסק קוראים DETARTRINE, וזה נמכר אצל הסוכן אלון ברוק, צורכי רופאי שיניים, רח' גזר 2, פינת פרישמן 67, טל. 229749, ת"א. עם מישחה זאת מבצעים הרופאים ניקוי אבן.

המישחה נמכרת באריזת שלוש צלוחיות, פעם אחרונה, במאה עשרים לירות, כולל מ.ע.מ. כל השלוש. לוקחים קצת מהעסק הזה על מיברשת השיניים, בלי מים, משפשפים הרבה, ביחוד על מירבצי הניקוטין, צ'פצ'פים צ'פצ'פים נגיד בערך פעמיים בשבוע, ואחר־כך עוברים לפעם בשבועיים, או לפי הצורך. שוטפים בהרבה מים. הולכים לבן־הזוג, מחייכים לו ממול, והלה נזקק מייד למישקפי סינוור. באחריות.

רגע חושבים הליכות קיצוץ אגוזים

מזמן חשבתי להמליץ על הפסטנט הביתי, המורכב מצינצנת, מיכסה מתברג, וצלב להבים הנעים בעזרת קפיץ, ומקצצים אגוזים. יצרניו ממליצים עליו גם לקיצוץ בצל, אבל חוץ מאשר את כל המיץ, אין הוא מוציא דבר מהבצל. כדאי ליעד מכשיר זה לקיצוץ אגוזים בלבד, ולהפסיק לעשות זאת על קרש העץ, המפזר אותם למרחקים לא נודעו במיטבח. העסק הזה פותר את התלות בחגות הטוחנת, ומאפשר לאחסן אגוזים טריים שלמים מקולפים במגירה התחתונה של המקרר (רק במקרר, כיוון שאחרת, שומנם מתעפש, והם מקבלים טעם מריר לא נעים.) הדגם המצולם הזה

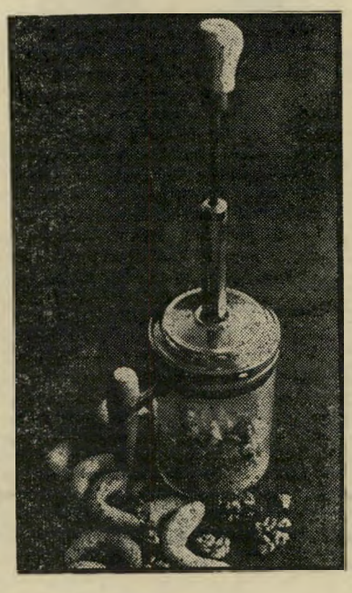

מקצצת הפסטנט
בתנאי שמוישלה לא עולה על העניין

היא פליט מצ'כוסלובקיה, ועובד שיגעון כבר ארבעים שנה, מה שאי אפשר לומר על הדגמים המודרניים הנמכרים בארץ, והנשברים בכפתור הלחיצה העליון שלהם. יש אומנם ברירה, והיא לקצץ בלי התהבות יתרה. קשה, אבל לא בלתי אפשרי. העסק הזה יעיל יופי. אפשר לקצץ גס, ואפשר לקצץ דק דקיק, תלוי בסבלנות. מאכסנים תדיר בבית שלוש מאות גרם אגוזים, וליד זה, הרי זה כל הפסטנט, את המקצצה המלאה הזו. כך אין צורך לרחוץ את העסק, והוא תמיד מוכן לשימוש בזק. כיוון שאין צורך לרחוץ זאת, לא כואב הלב להשתמש בזה, ממש בכל דקה שרוצים. מי שיארגן את הסיפור הזה — ובצורה הזו — בביתו, ימצא שזה יעיל לאין ערוך, בתנאי כמובן, שמוישלה לא מצא את מחסן הסתר, והחליט ששיניו הן מקצצה לא פחות טובה, מזו המומלצת.

רציחות קטנות

מה, באמת את כותבת את כל המדור לבד?
תגידי, ואף אחד לא משכתב לך?
את גם יודעת לבשל את מה שאת כותבת?
כשדיברתי איתך פעם, בכלל לא חשבתי שאת ככה.
מה, את עושה את זה?! את?! את?!
אני ליפות לא מאמין.
מי נותן לך רעיונות?
מי נותן לך נושאים?
מי?
מה?
געוולד!!!

הו ולנטינו - ולנטינו

אוללה! ולצהוב הזה רציתי להכניס את הלשון שלי!!!

אנטומיה
של נעלי ספורט חדשות
"טורנדו" של גלי

הציוד המשוכלל ביותר בעולם.
המיכון החדיש שהובא מגרמניה.
הנסיון שנצבר אצל "גלי".
ההדבקה הידוע שתרמו הגרמנים.
הם שעשו את "טורנדו" לנעל ספורט. כמו שאתה אהב!
סוליית ה "פוליאוריטן" (שאינה נשחקת).
בשיטת ההזרקה הישירה.
מבנה הנעל והגפה. העשויה עור "נובוק" מיוחד
הפכו את "טורנדו" לנעל ספורט מהטובות בעולם!"
זאת לא אנו אומרים. זאת אמרו המומחים.
בוא נסה אותה. אנו מבטיחים לך שתתאהב בה...
... בדיוק כמונו.

Gali-גלי של tornado

שימו לב לסימן הרישום של "טורנדו" שתי רצועות צד עם חורים אליפטיים וסמל הצפרדע!

(המשך מעמוד 6)

בשפת־החוק הרשמית ה„מחדל" שלה, חייבים להשיב לשאלה: מה היא הברירה למדיניות המוצעת על ידינו? הם מודים בשני דברים: ראשית, שמדינות־ערב מגבירות את התקפותיהן עלינו, והממשלה אינה מתחייבת לדאוג לכך כי שום יהודי לא ייהרג במדינת ישראל...

מנין לקחת הודעה כזו של הממשלה? עד כמה שאני יודע, היא לא הופיעה בעתונות.

אופייני הדבר שגם אני לא שמתי לב להכרזה הזאת בשלמותה, בהקשיבי לנאומו של מר שרת בכנסת. בשבתי באולם הכנסת, קלטתי את דבריו של ראש הממשלה, שלפיהם אין הממשלה מתחייבת לכך ששום יהודי לא ייהרג. מי יכול היה להעלות על הדעת כי ראש ממשלה ירחיק־לכת ויצהיר שממשלתו אינה מתחייבת לדאוג לכך וכולי?

אולם ביום החמישי בלילה הקשבתי לשידור השבועי של קול־ישראל על הדיון המדיני בכנסת, והנה שמעתי מלה במלה את ההודעה השלמה של מר שרת: 'הממשלה אינה מתחייבת לדאוג לכך ששום יהודי לא ייהרג'. אם המשפט הזה לא הופיע בשלמותו בעתונות, אין לכך הסבר אלא אחד: בנאומו של מר שרת נעשתה צנזורה „חיובית".

הפסקתי את דבריך, מר בגין. אמרת שלי דעתך אין לממשלה כל מדיניות אלטרנטיבית.

כן. הם גם מודים כי הערבים רוצים להשמידנו ומתכוננים למעשה ובכל המרץ למה שקרוי סיבוב שני.

לפני ימים מספר קראתי בניו־יורק סיימס את הודעתו של ראש המטה, רב־אלוף משה דיין, אשר הכריז כי „המלחמה הכללית בינינו ובין הערבים היא בלתי־נמנעת, לפי יוזמת הערבים". אם נסכם את שתי ההודאות האלה, יוצא כי מבחינת העתיד צפויה לנו, במצב הקיים, שפיכות דמים בלתי־פוסקת. אחד השרים התבטא שיתכן ושפיכות דמים זו תימשך שנות דור. ולאחר מכן צפויה לנו מלחמה כללית בכל החזיתות, לפי יוזמת הערבים, בזמן שהם ירגישו או לפחות יניחו, כי ידם על העליונה.

במלים אחרות, אתה מציע „מלחמה מרּנעת"?

לא, אני מציע „מפעלי־הגשמה מונעים" והנני מאמין כי מיבצעי־הגשמה אלה אפשר לבצע גם בלי מלחמה כללית; למעשה, הם עשויים למנוע מלחמה כללית. אבל אפילו אם הם כרוכים בסיכון של מלחמה כללית, מוטב לקבלם, מאשר ללכת בבטחון מוחלט לקראת מלחמה כללית לפי יוזמת האויב, אחר תקופה ארוכה של שפיכת דמנו וערעור בטחוננו, ערעור הפרסטיג'ה של הנשק העברי וערעור המוראל בקרב העם והנוער.

„הסבוב השני בלתי נמנע"

לטובת מי פועל, לדעתך הזמן? לטובת ישראל או לטובת הערבים?

אני מאמין כי בתקופה שבין 5 עד 10 שנים יהיה לאל ידינו לנפץ את כוחם הצבאי של מדינות ערב בכל מקרה של מלחמת חזית גלויה. אולם היתה זו קלות־דעת נוראה לו היינו מניחים כי הזמן פועל לטובתנו. האמת היא כי מבחינת הנתונים האוביקטיביים פועל הזמן לטובת אויבינו.

מדוע אתה חושב כך?

אין אנו מתרבים, אלא מתמעטים. במדינות־ערב קם דור

חדש, אשר בעוד 5 עד 10 שנים לא יזכור עוד את התבוסה הערבית. הערבים מקבלים, ויוסיפו לקבל בשנים הבאות, נשק חדיש מכל הסוגים אם מאנגליה ואם מאמריקה. אמנם יש להניח כי כוחנו הצבאי יגבר מבחינת הציוד. ועל כן, יש חשש נורא בלב, שאין כלל לכחדו, מה יקרה לעצם קיומה של מדינת ישראל ולקיומו הפיסי של עמנו, אם, לאחר תקופה ממושכת של מלחמת־דמים „זעירה" תבוא הסתערות ערבית כללית — הבלתי־נמנעת לדבריו של ראש־המטה — בכל קטעי החזית, ובשעה שתיראה לאויב כשרה?

מר בגין, במקרה שכוח עברי יפעל נגד מדינה ערבית זו או אחרת, בהתאם לתורת „שעות־הכושר". האם אינך סובר כי המעצמות הגדולות תתערבנה, אם על ידי תמיכה צבאית בריטית ישירה לירדן או למצרים, ואם על ידי הפסקת כל המענקים מאמריקה?

הבהרת הבעיה המדינית אינה פחות חשובה מהסברת השאלה הצבאית. אין להתעלם בשום פנים ואופן מן השילוב בין גורמים מדיניים וצבאיים במערכה לאומית. שילוב זה עמד תמיד לנגד עינינו בתקופת המחתרת, ואני מאמין כי רק הודות להבנת המערכה המדינית, והשפעת מלחמתנו הצבאית על הגורמים הבינלאומיים, הגענו לכך שבשעה מסויימת נתמך עמנו הן על ידי אמריקה והן על ידי רוסיה, וקיבל עזרה צבאית אדירה מצרפת.

איך חושב שמאז השתנה המצב?

מצבנו כיום יכול היה להיות הרבה יותר טוב, לו ניהלנו במשך השנים האחרונות מדיניות שמטרתה רכישת בעלי־ברית. אולם מדיניות זו לא היתה קיימת. המטרה היחידה של המדיניות הרשמית היתה להשיג הסכמי־שלום עם מדינות ערב בתנאים הקיימים, מטרה שנתגלתה לעיני כל כדמיונית לחלוטין. אולם בגלל המדיניות הזאת נטשנו לחלוטין את מטרתנו הלאומית, ולא חיפשנו בעלי־ברית.

„האנגלים ישמחו אם נהלום במצריים"

פעם אמרה הממשלה, שישראל צריכה להיות ניטראלית. איך יכולה מדינה, שיש לה אויבים, להיות ניטראלית, זאת אומרת לא לחפש לה בעלי־ברית? פעם אמר בן־גוריון כי האוריינטציה שלנו צריכה להיות על ארגון האומות המאוחדות, והוא לא שעה לאזהרתנו כי הארגון הבינלאומי אינו אלא מבטא את האינטרסים הנפרדים של חבריו, ומבחינה מדינית אינו אלא מעין „ועידת עתונאים בינלאומית מתמדת". רק בשנת 1954 גילה מר בן־גוריון כי ארגון האומות המאוחדות אינו אלא מעין „עתון עתונאים בינלאומי", ואסור לנו לסמוך עליו.

כך או אחרת עובדה היא שמעולם לא חיפשנו בעלי־ברית בזירה הבינלאומית ובמזרח התיכון, והננו המדינה היחידה בעולם אשר אויבים וצרים יש לה, ואילו בעלי־ברית אין לה.

למה אתה מתכוון במונח „בעל־ברית"?

תהיה זו טעות להניח כי המונח „בעל־ברית" בימינו זהה עם בעלי־ברית כפי שהמונח היה ידוע במאה ה־19. כלומר, גורם אשר עמו חותמת מדינה מסויימת על חוזה סודי או גלוי להגנה־התקפה. שום חוזים כאלה אינם דרושים למדינתנו.

בעל־ברית יכול להיות כל גורם אשר עמו נוכל ללכת כברת־דרך, והאינטרס שלו ושלנו יותאם באותה כברת־דרך.

למשל?

קח, למשל, את הדוגמה הבולטת ביותר: אם הבריטים, אשר בהם נלחמנו משך שנים רבות, אם הם מעוניינים מבחינת האינטרס שלהם בתעלת סואץ, שאנו נוריד מהלו־מה על צבא־מצריים, אם בשטח־הכיבוש של עזה ואם במפרץ־אילת, הרי באותה כברת־דרך האינטרס שלנו יותאם לאינטרס שלהם, הם יכולים לשמש לנו, הם, אפילו הבריטים, בבחינת „בעל־ברית לכברת־דרך".

הזכרת קודם את שמה של צרפת. אתה חושב על שותפות עמה?

כן, בהיקף רחב ביותר. אין זה מקרה, אם כי הדבר אינו ידוע ברבים, כי בימי מלחמת־המגן נגד הערבים קיבלנו את רוב הנשק לא מצ'כוסלובקיה ולא מאמריקה, אלא מצרפת. כי צרפת מעוניינת לשבור את הליגה הערבית, ששימשה מכשיר לגירושה מהמזרח התיכון, ומוסיפה לשמש מכשיר למלחמה באינטרסים הצרפתיים באפריקה הצפונית.

אולם המדיניות הרשמית לא זו בלבד שלא שקדה על רכישת צרפת כבעל־ברית, על הבסיס היחידי המקובל בעולם המדיני — „תן על מנת לקחת" — אלא להיפך, המדיניות הרשמית כמעט הרסה לחלוטין את הידידות האמיתית בינינו ובין צרפת, אם על־ידי ההצבעה האומללה באו"ם למען הקמתה של לוב העצמאית, המגשרת בין ארצות הליגה הערבית ובין אלג'יר, ואם על־ידי ההודעה למען עצמאותה של מארוקו, כלומר למעשה גירושה של צרפת מכל אפריקה הצפונית. אני בטוח שממשלה עברית אחרת, ומדיניות אחרת, היו יכולות להפוך את צרפת לבעלת־ברית נאמנה לישראל, כי האינטרס היסודי שלה במזרח התיכון — נגד הליגה הערבית — זהה לחלוטין עם האינטרס של מדינת ישראל.

הפגנת חרוח שנערכה במארס 1954 בכיכר מוגרבי בתל־אביב *

מה דעתך על הגבת אמריקה לפעולה צבאית ישראלית?

יש לזכור, בניגוד למקובל, כי אין בין אמריקה לבין בריטניה שום זהות אינטרסים, זולת אחת: התנגדות — ואף היא אינה מסוכמת בימים אלה — לרוסיה הסובייטית. בכל שאר השטחים ישנו ניגוד אינטרסים עמוק בין אמריקה ובין אנגליה — אותו ניגוד אינטרסים אשר המחתרת העברית ידעה בשעתו לנצלו בעיניים פקוחות.

„אמריקה מעוניינת בחיסול ממלכת הירדן"

לו הלכנו בדרך של רכישת בני־ברית, כפי שהסברתי, אפשר היה גם בימים אלה לנצל את הניגוד העמוק בין אמריקה ואנגליה במזרח התיכון, כי אמריקה מעוניינת בדחיקת רגליה של אנגליה מכל האיזור הזה, ולא רק ממנו. אם „ממלכת הירדן" משמשת את הבסיס העיקרי, ואולי האחרון, של האנגלים במזרח התיכון, הרי אין אמריקה מעוניינת כלל בשלמותה של אותה „ממלכה" אלא להיפך, היא היתה מעוניינת לפחות בהחלשתה, ואולי גם בהעברתה מן עולם.

לדעתך, לא פעלה הממשלה די הצורך כדי למשוך את אמריקה לצד של ישראל?

עובדה היא שהממשלה, בנהלה את מדיניות הפילנט־רופיה שלה באמריקה, ואת מדיניות הסכמי שביתת־הנשק הדמיוניים עם מדינות־ערב, ליכדה למעשה את כל המעצ־מות נגדנו, על ידי כך שהקימה מהם מחנה אחד, אשר אנו מבקשים ממנו שהוא ישכנע את הערבים לחתום עמנו על חוזה שלום.

אינך מאמין, איפוא, שחל שינוי ביחס הממ־שלה האמריקאית למרחב? שהגיעו לשלטון כוחות המבקשים להסתמך על הריאקציה הערבית?

לדעתי, הטענה שהממשלה הרפובליקאית היא עוינת לישראל, בעוד שהממשלה הדמוקרטית היתה ידידותית לה, טענה טפלה היא.

כדי להדגים את כל טפלותה, כדאי להזכיר כי בהגיע הלייבור לשלטון באנגליה, ב־1945, יצאו אנשי מפא"י במחולות ברחובות־העיר, בהניחם כי מפלגת אטלי־בווין תיתן להם עליה או מדינה.

הבעיה אינה של שלטון מפלגה זו או אחרת, לא באנגליה ולא באמריקה. אולם אם בשעת מפנה בוושינגטון, שעה שעולה ממשלה חדשה לשלטון, אומרים נציגי ישראל בעצמם שהם מעוניינים בהידוק־יחסים בין מדינות־ערב ובין אמריקה, אין הם יכולים לצפות אלא להידוק־יחסים כזה על חשבון ישראל.

בסיכום אפשר לומר, כי אכן מצבנו בזירה הבינלאומית הוא כיום קשה, הרבה יותר משהיה לפני שנים מספר, אך גם זה ניתן לשנות על ידי מדיניות שתותאם למטרתנו, תסתמך על כוחנו ותפנה לבעלי־ברית ממשיים, בכברות־דרך שונות.

אבל אתה מסכים עמי שמן הסתם תפסיק אמריקה את המענקים וההתרומות לישראל אם נעבור לפעולה צבאית?

אין לכחד כי בתנאים הקיימים יתכן והאמריקאים יפסיקו את מתן המענק, כפי שכבר פעם הפסיקוהו בקשר עם ערוץ הירדן, אם ישראל תנקוט יוזמה כלשהי כדי לפרוץ את מעגל הקסמים והדמים המקיף אותה, והמאיים לחנוק אותה.

* לא בתמונה: מנחם בגין עצמו, שדיבר ממירפסת מול הקולנוע.

"העיקר זה הצבע הנכון"

אולסי פרי, תל אביב

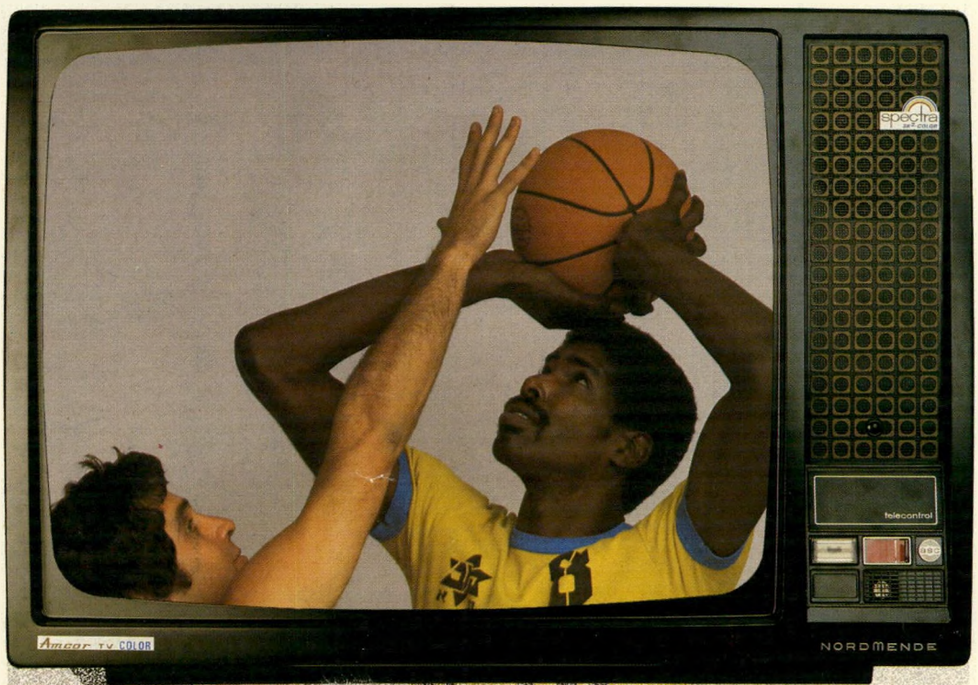

"בטלויזיה צבעונית, כמו בכדורסל, חשוב שתהיה קליטה טובה, כוון טוב, שליטה מרחוק וטכניקה מתוחכמת, אבל העיקר זה בעצם – הצבע הנכון. כשתסתכל בטלויזיה הצבעונית של אמקור תראה מה אני מתכוון כשאני אומר – הצבע הנכון".

כיצד מושג הצבע הנכון?

בטלויזיה צבעונית של אמקור, הבנויה עפ"י ידע NORDMENDE מותקנת מנורת מסך P.I.L. PRECISION INLINE המבטיחה צבעים טבעיים ונקיים במיוחד. המבחן האמיתי לכך הוא תמונת הצבע באור יום או חדר מואר ומנורת ה־P.I.L. עומדת בו בהצלחה. לעומת זאת בקליטה בשחור־לבן תהיה התמונה נקיה מצבע. פרט לזאת תמצא בטלויזיה צבעונית אמקור:

- ★ חיבור קואקסיאלי למכוון (TUNER) מונע "צלליות" בתמונה.
- ★ מנגנון אוטומטי הבוחר בעצמו נקודות אופטימום של התחנות.
- ★ ויסות אוטומטי של הבהירות (CONTRAST) ועוצמת הצבע בהתאם לכמות האור בחדר.

- ★ שלט רחוק (REMOTE CONTROL) אלקטרוני – המאפשר כיוונון תחנות, התאמת צבע, בהירות וקול, הפסקת ביניים בשעת הקרנה (STAND BY) ותמונה ללא קול (SOUND STOP)
- ★ אפשרות למכשיר "מחזיר צבע" – המאפשר קליטת שידורי צבע מישראל.
- ★ מערכת צליל משופרת בעל הספק מוסיקה של 10 וואט.
- ★ חיבור עבור רשם קול, אזניות, רמקול נוסף ומערכות וידאו קסט.
- ★ שרות אמפא. לאחר הקניה יכוון וידגים טכנאי מוסמך את הטלויזיה בביתך – חינם. היה כדאי לחכות לצבע הנכון.

שרות אמפא שרות ללא הפתעות

טלויזיה צבעונית אמקור-הצבע הנכון

אמקור

מפיצים: אמפא וסוחרים מורשים.

א' ניסן תשל"ט, 29.3.79 שנה 43 מספר 2169 המחיר: 20.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

הנה בא השלום